pag. 124

ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ.

PHILOSTRATEI LIBRI DE GYMNASTICA QUAE SUPERSUNT

NUNC PRIMUM EDIDIT ET INTERPRETATUS EST

C. L. KAYSER
PH. D.

ACCEDUNT

MARCI EUGENICI IMAGINES ET EPISTOLAE NONDUM EDITAE.

HEIDELBERGAE.
SUMTIBUS J. C. B. MOHR, BIBLIOPOLAE ACADEMICI.
MDCCCXL.

VIRO ILLUSTRISSIMO

LIBERO BARONI

FRANCISCO DE RÜDT

A COLLENBERG-EBERSTADT

SERENISSIMO MAGNO DUCI BADARUM A CONSILIIS PUBLICIS

INTERIORUM RERUM PRAEFECTO

ORDINIS LEONIS ZAHRINGIAE EQUITI PRINCIPALI

ACADEMIAE HEIDELBERGENSIS CURATORI

D. D. D.

EDITOR.

PROOEMIUM.

Inter veteres scriptores, qui de arte gymnastica libros ediderunt [1]), non ultimum locum videtur obtinuisse Philostratus, qui Suida teste scripsit „Γυμναστικόν [2])· ἔστι δὲ περὶ τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐπιτελουμένων“ [3]). Itaque Petrus Faber Agonisticon libro III. cap. 28. in fine, ubi loquitur de computatione Olympiadum haec addit: „de quibus omnibus profecto certius quidpiam veriusque ac minore interim opera id ipsum protulissem, si Eratosthenis Olympionicarum libros, quos ab Athe-

1) Eorum indicem dedit J. H. Krause in „Olympia, oder Darstellung der grossen Olympischen Spiele und der damit verbundenen Festlichkeiten“ etc. Wien 1838.

2) Lapsu nescio quo legitur in E. Meieri dissertatione: „Olympische Spiele (Encyclop. Ersch und Gruber p. 293) der Gymnastikos des Lemniers Philochorus, eines Sophisten aus Nero's Zeit.“ Errorem propagavit Krause, Olympia p. XII: „Der Lemnier Philochorus war Verfasser einer Schrift, betitelt Γυμναστικόν (immo Γυμναστικὸς sc. λόγος), welche, wie Suidas berichtet, sich vorzüglich auf die Olympischen Spiele erstreckten.“ Idem, ut diversum citat Philostratum περὶ γυμναστικῆς ex Schol. Plat.

3) Huc facit p. 20, 15. γυμναζόμενοι πάντα, καθάπερ Ἠλεῖοι νομίζουσιν.

naeo ac Diogene Laertio [4]) citatos reperio, aut si Lemnii Philostrati doctissimi sophistae illius, qui primus e tribus ejusdem nominis atque artis fuit Neronisque temporibus floruit, librum illum legere aut e longinquo saltem adspicere contigisset, quem inscripserat Γυμναστικόν, quando Suidas ipsum ad ea, quae apud Olympiam peragerentur, atque adeo ad totam agonum Olympicorum rationem pertinuisse in Vita illius auctor est." Laudatus is liber est a Scholiasta Platonis [5]), Resp. p. 338. c, qui aliquot versus inde servavit, repetitos a nobis et explicatos pag. 22; ecqui praeterea scriptores Graeci eum commemoraverint, invenire nondum contigit; ipse hucusque habebatur in deperditis. Hujus nunc particulas nonnullas in medium profero, accipe, L. B. quibus vestigiis repertas.

II. In paranda Philostratorum editione, quam egregii redemtoris auxilio sublevatus nunc cum maxime agito, primum mihi negotium hoc erat,

4) Cf. Athen. IV, 154. a. et Diog. Laert. VIII, 51.

5) Suspicor, Nostri esse ea quoque, quibus idem scholiasta utitur ad Phaedr. 227. e. Ἡρόδικος Σηλυμβριανὸς ἰατρὸς ἦν καὶ τὰ γυμνάσια ἔξω τείχους ἐποιεῖτο, ἀρχόμενος ἀπό τινος διαστήματος οὐ μακροῦ, ἀλλὰ συμμέτρου ἄχρι τοῦ τείχους καὶ ἀναστρέφων — et ad Protag. 335. e. δολιχόδρομοι εἰσὶν οἱ τὸν δόλιχον τρέχοντες, οὗ αἰτία ἥδε· δρομοκήρυκες ἐξ Ἀρκαδίας ἐφοίτων εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν πολεμικῶν ἄγγελοι καὶ ἀπείρητο αὐτοῖς ἱππεύειν, ἀλλ' αὐτουργοῖς εἶναι τοῦ δρόμου. τὸ ἀεὶ οὖν ἐν βραχεῖ τῆς ἡμέρας διαδραμεῖν στάδια, ὁπόσα ὁ δόλιχος, δρομοκήρυκας εἰςηγάζετο καὶ ἐγύμναζεν ἐν τῷ πολέμῳ.

ut notarem codices mstos, qui nondum adhibiti essent ab Oleario [6]) et Viris Summis, quorum curae egregias Heroicorum et Imaginum editiones debemus: perlustrandi igitur erant catalogi bibliothecarum, quod dum facio, nonnunquam etiam aliena consilio meo adverterunt oculos. In iis poterant haberi, quae leguntur apud Bandinium II, 478: „mutilus est in principio codex (Plut. LVIII, c. 32.) ac proinde quorsum pertineat primi folii fragmentum, in quo de pugilum apud veteres certamine agitur, nondum comperimus. Prima verba sunt . . . . . στιλβοὺς ἐργάζεται καὶ ἡ . . . . . ὡς περὶ γενναίῳ τε καὶ ἠσχημένῳ σώματι κ. ἑ. Postrema vero ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ξαίνεσθαι." Haec ille: at me statim Philostrateae orationis ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει, nilque moratus Virum Clarissimum Fr. de Furia per litteras rogo, ut illius mihi fragmenti faceret copiam: quo accepto omnis dubitatio tollitur. Continentur eodem codice etiam Heroicus [7]) (ita ibi inscribitur), et Philostrati Ju-

6) Nunc affirmare licet, nullum codicem mstum, qui alicujus sit pretii, praetermissum, complures etiam, quos Olearius exigua cum cura adhibuerat, c. g. Laudianum, Vratislaviensem, Havniensem, diligentissime esse excussos, ne loquar de magno eorum numero, quos plane ignoravit, inter quos est antiquissimus V. A. Par. 1696, cujus varias lectiones Viri Summi, Fr. Boissonadi egregiae liberalitati me debere, grato animo hic profiteor. Accedant eximiae Bentleii emendationes, et Huetii, Donzae ac Kimedoncii observationes ineditae. cf. infra p. 41. 86. 113. 150.

7) Cf. Praef. ad Vit. Sophist. p. XXXI et XXXII. not. 87.

naeo ac Diogene Laertio [4]) citatos reperio, aut si Lemnii Philostrati doctissimi sophistae illius, qui primus e tribus ejusdem nominis atque artis fuit Neronisque temporibus floruit, librum illum legere aut e longinquo saltem adspicere contigisset, quem inscripserat *Γυμναστικόν*, quando Suidas ipsum ad ea, quae apud Olympiam peragerentur, atque adeo ad totam agonum Olympicorum rationem pertinuisse in Vita illius auctor est." Laudatus is liber est a Scholiasta Platonis [5]), Resp. p. 338. c, qui aliquot versus inde servavit, repetitos a nobis et explicatos pag. 22; ecqui praeterea scriptores Graeci eum commemoraverint, invenire nondum contigit; ipse hucusque habebatur in deperditis. Hujus nunc particulas nonnullas in medium profero, accipe, L. B. quibus vestigiis repertas.

II. In paranda Philostratorum editione, quam egregii redemtoris auxilio sublevatus nunc cum maxime agito, primum mihi negotium hoc erat,

4) Cf. Athen. IV, 154. a. et Diog. Laert. VIII, 51.

5) Suspicor, Nostri esse ea quoque, quibus idem scholiasta utitur ad Phaedr. 227. e. Ἡρόδικος Σηλυμβριανὸς ἰατρὸς ἦν καὶ τὰ γυμνάσια ἔξω τείχους ἐποιεῖτο, ἀρχόμενος ἀπό τινος διαστήματος οὐ μακροῦ, ἀλλὰ συμμέτρου ἄχρι τοῦ τείχους καὶ ἀναστρέφων — et ad Protag. 335. e. δολιχόδρομοι εἰσὶν οἱ τὸν δόλιχον τρέχοντες, οὗ αἰτία ἥδε· δρομοκήρυκες ἐξ Ἀρκαδίας ἐφοίτων εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν πολεμικῶν ἄγγελοι καὶ ἀπείρητο αὐτοῖς ἱππεύειν, ἀλλ' αὐτουργοῖς εἶναι τοῦ δρόμου. τὸ ἀεὶ οὖν ἐν βραχεῖ τῆς ἡμέρας διαδραμεῖν στάδια, ὁπόσα ὁ δόλιχος, δρομοκήρυκας εἰςγάζετο καὶ ἐγυμνάζειν ἐν τῷ πολέμῳ.

ut notarem codices mstos, qui nondum adhibiti essent ab Oleario [6]) et Viris Summis, quorum curae egregias Heroicorum et Imaginum editiones debemus: perlustrandi igitur erant catalogi bibliothecarum, quod dum facio, nonnunquam etiam aliena consilio meo adverterunt oculos. In iis poterant haberi, quae leguntur apud Bandinium II, 478: „mutilus est in principio codex (Plut. LVIII, c. 32.) ac proinde quorsum pertineat primi folii fragmentum, in quo de pugilum apud veteres certamine agitur, nondum comperimus. Prima verba sunt . . . . . στιλβοὺς ἐργάζεται καὶ ἡ . . . . . ὡς περὶ γενναίῳ τε καὶ ἠσκημένῳ σώματι κ. ἑ. Postrema vero ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ξαίνεσθαι." Haec ille: at me statim Philostrateae orationis ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει, nilque moratus Virum Clarissimum Fr. de Furia per litteras rogo, ut illius mihi fragmenti faceret copiam: quo accepto omnis dubitatio tollitur. Continentur eodem codice etiam Heroicus [7]) (ita ibi inscribitur), et Philostrati Ju-

6) Nunc affirmare licet, nullum codicem mstum, qui alicujus sit pretii, praetermissum, complures etiam, quos Olearius exigua cum cura adhibuerat, c. g. Laudianum, Vratislaviensem, Havniensem, diligentissime esse excussos, ne loquar de magno eorum numero, quos plane ignoravit, inter quos est antiquissimus V. A. Par. 1696, cujus varias lectiones Viri Summi, Fr. Boissonadi egregiae liberalitati me debere, grato animo hîc profiteor. Accedunt eximiae Bentleii emendationes, et Huetii, Douzae ac Kimedoncii observationes ineditae. cf. infra p. 41. 86. 113. 150.

7) Cf. Praef. ad Vit. Sophist. p. XXXI et XXXII. not. 87.

nioris. Imagines ab antiqua manu duodecimi saeculi in membrana, deinde Senioris Imagines in charta descriptae a librario saeculi quarti decimi; quae et ipsa facit conjunctio ad confirmandam originem illius *ἀποσπασματίου.* Conjicio totum opus de gymnastica olim inclusum fuisse huic libro, atque ultima sola propterea servata, quia abscisso extremo folio etiam Heroicorum initium periturum erat. Jam circumspiciebam, possentne alia inveniri fragmina deleti operis, diu tamen frustra; donec fortuito tantum incidi in Catalogum codd. mstorum Bibliothecae Regiae Bavariae, cujus Codex CCXLII ab Hardtio sic describitur: „Chartaceus, charta solida et laevi, titulis et initialibus miniatis, literis minutis et elegantibus, in quarto, exaratus a Mich. Apostole Byzantino saec. XV, constans foliis 122, (initio) mutilus, probe conservatus et inscriptus.

A. *ἦν οὐ μέγα, ἐπάλαιε δὲ πρόσω τέχνης τούτῳ νοσήσαντι μὲν τὰ δεξιὰ, ἐπέδωκε δὲ τὰ ἀριστερά κ. λ.*

T. *τὸ δὲ πυριᾶσθαι καὶ ξηραλοιφεῖν, ἐπειδὴ τῆς ἀκρικοτέρας γυμναστικῆς ἔχεται, Λακεδαιμονίοις ἄφωμεν* [8]).

Est fragmentum de gymnastica, in cujus fine legitur *μιχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος.*

Fol. 6.

εἰκόνες φιλοστράτου. προοίμιον ἑλλαδίᾳ" [9]).

8) Ita vitiose Hardtius, in codice ipso nil peccatum.

9) Igitur hic quoque obtinet conjunctio Gymnasticorum cum Philostrateo libro, quam supra in codice Laurentiano deprehendimus.

Summa cum laetitia haec legi, nimirum ultima verba, ab Hardtio excerpta jam habebam cognita ex schedula Florentina, et aliquanto plura inesse Monacensi codici vel ex paginarum numero concludere licebat. Desideratum librum annuente Ministerio Illustrissimo Augustissimi Regis Bavariae commodaverunt mihi egregii bibliothecae Monacensis custodes: hinc ducta, quae in octo primis foliis leguntur, easque reliquias tam fideliter typis exprimendas curavi, ut paginis paginae et versibus versus respondeant numero et longitudine, posthabitis quibusdam incommodis [10]), quae evitari nequibant; imitatus sum etiam vitia et inconstantiam in accentibus, diastolis, aliisque ejus generis et compendia scripturae. Inde autem ab 18, 5, ubi accedit fragmentum ex Laurentiano, plenius et melius scriptum, quam in Monacensi, illum potius sum secutus, sed abstinui accuratione in altero libro adhibita, utens scilicet apographo, non ipso codice.

III. In votis nunc est, ut his duodecim fragmentis mox alia accedant atque adeo integer Γυμναστικός resuscitetur ex latebris bibliothecarum; si quid amplius superest, hoc libello duce facilius explorabitur. Interim nec ista ingrata fore confido litterarum nostrarum studiosis, haud ignaris nullum praeterea exstare Graecum librum, cujus peculiare sit argumentum de re gymnastica, eam vero adeo diffusam fuisse in totum victum cultumque antiquitatis, ut sine ea cognitione nemo ne

10) ex. gr. p. 12, 20. p. 14, 19.

dicam profanos scriptores, etiam sacros explicet, quia identidem haereat. Non loquor de medicis Graecorum, quorum artis quodammodo pars erat gymnastica, quamobrem etiam Philostratus multus est in praeceptis salutaribus et Galenus aliique medici in gymnasticis [11]).

IV. Mireris tamdiu haec latere potuisse. At videntur VV. DD., qui hunc codicem inspexerunt, subscriptione Michaelis Apostoli fuisse decepti, nil magni scilicet exspectantes a tam sero teste. De vero auctore, quem ego Philostratum esse, quamvis nullo fisus titulo, tamen haud cunctanter contendo, nil hoc loco dicam, nisi

σύκῳ, μὰ τὴν Δήμητρα, σῦκον οὐδὲ ἓν
οὕτως ὅμοιον γέγονεν,

quam haec ceteris, quae scripsit Flavius, idque multis exemplis in Notis probare conatus sum; quibus si similia ex aliis scriptoribus componere potuerint critici, grato animo accipiam, si non potuerint, ac tamen suspiciones contra moverint, concedant et mihi de sua auctoritate in hac saltem quaestione dubitare [12]).

V. Hoc majore cum specie quis objiciat, ipsius Suidae testimonio tribuenda esse primo Philostrato, quae ego filio ejus, alteri Philostrato assignem. Existit sane aliqua inde difficultas, quod primi illius cetera opera plane perierunt, ut hac ex parte agi nil possit, comparatione filii

11) Cf. p. 29. 45. 50. 63. 98. 103.

12) Cf. censorem, ὅς μάλα πολλὰ πλάγχθη in: Allgemeine Literatur-Zeitung 1839. p. 346.

cum patre sublata, quae tamen evanescet, si memineris mentionem factam esse p. 8, 22 Helicis, quem eundem commemorat Noster Heroic. 679 (Boiss. 56). Is athleta in ludis ab Heliogabalo institutis an. 219 excelluisse dicitur a Dione Cassio LXXIX, 30 [13]). Ceterum Suidae accuratio in colligenda materia ut alibi summa non est, ita hic quoque, in capite de Philostratis nonnullum praebet vituperationi locum, exempli caussa, quum in scriptis tertii cognominis sophistae separat παράφρασιν τῆς Ὁμήρου ἀσπίδος ab Εἰκόσιν, in quibus illa est decima [14]), quum sine erroris nota eos dimittit, qui eidem tribuerant Vitas Sophistarum [15]), quum Neronem in libris primi Philostrati recenset, quem non poterat secundo denegare [16]), si meminisset locorum in V. A. IV, 24, 163 et V, 10, 195. simillimorum Neronis §§. 4 et 5. Quamquam haud negaverim, Suidae aut ei, unde sua Suidas in hac parte accepit, Philostratum bene cognitum fuisse, bonosque ejus scriptoris libros suppetiisse; nec lexicographi errorem nunc esse puto [17]), quod illic

13) ὁ δὲ Σαρδανάπαλος καὶ ἀγῶνας ἐποίει καὶ θέας συχνάς, ἐν αἷς Αὐρήλιος Ἀλὶξ ὁ ἀθλητὴς εὐδοκίμησεν. Vide etiam infra p. 59.

14) Intellexit hoc Fr. G. Welcker ad Imag. p. 631.

15) Vid. Prooem. ad V. S. XXVII.

16) Cf. l. c. XXXIII.

17) Quae erat mea opinio, cum scripsi Praef. V. S. XXIX. Aliorum conamina collegit Jacobsius ad Imag. p. XLI.

legitur: Φιλόστρατος ὁ πρῶτος, Λήμνιος, υἱὸς Βήρου, πατὴρ δὲ τοῦ δευτέρου Φιλοστράτου, σοφιστὴς καὶ αὐτὸς, σοφιστεύσας ἐν Ἀθήναις γεγονὼς ἐπὶ Νέρωνος, sed tria ultima nec suo loco inserta esse videntur, neque integra. Scripserat ille: Φιλόστρατος ὁ πρῶτος, Λήμνιος, υἱὸς Βήρου — Ἀθήναις. ἔγραψε λόγους πανηγυρικοὺς πλείστους — σοφιστήν. Νέρωνα. ἔστι δὲ περὶ ὀρυχῆς τοῦ Ἰσθμοῦ γεγονυίας ἐπὶ Νέρωνος, respiciens ad initium ejus dialogi: ἡ ὀρυχὴ τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ σοὶ, Μουσώνιε, διὰ χειρὸς, ὥς φασι, γεγονυῖα, τῷ τυράννῳ νοῦν εἶχεν Ἕλληνα. Librarius, puto, parum attentus omiserat unum versum ἔστι — Ἰσθμοῦ, relictis his γεγονυίας ἐπὶ N., quae alius, ut jam sensu cassa in marginem rejecerit, alius denique leni facta mutatione γεγονυίας in γεγονὼς receperit in ordinem, sibi fortasse sapere visus, nec desipere Fabro, Vossio, Meursio, Tillemontio, Heynio et nuper Meiero, qui scilicet non animadverterent immensum CXX annorum inter patrem et filium spatium, alia et graviora spectantes.

VI. Ut redeam ad haec fragmenta, constitueram ea non nisi cum ceteris libris Philostrateis edere, sed praevertit hoc consilium Vir Summus, Fridericus Creuzerus, qui, qua est in me benignitate, mentionem illorum à me edendorum injecit in libellis diurnis [18]) Academiae Monacen-

18) Gel. Anz. an. 1839. nr. 159. p. 235. not. „Das Neuenheimer Relief zeigt unter Anderm Stierkämpfe (worüber

sis, nesciens ille, quid iis facere decrevissem. Sic cogor exspectationi, quam excitavit, respondere, nec tamen fructu suo carituram spero festinationem meam, si VV. DD. et augere et emendare voluerint, quae in Notis attuli. Indicem quamquam paucarum paginarum adjeci locupletissimum, in quo praeter particulas *καί*, *τε*, *δέ* et articulum nil desideraveris.

VII. His anecdotis adjunxi Imagines et Epistolas Marci Eugenici [19]), antea non cognitas nisi ex citationibus Leonis Allatii et Jacobsii: ille nominato quidem auctore, sed non vero titulo [20]) nonnulla affert ex Imagine, quae in nostra collectione tertia est, hic in Notis ad Imagines identidem laudat anonymum Philostrati imitatorem ex cod. Guelferbytano **82**, quo continentur quatuor *ἐκφράσεις* [21]) (apud nos **3** — **6**), *ἀνεπίγραφοι*,

Böttiger Kleine Schr. III. 40 — 54. zu vergleichen ist). Einer dieser Stierkämpfer muss jetzt mit dem gymnastischen Kunstwort als *ἐπαυχενίζων* bezeichnet werden, wie ich jetzt aus einer Stelle des vermuthlich dem Philostratus angehörigen unedirten Aufsatzes ersehe, welchen unser Herr D. L. Kayser aus einem Münchner Codex herausgeben wird: *οἳ δὲ ἐγυμνάζοντο ταύρους ἐπαυχενίζοντες.* Dieses Verbum muss in die Lexica aufgenommen werden.“ cf. p. 39.

19) Plurima collegit de eo Harlesius ad Fabr. XI. 670 — 677.

20) Cf. L. All. de octava synodo p. 56 (545). Appellat *ἔκφρασιν* animam agentis.

21) Ipse ex illo codice descripseram Eugenici opuscula, quum autem eo jam remisso nonnulla minus recte

nomen auctoris discimus ex Laurentianis IV, 21 et LXXIV, 13. Recentissimus est hic Eugenicus (quem theologi ex historia concilii Florentini, ut acerrimum Latinorum adversarium norunt), at valde doctus, et Philostrato adeo similis in istis descriptionibus, adeo illius loquendi formam referens, ut paene pusillus sit Philostratus. Inde excusabor, quod ubique attuli, comparationis causa, ex sophistae scriptis, inprimis ex Imaginibus, particulas, quibus imitatio illustraretur. Titulos his descriptionibus non praefixi, quia una carebat titulo, alia inepto insignita erat, alia in diversis codicibus diverso; sed recensebo hic earum argumenta.

1. Quam primo loco exhibuimus, Demetrii [22]) martyris supplicium repraesentantem, duximus ex Laur. LXXIV, 13. p. 224, in quo est inscripta: *ἔκφρασις εἰκόνος λογχευομένου τοῦ μεγάλου Δημητρίου Μακαρίου ἱερομονάχου τοῦ Μακροῦ.* Id dupliciter falsum, nam non Macres, sed Marcus E. haec scripsit [23]), ut apparet ex compara-

in meo apographo se habere auspicarer, pergratum accidit, quod Vir Venerabilissimus, Fr. Jacobsius suum mihi commodavit, ex quo plura, quae in altero perperam erant scripta, emendavi.

22) Boisson. Anecd. (II, 149) laudat de Demetrio Cameniatam p. 184. auct. Timarionis ed. Has. Not. Ms. IX, 2, 144, Wernsdorf ad Philen. 241, Matthaeium ad Greg. Thessal. p. 146, quibus addo Eustath. opusc. ed. Tafel. p. 162 — 182.

23) Non intellexit id Bandinius, addens: „Macarius hic Macer seu Macres montis Atho hieromonachus et inde

tione cum ceteris εἰκόσι, neque λοχευόμενος sed διαπειρόμενος depictus erat ille martyr in ea imagine.

2. Sequitur ibidem p. 225. τοῦ αὐτοῦ (scilicet Eugenici) εἰκὼν ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ Χριστοῦ.

3. Tertiâ expressum est funus Ephraemi Syri. Exstat ea in tribus codicibus, Laur. IV, 21. hoc titulo: Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ εἰκὼν κοιμήσεως τοῦ ἁγίου Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, in Laur. LXXIV, 13. hoc: εἰκὼν κοιμήσεως Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου Μάρκου ἱερομονάχου τοῦ Εὐγενικοῦ, et in Guelf. 82 (quem in hac et sequente Imagine solum consului): τοῦ μακαρίτου καὶ ἁγίου ἐφέσου ÷ ἐφραὶμ ὁσία. Volebat fortasse librarius τῆς Ἐφέσου μητροπολίτου Μ. Εὐγ.

4. In iisdem codicibus μάρτυρες στεφανῖται (Guelf. μ. στεφανίται) habentur.

5. Describitur opusculum e ligno exsculptum, de genere ῥωπογραφίας chorographicae. Ea ἔκφρασις in solo videtur Guelferbytano servari, ut etiam

6. ἐγκωμιαστικὴ ἔκφρασις Κορίνθου. Sed ea vix potest inedita dici, quippe ex encomio Trapezuntis (apud Tafel. Opusc. Eustath. p. 370.) [24])

Constantinopolitanus Protosyncellus anno Christi 1431 defunctus est. De ejus libro adversus Latinos, in quo processionem spiritus sancti a filio impugnat, vide Allat. de Consens. Lib. II. c. XVIII. p. 861 sq."

24) Male inscriptum hoc encomium in cod. Par.: τοῦ αὐτοῦ νομοφύλακος τοῦ Εὐγενικοῦ τῇ Τραπεζουντίων πόλει ἐγκωμιαστικὴ ἔφρασις, nam νομοφύλαξ ille frater Marci Eugenici erat, cf. Bandin. II, 592.

excerpta, nisi malis statuere, nostram prius fuisse scriptam, deinde illud ex hac quasi incrementa cepisse.

Duae denique epistolae, quae hoc agmen claudunt, ἀνεπίγραφοι quidem sunt, sed junctae in Laur. LXXIV, 13 cum aliis Eugenici opusculis, et stylo satis produnt auctorem suum; videntur autem ab Eugenico adhuc juvene esse scriptae [25]).

Quae alia anecdota in scriniis sunt, alteri volumini reservabo, si VV. DD. judicium de hoc fasciculo plura proferre permiserit.

Scribebam Heidelbergae, Nonis Aprilibus
MDCCCXL.

25) Leo Allatius l. c. laudat epistolam Marci ad Joannem Palaeologum, atque inde nonnulla excerpsit, quae hic correctiora repetam. Incipit cum verbis: δῶρόν τοι τοῦτο μικρόν, deinde legitur apud Allatium — τὰ ἄνθη τὸ τερπνὸν ἔχουσι, θᾶττον δὲ λόγου παρίασι καὶ φθίνουσιν, ἵνα τὸ ἐν τούτοις ἄστατον καὶ ὠκύμορον ἐννοήσαντες τὴν ἀληθῆ καὶ μόνιμον ἡδονὴν ζητῶμεν, τὴν μακαρίαν, τὴν διηνεκῆ, τὴν ἀνόλεθρον, ἣν ἐνταῦθα μὲν ἥδετο ψυχὴ θείοις λόγοις τρεφομένη καὶ θεωρήμασι καὶ κατατρυφῶσα τοῦ κυρίου διὰ παντός, τῇ τε τῶν μελλόντων ἐλπίδι χαίρουσα, μετὰ δε τὴν παροῦσαν ζωὴν ἐπιτυχοῦσα τῶν ποθουμένων εἰς αἰῶνας ἀγάλλεται. φωνὴ γάρ φησιν ἀγαλλιάσεως καὶ σωτηρίας ἐν σκηναῖς δικαίων. Ex quo codice msto haec deprompta sint, Allatius non indicavit.

ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ

ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ.

1

— ἦν οὐ μέγα. ἐπάλαιε δὲ πρόσω τέχνης. τούτῳ νοσήσαντι, ὑπέβη μὲν τὰ δεξιὰ. ἐπέδωκε δὲ τὰ ἀριστερά. τοῦ δ' ἀθλεῖν ἀπεγνωκότι, ὄναρ ἐγένετο θαρρεῖν τὴν νόσον. ἰσχύσειν γὰρ πλέον τοῖς πεπηρωμένοις, ἢ τοῖς ἀκεραίοις τε καὶ ἀτρώτοις. καὶ ἀληθὴς ἡ ὄψις τὰ γὰρ δυσφύλακτα τῶν παλαισμάτων τοῖς βεβλαμμένοις τῶν μερῶν διαπλέκων, χαλεπὸς ἦν τοῖς ἀντιπάλοις. καὶ ὤνητο τῆς νόσου τὸ τοῖς διεφθορόσιν ἐρρῶσθαι. τοῦτο θαυμάσιον μέν. εἰρήσθω δὲ μὴ ὡς γινόμενον, ἀλλ' ὡς γενόμενον. καὶ θῦ δοκείτω μᾶλλον ἐνδεικνυμένου τί ἀνοῖς μέγα : : Ὅτι ἀρίστη κρᾶσις ἡ θερμή τε καὶ ὑγρά. ἐξ ἀκηράτου τε καὶ καθαρᾶς ὕλης συγκειμένη. καὶ ἐλεύθεροι μὲν πηλοῦ τε καὶ ἰλύος καὶ χυμῶν περιττῶν. οἷς τὸ τοῦ φλέγματος καὶ τῆς χολῆς ἐπαντλεῖ νᾶμα. εὐκάματοι δὲ ἃ χρὴ μοχθεῖν. καὶ εὔσιτοι καὶ νοσοῦντες μὲν ὀλιγάκις, ταχὺ δ' ἐκ τῶν νόσων ἀναφέροντες. εὐάγωγοί τε καὶ εὐήνιοι. γυμνάσαι ποικίλως δι' εὐμοιρίαν κράσεως. οἱ δ' ἐπίχολοι τῶν ἀθλητῶν, θερμοὶ μέν. ξηροὶ δὲ τὴν κρᾶσιν. καὶ ἄκαρποι τοῖς γυμνάζουσι. καθάπερ τοῖς σπείρουσιν αἱ θερ

I. — erat non grandis, luctabatur autem supra artem. huic, cum in morbum incidisset, dextra sunt infirmiora facta, sinistra viribus creverunt, et quum de certaminibus desperasset, somnium monuit, ut morbum contemneret: plus enim valiturum debilitatis membris quam integris et non vulneratis. ac vera fuit visio. luctamina enim non facile evitabilia implicans luxatis membris, gravis erat adversariis. et lucratus est morbo, ut robustus esset partibus corruptis. mirabile quidem hoc, narratumque esto non ut quod soleat fieri, sed quod semel sit factum, ac numini tribuatur magnum aliquod hominibus exhibenti.

II. Optima temperatio corporis est quae calida simul et humida, materiâ constans intemeratâ et purâ, liberique luto ac limo et succis molestis, quibus innatat humor pituitae et fellis, facti ad labores, quos debent, facile tolerandos, stomacho bene valentes, raro aegrotantes, ac cito ex morbis convalescentes, atque idonei ad varias exercitationes propter temperationis bonitatem. biliosi autem sunt calidi quidem, at sicci et gymnastis infructuosi, tamquam serentibus calidae

Emendata scriptura. **2.** τούτῳ. **6.** τε. **13.** θεοῦ. **14.** ἀνθρώποις. **19.** aut ἐπαναπλεῖ aut ἐπαντλεῖται legendum. vid. not. **22.** conjunge εὐήνιοι γυμνάσαι.

μοὶ ψάμμοι. ἔρρωνται δ' ὅμως τῷ τῆς γνώμης ἑτοίμῳ. περίεστι γὰρ αὐτοῖς τούτου. τοῖς μὲν τὴν ἕξιν ὑποψύχροις, δεῖ κέντρου. τοῖς δ' ἐπιχόλοις, ἡνίας. χρὴ δὲ τοὺς μέν, ξυνάγειν τῇ κόνει. τοὺς δέ, τῷ ἐλαίῳ ἐπαιονεῖν :. ·:. Ὅτι ἐγυμνάζοντο οἱ παλαιοί. οἱ μέν, ἄχθη φέροντες οὐκ εὔφορα. οἳ δ' ὑπὲρ τάχους ἁμιλλώμενοι πρὸς ἵππους. καὶ πτῶκας. οἳ δ' ὀρθοῦντες τὲ καὶ κάμπτοντες σίδηρον ἐληλαμένον ἐς παχύ. οἱ δε, βουσὶ συνεζευγμένοι καρτεροῖς · τε καὶ ἁμαξεύουσιν· οἱ δέ, ταύρους ἐπαυχενίζοντες. οἳ δ' αὐτοὺς λέοντας. ταῦτα δὴ πολυμήστορές τε καὶ γλαῦκοι καὶ ἀλησίαι καὶ πολυδάμας ὁ σκοτουσαῖος. οὓς δὴ ποταμοὶ ἔλουον καὶ πηγαί. καὶ χαμευνίαν ἐπήσκουν. οἱ μέν, ἐπὶ βυρσῶν ἐκταθέντες. οἳ δ' εὐνὰς ἀμήσαντες ἐκ λειμώνων. σιτία δὲ αὐτοῖς. αἵτε μάζαι καὶ τῶν ἄρτων οἱ ἄπεπτοί τε καὶ μὴ ζυμῆται. καὶ τῶν κρεῶν τὰ βόεια τε καὶ ταύρεια καὶ τράγεια, τούτους ἔβοσκε. καὶ ἐχρίοντο λίπα. ὅθεν ἄνοσοί τε ἤσκουν καὶ ὀψὲ ἐγήρασκον. ἠγωνίζοντό τε οἱ μέν, ὀκτὼ ὀλυμπιάδας. οἱ δέ, ἐννέα. καὶ ὁπλιτεύειν ἀγαθοὶ ἦσαν. ἐμάχοντό τε ὑπὲρ τειχῶν

arenae, quamquam valent animi alacritate, quae in iis magna est. frigidiores habitu stimulo egent, biliosi frenis, oportetque illos pulvere adstringi, his oleum infundi.

III. Veteres exercebantur alii gravibus portandis oneribus, alii certamine velocitatis cum equis aut leporibus instituto, alii ferrum in massam condensatum erigentes et flectentes, alii bubus juncti robustis et vehicularibus, alii tauros subigentes, alii etiam leones. sic sane Polymestores et Glauci et Alesiae et Polydamas Scotussaeus, qui fluviis et fontibus lavabantur et dormiebant humi, alii extensi in pellibus, alii in lectis, quorum materiam ex pratis collegerant. cibi illis erant mazae et panes non cocti neque fermentati, carnes autem boum taurorum et caprorum eos nutriebant, et inungebantur multo oleo. unde sine ullo valetudinis detrimento exercebantur et sero senescebant, certabantque alii octonis, alii novenis Olympiadibus, etiam inter gravis armaturae milites excellebant, et pro muris

Emendata scriptura. 1. ὅμως τῷ — ἑτοίμῳ. 5. τῷ ἐλαίῳ. 7. οἱ δ'. 9. οἱ δ' ὀρθοῦντές τε. 11. lege ἁμαξεῦσι. ib. ἀπαυχενίζοντες. οἱ δ'. 15. σκοτουσσαῖος. 18. οἱ δ'. 21. ζυμῖται. ib. βόεια τε.

οὐδὲ ἐκεῖ πίπτοντες. ἀλλὰ ἀριστείων τε ἀξιούμενοι καὶ τροπαίων. καὶ μελέτην ποιούμενοι. πολεμικὰ μὲν γυμναστικῶν, γυμναστικὰ δὲ πολεμικῶν ἔργα. ἐπεὶ δὲ μετέβαλε ταῦτα, καὶ ἀστράτευτοι μὲν ἐκ μαχομένων, ἀργοὶ δὲ ἐξ ἐνεργῶν, ἀνειμένοι δὲ ἐκ κατεσκληκότων ἐγένοντο, σικελική τε ὀψοφαγία ἴσχυσεν, ἐξενεβρίσθη τὰ στάδια. καὶ πολλῷ μᾶλλον, ἐπειδὴ κολακευτική γε ἐγκατελέχθη γυμναστικῇ. ἐκολάκευσε δὲ πρῶτον μὲν ἰατρικὴ παρισταμένη ξύμβουλος. ἀγαθὴ μὲν τέχνη. μαλακωτέρα δὲ, ἢ ἀθλητῶν ἅπτεσθαι. ἔτι τὲ ἀργίαν ἐκδιδάσκουσα καὶ τὸν πρὸ τοῦ γυμνάζεσθαι χρόνον καθῆσθαι σεσαγμένους οἷον ἄχθη λεβυκὰ ἢ αἰγύπτια. ὀψοποιούς τε καὶ μαγείρους ἥδοντας παραφέρουσα. ὑφ' ὧν λίχνοι τὲ ἀποτελοῦνται καὶ κοῖλοι τὴν γαστέρα. ἄρτοις τέ μηκωνείοις καὶ ἀπεπτημένοις ἑστιῶσα, ἰχθύων παρανομωτάτης βρώσεως ἐμφοροῦσα. καὶ φυσιολογοῦσα τοὺς ἰχθῦς, ἀπὸ τῶν τῆς θαλάσσης δήμων. ὡς παχεῖς μὲν οἱ ἐξ ἰλύων. ἁπαλοὶ δὲ οἱ ἐκ πετρῶν. κρεώδεις δὲ οἱ πελάγιοι. λεπτούς τε βόσκουσι θαλῖαι τὰ φύκια δὲ ἐξιτήλους. ἔτι τὲ τὰ χοίρεια τῶν κρεῶν σὺν τερατολογία ἄγουσα. μοχθη

ἤγουν αἰγιαλοί.

pugnabant, ne in hoc quidem genere deteriores, sed praemiis ornati et tropaeis, et praeparantes sese bellicis ad athletica, athleticis ad bellica opera. ex quo autem haec commutata sunt, et facti militiae osores ex militantibus, pigri ex impigris, molles ex robustis, et Siculae dapes praevalere coeperunt, enervata sunt stadia, idque multo magis, posteaquam delinimenta immista sunt gymnasticae. delicias induxit primum ars medica adhibita consultrix, bona illa quidem ars, sed delicatior quam pro athletis, praeterea desidiae magistra, jubens ante exercitia sedere fartos, tamquam pondera Libyca et Aegyptia, pistores et coquos voluptatis causa inferens, qui gulosos et voraces reddunt, panibus ex papavere et ad concoquendum difficilibus alens, piscium esu illicito adsuefaciens, atque explicans eorum naturam ex tribubus maris; esse enim pingues in paludosis locis, molles in saxosis, carnosos in alto mari, in latebris tenues ali, in alga exiles. quin etiam de suillis carnibus mira docet,

Emendata scriptura. 2. coniunge ποιούμενοι πολεμικά. 8. ἐξεσευρίσθη. ib. πολλῷ. 10. γυμναστικῇ. 13. ἔτι τε. 17. λίχνοι τε. 18. ἄρτοις τε. 19. ἀπεπτουμένοις. 24. lege θαλάμαι. 25. ἔτι τε. 26. τερατολογίᾳ.

ρὰ γὰρ ἡγεῖσθαι κελεύει τὰ ἐπὶ θαλάσσῃ συβόσια. διὰ τὸ σκόροδον τὸ θαλάττιον. οὗ μεστοὶ μὲν αἰγιαλοί. μεσταὶ δὲ θῖνες. φυλάττεσθαι δὲ καὶ τὰ ἀγχοῦ ποταμῶν, διὰ τὴν καρκίνων βρῶσιν. μόνων δὲ ἀναγκοφαγεῖν, τῶν ἐκ κρανίας τε καὶ βαλάνου. τὸ δ' οὕτω τρυφῆς δριμὺ μὲν καὶ εἰς ἀφροδισίων ὁρμάς. ἦρξε δὲ ἀθληταῖς καὶ τῆς ὑπὲρ χρημάτων παρανομίας. καὶ τοῦ πωλεῖν τε καὶ ὠνεῖσθαι τὰς νίκας. οἱ μὲν γὰρ ἀποδίδονται τὴν ἑαυτῶν εὔκλειαν, δι οἶμαι τὸ πολλῶν δεῖσθαι. οἱ δ' ὠνοῦνται τὸ μὴ ξὺν πόνῳ νικᾶν, διὰ τὸ ἁβρῶς διαιτᾶσθαι :. πάρεισι μὲν γὰρ μετὰ χρημάτων ἐπὶ τὸ γυμνάζειν. καὶ δανείζουσι τοῖς ἀθληταῖς ἐπὶ τόκοις μείζοσι ἢ ὧν ἔμποροι θαλαττεύοντες :.

Ταυτὶ μὲν περὶ καπηλευόντων εἰρήσθω μοι. καπηλεύουσι γάρ που τὰς τῶν ἀθλητῶν ἀρετάς, τὸ ἑαυτῶν εὖ τιθέμενοι. ἀμαρτάνουσι δὲ κἀκεῖνοι. ἀφαιροῦνται τὸν παῖδα τὸ νεοτήσιον σκίρτημα. λόγου θαυμασιώτερος ὁ φοίνιξ ἕλιξ ἐγένετο παρὰ πάντας οὓς οἶδα τὴν ῥαστώνην ἐκμελετῶντας ταύτην. Τοὺς μὲν δὴ ὑπερσιτίσαντας ὀφρύς τέ δηλώσει βαρεῖα. καὶ κοῖλον ἆσθμα. καὶ κύαθοι κλει

praecipit enim, ut noxios habeamus greges prope mare pastos propter allium marinum, quo plena sunt littora, plenae arenae, nec non, qui pascuntur iuxta fluvios propter cancrorum esum, solos commendans athletico victui qui aluntur glande et corno. Haec luxuries et ad venerias voluptates adigit, et vero pellexit ad illicita athletas quaestus causa, ut victorias venderent emerentque, cum altêr famam suam nundinatur, quia multis aegre caret, alter emit victoriam nullo labore partam, quia delicate vivit. itaque cum magnis pecuniis trapezitae ad ludos veniunt feneraturi athletis gravioribus usuris, quam quibus mutuantur mercatores navicularii. Haec mihi dicta sint de cauponibus istis, cauponantur enim athletarum virtutes, dum suo quaestui consulunt, sed peccant et illi, qnum in puero tollunt alacritatem. supra quam dici potest admirabilis fuit praeter omnes quos novi in hac concedendi arte Helix genere Phoenix.

IV. Edaciores indicabit supercilium densum et gravis spiritus et cyathi e clavicula promi-

Emendata scriptura. 1. θαλάσσῃ. 6. κρανίας τε. 11. δι' οἶμαι. 12. οἱ δ'. ib. πόνῳ.

δῶν ἀνεστηκότες. καὶ οἱ πλάγιοι κενεῶνες ὄγκου τὶ ἐνδεικνύμενοι. τοὺς δ' ὑποίνους γαστὴρ τε ἑρμηνεύσει περιττή. καὶ αἷμα ἱλαρώτερον. καὶ ἰκμὰς ἡ μὲν, κενεῶνος ἡ δὲ, ἐπιγουνίδος. τοὺς δ' ἐξ ἀφροδισίων ἥκοντας, γυμναζομένους μὲν πλεῖω ἐλέγξει. τὴν ἰσχὺν τε γὰρ ὑποδεδωκότες. καὶ στενοὶ τὸ πν̄α. καὶ τὰς ὁρμὰς ἄτολμοι. καὶ ἀπανθοῦντες τῶν πόνων. καὶ τὰ τοιαῦτα ἁλίσκεσθαι. ἀποδύντας δὲ, κλεὶς τε ἂν ἐνδείξαιτο κοίλη. καὶ ἰσχίον ἄναιμον. καὶ πλευρὰ ὑποχαράττουσα. καὶ ψυχρότης αἵματος. ὧν εἰ ἐφαπτοίμεθα, οὐδ' ἂν εἴη στεφανηφόρος ἀγωνία. λεπτὰ μὲν τούτοις ὑπώπια. λεπτὴ δὲ πήδησις καρδίας. λεπτοὶ δ' ἱδρώτων ἀτμοί. λεπτοὶ δ' ὕπνοι ἰθύνοντες τὰ σιτία. βολαὶ τε ὀφθαλμῶν πεπλανημέναι. καὶ τὸ ἐρᾶσθαι δοκούντων ἀποσημαίνουσα. οἱ δὲ ὀνειρώττοντες, . ἀποκάθαρσις μὲν τῆς ἐπιπολαζούσης εὐεξίας. ὁρᾶνται δ' ὅμως ὕπωχροι καὶ δροσίζοντες. καὶ ὑποδεέστεροι μὲν τὴν ἰσχύν. εὐτραφεῖς δὲ ὑπὸ τοῦ καθεύδειν. καὶ ἀνεύθυνοι τὸ ἰσχίον. καὶ διαρκεῖς τὸ πνεῦμα. ἐν χώρᾳ τε τῶν ἀφροδισιαζόντων ὄντες, ταυτόν ἐστιν. οἱ μὲν,

nentes, et obliqui lumborum nonnihil tumoris habentes; vinosos venter obesior et sanguinis color floridus atque humor et lumbi et feminis. venerios autem, quum exercentur, plura prodent, sunt enim vi deteriores, suspirio brevi, audent parum et cito marcescunt in laboribus: haec sunt manifesta indicia. nudatos cognoscas eos ex clavi cava, coxendice exsangui, cute circum costas extenuata et sanguine frigido. quos si attingamus, certamen sane non erit praemio dignum. exilia his sunt subocularia, exilis cordis impulsus, exiles sudoris vapores, exiles somni, per quos cibi concoquantur necesse est, et oculorum incertus conjectus, satis apertum illud amoris signum. Seminis profusione qui laborant, purgant quod in habitu suo nimium est, videntur tamen subpallidi et ad sudorem proclives, ac robore minus valentes, etsi obesi sunt a multo somno, coxendixque eorum haud improbanda, et sufficiens spiritus. ac quum comparabiles sint veneriis, tamen differunt, quippe

Emendata scriptura. **2.** ὄγκου τι **8.** πνεῦμα. **10.** excidisse videtur ῥᾳδίως ante ἁλίσκεσθαι. **19.** ὀνειρώττοντες. ἀποκάθαρσις. **25.** χώρᾳ τε. **26.** lege οὐ ταὐτόν ἐστιν, ἀλλά.

καθαίροντες τὴν ἕξιν. οἱ δὲ τήκοντες. κόπων δὲ ἀγαθὴ μάρτυς, ἥτε ἔξωθεν περιβολὴ τοῦ σώματος λεπτοτέρα ἑαυτῆς δοκοῦσα καὶ ἀνοιδοῦσα φλέψ. καὶ κατηφὴς βραχίων. καὶ τὰ μυώδη κατεσκληκότα. οἱ μὲν δὴ ὑπερσιτίσαντες, ἤν τε κούφων τύχωσιν ἤντε βαρυτέρων ἀγωνισταί, μεταχειριστέοι ταῖς εἰς τὸ κάτω τρίψεσιν. ἵνα τῶν κυριωτέρων τὰ περιττὰ ἀπάγοιτο. γυμναστέοι δὲ πένταθλοι μὲν τινὰ τῶν κούφων. δρομεῖς δὲ μὴ ξυντείνοντες. ἀλλὰ σχολαῖοι. καὶ μεῖζόν τι διαβαίνοντες. πύκται δὲ ἀκροχειριζέσθων ἐλαφροί τε καὶ ἀερίζοντες. πάλη δὲ καὶ παγκράτιόν, ὀρθοὶ μὲν καὶ οἵδε. ἀλλὰ ἀνάγκη κυλίεσθαι. κυλιέσθων μέν. ἀλλ' ἐπικείμενοι μᾶλλον ἢ ὑποκείμενοι. καὶ μηδαμῆ περικυβιστῶντες· ἀποματτέτω δὲ ὁ γυμναστὴς καὶ ἀποστελγγιζέτω ξυμμέτρῳ χρώμενος, ὡς μὴ ἀποφράττοιντο αἱ ἐκβολαὶ τοῦ ἱδρῶτος. τοὺς δ' ἐξ ἀφροδισίων, ἄμεινον μὲν μὴ γυμνάζειν. οἱ γὰρ στεφάνων καὶ κηρύκων αἰσχρὰν ἡδονὴν ἀλλαξάμενοι, ποῦ ἄνδρες. εἰ δ' ἄρα γυμνάζοιντο, ὑπὲρ νουθεσίας γυμναζέσθων. ἔλεγ

ipsi corrigunt habitum, illi perdunt. lassitudinem satis testatur figura corporis tenuior visa quam est, et arteria intumescens, brachium flaccidum et musculi rigidi.

V. Edacioribus sive leviora sive graviora agitant exercitia, adhibendae sunt frictiones inferiorum partium, ut abundantia ex potioribus deducantur. exerceant autem, si pentathli sint, nonnulla leviora, si cursores, ita ut non contendant, sed otiose et magnis gradibus incedant, si pugiles, ut extremis digitis expedite pugnent et aëra tundentes, lucta denique et pancratium erecto corpore et isti. at, inquit, volvantur oportet. volvantur quidem, verum supra potius jacentes quam infra, neve in caput se dejiciant. abstergat et destringat eos gymnasta modico usus luto, ne reprimantur sudores. venerios vero praestat non exercere, qui enim coronis et renuntiationi foedam voluptatem anteponunt, num sunt viri? sin exerceantur, ita hoc fiat, ut simul castigentur, quum apparebit deesse iis

Emendata scriptura. 11. μὲν τινα. 20. ἀποστελγιζέτω ξυμμέτρῳ. 25. ποῦ ἄνδρες;

χόμενοι τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ πνεῦμα. ταυτὶ γὰρ μάλιστα αἱ τῶν ἀφροδισίων ἡδοναὶ ἐπικόπτουσιν. ἡ δὲ τῶν ὀνειρωττόντων ἕξις, ἀφροδίσια μὲν καὶ ταῦτα. ἀκούσια δὲ ὡς ἔφην. γυμναστέοι δὲ ξὺν ἐπιμελεία. καὶ τὴν ἰσχὺν ἀποθρεπτέοι μᾶλλον, ἐπειδὴ ἐπιλείπει σαφῶς. κἀξικμαστέοι τοὺς ἱδρῶτας. ἐπειδὴ περιττοὶ τούτοις. ἔστω δὲ ἐνδοσιμώτερα μὲν τὰ γυμνάσια προηγμένα καὶ ἐς μῆκος, ἵνα τὸ πνεῦμα ἐγγυμνάζοιντο. δεῖ δὲ αὐτοῖς ἐλαίου ξυμμέτρου, καὶ πεπαχυσμένου τῇ κόνει. τουτὶ γὰρ τὸ φάρμακον, καὶ ξυνέχει τὸ σῶμα, καὶ μετρίως ἀνίησι :· Αἱ περιδὲ εἴς γνῶμαι προθυμότεραι μανθάνειν, ἃ προσήκει φυλάττεσθαι :· Ἔλεγχος δὲ τῶν τετράδων ἅς· παρῃτησάμην, καὶ ἡ ἐπὶ γερήνῳ τῷ παλαιστῇ διαμαρτία. οὗ, τὸ σῆμα ἀθήνησιν ἐν δεξιᾷ τῆς ἐλευσίναδε ὁδοῦ. ἐτυγχανε μὲν οὗτος ὀλυμπίανενικηκώς. τρίτη δ' ἀπ' ἐκείνης ἡμέρᾳ, πίνων τὴν ἑαυτοῦ νίκην, καί τινας τῶν γνωρίμων ἑστιῶν, ὀψοφαγία ἀήθει χρησάμενος, ἀπηνέχθη τοῦ ὕπνου. ἥκων οὖν τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ γυμνάσιον, ὡμολόγει πρὸς τὸν γυμναστὴν, ὠμός τε εἶναι, πονήρως τέ ἔχειν πῇ. ὁ δ' ἠγρίαινε καὶ ξὺν ὀργῇ ἤκουε. καὶ χαλεπὸς ἦν ὡς ἀνιέντι, καὶ τὰς

robur et spiritum, haec enim veneriae voluptates maxime infringunt. semen emittentium quod attinet conditionem, est et haec veneria, sed, ut dixi, non voluntaria. exercendi autem accurate sunt, roburque maxime augendum, quo eos carere liquet, praeterea sudores exigendi, qui in iis nimii sunt. ipsae exercitationes utiliores erunt, si producentur, ut spiritum exerceant. opus habent oleo modico, quod pulvere sit densatum: quo remedio corpus et confirmatur et mediocriter remittitur.

VI. Timida ingenia libentius discunt, quae cavere oporteat.

VII. Tetrades, quas repudiavi, arguit etiam illud peccatum in Gereno luctatore commissum, cuius sepulcrum Athenis est in dextra viae, quae Eleusinem ducit. Is victoria in Olympicis ludis reportata cum nonnullos sodalium tertio post illam die convivio solenni acciperet, immodicus fuit in opsoniis, adeo ut somno privaretur: postridie igitur in gymnasium veniens gymnastae affirmabat cruditate laborare se et male habere; is vero exasperabatur et cum ira audiebat, infensusque erat

Emendata scriptura. 8. lege ἔσται. 18. ἐν δεξιᾷ τῆς Ἐλευσῖνάδε. 19. Ὀλυμπίᾳ. 21. ὀψοφαγίᾳ. 25. πονήρως τε. 26. ὀργῇ.

τετράδας διασπῶντι. ἔς τε ἀπέκτεινε τὸν ἀθλητὴν ἐν αὐτῷ τῷ. γυμνάζεσθαι ἀγνωσία. οὐ προειπόντος ἃ γινώσκειν ἔδει καὶ σιωπῶντος : :. Τούτοις ἑπόμενοι, σοφίαν τὴν γυμναστικὴν ἐνδειξόμεθα. καὶ τοὺς ἀθλητὰς ἐπιῤῥώσομεν. καὶ ἀνηβήσει τὰ στάδια ὑπὸ τοῦ εὖ γυμνάζειν : :. Ἁλτὴρ δὲ πεντάθλων μὲν εὕρημα. εὕρηται δὲ ἐς τὸ ἅλμα, ἀφ' οὗ δὴ καὶ ὠνόμασται. οἱ γὰρ νόμοι τὸ πήδημα χαλεπώτερον ἡγούμενοι τῶν ἐν ἀγῶνι, τῷ τε αὐλῷ προσεγείρουσι τὸν πηδῶντα· καὶ τῷ ἁλτῆρι προσελαφρύνουσι. πομπός τε γὰρ τῶν χειρῶν ἀσφαλής. καὶ τὸ βῆμα ἑδραῖον τὲ καὶ εὔσημον ἐς τὴν γῆν ἄγει. τουτὶ δὲ ὁπόσου ἄξιον, οἱ νόμοι δηλοῦσιν· οὐ γὰρ ξυγχωροῦσι διαμετρεῖν τὸ πήδημα, ἢν μὴ ἀρτίως ἔχῃ τοῦ ἴχνους. γυμνάζουσι δὲ οἱ μὲν μακροὶ τῶν — ἁλτήρων, ὤμους τε καὶ χεῖρας. οἱ δὲ σφαιροειδεῖς, καὶ δακτύλους. παραληπτέον δὲ καὶ κούφοις ὁμοίως καὶ βαρέσιν ἐς πάντα γυμνάσια. πλὴν τοῦ ἀναπαύοντος. κόνις δὲ ἡ μὲν πηλώδης, ἱκανὴ ἀποῤῥύψαι. καὶ ξυμμετρίαν δοῦναι τοῖς περιττοῖς. ἡ δὲ ὀστρακώδης, ἀνοῖξαι τὲ ἐπιτηδεία, καὶ ἐς ἱδρῶτα ἀγαγεῖν τὰ μεμῦ-

ut remittenti et tetradas divellenti, itaque factum est, ut áthleta in ipso exercitio moreretur imperitia sua, quia non dixerat, quae scire opus erat et tacuerat.

VIII. Haec secuti demonstrabimus, gymnasticam esse revera artem, et athletas corroborabimus ac revigescent stadia diligenti exercitatione.

IX. Halter pentathlorum est inventum, inventus autem est ad saltum, unde etiam nomen habet. leges enim athleticae, quum habeatur saltus difficillimum certamen, salientem et tibiae cantu incitant et elevant haltere qui firmissimus est manuum gubernator et gradum stabilem ac bene dimensum in terram deducit. id quanti sit, demonstrant leges, non enim sinunt saltus fieri mensuram, nisi athletae gradus sit perfecte conformatus. exercent longi halteres humeros et manus, rotundi etiam digitos, adhibendi autem et levibus pariter et gravibus ad omnia exercitia, excepto eo, quod ad remissionem instituitur.

X. Pulvis limosus inservit detersioni et reddit concinna quae nimia sunt, testaceus aperit et ad sudorem adigit occlusa, bituminosus leniter

Emendata scriptura. 2. ἐν αὐτῷ τῷ. ib. ἀγνωσίᾳ. 11. τῷ τε αὐλῷ. 12. τῷ. 14. ἑδραῖόν τε. 17. ἔχῃ. 25. ἀνοῖξαί τε.

κότα. ἡ δὲ ἀσφαλτώδης, ὑποθάλπει τὰ ἐπεψυγμένα. μέλαινα δὲ καὶ ξανθὴ κόνις, γεώδη μὲν ἄμφω, καὶ ἀγαθαὶ μαλάξαι τὲ καὶ ὑποθρέψαι. ἡ δὲ ξανθὴ κόνις, στιλπνοὺς [βους] ἐργάζεται καὶ ἡδίους ἰδεῖν. ὡς περὶ γενναίῳ τε καὶ ἠσκημένῳ σώματί ἐστι. σκεδαννύναι δὲ χρὴ τὴν κόνιν ὑγρῷ [γρ. ἀσμίκτῳ] τῷ καρπῷ, καὶ διεστῶσι τοῖς δακτύλοις διαρραίνοντα μᾶλλον ἢ ἐπιπάττοντα. ἵν' ἐς τὸν ἀθλητὴν ἡ ἄχνη πίπτοι. κώρυκος δὲ ἀνήφθω μὲν καὶ πύκταις. πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖς ἐπὶ τὸ παγκράτιον φοιτῶσιν. ἔστω δὲ καὶ κοῦφος μὲν ὁ πυκτικός. ἐπειδὴ καιρου γυμνάζονται μόναι αἱ τῶν πυκτῶν χεῖρες. ὁ δὲ τῶν παγκρατιαστῶν ἐμβριθέστερος καὶ μείζων, ἵνα γυμνάζοιντο μὲν τὴν βάσιν. ἀνθιστάμενοι τῇ τοῦ κωρύκου ἐπιφορᾷ. γυμνάζοιντο δὲ ὤμους τε καὶ δακτύλους ἐς ἀντίπαλόν τι παίοντες. ἡ κεφαλὴ ἐναραττέτω, καὶ πάντα ὁ ἀθλητὴς ὑποκείσθω τοῦ παγκρατίου τὰ ὀρθὰ εἴδη. θέρους δὲ οἱ μὲν ἀμαθεῖς αὐτὸ πράττοντες ἐν ἅπαντι τῷ ἡλίῳ καὶ πάντες. οἱ δὲ ξὺν ἐπιστήμῃ καὶ λόγῳ, οὔτε

fovet refrigerata, niger vero et flavus, uterque terrenus, idonei sunt ad emolliendа et alenda membra, praeterea flavus nitidos reddit et visu jucundiores, quale est nobile atque exercitatum corpus. immittendus est autem pulvis madida manu et discretis digitis, ita ut irrores magis quam inspergas, atque sic in corpore athletae gluma tantum resideat.

XI. Corycus et pugilibus suspendatur, multo vero magis pancratium exercentibus, sit autem illis levior, quia pugiles nonnisi manibus dimicant, pancratiasticus vero ponderosior et major, ut discant et firmiter stare opponentes se impetui coryci, et humeros ac digitos exerceant, repellentes quae objiciuntur. caput illidatur, et omnia pancratii genera, quae erecto corpore peraguntur, subeat athleta. aestate imperiti hoc exercitium instituunt in quovis sole atque omnes, in quibus autem scientia est et ratio, nec omnes, et ii tan-

Varietas lectionis. 5. F. (qui hîc incipit) σιλβούς. ib. ἠδί... 6. F. ἠσκεμένῳ. 7. M. σώματι. ἐπισκεδαννύναι. F. σώματι ἐστί. σκεδαννῦναι. 8. M. ad ὑγρῷ in marg. γρ ἀσμίκτῳ. 12. F. πολλοὶ δὲ. 14. M. ἔστω δὲ κοῦφος. 15. F. ἐπειδὴ καιρον (sic) γυμναζονται — χεῖρες solus habet, ut etiam 21. ἡ κεφαλὴ — λῶον. 23. F. ὑποκεῖσθω.

ἀεὶ καὶ ὁπόσοις λῷον. οἱ μὲν γὰρ βόρειοι τῶν ἡλίων καὶ οἱ νήνεμοι, καθαροί τέ εἰσι καὶ εὔειλοι. ἅτε δὴ λευκοῦ ἐκβάλλοντες τοῦ αἰθέρος. οἱ δὲ νότιοί τε καὶ ἐκνεφίαι, ὑγροί τέ εἰσι καὶ ὑπερκαίοντες. οἷοι ἐπιψύξαι μᾶλλον τοὺς γυμναζομένους, ἢ θάλψαι. τὰς μὲν δὴ εὐηλίους τῶν ἡμερῶν εἴρηκα. ἡλιωτέοι δὲ οἱ φλεγματώδεις μᾶλλον, ἵνα τοῦ περιττοῦ ἐξικμάζοιντο. ἐπιχόλους δὲ ἀπάγειν χρὴ τούτου. ὡς μὴ πυρὶ πῦρ ἐπαντλοῖτο. καὶ ἡλιούσθων οἱ μὲν προήκοντες ἀργοὶ κείμενοι, καὶ πρόσειλοι κατὰ ταὐτὰ ὀπτωμένοις. οἱ δὲ σφριγῶντες ἐνεργοὶ καὶ γυμναζόμενοι πάντα καθάπερ ἠλεῖοι νομίζουσι. τὸ δὲ πυριᾶσθαι καὶ ξηραλοιφεῖν, ἐπειδὴ τῆς ἀγροικοτέρας γυμναστικῆς ἔχεται, λακεδαιμονίοις ἀφῶμεν. ἂν τὰ γυμνάσια οὔτε παγκρατίῳ οὔτε πυγμῇ εἴκασται. φασὶ δὲ αὐτοὶ λακεδαιμόνιοι μηδὲ ἀγωνίας ἕνεκεν γυμνάζεσθαι τὴν ἰδέαν ταύτην, ἀλλὰ καρτερίας μόνης. ὅπερ δὴ μαστιγουμένων ἐστί. ἐπειδὴ νόμος αὐτοῖς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ξαίνεσθαι.

tum, quibus utile. boreales enim soles et qui sine ventis, puri sunt et calidi, quippe liquido aethere erumpentes, notii autem et ecnephiae humidi sunt et nimis urentes, quales solent refrigerare magis athletas quam fovere. dies apricos jam recensui. soli autem exponantur pituitosi maxime, ut humore liberentur abundanti, biliosi contra inde abducantur, ne ignis igni infundatur, et apricentur provectiores ita, ut otiose jaceant atque ad solem conversi, quasi assentur, vigentes aetate in agendo et omnia exercentes, quemadmodum Elidenses praecipiunt. ex camino autem incalescere et sicca unctione uti, quoniam ad rudiorem ista gymnasticam pertinent, Lacedaemoniis relinquamus, quorum exercitia nec pancratium nec pugilatum referunt: nimirum ipsi Lacedaemonii dicunt ne certaminum quidem causa se hoc genere exerceri, sed patientiae, quod est flagellum tolerantium, quia mos est illis, ut in ara caedantur.

Varietas lectionis. **1. F.** *λῶον.* **ib. M.** *οἱ μὲν βόρειοι.* **3. M.** *ἐμβάλλοντες.* **5. F.** *καὶ ἑ.'.....* **ib. F.** *ὑπερκαίοντες.* **M.** *ὑπερκάοντες.* **7. F.** *ἢ θάλ...* **ib. M.** *τοὺς μὲν εὐηλίους τῶν ἡμετέρων.* **F.** *τὰς μὲν δὴ εὐηλίους τῶν ἡμερῶν εἴρηκα. κ.. ἡλιωτέοι.* **11. M.** *ἀπάγειν τοῦ χοροῦ.* **12. F.** *ἐπαν......* **14. F.** *ταυτὰ ....μένοις.* **15. M.** om. *καὶ—νομίζουσι.* **16. F.** *ἠλεῖοι.* **19. M.** deficit in *ἀφῶμεν.* deinde legitur *μιχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος.* **ib. F.** *ἂν τά.* scr. *ὧν τά.*

— ἔστι δὲ τοῦτο ἀγών τις ἐξ ἀτελοῦς πάλης καὶ ἀτελοῦς πυγμῆς συγκείμενος. καὶ δήλη μὲν ἡ πάλη, πυγμὴ δὲ τὸ πρὶν ἐσκευάζετο οὕτως. εἰς στρόφιον, ὅ ἐστι στρογγύλον ζωνάριον οἱ τέσσαρες τῶν δακτύλων ἐνεβιβάζοντο, καὶ ὑπερέβαλλον τοῦ στροφίου τοσοῦτον, ὅσον, εἰ συνάγοιντο, πὺξ εἶναι. ξυνείχοντο δὲ ὑπὸ σειρᾶς, ἣν καθάπερ ἔρεισμα ἐβέβληντο ἐκ τοῦ πήχεος. νυνὶ δ' αὖ μεθέστηκε. ῥινοὺς γὰρ τῶν πιοτάτων βοῶν ἕψοντες ἱμάντα ἐργάζονται πυκτικὸν ὀξὺν καὶ προεμβάλλοντα, ὁ δὲ ἀντίχειρ οὐ συλλαμβάνει τοῖς δακτύλοις τὸ πλήττειν ὑπὲρ συμμετρίας τῶν τραυμάτων, ὡς μὴ πᾶσα ἡ χεὶρ μάχοιτο.

XII. Hoc certamen ex imperfecta lucta et imperfecto pugilatu constat. atque de lucta jam egi, pugilatus autem olim sic instituebatur: in strophium, quae est teres zona, quatuor digitorum inserebantur eo usque prominentes ex strophio, ut, si comprimerentur, pugnum efficerent: continebantur autem funiculo, qui tanquam fulcrum ex cubito erat suspensus. quod nunc mutatum est. ex cute enim boum opimorum elixata lorum fabricantur pugilicum et acutum et vehementer irrumpentem. pollex hujus percussionis expers manet, ne vulnera nimia infligantur, tota manu pugnante.

Hoc fragmentum servavit Schol. Plat. Rep. I. 338. c. ad verba εἰ Πολυδάμας ἡμῶν κρείττων ὁ παγκρατιαστής addens: παγκρατιαστὴς ὁ παγκράτιον ἀγωνιζόμενος. deinde leguntur Philostratea, quibus ille subscripsit: ταῦτα Φιλόστρατός φησιν ἐν τῷ περὶ γυμναστικῆς. — 15. scr. τοῦ πλήττειν.

χόμενοι τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ πνεῦμα. ταυτὶ γὰρ μάλιστα αἱ τῶν ἀφροδισίων ἡδοναὶ ἐπικόπτουσιν. ἡ δὲ τῶν ὀνειρωττόντων ἕξις, ἀφροδίσια μὲν καὶ ταῦτα. ἀκούσια δὲ ὡς ἔφην. γυμναστέοι δὲ ξὺν ἐπιμελεία. καὶ τὴν ἰσχὺν ἀποθρεπτέοι μᾶλλον, ἐπειδὴ ἐπιλείπει σαφῶς. κἀξικμαστέοι τοὺς ἱδρῶτας. ἐπειδὴ περιττοὶ τούτοις. ἔστω δὲ ἐνδοσιμώτερα μὲν τὰ γυμνάσια προηγμένα καὶ ἐς μῆκος, ἵνα τὸ πνεῦμα ἐγγυμνάζοιντο. δεῖ δὲ αὐτοῖς ἐλαίου ξυμμέτρου, καὶ πεπαχυσμένου τῇ κόνει. τουτὶ γὰρ τὸ φάρμακον, καὶ ξυνέχει τὸ σῶμα, καὶ μετρίως ἀνίησι :· Αἱ περιδε εἶς γνῶμαι προθυμότεραι μανθάνειν, ἃ προσήκει φυλάττεσθαι :· Ἔλεγχος δὲ τῶν τετράδων ἅς' παρῃτησάμην, καὶ ἡ ἐπὶ γερήνῳ τῷ παλαιστῇ διαμαρτία. οὗ τὸ σῆμα ἀθήνησιν ἐν δεξιᾷ τῆς ἐλευσίναδε ὁδοῦ. ἔτυγχανε μὲν οὗτος ὀλυμπιανενικηκώς. τρίτη δ' ἀπ' ἐκείνης ἡμέρᾳ, πίνων τὴν ἑαυτοῦ νίκην, καί τινας τῶν γνωρίμων ἑστιῶν, ὀψοφαγίᾳ ἀήθει χρησάμενος, ἀπηνέχθη τοῦ ὕπνου. ἥκων οὖν τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ γυμνάσιον, ὡμολόγει πρὸς τὸν γυμναστὴν, ὠμός τε εἶναι, πονήρως τέ ἔχειν πῇ. ὁ δ' ἠγρίαινε καὶ ξὺν ὀργῇ ἤκουε. καὶ χαλεπὸς ἦν ὡς ἀνιέντι, καὶ τὰς

robur et spiritum, haec enim veneriae voluptates maxime infringunt. semen emittentium quod attinet conditionem, est et haec veneria, sed, ut dixi, non voluntaria. exercendi autem accurate sunt, roburque maxime augendum, quo eos carere liquet, praeterea sudores exigendi, qui in iis nimii sunt. ipsae exercitationes utiliores erunt, si producentur, ut spiritum exerceant. opus habent oleo modico, quod pulvere sit densatum: quo remedio corpus et confirmatur et mediocriter remittitur.

VI. Timida ingenia libentius discunt, quae cavere oporteat.

VII. Tetrades, quas repudiavi, arguit etiam illud peccatum in Gereno luctatore commissum, cuius sepulcrum Athenis est in dextra viae, quae Eleusinem ducit. Is victoria in Olympicis ludis reportata cum nonnullos sodalium tertio post illam die convivio solenni acciperet, immodicus fuit in opsoniis, adeo ut somno privaretur: postridie igitur in gymnasium veniens gymnastae affirmabat cruditate laborare se et male habere; is vero exasperabatur et cum ira audiebat, infensusque erat

Emendata scriptura. 8. lege ἔσται. 18. ἐν δεξιᾷ τῆς Ἐλευσῖνάδε. 19. Ὀλυμπίᾳ. 21. ὀψοφαγίᾳ. 25. πονήρως τε. 26. ὀργῇ.

τετράδας διασπῶντι. ἕς τε ἀπέκτεινε τὸν ἀθλητὴν ἐν αὐτῷ τῷ γυμνάζεσθαι ἀγνωσία. οὐ προειπόντος ἃ γινώσκειν ἔδει καὶ σιωπῶντος :. Τούτοις ἑπόμενοι, σοφίαν τὴν γυμναστικὴν ἐνδειξόμεθα. καὶ τοὺς ἀθλητὰς ἐπιῤῥώσομεν. καὶ ἀνηβήσει τὰ στάδια ὑπὸ τοῦ εὖ γυμνάζειν :. Ἁλτὴρ δὲ πεντάθλων μὲν εὕρημα. εὕρηται δὲ ἐς τὸ ἅλμα, ἀφ' οὗ δὴ καὶ ὠνόμασται. οἱ γὰρ νόμοι τὸ πήδημα χαλεπώτερον ἡγούμενοι τῶν ἐν ἀγῶνι, τῷ τε αὐλῷ προσεγείρουσι τὸν πηδῶντα· καὶ τῷ ἀλτῆρι προσελαφρύνουσι. πομπός τε γὰρ τῶν χειρῶν ἀσφαλής. καὶ τὸ βῆμα ἑδραῖον τὲ καὶ εὔσημον ἐς τὴν γῆν ἄγει. τουτὶ δὲ ὁπόσου ἄξιον, οἱ νόμοι δηλοῦσιν· οὐ γὰρ ξυγχωροῦσι διαμετρεῖν τὸ πήδημα, ἢν μὴ ἀρτίως ἔχῃ τοῦ ἴχνους. γυμνάζουσι δὲ οἱ μὲν μακροὶ τῶν — ἀλτήρων, ὤμους τε καὶ χεῖρας. οἱ δὲ σφαιροειδεῖς, καὶ δακτύλους. παραληπτέον δὲ καὶ κούφοις ὁμοίως καὶ βαρέσιν ἐς πάντα γυμνάσια. πλὴν τοῦ ἀναπαύοντος. κόνις δὲ ἡ μὲν πηλώδης, ἱκανὴ ἀποῤῥύψαι. καὶ ξυμμετρίαν δοῦναι τοῖς περιττοῖς. ἡ δὲ ὀστρακώδης, ἀνοῖξαι τὲ ἐπιτηδεία, καὶ ἐς ἱδρῶτα ἀγαγεῖν τὰ μεμῦ-

ut remittenti et tetradas divellenti, itaque factum est, ut áthleta in ipso exercitio moreretur imperitia sua, quia non dixerat, quae scire opus erat et tacuerat.

VIII. Haec secuti demonstrabimus, gymnasticam esse revera artem, et athletas corroborabimus ac revigescent stadia diligenti exercitatione.

IX. Halter pentathlorum est inventum, inventus autem est ad saltum, unde etiam nomen habet. leges enim athleticae, quum habeatur saltus difficillimum certamen, salientem et tibiae cantu incitant et elevant haltere qui firmissimus est manuum gubernator et gradum stabilem ac bene dimensum in terram deducit. id quanti sit, demonstrant leges, non enim sinunt saltus fieri mensuram, nisi athletae gradus sit perfecte conformatus. exercent longi halteres humeros et manus, rotundi etiam digitos, adhibendi autem et levibus pariter et gravibus ad omnia exercitia, excepto eo, quod ad remissionem instituitur.

X. Pulvis limosus inservit detersioni et reddit concinna quae nimia sunt, testaceus aperit et ad sudorem adigit occlusa, bituminosus leniter

Emendata scriptura. 2. ἐν αὐτῷ τῷ. ib. ἀγνωσίᾳ. 11. τῷ τε αὐλῷ. 12. τῷ. 14. ἑδραῖόν τε. 17. ἔχῃ. 25. ἀνοῖξαί τε.

κότα. ἡ δὲ ἀσφαλτώδης, ὑποθάλπει τὰ ἐπεψυγμένα. μέλαινα δὲ καὶ ξανθὴ κόνις, γεώδη μὲν ἄμφω, καὶ ἀγαθαὶ μαλάξαι τὲ καὶ ὑποθρέψαι. ἡ δὲ ξανθὴ κόνις, στιλπνοὺς (βους) ἐργάζεται καὶ ἡδίους ἰδεῖν. ὡς περὶ γενναίῳ τε καὶ ἠσκημένῳ σώματί ἐστι. σκεδαννύναι δὲ χρὴ τὴν κόνιν (γρ. ἀσμίκτω) ὑγρῷ τῷ καρπῷ, καὶ διεστῶσι τοῖς δακτύλοις διαρραίνοντα μᾶλλον ἢ ἐπιπάττοντα. ἵν' ἐς τὸν ἀθλητὴν ἡ ἄχνη πίπτοι. κώρυκος δὲ ἀνήφθω μὲν καὶ πύκταις. πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖς ἐπὶ τὸ παγκράτιον φοιτῶσιν. ἔστω δὲ καὶ κοῦφος μὲν ὁ πυκτικός. ἐπειδὴ καιρου γυμνάζονται μόναι αἱ τῶν πυκτῶν χεῖρες. ὁ δὲ τῶν παγκρατιαστῶν ἐμβριθέστερος καὶ μείζων, ἵνα γυμνάζοιντο μὲν τὴν βάσιν. ἀνθιστάμενοι τῇ τοῦ κωρύκου ἐπιφορᾷ. γυμνάζοιντο δὲ ὤμους τε καὶ δακτύλους ἐς ἀντίπαλόν τι παίοντες. ἡ κεφαλὴ ἐναραττέτω, καὶ πάντα ὁ ἀθλητὴς ὑπο κείσθω τοῦ παγκρατίου τὰ ὀρθὰ εἴδη. θέρους δὲ οἱ μὲν ἀμαθεῖς αὐτὸ πράττοντες ἐν ἅπαντι τῷ ἡλίῳ καὶ πάντες. οἱ δὲ ξὺν ἐπιστήμῃ καὶ λόγῳ, οὔτε

fovet refrigerata, niger vero et flavus, uterque terrenus, idonei sunt ad emolliendа et alenda membra, praeterea flavus nitidos reddit et visu jucundiores, quale est nobile atque exercitatum corpus. immittendus est autem pulvis madida manu et discretis digitis, ita ut irrores magis quam inspergas, atque sic in corpore athletae gluma tantum resideat.

XI. Corycus et pugilibus suspendatur, multo vero magis pancratium exercentibus, sit autem illis levior, quia pugiles nonnisi manibus dimicant, pancratiasticus vero ponderosior et major, ut discant et firmiter stare opponentes se impetui coryci, et humeros ac digitos exerceant, repellentes quae objiciuntur. caput illidatur, et omnia pancratii genera, quae erecto corpore peraguntur, subeat athleta. aestate imperiti hoc exercitium instituunt in quovis sole atque omnes, in quibus autem scientia est et ratio, nec omnes, et ii tan-

Varietas lectionis. 5. F. (qui hîc incipit) στιλβούς. ib. ἠδί... 6. F. ἠσκεμένῳ. 7. M. σώματι. ἐπισκεδαννύναι. F. σώματι ἐστί. σκεδαννῦναι. 8. M. ad ὑγρῷ in marg. γρ ἀσμίκτω. 12. F. πολλοὶ δέ. 14. M. ἔστω δὲ κοῦφος. 15. F. ἐπειδὴ καιρον (sic) γυμνάζονται — χεῖρες solus habet, ut etiam 21. ἡ κεφαλὴ — λῶον. 23. F. ὑποκείσθω.

ἀεὶ καὶ ὁπόσοις λῷον. οἱ μὲν γὰρ βόρειοι τῶν ἡλίων καὶ οἱ νήνεμοι, καθαροί τέ εἰσι καὶ εὔειλοι. ἅτε δὴ λευκοῦ ἐκβάλλοντες τοῦ αἰθέρος. οἱ δὲ νότιοί τε καὶ ἐκνεφίαι, ὑγροί τέ εἰσι καὶ ὑπερκαίοντες. οἷοι ἐπιψύξαι μᾶλλον τοὺς γυμναζομένους, ἢ θάλψαι. τὰς μὲν δὴ εὐηλίους τῶν ἡμερῶν εἴρηκα. ἡλιωτέοι δὲ οἱ φλεγματώδεις μᾶλλον, ἵνα τοῦ περιττοῦ ἐξικμάζοιντο. ἐπιχόλους δὲ ἀπάγειν χρὴ τούτου. ὡς μὴ πυρὶ πῦρ ἐπαντλοῖτο. καὶ ἡλιούσθων οἱ μὲν προήκοντες ἀργοὶ κείμενοι, καὶ πρόσειλοι κατὰ ταὐτὰ ὀπτωμένοις. οἱ δὲ σφριγῶντες ἐνεργοὶ καὶ γυμναζόμενοι πάντα καθάπερ ἠλεῖοι νομίζουσι. τὸ δὲ πυριᾶσθαι καὶ ξηραλοιφεῖν, ἐπειδὴ τῆς ἀγροικοτέρας γυμναστικῆς ἔχεται; λακεδαιμονίοις ἀφῶμεν. ἂν τὰ γυμνάσια οὔτε παγκρατίῳ οὔτε πυγμῇ εἴκασται. φασὶ δὲ αὐτοὶ λακεδαιμόνιοι μηδὲ ἀγωνίας ἕνεκεν γυμνάζεσθαι τὴν ἰδέαν ταύτην, ἀλλὰ καρτερίας μόνης. ὅπερ δὴ μαστιγουμένων ἐστί. ἐπειδὴ νόμος αὐτοῖς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ξαίνεσθαι.

tum, quibus utile. boreales enim soles et qui sine ventis, puri sunt et calidi, quippe liquido aethere erumpentes, notii autem et ecnephiae humidi sunt et nimis urentes, quales solent refrigerare magis athletas quam fovere. dies apricos jam recensui. soli autem exponantur pituitosi maxime, ut humore liberentur abundanti, biliosi contra inde abducantur, ne ignis igni infundatur, et apricentur provectiores ita, ut otiose jaceant atque ad solem conversi, quasi assentur, vigentes aetate in agendo et omnia exercentes, quemadmodum Elidenses praecipiunt. ex camino autem incalescere et sicca unctione uti, quoniam ad rudiorem ista gymnasticam pertinent, Lacedaemoniis relinquamus, quorum exercitia nec pancratium nec pugilatum referunt: nimirum ipsi Lacedaemonii dicunt ne certaminum quidem causa se hoc genere exerceri, sed patientiae, quod est flagellum tolerantium, quia mos est illis, ut in ara caedantur.

Varietas lectionis. 1. F. λῶον. ib. M. οἱ μὲν βόρειοι. 3. M. ἐμβάλλοντες. 5. F. καὶ ἐ....... ib. F. ὑπερκαίοντες. M. ὑπερκάοντες. 7. F. ἢ θάλ... ib. M. τοὺς μὲν εὐηλίους τῶν ἡμετέρων. F. τὰς μὲν δὴ εὐηλίους τῶν ἡμερῶν εἴρηκα. κ.. ἡλιωτέοι. 11. M. ἀπάγειν τοῦ χοροῦ. 12. F. ἔπαν...... 14. F. ταυτὰ ....μένοις. 15. M. om. καὶ—νομίζουσι. 16. F. ἠλεῖοι. 19. M. deficit in ἀφῶμεν. deinde legitur μιχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος. ib. F. ἂν τά. scr. ὧν τά.

— ἔστι δὲ τοῦτο ἀγών τις ἐξ ἀτελοῦς πάλης καὶ ἀτελοῦς πυγμῆς συγκείμενος. καὶ δήλη μὲν ἡ πάλη, πυγμὴ δὲ τὸ πρὶν ἐσκευάζετο οὕτως. εἰς στρόφιον, ὅ ἐστι στρογγύλον ζωνάριον οἱ τέσσαρες τῶν δακτύλων ἐνεβιβάζοντο, καὶ ὑπερέβαλλον τοῦ στροφίου τοσοῦτον, ὅσον, εἰ συνάγοιντο, πὺξ εἶναι. ξυνείχοντο δὲ ὑπὸ σειρᾶς, ἣν καθάπερ ἔρεισμα ἐβέβληντο ἐκ τοῦ πήχεος. νυνὶ δ' αὖ μεθέστηκε. ῥινοὺς γὰρ τῶν πιοτάτων βοῶν ἕψοντες ἱμάντα ἐργάζονται πυκτικὸν ὀξὺν καὶ προεμβάλλοντα, ὁ δὲ ἀντίχειρ οὐ συλλαμβάνει τοῖς δακτύλοις τὸ πλήττειν ὑπὲρ συμμετρίας τῶν τραυμάτων, ὡς μὴ πᾶσα ἡ χεὶρ μάχοιτο.

XII. Hoc certamen ex imperfecta lucta et imperfecto pugilatu constat. atque de lucta jam egi, pugilatus autem olim sic instituebatur: in strophium, quae est teres zona, quatuor digitorum inserebantur eo usque prominentes ex strophio, ut, si comprimerentur, pugnum efficerent: continebantur autem funiculo, qui tanquam fulcrum ex cubito erat suspensus. quod nunc mutatum est. ex cute enim boum opimorum elixata lorum fabricantur pugilicum et acutum et vehementer irrumpentem. pollex hujus percussionis expers manet, ne vulnera nimia infligantur, tota manu pugnante.

Hoc fragmentum servavit Schol. Plat. Rep. I. 338. c. ad verba εἰ Πολυδάμας ἡμῶν κρείττων ὁ παγκρατιαστής addens: παγκρατιαστὴς ὁ παγκράτιον ἀγωνιζόμενος. deinde leguntur Philostratea, quibus ille subscripsit: ταῦτα Φιλόστρατός φησιν ἐν τῷ περὶ γυμναστικῆς. — 15. scr. τοῦ πλήττειν.

NOTAE

AD

PHILOSTRATI GYMNASTICA.

I.

2, 1. Ad verba: *ἦν οὐ μέγα* supple: *μειράκιον*. Fuit talis qualem describit Pind. Isthm. III, 71: *μάκεϊ μορφᾶς μὲν βραχύς, ψυχὰν δ' ἄκαμπτος.*

ib. *πρόσω τέχνης* significat: supra artem. Phil. Im. II, 7. p. 64, 19 (821): *ἡβάσκει μὲν ὑπήνης πρόσω.* II, 20. p. 87, 23 (843): *τὰ γὰρ τῶν κειμένων σχήματα καὶ οἱ ὀρθοὶ μάλα εὔσκιοι καὶ τὸ ἀκριβοῦν ταῦτα οὔπω σοφόν* (scribe: *τὸ δὲ ἀκριβοῦν τ. ο. σ.*) *αἱ δὲ τοῦ Ἄτλαντος σκιαὶ σοφίας πρόσω.* V. A. IV, 44, 186: *ἔδοξε τῷ Τιγελλίνῳ ταῦτα δαιμόνιά τε εἶναι καὶ πρόσω ἀνθρώπου.* et III, 35, 126: *τῷ λόγῳ μεγίστῳ τε ὄντι καὶ πρόσω ἐννοίας.* Heroic. 727 (Boiss. 196): *ἔμαθε δὲ αὐτὰ* (sic optimi libri, vulg. *ταῦτα*) *καὶ τρόπον ἕτερον, δαιμόνιόν τε καὶ σοφίας πρόσω.* Vide ibi Boissonadi notam. Ni fallor, peculiaris est Nostro haec adverbii significatio.

2, 3. *ἐπέδωκε δὲ τὰ ἀριστερά.* V. A. VIII, 7. §. 8, 339: *τὴν δὲ Ἔφεσον τίς ἀφαιρήσεται τοῦ σώζεσθαι βεβλημένην μὲν τὰς ἀρχὰς τοῦ γένους ἐκ τῆς καθαρωτάτης Ἀτθίδος* (male Ol. *Ἀττίδος*), *ἐπιδεδωκυῖαν δὲ παρὰ πάσας, ὁπόσαι Ἰωνικαί τε καὶ Λύδιοι; κτέ.* V. S. 81, 4 (578):

καὶ ὁρμῇ δὲ λαμπρᾷ ἐκ μειρακίου χρησάμενος οὐκ ἀπελείφθη αὐτῆς, οὐδ' ὁπότε ἐγήρασκεν, ἀλλ' οὕτω τοι ἐπέδωκεν, ὡς καὶ σχῆμα τοῦ διδασκάλου νομισθῆναι.

ib. τοῦ δ' ἀθλεῖν ἀπεγνωκότι. cf. de hac locutione G. Schneider ad Xenoph. Anab. I, 7, 19.

2, 4. ὄναρ ἐγένετο. Ph. V. A. I, 5, 6. matri Apollonii brevi ante partum ὄναρ ἐγένετο βαδίσαι εἰς τὸν λειμῶνα καὶ ἄνθη κεῖραι, quem locum Ol. male interpretatus est.

ib. θαρρεῖν τὴν νόσον. Vid. Jacobs ad Ph. Imag. p. 479, ubi laudat V. A. IV, 38, 178: ἀνόητόν τε μηδενὶ (sic omnes libri pro vulgata μηδὲν) δοκείτω τὸ θαρσεῖν ὁδὸν, ἣν πολλοὶ τῶν φιλοσόφων φεύγουσιν, et VII, 12, 289. Locus sic scribendus: σοὶ δὲ ἀγῶνος οἶμαι ἄρξειν αὐτὸ τὸ ἥκειν ἐνταῦθα, σὺ μὲν γὰρ τῷ τῆς γνώμης ὑγιαίνοντι προστίθης τοῦτο καὶ τῷ μηδ' ἂν θαρρῆσαι τὴν δεῦρο ὁδὸν, εἴ τι ἠδίκεις, Δομετιανῷ δὲ οὐ δόξεις, ἀλλ' ἀπόρρητόν τινα ἰσχὺν ἔχων θρασέως ἐρρῶσθαι. Illud τῷ μηδ' ἂν Schellershemianus liber suppeditavit. Alium locum ibid. VII, 28, 309. παριὼν ἐς τὸ τοῦ Πολυφήμου ἄντρον — ἐθάρρησέ τε αὐτὸν — καὶ ἀπῆλθε τοῦ ἄντρου ἀνὴρ δόξας tractavit G. J. Bekker ὁ μακαρίτης, in Specimine Philostrateo p. 43. V. S. denique, 35, 14 (521) τοῦ δὲ αὐτοσχεδιάζειν ἥρα μόνου, οὐ μὴν ἐθάρρει γε αὐτὸ vera lectio ex optimis libris restituta est, Ol. habet αὐτῷ.

2, 5. τοῖς πεπηρωμένοις. V. A. VIII, 7. §. 16, 352: ὅτῳ (πέπρωται) νίκην ἐν Ὀλυμπίᾳ

δρόμου ἄρασθαι, οὗτος οὐδ' εἰ πηρωθείη τὸ σκέλος, ἁμαρτήσεται τῆς νίκης. Simile exemplum aegri athleticam exercentis tam feliciter, ut victoriam reportarit, Paus. VI, 3, 4. narrat, Hysmonis Elidensis. Inde refutatur aliqua ex parte Galen. περὶ ἰατρ. καὶ γυμν. c. 34: ὁ νοσῶν — εἰς οὐδὲν δεῖται γυμνασίων.

2, 6. τοῖς ἀκεραίοις τε καὶ ἀτρώτοις. V. S. 30, 5 (515): διετέλεσε (Scopelianus) γὰρ δὴ καὶ ἐς γῆρας βαθὺ ἀκέραιός τε καὶ ἄρτιος. et statim **30, 20 (516)** dicitur ἄτρωτος μεῖναι τὰς αἰσθήσεις.

2, 7. καὶ ἀληθὴς ἡ ὄψις. Suid. v. συσκευάζει — ὄναρ ἐφίσταται θεία τις ὄψις καὶ λέγει, δεῖν συσκευάζεσθαι. καλεῖν γὰρ τὸ χρεὼν αὐτόν. audaciore, ut Noster, metonymia.

ib. τὰ γὰρ δυσφύλακτα τῶν παλαισμάτων — διαπλέκων. Τὰ δυσφύλακτα παλαίσματα ea sunt, a quibus aegre caveas. Aeschyl. Eumenid. 776: πάλαισμ' ἄφυκτον τοῖς ἐναντίοις ἔχοις. Adde Dio Cass. XL, 20. — διαπλέκω alio sensu occurrit Im. II, 28. p. 97, 22 (853) et 98, 10 (854) de aranea fila ducente. Hic vocabulum athleticum est, eaque notione legitur apud Aeschin. adv. Ctesiph. §. 28. ed. B. ἀντιδιαπλέκει πρὸς τοῦτο εὐθὺς, ὡς οὐκ ἔλαχε τειχοποιός. Amat nimirum ille, ὁ καλὸς ἀνδριάς, ut ait Demosthenes, ad res gymnasticas, in quibus olim excelluerat, respicere. Boeckhius not. ad Pindar. p. 253. ad verba ὅμως μὰν σαίνων ποτὶ πάντας ἄγαν πάγχυ διαπλέκει Aeschinis locum cit. adhibuit quidem, sed non satisfacit versio „callidis ar-

tibus adversus hoc utitur", videnturque omnino Pindarica verba Viro Summo haud feliciter tractata esse, quum poetae obtrusit ἀγὰν (curvaturam), pro Heyniana conjectura, Beckio atque Hermanno probata ἄταν, quae est facillima correctio, et optimum praebet sensum: δόλιον ἀστόν, quamvis aduletur omnes, noxam (vid. Nem. IX, 21.) texere iis ad quos accedat. Haud abs re fuerit h. l. adhibere Aeschyl. Choeph. 337. ἀτρίακτος ἄτα.

2, 10. καὶ ὤνητο τῆς νόσου, τὸ τοῖς διεφθορόσιν ἐρρῶσθαι. V. A. VII, 36, 315: ὤνησαι (sic Par. 1801, in ceteris ὤνησο, Ol. ὠνήσω), ἔφη, νεανίσκε, μὴ τῶν ἐν Τροίᾳ ποτὲ Ἀχαιῶν εἷς γενόμενος. V. S. 12, 10 (490): ὤνητ' ἄν, ἔφη, καὶ Σωκράτης εἰκόνα ὑπ' Ἀθηναίων ἀφαιρεθεὶς μᾶλλον ἢ πιὼν κώνειον. Im. II, 31. p. 101, 20 (857): Θεμιστοκλέα γὰρ οἶμαι ἀκούεις — διαλέγεσθαι βασιλεῖ περὶ ὧν στρατηγοῦντος αὐτοῦ ὁ Ξέρξης ὤνητο. cum not. Jacobsii p. 559. Ael. V. H. XII, 24. ex Pal. 155. tribus locis restituenda Attica forma ὤνηντο et ὤνητο (etiam V. H. XIV, 24. ἀλλ' αὐτοί γε τὰ ἑαυτῶν ἀφῆκαν χρέα καὶ ὤναντο οὐκ εἰς ἀργύριον, ἀλλ' εἰς αὐτὴν τὴν ψυχὴν id. codex ὤνηντο), de qua vid. Lobeck. ad Phryn. p. 13. Haeret vulgaris forma adhuc Luc. περὶ ὀρχησ. 8, ἔρωτες 52. — τοῖς διεφθορόσιν. V. A. I, 24, 31: τοὺς μὲν δὴ τάφους διεφθορότας (sic optimi codd., vulg. διεφθαρότας) ἀναλαβεῖν τε αὐτὸν ὁ Δάμις φησὶ καὶ ξυγκλεῖσαι. Constructionem verbi ἐρρῶσθαι pluribus illustratam vide infra 4, 1.

2, 12. εἰρήσθω δὲ μὴ ὡς γινόμενον,

ἀλλ' ὡς γενόμενον. Elegantissima haec distinctio, litterulâ mutatâ expressa, quam si prius cognitam habuissem, non tentassem illa in V. S. 55, 19 (547): ἔλεγε γὰρ δὴ, ὡς προσήκοι τὸν ὀρθῶς πλούτῳ χρώμενον τοῖς μὲν δεομένοις ἐπαρκεῖν, ἵνα μὴ δέωνται, τοῖς δὲ μὴ δεομένοις, ἵνα μὴ δεηθῶσιν. Addebam ποτὲ ultimo μή, quod recte repudiavit vir amicissimus Th. Heyse, scribens mihi accepta V. S. editione: „Sententia virum significat praedivitem atque largitorem, loquendi modus rhetorem. Adjuvemus, ait, egenos, ut egere desinant, non indigentes, ne incipiant. In quo dilemmate omnis distinctio fit praesentis temporis atque aoristi, diverso sensu et sono, quorum alterum exprimit conditionem sive statum, aoristus casum vel eventum. Captabant autem breviloquentiam in hujusmodi νοΐδίοις quam arctissimam, quare nec hilum addito. cf. etiam aliud ejusdem Herodis apud Gellium N. A. IX, 2. et cogitatione et λόγων χαρακτῆρι huic sententiae simillimum, ubi dicebat: demus huic aliquid aeris tamquam hominies, non tamquam homini." Conferre licebit et V. S. 42, 15 (529): μελετήσας δὲ καὶ μελετῶντος ἀκροασάμενος καὶ ἐθαυμάσθη καὶ ἐθαύμασεν. ib. 49, 31: τῷ δεῖνι μὲν καὶ τῷ δεῖνι (διδασκάλῳ ἐχρησάμην), ἔφη, παιδευόμενος, Πολέμωνι δὲ ἤδη παιδεύων. etsi minus ista arguta.

2, 14. ἐνδεικνυμένου. V. S. 76, 20 (572): θαυμασίαν δὲ ἰσχὺν ἐνεδείξατο καὶ ἐν τοῖσδε. ubi male legebatur ante nostram editionem ἐπεδείξατο. ib. 86, 15 (585): πλείους ἑτέρας ὑποθέσεις οἶδα εὐπαιδευσίαν ἐνδεικνυμένας τοῦ ἀνδρὸς

τούτου. et 45, 17 (534): ἠστείζετο μὲν πρὸς τὸν Πολέμωνα περὶ τῶν κατὰ τὴν Σμύρναν, ἐνδεικνύμενός που τὸ μὴ ἐκλελῆσθαι.

II.

2, 14. ὅτι ἀρίστη κρᾶσις — ὑγρά. Illud ὅτι epitomatoris esse videtur, novum caput sic inchoantis. Ipse scriptor ὡς vel ὅτι rectae orationi non praefigit. V. S. 7, 17 (485): τοῦ δὲ εἰπόντος „ἥ τε πατρὶς ἡ σὴ καλλίστη πόλεων οὖσα ὑπηγάγετό με ἐρᾶν αὐτῆς“ κτέ. ex Vaticano 140 sic scripsi pro ὡς ἡ σὴ πατρίς, sed τε inducendum videtur. V. S. 95, 10 (596): συκοφαντοῦσι λέγοντες, ὡς εἰ μὲν ζῶντος Ἀλεξάνδρου κρίνονται, τίς οὕτω θρασὺς ὡς καταψηφίσασθαι Μεσσηνίων oratio est obliqua. — De optima temperatura cf. Galen. ὑγιεινῶν I, 6. Idem περὶ ἀφροδισίων jungit τοῖς ὑγροῖς καὶ θερμοῖς. Tales vulgo nunc sanguinici dicuntur. Opponuntur θερμοὶ καὶ ξηροὶ sive ἐπίχολοι.

2, 15. ἐξ ἀκηράτου τε καὶ καθαρᾶς ὕλης συγκειμένη. Philostratus σύγκειμαι saepius cum solo genitivo, quam addita ei casui praepositione ἐκ construit. Ut hic, Ep. 19: οὐκ ἦσθα συγκείμενος ἐξ ἀέρος καὶ τῶν, ὅσα τούτῳ κίρναται, ἀλλ' ἐξ ἀδάμαντος καὶ πέτρας καὶ Στυγός. Adde infra 22, 1: ἐξ ἀτελοῦς πάλης καὶ ἀτελοῦς πυγμῆς ξυγκείμενος. Utraque invenitur structura V. A. III, 34, 124: ἤρετό τε ἐκ τίνων ξυγκεῖσθαι τὸν κόσμον ἡγοῖντο. οἱ δὲ ἔφασαν „ἐκ στοιχείων.“ (codd. om. ἐκ) „μῶν“ ἔφη „τεττάρων“; „οὐ τεττάρων“, ἔφη ὁ Ἰάρχας „ἀλλὰ πέντε“.

Alterius non adjecta praepositione exempla plurima exempla collegit Hamacker Lect. Philostr. p. 57, ex quibus duo attulit Jacobsius ad Imag. 28, 23. — ἀκήρατος καὶ καθαρὸς hic componitur ut apud Plat. Cratyl. 396. b. τὸ καθαρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκήρατον τοῦ νοῦ. et V. A. II, 5, 54. ψυχὴ καθαρὰ καὶ ἀκήρατος.

2, 17. ἐλεύθεροι μὲν πηλοῦ. V. A. I, 9, 11. sapiens adolescens increpat hydropicum: σὺ δὲ ἐναντία τῇ νόσῳ πράττεις (ibi immerito Bentleius vituperat versionem Morellii, oblitus tunc Sophocl. Oed. R. 217. τῇ νόσῳ θ' ὑπηρετεῖν) τρυφῇ γὰρ διδοὺς ὀψοφαγίαν ἐπεισάγεις ὑγροῖς καὶ διεφθορόσι τοῖς σπλάγχνοις καὶ ὕδατι ἐπαντλεῖς πηλὸν, quod vocabulum Hamackerus de vino interpretatur hic et Herodot. II, 36, utrobique falsus. cf. Lect. Philostr. p. 5.

ib. ἰλύος καὶ χυμῶν. Sic etiam Im. I, 13. p. 23, 22 (783): ἰλύων καὶ χυμῶν ἑτέρων. diversa quidem significatione.

2, 19. ἐπαντλεῖ νᾶμα. Neutrali vi usurpatum verbum non verisimile. Erat cum ἐπαναπλεῖ scripsisse Philostratum suspicabar, collato Herodoto I, 212: Κῦρε, μηδὲν ἐπαρθῇς τῷ γεγονότι τῷδε πρήγματι, εἰ ἀμπελίνῳ καρπῷ τῷπερ αὐτοὶ ἐμπιπλάμενοι μαίνεσθε οὕτω, ὥστε κατιόντος τοῦ οἴνου ἐς τὸ σῶμα ἐπαναπλώειν (conf. Athenaeus XIV, 613. b.) ὑμῖν ἔπη κακὰ, τοιούτῳ φαρμάκῳ δολώσας ἐκράτησας παιδὸς τοῦ ἐμοῦ, ἀλλ' οὐ μάχῃ κατὰ τὸ καρτερόν. Nunc simplicius videtur ἐπαντλεῖται corrigere. Idem verbum restituerim Im. II, 13. p. 73, 4 (830): ὁμόσε κεχώρηκε

τοῖς κύμασι τῶν μὲν διεκπαίων, τὰ δὲ ἐπισπώμενος, τὰ δὲ ὑπαντλῶν τῷ στέρνῳ. Lindau in Vers. germ. velit ὑπανακλῶν, novum verbum, sed ipsius sententia necessarium. At ἐπαντλῶν nemini displicere potest. cf. G. J. Bekker Specimen Philostr. p. **38** sq. ὑπὸ cum ἐπὶ confusum saepe, e. gr. V. A. IV, **13**, **150**: ὑπογέγραπτο (Schellersh. et Vratisl. ὑπεγέγραπτο) δὲ τῇ βάσει τοῦ ἀγάλματος· θείῳ Παλαμήδει, ubi nemo non videt ἐπεγέγραπτο legendum esse, comparatis praesertim aliis locis V. A. II, **2**, **50**. II, **43**, **94**. III, **25**, **116**.

ib. εὐκάματοι. Eur. Bacch. **66**: κάματον εὐκάματον (θοάζω) — μοχθεῖν, ut V. S. **70**, **22** (**565**): οὐδὲ τοῦ μοχθεῖν ἠμέλησεν.

2, **20**. εὔσιτοι. Im. II, **17**. p. **82**, **6**: γαστέρα δὲ παρέχονται παισὶν ἰατρῶν, οἵαν τοὺς γευσαμένους αὐτῆς εὐσίτους ἀποφαίνειν καὶ κούφους, ubi vid. not. Jacobsii. Alia significatione V. A. **1**, **41**, **49**: καὶ ἄλλως τὸ ζῷον εὔσιτόν τε καὶ ῥᾴδιον βόσκειν, ὅπου μὴ χιλὸς εἴη.

2, **21**. ταχὺ δ' ἐκ τῶν νόσων ἀναφέροντες. Im. II, **13**. p. **73**, **22**: οἷον ἐκ μέθης ἀναφέρων. V. S. **93**, **28**: ἐς πολλὰ δὲ ἀναφέρων τῶν Ἡρώδου πλεονεκτημάτων. Transitiva vi ib. **22**, **20**: φρόνημα Λακεδαιμονίους τῶν Λευκτρικῶν ἀναφέρον, si vera correctio in Par. **1696**, ceteri enim libri praebent Λακεδαιμονίοις.

2, **22**. εὐάγωγοί τε καὶ εὐήνιοι. V. A. I, **13**, **15**: χἀκεῖνον μὲν, ὥσπερ οἱ καταψῶντες τοὺς δυσηνίους τε καὶ μὴ εὐαγωγοὺς τῶν ἵππων ἐς πειθὼ ἤγαγεν. conf. et Jacobs ad Im. p. **312**. Infinitivus activi generis adjectivo additus, ut so-

let. conf. nostram animadversionem ad V. S. 105, 8.

2, 23. *δι' εὐμοιρίαν κράσεως.* cf. Suid v. εὐμοιρία. Philostratus uno vocabulo, εὐκρασίαν, idem exprimere poterat.

2, 24. *θερμοὶ μὲν, ξηροὶ δὲ τὴν κρᾶσιν.* Jungenda haec arctius, ne quis τὴν κρᾶσιν ad solum ξηροὶ δὲ referat. Opponuntur θερμοὶ καὶ ξηροὶ — θερμοῖς καὶ ὑγροῖς, cholerici sanguinicis.

2, 25. *ἄκαρποι.* Audaciore metaphora quam Plut. Mor. p. 41, e. στέφανοι ἤδη μὲν, ἐφήμερον δὲ καὶ ἄκαρπον ἔργον.

4, 1. *ἔρρωνται ὅμως τῷ τῆς γνώμης ἑτοίμῳ.* Supra 2, 11. τὸ τοῖς διεφθορόσιν ἐρρῶσθαι. Heroic. 672 (Boiss. 38): ὁπόσα δὲ τῶν δένδρων μὴ περὶ τὸ σῆμα ἕστηκεν — πᾶσιν ἔρρωται τοῖς ὄζοις. V. A. VII, 12, 289. poterat scribi Δομετιανῷ — δόξεις — ἀπόρρητόν τινα ἰσχὺν ἔχων θράσει (pro θρασέως) ἐρρῶσθαι. Jacobsius malebat θράσους. Fortasse tamen recte habet θρασέως, ut est V. A. VI, 5, 234: ληατρικῶς γὰρ περὶ Μέμφιν ἔρρωτο. V. A. VII, 37, 316. lege partim ex Florentino Pl. LXIX, 33, partim ex Parisinis Πύθων — ἐν Ἀθηναίοις γε αὐτοῖς, ὅτε δὴ μάλιστά γε ῥητορικῇ ἔρρωντο (vulg. ῥητορικὴ ἔρρωτο) ἀδικεῖσθαί τε ὑπ' αὐτῶν ἔφασκε τὸν Φίλιππον καὶ δεινὰ πράττειν Ἀθηναίους τὸ Ἑλληνικὸν ἐλευθεροῦντας. Jam Im. II, 21. p. 87, 19 (843) scripserim σκιὰς δὲ τὰς μὲν τοῦ Ἡρακλέους οὔπω θαυμάζειν ἄξιον, εἰ ἔρρωται τῷ ἄθλῳ, et dativum quidem ex Par. 2075, qui habet in mar-

gine γρ. ἄθλῳ, singularem ἔῤῥωται pro vulg. ἔῤῥωνται ex Par. 1760, 1761 et Mon. 242. Hercules, quippe par tanto oneri, stat erectus, ideoque μάλα εὔσκιος est. De pictore noli cogitare. — τὸ ἕτοιμον τῆς γνώμης illustrat Jacobs. ad Imag. p. 441. laudans Heroic. 706 (Boiss. 136): ἀναχαιτίζων τὴν γνώμην ὑπὸ τοῦ τῆς γνώμης ἑτοίμου, et 730 (Boiss. 204): τὸ ἕτοιμόν τε καὶ ὑπερανεστηκὸς (omnes libri ἀνεστηκὸς, etiam Pal. 129) τῆς γνώμης. V. S. 83, 24 (580), Phil. Jun. I, 112, 3. IX, 123, 4.

4, 2. περίεστι γὰρ αὐτοῖς τούτου. V. S. 33, 21 (519) dedi τῷ δ' αὖ καὶ τοῦ φιλόγελω περιῆν, omissis, quae codices secundae et tertiae familiae offerebant cum editionibus ἐπὶ τῶν λόγων. Atqui in Ven. 391 (β), cujus nunc integram varietatem amicissimi Roulezii benignitate possideo, legitur τὸ δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τῷ λόγῳ φιλόγελων περιῆν, unde scribendum: τῷ δ' αὖ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν λόγων φιλόγελω περιῆν. Abundabat facetiis etiam in orationibus suis.

4, 3. τοῖς μὲν — ἡνίας. Eadem etsi diversa in re comparatio adhibetur a Nostro V. S. 96, 20 (597): δεῖ γὰρ ἐν ταῖς κατὰ σχῆμα συγκειμέναις τῶν ὑποθέσεων τοῖς μὲν λεγομένοις ἡνίας, τοῖς δὲ σιωπωμένοις κέντρον.

4, 5. ξυνάγειν τῇ κόνει. Verbum referes ad ὑποψύχρους, quibus excitandis aptior est oleo pulvis; contra ἐπιχόλους mitigabit largiter infusum sine pulvere oleum. Potest accipi de corporis συμμετρίᾳ, vid. 16, 24: κόνις δὲ ἡ μὲν πηλώδης ἱκανὴ ἀποῤῥύψαι καὶ ξυμμετρίαν δοῦναι

τοῖς περιττοῖς, et 22, 8: οἱ τέσσαρες τῶν δακτύλων — ὑπερέβαλλον τοῦ στροφίου τοσοῦτον, ὅσον, εἰ συνάγοιντο, πὺξ εἶναι — nisi malis intransitiva notione intelligere. Certe sic explicandus, si quid video, locus difficilior in Ep. 42 (932): ἡ δὲ Τυρὼ τῷ Ἐνιπεῖ ἐπενήξατο καὶ ἀγρεύοντι ἐπὶ θάλατταν συνήγαγεν. ἦν γὰρ ἀγαθὴ καὶ μεγάλων ἐραστῶν ἀξία. Vat. 140 et 87 ac Baroccianus 50 ἀγριῶντι, quae lectio ducit ad τἀγριοῦντι, pro ἐπὶ scribe τὴν. Est ὁ ἀγριῶν τὴν θάλασσαν Neptunus ipse, quocum coiit Tyro ἐν ταῖς προχοαῖς Ἐνιπέως, ut ait Menander IX, 268 ed. Walz. Dicebantur συνάγειν, nullo addito objecto, et convivae (cf. Menander comicus apud Athen. VIII, 365. c.) et hostes inter se (cf. Plut. Poplic. c. 9. ἀρχομένων δὲ αὐτῶν συνάγειν εἰς χεῖρας), quidni etiam amantes? Ad nostrum locum ut redeam, συνάγειν τῇ κόνει intransitive acceptum erit: pulverem sibi adhibere. Sed praestare videtur hic notio verbi transitiva propter concinnitatem orationis. Additur enim

4, 5. τοὺς δὲ τῷ ἐλαίῳ ἐπαιονεῖν. Ath. I, 41. b. οἶδε (Homerus) δὲ καὶ τὴν χλιαροῦ φύσιν πρὸς τὰ τραύματα. τὸν γοῦν Εὐρύπυλον τρωθέντα ἐκ τούτου καταιονᾷ — εἰς δὲ τὸ παρηγορῆσαι τὰς ὀδύνας τῷ θερμῷ ἐπαιονᾷ θέλγειν δυναμένῳ. Hic V et L prabent καταιονεῖ — ἐπαιονεῖ, quam formam constanter usurpat Aretaeus p. 205. 210. 216. 261. cf. et Jacobsium ad A elian H. A. p. 47, 15.

III.

4, 6. *ὅτι ἐγυμνάζοντο.* cf. not. ad **2, 14.** Ad initium hujus capitis facit inprimis V. S. **61, 18 (554)**, quo loco Herodis ille Hercules describitur ridens athletas inter se certantes pancratio et pugilatu, cursu et lucta, ac talis victoriae ornatos praemio. *στεφανούσθω δέ*, inquit, *ὁ μὲν δρομικὸς ἀθλητὴς ἔλαφον παρελθὼν ἢ ἵππον, ὁ δὲ τὰ βαρύτερα ἀσκῶν ταύρῳ συμπλακεὶς ἢ ἄρκτῳ, ὃ ἐγὼ ὁσημέραι πράττω μέγαν ἆθλον ἀφῃρημένης μοι τῆς τύχης, ἐπεὶ μηκέτι βόσκει λέοντας Ἀκαρνανία.*

4, 7. *οἱ μὲν ἄχθη φέροντες οὐκ εὔφορα.* Praeeunte Hercule, qui Atlantis subiit onus. *εὔφορος* eadem qua hîc, significatione est Xen. Hipp. VII, 8.

4, 8. *ὑπὲρ τάχους ἁμιλλώμενοι πρὸς ἵππους καὶ πτῶκας.* cf. V. S. loco cit. Cogitavisse Philostratus de Polymestore videtur, quem tradit ea celeritate fuisse auctor *Συναγωγῆς ἱστοριῶν* apud Scalig. p. **316**. *Ὀλ. μϛ. Χρυσόμαξος Λάκων στάδιον καὶ Πολυμήστωρ Μιλήσιος παίδων στάδιον, ὃς αἰπολῶν λαγὼν κατέλαβε.* et Jul. Afric. ibid. p. **40.** hoc narrat iisdem verbis, nisi quod *Πολυμνήστωρ* nominatur, quae diversitas lectionis fugit Krausium Olympia s. v. Polymnestor. Im. **II, 2.** p. **55, 26** (**812**) Achilles puer a Chirone educatur ut leo ad lepores rapiendos. *κολακεύει δὲ αὐτὸν ὁ Χείρων οἷον λέοντα πτῶκας ἁρπάζειν.* Legendum potius *σκυλακεύει* ex codice praestantissimo Laudiano, cujus accuratiorem collationem

debeo Henrico Liddel, apud Ol. et hic et multis aliis locis nil invenias.

4, 9. οἱ δὲ — ἐληλαμένον ἐς παχύ. Quid sit σίδηρον ἐλαύνειν pluribus illustrat Creuzerus, Comment. Herodot. p. 302. et ad ipsum historicum I, 50. Exemplum hujus exercitationis dedit Astydamas Milesius, qui ad coenam vocatus ab Ariobarzane, nobili Persa, quum hic eum rogaret ἄξιόν τι ποιῆσαι τῶν κατὰ τὴν ἰσχὺν, φακὸν τῆς κλίνης περίχαλκον ὄντα κλάσας ἐξέτεινε μαλάξας. Ita Athen. X, 413. b. ex Theodoro Hierapolitano περὶ ἀγώνων. Nec plane alienum, quod de Glauco puero narrat Paus. VI, 10, 1.

4, 10. οἱ δὲ — ἁμαξεύουσιν. Scripsit Ph. ni fallor, ἁμαξεῦσιν. cf. Plut. Dio c. 38: βοῦς ἁμαξεὺς οὐκ ἀηθὴς — ἀνέστησε. Ut nostro loco ἁμαξεύουσι pro ἁμαξεῦσι, sic V. S. 38, 1 (524) in Flor. Vat. 64. et Havniensi libro legitur ἱππεῦσι pro ἱππεύουσι.

4, 12. οἱ δὲ ταύρους ἐπαυχενίζοντες. Haec in prooemio attigi. ἐπαυχενίζοντες corruptum est ex ἀπαυχενίζοντες, quod patet ex Heroic. 722 (Boiss. 180) de Hectore: ταύροις ἀντήριζε καὶ τὸ ξυμπλέκεσθαι τοῖς θηρίοις τούτοις πολεμικὸν ἡγεῖτο. παλαίοντος μὲν γὰρ καὶ ταῦτα ἦν, ὁ δὲ τοῦτο μὲν ἠγνόει πράττων, τὸ δὲ ὑφίστασθαι μυκωμένους, καὶ θαρσεῖν (codd. nonnulli τὸ θαρσεῖν) τὰς αἰχμὰς τῶν κεράτων καὶ ἀπαυχενίσαι ταῦρον καὶ τρωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ μὴ ἀπειπεῖν ὑπὲρ μελέτης τῶν πολεμικῶν ἤσκει. Praeter hoc mythicum exemplum accipe historicum ab Jul. Afric. p. 40 ed. Scalig.: ὀλ. π. πάλην Ἀμη-

σινᾶς Βαρκαῖος, ὃς βουκολῶν ταύρῳ ἐγυμνάζετο, ὃν καὶ εἰς Πῖσαν ἀγαγὼν συνεγυμνάσθη. cf. etiam Aristoph. Lysistr. 80. ac Theocr. Idyll. 25, 145 sqq. et quae Jacobsius adscripsit ad Phil. Jun. 113, 3: ἀπαυχενίζων τοὺς ἀτιμάζοντας τὴν ἀγέλην ταύρους.

4, 15. οἱ δ' αὐτοὺς λέοντας. cf. Jul. Afric. p. 41 ed. Scal. Πολυδάμας Σκοτουσσαῖος, ὃς ἐν Πέρσαις παρὰ Ὤχῳ γενόμενος λέοντας ἀνῄρει καὶ ὡπλισσομένους (scr. ὡπλισμένους) γυμνὸς κατηγωνίσατο. vid. et Ἱστοριῶν συναγωγή p. 323. Pausan. VI, 5, 3: ὁ Πουλυδάμας λέοντα ἐν τῷ Ὀλύμπῳ μέγαν καὶ ἄλκιμον θηρίον κατειργάσατο οὐδενὶ ἐσκευασμένος ὅπλῳ. προήχθη δὲ ἐς τὸ τόλμημα φιλοτιμίᾳ πρὸς τὰ Ἡρακλέους ἔργα. ὅτι καὶ Ἡρακλέα ἔχει λόγος κρατῆσαι τοῦ ἐν Νεμέᾳ λέοντος.

ib. ταῦτα δὴ — Ἀλησίαι. Saepius occurrit apud Nostrum haec per pluralem enumeratio. V. S. 102, 2 (605): ὅθεν ἐξηρήσθων Σωτῆροί τε καὶ Σῶσοι καὶ Νίκανδροι καὶ Φαῖδροι Κῦροί τε καὶ Φύλακες. V. A. III, 19, 110: καὶ μεγάλων ἀξιοῦν (sic pro ἀξιοῖ Flor. Vrat. Lugdunens. Par. 1696) τοὺς Αἴαντάς τε καὶ Νιρέας οἳ μετ' ἐκεῖνον καλοί τε αὐτῷ καὶ ἀγαθοὶ ᾄδοιντο. Peculiaris autem hujus scriptoris est usus, ut tali enumerationi pluralium adjiciat nomen singulari numero, ut h. l Πολυδάμας. Minus certa res in Heroic. 726 (Boiss. 192), etsi tantum non omnes libri habent: Ὁμήρῳ δὲ πόθεν μὲν Εὔφορβος, πόθεν δὲ Ἕλενοί τε καὶ Δηΐφοβοι (vulg. Εὔφορβοι). At V. A. I, 25, 34: τὰ δὲ ποικίλματα τῶν πέπλων

ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν σφισιν ἧκει λόγων, Ἀνδρομέδαι καὶ Ἀμυμῶναι καὶ Ὀρφεὺς πολλαχοῦ, ubi Bentleius exemplari suo Morellianae adscripsit: „Ὀρφεὺς ita restitue vel etiam Ὀρφεῖς loco vulg. lectionis Ὀρφέως" pluralis haud aptus videtur, addito quippe πόλλαχοῦ et pergente Ph. χαίρουσι γὰρ δὴ τῷ Ὀρφεῖ. Omnes codd. Ὀρφέως, praeter Par. **1696**, et hic a secunda demum manu Ὀρφεύς. Eadem confusio terminationum έως et εύς obtinere videtur V. S. **107**, **7** (**612**), quo loco cf. not. — Jam, ut de illis athletis agamus, Polymestor (Euseb. Polymnestorem vocat) praeter loc. cit. commemoratur a Solino c. **6**. vid. Corsin. Diss. agonist. Ol. pag. **137**. Fast. Att. III. pag. **70**. Glauci mentio fit multis veterum locis. cf. Aesch. adv. Ct. §. **189**. Dem. de cor. §. **318**. cum not. Jacobsii ad vers. et Dissenii. Lucian. Herod. **8**. Imag. **19**. cum Simonidis fragm. ap. Schneidewin. p. **32** sq. et in Delect. II, **382**. sic scribendo: οὐδὲ Πολυδεύκευς βία | ἀντείναιτ' ἂν αὐτῷ ἐναντίας | χεῖρας οὐδὲ σιδάρεον | Ἀλκμήνας τέκος. A Themistio I, **7**. b. componitur cum Polydamante. Adde Aristid. II, **554** ed. Dindf. inprimis Paus. VI, **10**, **1**. Alesiae notitiam soli Philostrato debemus. Eo clarior Polydamantis memoria, de quo Paus. VI, **5**. paene toto capite legendus est, et VII, **27**, **2**. Diod. II. p. **640** ed. Wessel. Tzetz. Chiliad. II. h. **38**. Suidas v. Πολυδάμας Pausaniam excerpsit. cf. Corsin. Diss. ag. Ol. p. **137**. et Krause Olympia s. v. Polydamas.

4, **17**. χαμευνίαν ἐπήσκουν. V. A. III, **15**, **105**. de philosophis Indicis: ὁ δέ γε Δάμις

φησὶ χαμευνίᾳ μὲν αὐτοὺς χρῆσθαι. Pergit: τῇ δὲ γῇ ὑποστρωννύναι πόας, ἃς ἂν αὐτοὶ αἱρῶνται. Ea verba sensu carent, restituendo ex conj. Piersoni, quam confirmat Par. 1801. τὴν γῆν δὲ, nimirum ipsa terra substernit gramina, quae illi velint. — ἐπασκεῖν est in V. A. I, 2, 3: Ἀπολλώνιον — οὔπω οἱ ἄνθρωποι γινώσκουσιν ἀπὸ τῆς ἀληθινῆς σοφίας, ἣν φιλοσόφως τε καὶ ὑγιῶς ἐπήσκησε. et Plut. Mor. 92. d: ἐπασκήσει τὸ φιλότιμον.

4, 18. εὐνὰς ἀμήσαντες ἐκ λειμώνων. Hom. Od. ε. 482: ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν εὐρεῖαν. et Od. λ. 192: πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί.

4, 19. αἵ τε μάζαι. i. e. panis hordeaceus. Athen. XIV, 663. b: κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν τὴν δημοτικὴν καὶ κοινὴν ταύτην τροφὴν τὴν ἐκ τῶν ἀλφίτων μᾶζαν ὠνόμαζον καὶ μάττειν τὸ παρασκευάζειν αὐτήν κτέ. Adde Hippocr. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς 5, 37 ed. Foes. Poliochus apud Athen. II, 60. b. Antiphanes ib. Alexis II, 55. Plat. Rep. II, 372. b: μάζας γενναίας καὶ ἄρτους ἐπὶ κάλαμόν τινα παραβαλλόμενοι. Hesiod. O. et D. 558, ubi μᾶζα ἀμολγαίη fere idem quod apud Plat. μᾶζα γενναία.

4, 20. τῶν ἄρτων οἱ ἄπεπτοί τε καὶ μὴ ζυμῆται. Quid sint ἄρτοι ἄπεπτοι, indicat adjectum οἱ μὴ ἀζ. Panis, ait Foesius, ἄζυμος nutrit magis, secedit minus; panis ζυμίτης facile secedit, parum nutrit. De forma ζυμίτης ubique pro ζυμήτης reponenda vix dubitari potest, etsi

V. A. I, 21, 27. solus Vratisl. habeat δώσω, ἔφη, ζυμίτας τε ἄρτους. et Etym. Magn. 412, 31. ἀ. ζυμῆται οἱ μεγάλοι. Verum haec ex Xen. Anab. VII, 3, 21. sumta, ubi codd. praebent ζυμῖται. Vid. et Athen. III, 109. b. et Hesych. v. ζυμήεις. In Imag. II, 26. p. 95, 16 (851) εἰ δὲ καὶ ζυμίτας ἄρτους ἀγαπᾷς fuit ante Jacobsii editionem ζυμήτας, veram lectionem habet etiam Monac 242. — Quod victum athletarum attinet, novimus ex Pausania, Dromeum Stymphalensem instituisse carnium esum athletis, cum antea caseum ex talaris comedere soliti fuissent. cf. Paus. VI, 7, 3, qui statim narrat hujus Dromei statuam fabricatum esse Pythagoram. An hinc fluxit, quod jam a Favorino acceptum Diog. Laert. narrat, VIII, 13, Pythagoram philosophum πρῶτον ἀσκῆσαι κρέασιν ἀθλητάς. καὶ πρῶτόν γε Εὐρυμένην (καθά φησι Φαβωρῖνος ἐν τρίτῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων) τῶν πρότερον ἰσχάσι ξηραῖς καὶ τυροῖς ὑγροῖς, ἀλλὰ καὶ πυροῖς σωμασκούντων αὐτούς, καθάπερ ὁ αὐτὸς Φαβωρῖνος ἐν ὀγδόῃ παντοδαπῆς ἱστορίας φησίν. οἱ δὲ Πυθαγόραν ἀλείπτην τινα τοῦτον συστῆσαι τὸν τρόπον, μὴ τοῦτον. Atque sic in suspicionem cadit etiam Pythagoras alipta, etsi Plinius H. N. XXIII, 7. ejus meminit.

4, 21. καὶ τῶν κρεῶν — ἔβοσκε. Plat. Rep. I, 338. c: οὐ γάρ που τοιόνδε φῄς· εἰ Πολυδάμας ἡμῶν κρείττων ὁ παγκρατιαστὴς καὶ αὐτῷ ξυμφέρει τὰ βόεια κρέα πρὸς τὸ σῶμα, τοῦτο τὸ σιτίον εἶναι καὶ ἡμῖν τοῖς ἥττοσιν ἐκείνου ξυμφέρον. Athen. IX, 402. c: καὶ γὰρ τὸ τῆς αἰγὸς κρέας τροφιμώτατόν ἐστι. Κλειτόμαχος

γοῦν ὁ Καρχηδόνιος — Θηβαῖόν τινα ἀθλητὴν ὑπερβαλεῖν ἰσχύϊ φησὶ τοὺς καθ' ἑαυτὸν κρέασιν αἰγείοις χρώμενον. εὔτονοι γὰρ καὶ γλίσχροι χυμοὶ καὶ πολὺν χρόνον ὑπομένειν ἐν τοῖς ὄγκοις δυνάμενοι. — Constructio eadem V. A. I, 15, 18: ὄροβοι δ' ὤνιοι καὶ τὰ ἐς βρῶσιν ἀναγκαῖα διέβοσκεν αὐτούς.

4, 23. *ἐχρίοντο λίπα.* Ut Thucydides ait I, **6**: ἐγυμνώθησάν τε πρῶτοι καὶ ἐς τὸ φανερὸν ἀποδύντες λίπα μετὰ τοῦ γυμνάζεσθαι ἠλείψαντο (Lacedaemonii). adde IV, **68**: αὐτοὶ δὲ διάδηλοι ἔμελλον ἔσεσθαι, λίπα γὰρ ἀλείψεσθαι, ὅπως μὴ ἀδικῶνται. Luc. Anach. **1.** Hippocr. ed. Foes. p. **242**, **23**. Theophr. de plant. IX, **9**.

ib. *ἄνοσοι ἤσκουν.* Erotian. ἀσκητέον ἀθλητέον. τοὺς γὰρ ἀθλητὰς ἀσκητὰς οἱ Ἀττικοὶ καλοῦσιν. adde Suid. v. ἀσκητής et ἀσκητικός.

4, 24. *ἠγωνίζοντό τε οἱ μὲν ὀκτὼ Ὀλυμπιάδας.* Occurrit etiam ἀνιέναι Ὀλυμπιάδα Heroic. **678**. et cum altero accusativo νικᾶν Ὀλυμπιάδα Heroic. **749** (Boiss. **258**): ἀλλ' οἶμαι κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα, ἣν τὸ πρῶτον ἐνίκα στάδιον Λεωνίδας ὁ Ῥόδιος. estque is casus restituendus etiam Heroic **679** (Boiss **56**): ἀπεδύσατο τὴν ἐπ' ἐκείνῃ Ὀλυμπιάδα πάλην τε καὶ παγκράτιον ex Flor. Plut. LVIII, **32**. atque ex conjectura E. Meieri, Olympische Spiele p. **321**. in Encyclop. Ersch. et Grub. III, **3**. Quum autem ait Philostratus, veteres illos athletas ὀψὲ γηράσκειν et octonas vel novenas reportasse multos eorum victorias Olympicas, impugnare videtur Euripidis oppro-

brium (Athen. X, **413**. d.): λαμπροὶ δ' ἐν ἥβῃ καὶ πόλεως ἀγάλματα φοιτῶσ'· ὅταν δὲ προσπέσῃ γῆρας πικρὸν, τρίβωνες ἐκβαλόντες οἴχονται κρόκας. Exempla quaedam vide apud Paus. VI, **11**, **2**. VI, **14**, **2**. et quae de Ischomacho, Tisicrate atque Astylo collegit Krause, Theagenes p. 8.

4, 25. ὁπλιτεύειν ἀγαθοὶ ἦσαν. Heroic. **723** (Boiss. **184**): ἦν δὲ αὐτοῖν ὁ μὲν ὁπλιτεύειν ἀγαθός. Optimi libri tuentur ibi formam ὁπλιτεύειν, quae nunc ex hoc loco confirmatur.

6, 1. οὐδὲ ἐκεῖ πίπτοντες. In athletis vituperari solebat, quod parum idonei essent ad militaria officia. Jam Euripides apud Athen. X, **413**. e. et Galen. protrept. II. p. **10** ed. Charter. I. p. 4 ed. Bas. hoc contendit: τίς γὰρ παλαίσας εὖ, τίς ὠκύπους ἀνὴρ ἢ δίσκον ἄρας ἢ γνάθον παίσας καλῶς πόλει πατρῴᾳ στέφανον ἤρκεσεν λαβών; neque aliter judicat Platonicus Laches **183**, c: ὥσπερ ἐπίτηδες οὐδεὶς πώποτ' εὐδόκιμος γέγονεν ἐν τῷ πολέμῳ ἀνὴρ τῶν τὰ ὁπλιτικὰ ἐπιτηδευσάντων. Galen. περὶ ἰατρ. καὶ γυμν. cap. **33**. rem optime explicat, cur athletae olim utiliores fuerint quam ipsius aetate: πάλαι μὲν γὰρ εἷς ἀνὴρ ἐργαστὴς τῶν κατὰ φύσιν ἔργων ἀληθῶς εὐεκτικὸς εἰς ἀγῶνα καταβαίνων οὐ πάλην μόνον, ἀλλὰ καὶ δρόμον ἠγωνίζετο, καί τις ἐνίκα πολλάκις εἰς ἄμφω τε ταῦτα καὶ ἀκοντίζων καὶ τοξεύων καὶ δισκοβολῶν καὶ ἅρματος ἐπιστατῶν, ὕστερον δὲ διεκρίθη, καὶ οἷόν περ ἕνα πεποίηκεν Ὅμηρος Ἐπειὸν, εἰς μὲν πάντα τὰ κατὰ φύσιν ἔργα πάντων ὕστατον, πρῶτον δ' εἰς πυγμὴν, ἧς ἐν ἄθλοις μόνοις ἡ χρεία, τοιοῦτοι πάντες

ἐγένοντο, μήτ' ἀρόσαι μήτε σκάψαι μήθ' ὁδὸν ἀνύσαι, μηδ' ἄλλο μηδὲν ἔργον, ἔτι δὲ μᾶλλον πολέμιον ἐργάσασθαι καλῶς δυνάμενοι. In universum non dubitabatur, quin gymnastica exercitatione pueros ad rem bellicam praeparari oporteret, cf. Plat. Protag. **326.** b: εἰς παιδοτρίβου πέμπουσιν, ἵνα τὰ σώματα βελτίω ἔχοντες ὑπηρετῶσι τῇ διανοίᾳ χρηστῇ οὔσῃ, καὶ μὴ ἀναγκάζωνται ἀποδειλιᾶν διὰ τὴν πονηρίαν τῶν σωμάτων καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πράξεσι. vid. et Paus. V, **8, 3**: τῶν δὲ ὁπλιτῶν ὁ δρόμος ἐδοκιμάσθη — ἐπὶ τῆς πέμπτης Ὀλυμπιάδος καὶ ἑξηκοστῆς, μελέτης, ἐμοὶ δοκεῖν, ἕνεκα τῆς ἐς τὰ πολεμικά. Etiam Hector luctam cum tauris ὑπὲρ μελέτης τῶν πολεμικῶν instituisse narratur Heroic. **722.**

6, 2. μελέτην ποιούμενοι — ἔργα. V. S. **37, 29 (523)**: μνημονικοί τε ὠνομάζοντο καὶ τέχνην αὐτὸ ποιούμενοι. Similes comparationes inveniuntur V. S. **73, 25 (569)**: τὴν ἰδέαν τοῦ λόγου δικανικῆς μὲν σοφιστικώτερος, σοφιστικῆς δὲ δικανικώτερος. etiam ib. **103, 9 (606)**, inprimis autem **26, 6 (511)**: ὁ δὲ ἀνὴρ οὗτος (Nicetes) τοῖς μὲν δικανικοῖς ἀμείνων ἐδόκει τὰ δικανικά, τοῖς δὲ σοφιστικοῖς τὰ σοφιστικά, ὑπὸ τοῦ περιδεξίως τε καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἐς ἄμφω ἡρμόσθαι. τὸ μὲν γὰρ δικανικὸν σοφιστικῇ περιβολῇ ἐκόσμησεν, τὸ δὲ σοφιστικὸν κέντρῳ δικανικῷ ἐπέρρωσεν.

6, 5. ἀστράτευτοι ἐκ μαχομένων. Vides, Philostratum corruptionem gymnasticae artis non ex ipsorum paedotribarum vitiis, sed ex

saeculorum labe repetere, neque id injuria. — ἀστρατεία solenne vocabulum de militiae detrectatione. Adjectivum est Plut. Cic. 41. et Amatorius 760. d. σκόπει τοίνυν αὖθις, ἔφη, τοῖς ἀρηΐοις ἔργοις ὅσον Ἔρως περίεστιν, οὐκ ἀργὸς ὢν ὡς Εὐριπίδης ἔλεγεν (Dan. fr. 8. ap. Stob. 62. p. 398.) οὐδὲ ἀστράτευτος.

ib. ἀργοὶ ἐξ ἐνεργῶν. Idem tenor orationis Heroic. 725 (Boiss. 190): ἔλεγε γὰρ δὴ ὁ Πυθαγόρας Εὔφορβος γεγονέναι, μεταφῦναί τε Ἴων μὲν ἐκ Τρωὸς, σοφὸς δὲ ἐκ πολεμικοῦ, κεκολασμένος δὲ ἐκ τρυφῶντος.

6, 6. ἀνειμένοι δὲ ἐκ κατεσκληκότων. Antithesis redit V. S. 23, 20 (507): ὁ μὲν Αἰσχίνης φιλοπότης τε ἐδόκει καὶ ἡδὺς καὶ ἀνειμένος — ὁ δὲ κατεσκληκώς τε καὶ ἀεὶ σπουδάζων, ubi frustra de καθεστηκώς cogitabat Piers. ad Moer. p. 50. vid. Boiss. ad Heroic. 574. In V. S. 59, 34 (553) laudantur στέρνα σὺν ὥρᾳ κατεσκληκότα. Im. II, 12. p. 72, 18. κατεσκληκυῖα γραφή, ubi Rheae simulacrum ante aedes Pindari describitur.

6, 7. Σικελική τε ὀψοφαγία ἴσχυσεν. Obversabatur Nostro locus Platonicus Gorg. 518, b: ὥσπερ ἂν εἰ περὶ τὰ γυμναστικὰ ἐμοῦ ἐρωτῶντος, οἵτινες ἀγαθοὶ γεγόνασιν ἢ εἰσι σωμάτων θεραπευταὶ, ἔλεγές μοι πάνυ σπουδάζων· Θεαρίων ὁ ἀρτοποιὸς καὶ Μίθαικος ὁ τὴν ὀψοποιίαν συγγεγραφὼς τὴν Σικελικὴν κτέ. — ἴσχυσεν ut V. S. 63, 8 (556) τἀληθὲς ἴσχυεν.

6, 8. ἐξενευρίσθη τὰ στάδια. Sic scripsi pro ἐξενεβρίσθη. Poterat Ph. respicere

hic ad Dem. Ol. III, **37** ed. R. *ὑμεῖς δ', ὁ δῆμος, ἐκνενευρισμένοι.*

ib. *καὶ πολλῷ μᾶλλον.* V. A. IV, **42**, **182**: *καὶ πολὺ μᾶλλον ὁπότε μὲν* (sic Par. **1696**) *γυμνάσιον ἐξεποιήθη τῷ Νέρωνι, θαυμασιώτατον τῶν ἐκεῖ, λευκὴν δ' ἔθυον ἐν αὐτῷ ἡμέραν κτέ.* IV, **43**, **183**: *ὑπωπτεύετο δέ, ὡς ἔφην καὶ πολὺ μᾶλλον ἐφ' οἷς καὶ περὶ τῆς διοσημίας εἶπε.* V. S. **34**, **7** (**519**): *θαυμασιώτερος δὲ περὶ τὰς ἀκμαιοτέρας τῶν ὑποθέσεων καὶ πολλῷ πλέον περὶ τὰς Μηδικάς.*

6, **9** *ἐπειδὴ κολακευτικὴ γε ἐγκατελέχθη γυμναστικῇ.* In verbo dupliciter composito plus uno loco excidit praepositio prior. cf. V. S. **38**, **1** (**524**): *κατέλεξε δὲ τοῖς δημοσίᾳ ἱππεύουσι*, et **44**, **11** (**532**): *κατέλεξε δὲ αὐτὸν καὶ τῷ τοῦ Μουσείου κύκλῳ*, ubi frustra sit, qui nostram correctionem *ἐγκατέλεξε* repudiet. Im. **10**, **5** (**769**) recte proposuit Jacobsius *οἱ δὲ τῇ ἀγκάλῃ ἐγκαθεύδουσιν.* V. A. II, **35**, **87**. *ἀφίκετο ἐς τὸ δωμάτιον, ᾧ ἐκάθευδον οἱ περὶ τὸν Ἀ.* malit Ol. *οὗ ἐκάθευδον*, mihi videtur Ph. dedisse *ᾧ ἐνεκάθευδον*, ut V. A. VIII, **23**, **365**. recte offert Par. **1801**. *περὶ δὲ τὸν χρόνον, ὃν τῇ Ἑλλάδι ἐνεσπούδασεν* pro vulg. *ὃν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐ.* Hinc corrige V. S. **97**, **9** (**598**) *τῆς Ἰωνικῆς ἰδέας — ἐνσπουδαζομένης μάλιστα τῇ Ἐφέσῳ.* Abundantia tollenda etiam Heroic. **746** (Boiss. **246**): *τὴν Λευκὴν — ἀνέφηνεν Ἀχιλλεῖ μὲν καὶ Ἑλένῃ οἰκεῖν, ναύταις δὲ ἵστασθαι καὶ τῷ* (vulg. *ἐν τῷ*) *πελάγει ἐγκαθορμίζεσθαι.* Praepositionem omittunt quatuor optimi libri. — Ceterum respicit iterum Pla-

tonica, Gorg. 463 — 465. b, ubi philosophus *κολακείαν*, quae subiit, *ὑποδέδυκε τὴν γυμναστικήν*, dicit *κομμωτικήν*; sed deflectit illam sententiam Ph. ita, ut ipsam *ἰατρικήν* adulatricem habeat.

6, 10. *ἐκολάκευσε δὲ — ξύμβουλος.* V. A. V, 33, 215: *οὐ χρή, ἔφη, κολακεύειν τὰς ὁρμάς, οὐδὲ ἀνοήτως συνεκφέρεσθαι τοῖς παρὰ τὴν ἡνίαν τι πράττουσιν.* V. S. 116, 6. ex certissima Morellii conjectura: *οὐκ ἐπίστευσεν, οὐδὲ ἐκολάκευσε τὴν ἑαυτοῦ γνώμην. — πρῶτον μέν.* alterum est, quod legitur 8, 6: *τὸ δ' οὕτω τρυφῆς δριμύ. — ἰατρικὴ παρισταμένη ξύμβουλος.* Amat ita Ph. communia componere cum vocabulis femininae terminationis. V. A. VIII, 7, 7, 338. *ἀργία* dicitur *πονηρὰ ξύμβουλος ἔργου παντός.* V. S. 83, 34 (582): *αἱ δὲ ἐφημερίδες ἀγαθαὶ διδάσκαλοι τοῦ περὶ παντὸς εὖ διαλέγεσθαι,* deteriores libri et edd. *ἀγαθοί*, frustra defensum a Normanno. Aristid. ed. Dindorf. III, 755. Veram enim lectionem meliorum librorum tuetur Synesius de insomn. 155. b. Ep. 1. pag. 917. *σαφήνεια δὲ ἀγαθὴ μὲν ἡγεμὼν ἅπαντος λόγου, μάλιστα δὲ ἐπιστολῆς.* Im. I, 1. p. 53, 2 (812): *διδάσκαλος αὐτὰς ἄγει σοφή.* Gymnasticam primus medicinae junxit Herodicus, teste Plat. Rep. III, 406. a: *Ἡρόδικος παιδοτρίβης ὢν καὶ νοσώδης γενόμενος μίξας γυμναστικὴν ἰατρικῇ ἀπέκναισε πρῶτον μὲν καὶ μάλιστα ἑαυτόν, ἔπειτ' ἄλλους ὕστερον πολλούς.* Etiam Plinius H. N. XXIX, 1, 2. narrat Herodicum (sic pro vulg. „Prodicum" legi debet) iatralipticen instituisse.

6, 13. *ἀργίαν ἐκδιδάσκουσα.* Plat.

Theaet. 153. b: ἡ τῶν σωμάτων ἕξις οὐχ ὑπὸ ἡσυχίας μὲν καὶ ἀργίας διόλλυται, ὑπὸ γυμνασίων δὲ καὶ κινήσεων ὡς ἐπιπολὺ σώζεται; — ἐκδιδάσκω ut V. A. IV, 19, 156: βιβλίῳ Ἀπολλωνίου προστυχεῖν ἐστιν, ἐν ᾧ ταῦτα τῇ ἑαυτοῦ φωνῇ ἐκδιδάσκει. — ἔτι τε ut Im. II, 21, p. 89, 12 (845), ibid. 89, 22 (846), alibi.

6, 14. καὶ τὸν — Αἰγύπτια. τὸν πρὸ τοῦ γ. χρόνον ut V. S. 33, 2 (519): τὸν πρὸ τῆς μελέτης καιρὸν ξυνῆν ὡς ἐπὶ πολὺ τοῖς τῶν Σμυρναίων τέλεσιν. — σεσαγμένους. Xen. Symp. IV, 64: σεσαγμένος δὴ παντάπασι πλούτου τὴν ψυχὴν ἔσομαι. Quod Philostr. medicorum ineptis praeceptis, id Galenus περὶ ἰατρ. καὶ γυμν. c. 37. ipsis gymnastis tribuit, his verbis: τῆς ὑγιείας ἐν συμμετρίᾳ τινι τεταγμένης, ἀμετρίας ἐστὶ δημιουργὸς ἡ τοιαύτη γυμναστικὴ πολλὴν καὶ πυκνὴν αὔξουσα σάρκα καὶ πλῆθος αἵματος ὡς ἔνι μάλιστα γλισχροτάτου παρασκευάζουσα. βούλεται γὰρ οὐ τὴν ἰσχὺν αὐξῆσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν ὄγκον τε καὶ τὸ βάρος τοῦ σώματος, ὥστε καὶ ταύτῃ χειροῦσθαι τὸν ἀγωνιστήν. — Aegyptii saepe bajuli sunt apud veteres. cf. Aristoph. Ran. 1425. ed. Dindf. δύ' ἅρματ' εἰσήνεγκε καὶ νεκρὼ δύο, οὓς οὐκ ἂν ἄραιντ' οὐδ ἑκατὸν Αἰγύπτιοι cum Schol. ad h. l. Suid. v. ἄραιτο et ἀχθοφόρον. cf. de ea re etiam Spanh. ad Jul. Or. 1, 11. a.

6, 16. ὀψοποιοὺς καὶ μαγείρους ἥδοντας παραφέρουσα. ὀψοποιοὺς metonymiâ dictum pro ὄψα. Infra plura dabimus de hoc Nostri idiotismo. ἥδοντες participium rarissime le-

gitur. Inveni solum Axiochum 5: ᾧ τὰ μὲν] ἥδοντα ἀμυχιαῖα — τὰ δὲ ἀλγεινὰ ἀκραιφνῆ καὶ πολυχρόνια καὶ τῶν ἡδόντων ἄμοιρα. — παραφέρω de cibis Plat. Rep. I, 354. b: ὥσπερ οἱ λίχνοι τοῦ ἀεὶ παραφερομένου ἀπογεύονται ἁρπάζοντες.

6, 18. κοῖλοι τὴν γαστέρα. V. S. 109, 3 (615): λέγεται δὲ καὶ γαστρὶ κοίλῃ χρήσασθαι καὶ πλεῖστα ὀψοφαγῆσαι, ubi Salmas. adscribit: „γαστρὶ κοίλῃ χρῆσθαι ventri indulgere" non satis accurate, quod noster locus docet. Polyphagis venter extenditur.

ib. ἄρτοις δὲ μηκωνείοις Vocabulo μηκώνειος carent lexica, quamquam Alcmani jam cognitae fuerint μακωνίδες ἄρτοι. Athen. III. 110. f. ubi vid. Casauboni notam, et ipsam rem tangat Ph. Imag. II, 26. p. 85, 18. sic agens de panibus ζυμίταις: εἰ μὲν ὄψου τι χρῄζεις, αὐτοὺς ἔχεις, τοῦ τε γὰρ μαράθου μετέχουσι καὶ τοῦ σελίνου καὶ ἔτι τῆς μήκωνος, ἥπερ ἐστὶν ἥδυσμα τοῦ ὕπνου. Locus bene habet: dicit enim, panes tales tanquam ὄψον esse, dummodo ne puer ὄψον, quale in coenis soleat apponi, desideret: εἰ δὲ τραπέζης ἐρᾷς, τουτὶ μὲν ἐς ὀψοποιοὺς ἀναβάλλου, σὺ δὲ σιτοῦ τὰ ἄπυρα, quae ultima non minus sunt integra et incorrupta.

6, 19. ἀπεπτημένοις. Videtur legendum esse ἀπεπτουμένοις, difficilibus ad concoquendum, δυσπεπτουμένοις, ut est apud Dioscoridem IV. De artophagia athletarum cf. Spanh. ad Jul. Or. 1, 11. a.

6, 20. ἰχθύων παρανομωτάτης βρώσεως ἐμφοροῦσα Notandum in hoc verbo

genus activum, quum alibi eo sensu nonnisi medium inveniatur. παρανομωτάτη βρῶσις est, quae vetita est legibus athleticis. cf. 16, 15.

6, 21. φυσιολογοῦσα τοὺς ἰχθῦς. H. e. locutione minus eleganti: τὴν φύσιν λέγουσα τῶν ἰχθύων. Nec plane eadem constructio et significatio verbi est Plut. de placit. philos. p. 894. f. παραπλησίως δὲ φυσιολογεῖται τὰ καλούμενα παρήλια.

6, 21. ἀπὸ τῶν τῆς θαλάσσης δήμων. Attende translationem a tribubus s. pagis Atticis paene comicam. Fortasse ita jocatus est Archippus in fabula Ἰχθῦς inscripta. Similiter Phil. Imag. II, 11. p. 71, 19. (829): ταῦτα αἱ νύμφαι πανσυδί· σὺ δὲ κατὰ δήμους αὐτὰς ὅρα. τὰ μὲν γὰρ τῶν ναΐδων εἴδη, ῥανίδας ἀπορραίνουσιν αὗται τῆς κόμης, ὁ δὲ περὶ ταῖς (sic recte correxit Jacobs) βουκόλοις αὐχμὸς οὐδὲν φαυλότερος τῆς δρόσου, αἱ δὲ ἀνθοῦσαι, τὰς χαίτας ἐκπεφύκασιν ὑακινθίνοις ὁμοίως ἄνθεσιν. Saepius occurrit singulari numero δῆμος de quavis multitudine, cf. Im. I, 17. p. 82, 1 (838) cum not. Jacobsii et V. S. 17, 14: ἐδούλωσε τὸν Ἀθηναίων δῆμον — τυράννων τετρακοσίων δῆμον ἐπαφῆκε τοῖς Ἀθηναίων πράγμασιν.

6, 23. κρεώδεις δὲ οἱ πελάγιοι. Athen. alicubi: κοινῶς δὲ πάντα τὰ σελάχια φυσώδη ἐστὶ καὶ κρεώδη καὶ δυσκατέργαστα.

6, 24. λεπτούς τε βόσκουσι θαλῖαι. Apostoles in margine apposuit: ἤγουν αἰγιαλοί. Hinc intelligitur, scriptorem dedisse θαλάμαι, quae vox proprie est significans cubilia piscium, idque

jam apud Homerum Od. ε. 432. πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο. Aristot. de animal. VIII. νέμονται δὲ οἱ κάραβοι ἰχθύδια θηρεύοντες παρὰ τὰς θαλάμας. καὶ γὰρ ἐν πελάγεσιν ἐν τοῖς τοιούτοις γίνονται τόποις οἷοι ἂν ὦσιν τραχεῖαι καὶ λιθώδεις. ἐν τοῖς τοιούτοις γὰρ ποιοῦνται τὰς θαλάμας. — Constructionem supra 4, 22. tetigimus, nunc aliud succurrit exemplum Ep. 17. p. 921 (inscripta in cod. Laur. Pl. LIX, 30. Πλεισταρετιανῷ): τὸ ποιητικὸν ἔθνος πολλοὶ (cod. πολὺ) καὶ πλείους ἢ οἱ τῶν μελιττῶν ἐσμοὶ, βόσκουσι δὲ τὰς μὲν λειμῶνες, τοὺς δὲ οἰκίαι καὶ πόλεις.

6, 25. τὰ φύκιά τε ἐξιτήλους. Accipe ἐ. de insipido sapore talium piscium, ut habet Dioscorid. V, 13: χρῶ δὲ αὐτῷ (οἴνῳ δευτερίᾳ) μετ' ἐνιαυτόν. ταχέως γὰρ ἐξίτηλος γίνεται. cito vappescit.

ib. ἔτι τε — ut supra 6, 13. ἔτι τε ἀργίαν ἐκδιδάσκουσα.

ib. τὰ χοίρεια τῶν κρεῶν σὺν τερατολογίᾳ ἄγουσα. τερατολογία omnino est mirabilium narratio, inde, quia sic referuntur, quae non facile quis credat, plerumque in malam partem accipitur. V. S. 90, 24: τερατευόμενος ἐν ταῖς ὑποθέσεσι περὶ τὰ τῶν μάγων ἤθη τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην παρ' αὐτοῖς ἔσπασεν. Fortasse legendum παρ' αὐταῖς, sc. ὑποθέσεσιν, etsi αὐτοῖς ferri potest ad magos relatum, quibuscum saepe versatus erat in declamationibus suis Adrianus; ne ad τοῖς πολλοῖς (90, 21) respicias, prohibent interjecta, quae longiora sunt, quam ut

promta sit ea relatio. — ἄγουσα est: dijudicans. Exempla ejus notionis suppeditant Plat. Theat. 172. b: ὧδέ πως τὴν σοφίαν ἄγουσι. Xen. Ages. XI, 6: τὰς μὲν τῶν ἰδιωτῶν ἁμαρτίας πρᾴως ἔφερε, τὰς δὲ τῶν ἀρχόντων μεγάλας ἦγε. Phil. V. S. 49, 15 (539): διετέλει δὲ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἐπαινῶν τὸν Πολέμωνα καὶ ὑπὲρ θαῦμα ἄγων. V. A. VII, 7, 6. 335: καὶ τί φῶ τὸν Ἐμπεδοκλέα; πότερ' ἑαυτοῦ ἢ τὴν τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν ἄγειν, παρ' οἷς οὐκ ἐσυκοφαντεῖτο ταῦτα; non amplius huc facit, quia codd. Parisini, Urbinas 110 et Schellershem. praebent ᾄδειν pro ἄγειν. Praeterea ex Florentino leges ἐφ' ἑαυτοῦ, recte jam restitutum a G. J. Bekkero, Spec. Philostr. p. 42.

6, 26. μοχθηρά. Gal. ad Gl. 1. μοχθηρὸς χυμός.

8, 2. οὐ μεστοὶ — θῖνες. Imitari videtur Hesiod. O. et D. 101: πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα. Vid. et V. A. III, 6, 99: μεστὰ μὲν αὐτῶν ἕλη, μεστὰ δὲ ὄρη.

8, 5. μόνων δὲ — βαλάνου. Verbum ἀναγκοφαγεῖν alio loco restituit P. Faber Agonist. apud Gronov. Thesaur. VIII, 2115. probante Lobeckio ad Phrynichum p. 642. Dico V. S. 96, 30 (597): ἐλέγετο δὲ καὶ γυμναστικῇ κρατύνειν τὸ σῶμα ἀναγκοφαγῶν ἀεὶ καὶ διαπονῶν αὐτὸ παραπλησίως τοῖς ἀγωνιζομένοις. Vulgo legebatur ἀναγκαιοφαγῶν. De ipsa ἀναγκοφαγία cf. Mercurialis p. 72 sqq. Faber 2140. (l. c.) Spanheim ad Jul. Or. I, 11. a. J. H. Schulze de athletis veterum eorumque diaeta et habitu, Hal. Sax. 1743.

London und Paris 1802. St. III. 262. Boettiger Kl. Schr. II, 75. Dicebatur et ἄσκησις et τεταγμένη δίαιτα. vid. Plat. Rep. III, 404. — τῶν ἐκ κρανίας καὶ βαλάνου respicit ad Hom. Od. κ. 242: τοῖσι δὲ Κίρκη παρ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλεν, καρπόν τε κρανείης.

8, 6. τὸ δ' οὕτω τρυφῆς δριμύ. Supple ἔχειν, siquidem opus sit tali supplemento. — δριμύ est acriter impellens. Isid. Pelus. p. 569 ed. Bill. ep. 210: εἰ δὲ παύσοιο τῆς εἰς ἐρωτικοὺς οἴστρους ἐκμενούσης τρυφῆς. ῥίζα γὰρ ἀσελγείας αὕτη — σβεσθήσεται καὶ ἡ τῆς ἀκολασίας φλόξ. Scr. παύσαιο — ἐρωτικοὺς — ἐκμαινούσης.

ib. ἐς ἀφροδισίων ὁρμάς. Contra laudantur Iccus, Crisson, Astylus et Diopompus, καὶ ἄλλοι πάμπολλοι, Pl. Legg. 840 a. ob abstinentiam a Venere. Horat. A. P. 412: qui studet optatam cursu contingere metam, multa tulit fecitque puer, sudavit et alsit, abstinuit venere et vino.

8, 8. ἦρξε — παρανομίας. V. S. 65, 32 (559): ἦρξε δὲ αὐτῷ πρὸς τοὺς Κυντιλίους διαφορᾶς, ὡς μὲν οἱ πολλοί φασι, Πυθικὴ πανήγυρις, quo loco nunc mallem τῆς ante πρὸς reposuissem ex Marc. 391. et codd. secundae ac tertiae familiae. Alius enim generis, quod articulum attinet, est V. S. 12, 27 (490): ὕπατοι γὰρ καὶ παῖδες ὑπάτων — ἦρξαν αὐτοῖς φιλοτιμίας, ἣ πολὺν ἐκκαίει φθόνον καὶ σοφοῖς ἀνδράσι, et V. A. VII, 12, 259: σοὶ δ' ἀγῶνος οἶμαι ἄρξειν αὐτὸ τὸ ἥκειν ἐνταῦθα. — Sequentia καὶ τοῦ πωλεῖν τε καὶ ὠνεῖσθαι τὰς νίκας epexegetice sunt adjecta. — Exempla talis nundinationis victoria-

rum collegit Pausanias V, 21. §. 2 — 7, ex quo, ni fallor, fluxere, quae habet Συναγωγὴ ἱστοριῶν apud Scalig. ad Euseb. pag. 329. 336. 338. 341. Primus pecunia corrupit antagonistas in Olympia Eupolus Thessalus Olympiade 98. teste Paus. l. c. §. 2. Quod ibid. §. 6. narratur: ἕκτῃ γὰρ ἐπὶ ταῖς εἴκοσι καὶ διακοσίαις Ὀλυμπιάσι πύκτας ἄνδρας ὑπὲρ αὐτῆς μαχομένους τῆς νίκης ἐφώρασαν συνθεμένους ὑπὲρ λήμματος, ita intelligenda puto, ut Didas et Garapammon dicantur altercati esse, uter utri victoriam concedere deberet, constitutâ jam inter eos summâ pecuniae. — Eandem rem tangit Aeschines adv. Ct. 179: οἴεσθ' ἄν ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐθελῆσαί τινα ἐπασκεῖν εἰς τὰ Ὀλύμπια ἢ ἄλλον τινὰ τῶν στεφανιτῶν ἀγώνων παγκράτιον ἢ ἄλλο τι τῶν βαρυτέρων ἄθλων, εἰ ὁ στέφανος ἐδίδοτο μὴ τῷ κρατίστῳ, ἀλλὰ τῷ διαπραξαμένῳ; Nostri Nero c. 9: ἐπλάττετο καὶ τοῦ στεφάνου ἐρᾶν, καὶ μηδ' ἀνήσειν πρότερον ἢ δέκα τάλαντα δοῦναί οἱ Νέρωνα ὑπὲρ τῆς νίκης. (Suet. Ner. c. 23: adversarios, si qui arte praecellerent, corrumpere etiam solebat.) Adde denique Dionys. Hal. V, 277. ed. R.

8, 11. δι', οἶμαι, τὸ πολλῶν δεῖσθαι. Ita, interposito verbo οἶμαι, etiam V. A. II, 19, 70: τὸ γὰρ λευκὸν ἀτιμότερον Ἰνδοὶ τίθενται τοῦ μέλανος, δι' οἶμαι (male vulgo τιμιώτερον δὲ οἶμαι) τὸ ἑαυτῶν χρῶμα, nec aliud tolerabile Her. 749 (Boiss. 256): τὴν μὲν προσέταξε φυλάττειν ἑαυτῷ ἐν τῇ νηΐ. διὰ γὰρ οἶμαι τὸ μὴ εἴσβατον εἶναι τὴν νῆσον. At jam Par. 1760 (c) exhibebat δι' οἶμαι, quae lectio confirmatur opti-

mis libris, Florentinis LVIII, 32. LXIX, 30. et Lugdunensi.

8, 12. τὸ μὴ ξὺν πόνῳ νικᾶν. Amat Noster particulam negativam in medio collocare enuntiato, etsi in principio ei locus erat, quo augeatur vis negationis. Im. 4, 18 (763): βουλομένῳ δέ μοι τὰς μελέτας μὴ ἐν τῷ φανερῷ ποιεῖσθαι παρεῖχεν ὄχλον τὰ μειράκια. V. S. 14, 14 (493): πείθων ἆθλα ποιεῖσθαι τῶν ὅπλων μὴ τὰς ἀλλήλων πόλεις, ἀλλὰ τὴν τῶν βαρβάρων χώραν. V. A. VI, 7, 235. postea legetur: ἡγώμεθα δὲ αὐτὸ μὴ μειρακιῶδες, ἀλλὰ φιλοτιμότερον τοῦ φιλοσοφίᾳ προσήκοντος ex libris Parisinis. Nostro autem loco μὴ ξὺν πόνῳ majorem emphasin habet quam ἄνευ πόνου. Secutus est Eugenicus in encomio Corinthi: τὰ παρ' ἑαυτῇ καλὰ οὐ σὺν μακρῷ πόνῳ φιλανθρώπως τοῖς πλωτῆρσι παρεχομένη.

8, 13. πάρεισι μὲν γὰρ μετὰ χρημάτων ἐπὶ τὸ γυμνάζειν. Intellige haec de danistis, qui ex ea emtione victoriarum suum lucrum captabant. — γυμνάζειν et genere et sententia insolite adhibitum. Debebat saltem γυμνάζεσθαι scribere, si usitatam loquendi rationem sequi vellet. Sed similiter etiam V. A. VI, 11, 245. παρέδωκε γὰρ καὶ τὸ αἰνίττειν dedit, pro αἰνίττεσθαι. Tum ipsum hoc ἐπὶ τὸ γυμνάζεσθαι sensum minus accurate exprimit, qui postulabat scribi: ἐπὶ τοὺς ἀγῶνας.

8, 15. ἐπὶ τόκοις — θαλαττεύοντες. Supple δανείζονται, constructio enim mutatur, quae sic erat continuanda: ἢ τοῖς ἐμπόροις θα-

λαττεύουσι δανείζουσι. Nimirum ambigua haec et κακόφωνος compositio vitata est tali anacoluthia. Verbum θαλαττεύω (vid. Thucydid. VII, 12. νῆες θαλαττεύουσαι) restituere oblitus sum Neroni 1: τὰς γὰρ περιβολὰς τῆς Πελοποννήσου τὰς ὑπὲρ Μαλέαν ξυνήρει τοῖς θαλαττουμένοις (scr. θαλαττεύουσι) εἴκοσι σταδίων τοῦ Ἰσθμοῦ ῥήγματι. De foenoribus nautarum, οἱ τόκοις ἀνόσιοις τὰς αὐτῶν κεφαλὰς ὑποτιθέντες ἐς τὸ ἀρχαῖον σπεύδουσιν (V. A. IV, 32, 172.) non est, quod agam post Boeckhium Oec. publ. Ath. I, 151. et Wachsmuth Hell. Antiqu. II, 1, 226.

8, 18. καπηλεύουσι — ἀρετάς. V. A. I, 13, 16: ἀπῆγε (sc. τὸν Εὐφράτην) τοῦ χρηματίζεσθαί τε καὶ τὴν σοφίαν καπηλεύειν. V. A. V, 36, 221: οἱ ξύνεδροί τε καὶ κοινωνοὶ τῆς ἐν τοῖς δικαστηρίοις γνώμης ἐκαπήλευον τὰς δίκας. Atque sic Paul. Apost. 2. epist. ad Corinth. II, 17: οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. cf. Schleusner Lex. Nov. Test. I, 1143.

8, 19. τὸ ἑαυτῶν εὖ τιθέμενοι. De hac locutione cf. notam nostram ad V. S. 114, 33 (622): ὡς τὰ ἑαυτοῦ θησόμενος.

8, 20. *κἀκεῖνοι. Dicit athletas, qui constitutâ pecuniâ vinci se simulant. οἱ καπηλεύοντες sunt trapezitae.

ib. ἀφαιροῦνται — σκίρτημα. Idem fere contendit Aeschines adv. Ct. §. 180: ἐὰν μὲν τὰς δωρεὰς ὀλίγοις καὶ ἀξίοις καὶ κατὰ τοὺς νόμους διδῶτε, πολλοὺς ἀγωνιστὰς ἕξετε τῆς ἀρετῆς, ἐὰν δὲ τῷ βουλομένῳ καὶ τοῖς διαπραξαμέ-

νοις χαρίζησθε, καὶ τὰς ἐπιεικεῖς φύσεις διαφθερεῖτε. — σκίρτημα h. l. est eo sensu, quo V. S. 86, 17 (587): διέκειντο πρὸς αὐτὸν, ὡς πρὸς πατέρα παῖδες ἡδύν τε καὶ πρᾶον καὶ ξυνδιαφέροντα αὐτοῖς τὸ Ἑλληνικὸν σκίρτημα. In malam partem accipiendum vocabulum. V. A. IV, 20, 157: οἱ μὲν πολλοὶ τὴν νεότητα σκιρτῶσαν ᾤοντο ἐκφέρειν ἐς ταῦτα. etiam V. A. VI, 7, 267. Im. I, 12. p. 72, 14. (829).

8, 21. λόγου θαυμασιώτερος. Alibi legitur apud Ph. λόγου κρείττων. cf. V. S. 73, 29 (569) et 102, 22 (605).

8, 22. ὁ Φοίνιξ Ἕλιξ. De hoc athleta cf. Heroic. 679 (Boiss. 56.) et quae collegit Krause in Olympia p. 256. v. Aelix, eam enim ex Dione Cassio s. Xiphilino scripturam, tanquam veriorem praetulit, simul addens: »Bei Cors. de ag. Ol. p. 131. wird er fälschlich unter dem Namen Helix aufgeführt. Allein bei Philostratos l. c. heisst er nicht Helix, sondern Elix.« Nimirum id fefellit V. D. in edit. Olear. carere nomina propria in littera initiali et spiritibus et accentibus. Veteres editiones si inspexisset, Ἕλιξ invenisset. Quod provocat ad Heroica de duplici sive Herculea victoria luctae et pancratii, quam Helix propter invidiam Elidensium non est consecutus, nec ipse, nec Meierus animadvertit, Philostratum in ea narratione dissentire a Dione LXXIX, 16 (cf. Encycl. von Ersch und Gruber, Olympische Spiele, 321). Dioni si credimus, omnino luctatores tunc non admissi sunt ab Hellanodicis, ne Helix vincere posset, Philostratus id tantum narrat, debitam pancratii coronam vix ac-

cepisse Helicem, de omisso luctae certamine nil habet. Aequales ejus athletae erant Eudaemon, Hermias, Plutarchus. De Eudaemone enim loquens dicit Philostratus: ἀδαμάντινος τοῖς πολλοῖς καὶ θεῖος δοκεῖ, de Plutarcho: „ἀκούεις δέ που καὶ Πλούταρχον ἐκεῖνον τὸν δεξιόν;" „ἀκούω· τὸν γὰρ πύκτην, ὡς τὸ εἰκὸς, λέγεις." Hermias denique antagonista erat Plutarchi. Paulo antiquior est Halter, quem sic appellabant οἱ πατέρες, cf. l. c. p. 677. Miratus itaque sum, VV.DD. Corsinium, Dodwellium et eorum vestigia prementem Krausium (Olympia, v. Plutarchos) errorem Nostro exprobrare, quod scripserit οὗτος ἀντιὼν τὴν δευτέραν Ὀλυμπιάδα ἐπὶ τοὺς ἄνδρας ἱκετεύει τὸν ἥρω χρῆσαι οἱ περὶ τῆς νίκης, quasi putaverit Philostr. illum Plutarchum secunda Olympiade vixisse, aut certe numerum excidisse post δευτέραν opinari: »Jedenfalls ist hier eine zweite Zahl ausgefallen, denn der Faustkampf der Männer wurde erst Ol. 23 zu Olympia eingeführt, und der der Knaben Ol. 41. Paus. V, 8, 3.« Quamvis in verum incidit, pergens: »Oder hatte P. schon früher einen Sieg im Faustkampfe und vielleicht in dem der Knaben gewonnen, und wollte nun den zweiten Siegerkranz im Faustkampfe der Männer davontragen?« tamen redit ad errorem in fine capitis: »Schon Dodwell und Corsini haben den Irrthum des Philostratos bemerkt, worüber der letztere Diss. ag. Ol. p. 137. und F. A. III, 4. handelt. Pausanias führt jedoch keine Siegerstatue des Plutarchus auf. Doch kann dies nichts entscheiden, da theils nicht allen Siegern Statuen ge-

setzt wurden, theils Pausanias nicht alle, welche vorhanden waren, aufzählt.« Pausaniam de Plutarchi victoria nil dicere, quippe multo serioris, non mirabimur amplius. Ceterum discimus ex nostro loco etiam patriam Helicis, quam nec Dio l. c. nec Philostr. in Heroicis indicavit. Hinc lux aliqua accenditur verbis Nostri p. 679 (Boiss. 56), ubi Vir clarissimus ante προϋπαρχούσης nomen Vinitoris, ante καὶ τοῦτον Phoenicis praefigebat. Codices plerique vulgarem personarum descriptionem offerunt, qua inde a δαιμόνιον, ἀμπελουργὲ, λέξεις γάρ που τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ πραχθέν. προϋπαρχούσης γὰρ αὐτῷ κτέ. usque ad ἐξῃρημένοις ὄντα, Phoenicis sunt omnia, sane ἠθικῶς. Ille enim, caritatis in popularem affectu abreptus, ipse narrat, quod vinitor voluerat narrare: atque indicat statim, dicens δαιμόνιον, ἀμπελουργὲ — rem sibi quoque notam esse.

8, 23. παρὰ πάντας. V. S. 104, 21 (608): φύσεως ἰσχὺν δηλώσας παρὰ πάντας, οὓς ἑρμηνεύω. Im. II, 19. p. 85, 22 (842): μέγας παρὰ πάντας οὗτος.

ib. οὓς οἶδα. Im. II, 21. p. 89, 9 (845): τὸ μὴ ὀρθὸν τῆς κνήμης ἀλλὰ ἀνελεύθερον, ἰσχυρὸν μὲν τὸν Ἀνταῖον οἶδε, ξυνδεδεμένον μὴν καὶ οὐκ εἴσω τέχνης. verbum valde praeter consuetudinem adhibitum, ut nonnusquam φησί. vid. Jacobs Im. p. 599. Interdum est = ἡγοῦμαι. cf. V. S. 18, 19: „ἐγὼ ἄριστον“, ἔφη „οἶδα τὸν Ἀθήνησιν (sc. χαλκὸν), οὗ γεγόνασιν Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνες. V. A. VIII, 2, 323: ἐγὼ δὲ καὶ τὸ σιωπᾶν (sic omnes codd. pro vulg.

τῷ σ.) ἐν δικαστηρίῳ τετάρτην ἀρετὴν οἶδα. Legebat quidam illic ἄγω ἄριστον, ἔφη, τὸν Ἀθήνησιν, non reputans sic interire pronomen personale, quo carere nequit oratio.

ib. τὴν ῥᾳστώνην ἐκμελετῶντας ταύτην. Videtur dici ea ῥᾳστ. quae in simulata inclinatione cernitur. cf. Ner. 8, ubi rogat Menippus: οἱ δ' ἐν ἀγῶνι πρὸς αὐτὸν πῶς ὑφίενται, ὦ Μουσώνιε; τέχνῃ γάρ που χαρίζονται. Musonius respondet: τέχνῃ μὲν, ὥσπερ οἱ ὑποπαλαίοντες. Ubi adscripsi Plut. Mor. 58. e: οἱ δὲ κόλακες τὸν πλούσιον ἀποφαίνουσι ῥωμαλέον ὑποπίπτοντες ἐν τῷ παλαίειν. Ibid. f: κολακεύει (τοὺς πλουσίων καὶ βασιλέων παῖδας) ὁ διδάσκαλος ἐπαινῶν καὶ ὁ προσπαλαίων ὑποκατακλινόμενος.

IV.

8, 25. ὑπερσιτίσαντας. Lexicis addendum ὑπερσιτίζω. Occurrit iterum infra 12, 6.

ib. ὀφρὺς τε δηλώσει βαρεῖα. V. S. 23, 25 (507) Demosthenes dicitur fuisse βαρὺς τὴν ὀφρύν. — δηλώσει ut Im. 4, 29 (764): σοφία γὰρ ἐν αὐτοῖς ἐδηλοῦτο πλειόνων ζωγράφων. V. S. 41, 24 (528): τὸ δὲ τῶν ὀφρύων ἦθος καὶ ἡ τοῦ προσώπου σύννοια σοφιστὴν ἐδήλου τὸν Μάρκον. ib. 59, 11: σημεῖον — διανοίας δηλούσης ἄνδρα.

8, 26. κοῖλον ἆσθμα. Est altum et grave suspirium, ne de asthmate cogites, qua voce medici spirandi difficultatem significabant. vid. Cels. IV, 4. Im. I, 22. p. 36, 1 (796): καθεύδει δὲ

ὑπὸ τοῦ οἴνου τὸ ἆσθμα ἕλκων, ὡς ἐκ μέθης.

ib. *κύαθοι κλειδῶν ἀνεστηκότες.* Vocabulum *κύαθος* hac notione ignorant lexica. Habet autem cyathi formam extrema clavicula, quae in hominibus crassis prominentior est. Ad constructionem cf. Im. II, **13.** p. **72, 29** (**830**): *αἱ τοῦ πελάγους ἀνεστηκυῖαι πέτραι.* etiam II, **9.** p. **67, 31** (**825**): *ὁ δὲ ἄρα χρυσοῦ τοῦ κράνους ἀνέστηκεν ὑακίνθινος.*

10, 1. *οἱ πλάγιοι κενεῶνες ὄγκου τι ἐνδεικνύμενοι.* Talis *ὄγκος* conspicuus est in Herculis simulacris, vituperaturque in athletis a Galeno, comment. ad aphorism. Hippocr. fol. **222**: *τῆς δὲ τῶν ἀθλητῶν εὐεξίας οὐ μικρὸν τοῦτό ἐστιν ἔγκλημα τὸ περιβάλλεσθαι πειρᾶσθαι μέγεθος ὄγκου κατὰ τὸ σῶμα καὶ δηλονότι καὶ πλῆθος χυμῶν.* Fortasse hunc *ὄγκον* dicit scriptor ep. ad Hebraeos XII, **1.** *τὸν ὄγκον ἀποθέμενοι καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα.* Cursoribus enim maxime oberat is tumor, quem luctatores et pancratiastae quaerebant.

10, 2. *τοὺς δ' ὑποίνους.* Im. I, **18.** p. **30, 7** (**790**): *Βακχῶν χοροὶ καὶ ὕποινοι πέτραι.* I, **25.** p. **39, 23** (**799**): *Ἀνδρίοις γὰρ δὴ ἐκ Διονύσου ἡ γῆ ὕποινος ῥήγνυται.* Sed notione, qua hîc adjectivum legitur, carent lexica.

10, 3. *γαστήρ τε ἑρμηνεύσει περιττή.* V. S. **89, 30** (**589**): *καλῶ — δῶρα, χρυσόν, ἄργυρον, ἵππους, ἀνδράποδα καὶ ὅσα ἑρμηνεύει πλοῦτον.*

ib. καὶ αἷμα ἱλαρώτερον. Quod Nostro Im. II, 21. p. 89, 1 (845): ἔστιν αὐτῷ καὶ ἄνθος αἵματος. II, 68. p. 63, 5 (820): τὸ αἷμα ἐν τῷ ἄνθει, hic eloquitur exquisitiore metaphora.

10, 4. ἰκμὰς ἡ μὲν κενεῶνος, ἡ δ' ἐπιγουνίδος. Quid κενεών, discas ex Im. II, 21. p. 89, 21: συνείληφε τὸν Ἀνταῖον μέσον ἄνω κενεῶνος ἔνθα αἱ πλευραί. Quid ἐπιγουνίς, ex Im. II, 18. p. 85, 11: οὐδὲ τὴν ἐπιγουνίδα ἐκλείπει ἡ ὥρα.

10, 5. τοὺς δ' ἐξ ἀφροδισίων ἥκοντας. Alibi ἥκειν jungitur praepositioni ἐς, cui hic non erat locus, cf. Im. 3, 2 (761) et not. Jacobsii ad lemma ἀδικεῖ δὲ καὶ σοφίαν ὁπόση ἐς ποιητὰς ἥκει.

10, 7. ἐλέγξει. Vide, quae de hoc verbo habet Jacobs ad Imag. Phil. Jun. XIV. p. 135, 23 (885) et Im. II, 8. (66, 15) 823: τὰς μὲν γὰρ ἐλέγχουσιν, τῶν δὲ ἀπάγουσι. Quod autem V. A. V, 35, 219. Olearius ex falsa Vratislaviensis codicis lectione διαλεγχθείς scripsit πολλὰ μὲν κακοήθως διελεγχθείς, nec reputaverat, sic Apollonium se ipsum pro convicto habere et fugerat eum notio adverbii κακοήθως, quae invenitur Arr. Epict. III, 16. Totus locus sic legendus ex libris Parisinis et Urbinate 110: καίτοι τό γε ἐπ' ἐμοὶ καὶ παρεταττόμην πρὸς (ita et Vrat.) Νέρωνα πολλὰ μὲν κακοήθως διαλεχθεὶς καὶ τὸν ὠμότατον Τιγελλῖνον ἐπικόψας ἀκούοντα, ἃ δὲ περὶ τὰ ἑσπέρια τῶν χωρίων ὠφέλουν Βίνδικα (sic et Flor. ac Vrat.) Νέρωνι δήπου ἐπετείχιζον (accuratius fuisset ἐπιτειχίζων). Apollonius multa in

Neronem ignominiose disseruerat, et Tigellinum acerbissime confutaverat; etiam Vindici Neronem impugnauti adjutorem se praestiterat.

ib. τὴν ἰσχὺν τε γὰρ ὑποδεδωκότες. V. S. 111, 14 (618): ἀμφοῖν τε ἀπόντων ἡ οὐσία ὑπεδίδου. Coutrarium est V. A. III, 32, 123: τὸ γὰρ νᾶμα ἀφθόνως ἐπεδίδου, καθάπερ δὴ τοῖς πηγαίοις ἀναδιδομένοις, ubi plane diversa habet Euseb. adv. Hieroclem c. 21: καθάπερ αἱ ἀπόρρητοι πηγαὶ τοῖς ἀνιμωμένοις. Codices nostri in vulgata persistunt, nec obtemperandum videtur Hamackero, Lect. Philostr. 55. tuenti Eusebianam varietatem.

10, 8. καὶ στενοὶ τὸ πνεῦμα. Tales hodie asthmatici vocantur.

10, 9. ἀπανθοῦντες τῶν πόνων. H. e. in laboribus facile lassantur et desistunt ac tamquam marcescunt. Dictio vulgaris est ἀπαυδῶν, ἀπαγορεύων, ἀπειρηκὼς ἐν τοῖς πόνοις s. ὑπὸ τῶν πόνων, saepius non additur objectum.

10, 10. τὰ τοιαῦτα ἀλίσκεσθαι. Excidit post τοιαῦτα adjectivum, e. g. ῥᾴδιοι.

ib. κλεὶς — κοιλή Claviculas, quae ὠμοπλάτας cum sterno jungunt, non ipsas habet cavas, sed cutem circa eas macilentam dicit κοίλην.

10, 11. ἰσχίον ἄναιμον. Sic Im. I, 22. p. 35, 29 (796) Satyri describuntur κοῖλοι τὸ ἰσχίον, lumbis non carnosis. Pollux II, 183. ἰσχίον appellat τὰς μετὰ τὴν ὀσφὺν προσβολὰς σαρκώδεις.

10, 12. πλευρὰ ὑποχαράττουσα. In mentem venit h. l. Plautinorum piscatorum (Capt.

ib. καὶ αἷμα ἱλαρώτερον. Quod Nostro Im. II, 21. p. 89, 1 (845): ἔστιν αὐτῷ καὶ ἄνθος αἵματος. II, 68. p. 63, 5 (820): τὸ αἷμα ἐν τῷ ἄνθει, hîc eloquitur exquisitiore metaphora.

10, 4. ἰκμὰς ἡ μὲν κενεῶνος, ἡ δ' ἐπιγουνίδος. Quid κενεών, discas ex Im. II, 21. p. 89, 21: συνείληφε τὸν Ἀνταῖον μέσον ἄνω κενεῶνος ἔνθα αἱ πλευραί. Quid ἐπιγουνίς, ex Im. II, 18. p. 85, 11: οὐδὲ τὴν ἐπιγουνίδα ἐκλείπει ἡ ὥρα.

10, 5. τοὺς δ' ἐξ ἀφροδισίων ἥκοντας. Alibi ἥκειν jungitur praepositioni ἐς, cui hîc non erat locus, cf. Im. 3, 2 (761) et not. Jacobsii ad lemma ἀδικεῖ δὲ καὶ σοφίαν ὁπόση ἐς ποιητὰς ἥκει.

10, 7. ἐλέγξει. Vide, quae de hoc verbo habet Jacobs ad Imag. Phil. Jun. XIV. p. 135, 23 (885) et Im. II, 8. (66, 15) 823: τὰς μὲν γὰρ ἐλέγχουσιν, τῶν δὲ ἀπάγουσι. Quod autem V. A. V, 35, 219. Olearius ex falsa Vratislaviensis codicis lectione διαλεγχθείς scripsit πολλὰ μὲν κακοήθως διελεγχθείς, nec reputaverat, sic Apollonium se ipsum pro convicto habere et fugerat eum notio adverbii κακοήθως, quae invenitur Arr. Epict. III, 16. Totus locus sic legendus ex libris Parisinis et Urbinate 110: καίτοι τό γε ἐπ' ἐμοὶ καὶ παρεταττόμην πρὸς (ita et Vrat.) Νέρωνα πολλὰ μὲν κακοήθως διαλεχθεὶς καὶ τὸν ὠμότατον Τιγελλῖνον ἐπικόψας ἀκούοντα, ἃ δὲ περὶ τὰ ἑσπέρια τῶν χωρίων ὠφέλουν Βίνδικα (sic et Flor. ac Vrat.) Νέρωνι δήπου ἐπετείχιζον (accuratius fuisset ἐπιτειχίζων). Apollonius multa in

Neronem ignominiose disseruerat, et Tigellinum acerbissime confutaverat; etiam Vindici Neronem impugnanti adjutorem se praestiterat.

ib. τὴν ἰσχύν τε γὰρ ὑποδεδωκότες. V. S. 111, 14 (618): ἀμφοῖν τε ἀπόντων ἡ οὐσία ὑπεδίδου. Contrarium est V. A. III, 32, 123: τὸ γὰρ νᾶμα ἀφθόνως ἐπεδίδου, καθάπερ δὴ τοῖς πηγαίοις ἀναδιδομένοις, ubi plane diversa habet Euseb. adv. Hieroclem c. 21: καθάπερ αἱ ἀπόρρητοι πηγαὶ τοῖς ἀνιμωμένοις. Codices nostri in vulgata persistunt, nec obtemperandum videtur Hamackero, Lect. Philostr. 55. tuenti Eusebianam varietatem.

10, 8. καὶ στενοὶ τὸ πνεῦμα. Tales hodie asthmatici vocantur.

10, 9. ἀπανθοῦντες τῶν πόνων. H. e. in laboribus facile lassantur et desistunt ac tamquam marcescunt. Dictio vulgaris est ἀπαυδῶν, ἀπαγορεύων, ἀπειρηκὼς ἐν τοῖς πόνοις s. ὑπὸ τῶν πόνων, saepius non additur objectum.

10, 10. τὰ τοιαῦτα ἁλίσκεσθαι. Excidit post τοιαῦτα adjectivum, e. g. ῥᾴδιοι.

ib. κλεὶς — κοιλή Claviculas, quae ὠμοπλάτας cum sterno jungunt, non ipsas habet cavas, sed cutem circa eas macilentam dicit κοίλην.

10, 11. ἰσχίον ἄναιμον. Sic Im. I, 22, p. 35, 29 (796) Satyri describuntur κοῖλοι τὸ ἰσχίον, lumbis non carnosis. Pollux II, 183. ἰσχίον appellat τὰς μετὰ τὴν ὀσφὺν προσβολὰς σαρκώδεις.

10, 12. πλευρὰ ὑποχαράττουσα. In mentem venit h. l. Plautinorum piscatorum (Capt.

IV, 2, 34.), qui advehuntur quadrupedanti crucianti cantherio. Verbum hac notione in lexicis desideratur, diversâ habet Plut. Alex. 69.

10, 14. οὐδ' ἂν — ἀγωνία. Tales scilicet inglorium est vincere, itaque ne cogitari quidem potest de honesto praemio, si ἀφροδισιάζοντες sint antagonistae. ἀγωνία hic ipsum certamen, alibi exercitationem significat. V. A. V, 8, 194. nuntiata Neronis Olympica victoria τὰ μὲν Γάδειρα ξυνίει τῆς νίκης, καὶ ὅτι ἐν Ἀρκαδίᾳ τις εἴη ἀγὼν εὐδόκιμος, ἐπειδή, ὡς εἶπον, ἐς τὰ Ἑλλήνων σπεύδουσιν (Par. 1696. ἐπειδὴ σπεύδουσιν, ὡς εἶπον, ἐς τὰ Ἑλλήνων). αἱ δὲ πόλεις αἱ πρόσοικοι τοῖς Γαδείροις οὔτε ἐγίγνωσκον ὅ,τι εἴη τὰ Ὀλύμπια, οὐδ' ὅ,τι ἀγωνία ἢ ἀγὼν κτέ. Quum ἀγωνία referri possit ad certamen gymnicum, non est corrigendus locus in Plat. Gorg. 456. d. καὶ γὰρ τῇ ἀγωνίᾳ οὐ τούτου ἕνεκα δεῖ πρὸς ἅπαντας χρῆσθαι ἀνθρώπους κτλ.

10, 15. ὑπώπια dicuntur partes cavae sub oculis, ut apud Hippocratem π. τ. ἐντὸς παθῶν 194 ed. Foes. τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπώπια ὠχρά.

ib. λεπτὴ δὲ πήδησις καρδίας. cf. V. S. 38, 36 (525): ἐς πήδησιν ἄγει τὴν καρδίαν.

10, 16. ἱδρώτων ἀτμοί. Hes. ἀτμὸς ἡ ἐξ ὑγρῶν ἀνάδοσις.

10, 17. ὕπνοι ἰθύνοντες τὰ σιτία. Vulgaris erat opinio, cibos somno digeri. Noster infra 14, 21: ὀψοφαγίᾳ ἀήθει χρησάμενος ἀπηνέχθη τοῦ ὕπνου. Galen. περὶ ἰατρ. καὶ γυμν. c. 37: ὅλον γὰρ ὁρῶμεν αὐτῶν (athletarum) τὸν

βίον ἐν ταύτῃ τῇ περιόδῳ ἀναστρεφόμενον ἢ ἐσθιόντων ἢ πινόντων ἢ κοιμωμένων ἢ ἀποπατούντων. Adde Mercurial. p. 193.

10, 18. τὸ ἐρᾶσθαι δοκούντων ἀποσημαίνουσα. Poterat omitti δοκούντων scribendo ἐρωμένων, sed ab auctore ipso profectum docet V. S. 27, 22 (513): τὸ μὲν γὰρ φιλόγελων ἐπιπολάζειν αὐτῷ δοκοῦν ἀφεῖλε καὶ προσώπου καὶ γνώμης. Im 1, 19. p. 32, 21 (793) Laudianus liber offert ἡ δὲ τοῦ Διονύσου ναῦς τὰ μὲν ἄλλα πέτρᾳ μοι δοκεῖ διείκασται, φολιδωτὸς δὲ ὁρᾶται τὰ εἰς πρῶραν (Bruxell. Monac. 242: τὴν πρῶραν). Facili mutatione inde fiet μοι δοκεῖ διεικάσθαι. — ἀποσημαίνω usurpatum ut a Theophrast. H. Pl. I, 27 αὐτὸ τὸ συμβὰν ἀποσημαίνει. Aliter V. S. 66, 8 (560): Ἀθηναῖοι φωνὰς ἀφῆκαν τυραννουμένων πρὸς τὸν (fortasse ἐς τὸν, vid. Thucydid. IV, 27.) Ἡρώδην ἀποσημαίνοντες. In nostro loco τῶν excidit post τὸ.

10, 20. ἀποκάθαρσις μὲν τῆς ἐπιπολαζούσης εὐεξίας. Ea significatione ἐπιπολάζω frequens est apud Hippocratem et explicatur a Galeno comm. 1. in libr. π τ ἀνθρ. φυσ. p. 10, 55. πλέον τοῦ ἐπιπολάζοντος ἀντὶ τοῦ πλεονάζοντος. Nec aliter Noster V. S. loco modo citato ad 10, 18. Constructio hujus enuntiati liberior pro: τὸ δὲ ὀνειρώττειν ἀποκάθαρσις κτέ. Quid ὀνειρώττειν sit, pluribus docet Foesius Lex. Hippocrat. s. v. De εὐεξία cf. Galeni libellum ed. Bas. I, 248. et quae collegit Spanheim ad Julianum Or. p. 11. a.

10, 22. ὕπωχροι καὶ δροσίζοντες. De

ὕπωχρος conf. Hemsterhus. ad Lucian. Charon. c. XI. Phil. J. V. p. 118, 5 (869). δροσίζω hic est nova significatione = ἱδρῶ. Vulgo transitivâ legitur, ut apud Athen. XV, 692. d. περιπορευόμενοι τοὺς μὲν στεφάνους τῶν κατακειμένων δροσίζουσιν τοῖς μύροις, ἄλλο μηδὲν ἔξωθεν παραρραίνοντες.

10, 23. εὐτραφεῖς δὲ ὑπὸ τοῦ καθεύδειν. V. A. VI. 30, 269: ἐπιψηλαφήσας δὲ αὐτοῦ τὸν αὐχένα ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ γὰρ δὴ ἔρρωτο αὐτὸν ἴσα τοῖς ἀσκοῦσι τὸ σῶμα compone cum V. S 59, 31 (552): γρυπὸν εἶναι καὶ εὐτραφῶς ἔχοντα τοῦ αὐχένος. — ὑπὸ τοῦ καθεύδειν illustratur ex nota 10, 17.

10, 24. ἀνεύθυνοι τὸ ἰσχίον. Non κοῖλοι et ἄναιμοι, quales esse dicuntur ἀφροδισιάζοντες. cf. supra 10, 11. — ἀνεύθυνος h. l. est: non vituperandus; apud Plut. Mor. 45, e. οὐ τὰ μὲν ἐκείνου πλημμελήματα πικρῶς ἐξετάζειν ὀφείλει, κατὰ ῥῆμα καὶ πρᾶγμα προάγων τὴν εὐθύνην, αὐτὸς δὲ ἀνεύθυνος ἀσχημονεῖν καὶ πολλὰ σολοικίζειν περὶ τὴν ἀκρόασιν, respicitur fortasse ad Thucydidem III, 43.

10, 25. διαρκεῖς τὸ πνεῦμα. cf. Hermog. περὶ εὑρέσεων 4 (p. 158 ed. W): πνεῦμα μὲν οὖν ἐστι σύνθεσις λόγου διάνοιαν ἀπαρτίζον ἐν κώλοις καὶ κόμμασι μετρούμενον (fo. μετρουμένοις) πρὸς τὴν διάρκειαν τοῦ πνεύματος κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ λέγοντος.

ib. ἐν χώρᾳ — ἐστιν. Hic locus, ni fallor, suppleri debet inserendo οὐ ante ταὐτὸ et ἀλλ' ante οἱ μέν. Distinguuntur ὀνειρώττοντες ab

ἀφροδισιάζουσι eo, quod illi naturam suam inviti purgent, hi volentes perdant. Quod vocabulum χώρα attinet, cf. V. A. V, 16, 200: σὺ δὲ ἐς ῥητόρων ἤδη χώρει — σοὶ δὲ ἀστρονομεῖν χώρα.

12, 1. τήκοντες. vid. Galen. 2. ὑγιεινῶν p. 235.

ib. κόπων ἀγαθὴ μάρτυς. Loquitur de κόποις αὐτομάτοις, h. e. de lassitudine, quae naturâ talibus inest. ἀγαθὴ μάρτυς addendum exemplis, quae collegimus ad 6, 10.

12, 3. ἥτε ἔξωθεν περιβολὴ τοῦ σώματος λεπτοτέρα ἑαυτῆς δοκοῦσα. cf. Heroic. 698 (Boiss. 112) dicitur Antilochus δρομικώτερος καὶ περιεπτισμένος τὸ εἶδος. — λεπτοτέρα ἑαυτῆς ut V. S. 13, 3 (492): ὑφ' ὧν ὁ λόγος ἡδίων ἑαυτοῦ γίνεται καὶ σοβαρώτερος. V. A. IV, 18, 156. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος οὐδὲν ὑπὸ τούτων ἥττων αὐτοῦ γενόμενος habet Schellersh. V. A. IV, 27, 166. idem liber Λακωνικὸν δὲ οὐδὲν περὶ αὐτοὺς ἐφαίνετο, ἀλλ' ἁβρότερον αὐτῶν εἶχον. vulg. αὐτῶν, pro quo Valckenarius ad Callimach. fr. 233. proposuit Λυδῶν, doctius quam verius.

12, 4. ἀνοιδοῦσα φλέψ. Im. II, 23. p. 92, 19 (849): ἀνοιδοῦσιν αἱ περὶ αὐτὸν φλέβες. Adde Phil. J. XI, 131, 7 (882).

ib. κατηφὴς βραχίων. Im. I, 7. p. 14, 13: Ἠὼς ἐπὶ τῷ παιδὶ πενθοῦσα κατηφῆ ποιεῖ τὸν Ἥλιον. V. S. 63, 18 (556) de lapide Lesbio κατηφὴς δὲ ὁ λίθος καὶ μέλας. Adhibuit eum locum Creuzer ad Porphyrii Vit. Plot. p. CXXXIII. Hic brachium dicitur lentitudine flaccidum. Con-

trarium est Im. 1, 24 p. 39, 8 (799): Λακωνικὸν τὸ μειράκιον — καὶ βραχίονα ὑπεγεῖρον ἤδη.

12, 5. κατεσκληκότα. cf. supra notata ad 6, 6.

V.

12, 6. ὑπερσιτίσαντες. vid. ad 8, 24.

12, 7. ἤν τε κούφων τύχωσιν ἤν τε βαρυτέρων ἀγωνισταί. Discrimen, quod est inter certamina κοῦφα et βαρέα explicuit E. Meier laudatis Aesch. c. Ctesiph. 569. Dion. Halic. A. R. 7, 72. Diod. 4, 14. Plut. Symp. 8, 4, 4. Paus. VI, 24, 1. Luc. Anach. 24. Galen. de tuend. san. 3. (Olymp. Sp. p. 304. in Encyclop. v. Ersch und Gruber), quibus ex Philostr. praeter nostrum locum addo V. S. 61, 20 (554): στεφανούσθω δὲ ὁ μὲν δρομικὸς ἀθλητὴς ἔλαφον παρελθὼν ἢ ἵππον, ὁ δὲ τὰ βαρύτερα ἀσκῶν ταύρῳ συμπλακεὶς ἢ ἄρκτῳ et Heroic. 715 (Boiss. 160): καὶ μὴν καὶ γυμνόν φησι τὸν Παλαμήδην μέσα φέρεσθαι βαρέος ἀθλητοῦ καὶ κούφου. Pentathlum ibid. V. D. inter βαρέα ἀγωνίσματα recenset, sed praeter luctam, quam et ipsam verisimile est in πεντάθλῳ minus difficilem fuisse, cetera certamina, quae πένταθλοι exercebant, κοῦφα erant. Ideo Lacedaemonii, quibus pancratio et pugilatu interdictum erat, plerumque quinquertio vincebant. cf. Im. 1, 24. p. 39, 6: Λακωνικὸν μειράκιον (de Hyacintho) καὶ τὴν κνήμην ὀρθὸν, καὶ δρόμων οὐκ ἀγύμναστον. Etiam Alexander M. οὔτε πυγμῆς οὔτε παγκρατίου μετά τινος σπουδῆς ἔθηκεν ἆθλον, secutus Lacedaemoniorum instituta. Hoc obiter dictum sit.

Philostratus videtur solam luctam excepisse, quum 12, 10 praecepit γυμναστέοι δὲ πένταθλοι μέν τινα τῶν κούφων (sc. οἱ ὑπερσιτίσαντες) reliquaque habuisse κοῦφα. Latiori sensu quinquertium accipit Aristoteles Rhet. I, 5, 14: ὁ δυνάμενος τὰ σκέλη ῥιπτεῖν πως καὶ κινεῖν ταχὺ καὶ πόῤῥω, δρομικός. ὁ δὲ θλίβειν καὶ κατέχειν, παλαιστικός. ὁ δὲ ὦσαι τῇ πληγῇ, πυκτικός. ὁ δὲ ἀμφοτέροις τούτοις παγκρατιαστικός. ὁ δὲ πᾶσι, πένταθλος. Alia divisione complectitur πεντάθλων nomine omnia Graecorum certamina Anonymus in Laur. Pl. LXXIV, 13: οἱ τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνες, οἳ καὶ πένταθλα ὀνομάζονται, οὗτοι κατ' εἶδος εἰσὶ πυγμή, τὸ χερσὶ βάλλειν ἀλλήλους, συνηγμένων καὶ ἐσφιγμένων ἰσχυρῶς τῶν δακτύλων. δίσκος, ὅπερ ἦν λίθος σφαιρικὸς, ἤτοι στρογγύλος, εἰς μῆκος ῥιπτόμενος καὶ νίκην διδοὺς τῷ ὑπερβάλλοντι. δίαλμα, τὸ κατὰ γῆς ἅλλεσθαι συνημμένοις καὶ διεστηκόσι ποσί. πάλη τὸ ἀλλήλοις συμπλέκεσθαι, καὶ ὁ δρόμος ὁ διὰ τῶν ἰδίων ποδῶν ἢ ἵππων. vehementer ille errans in ultimis.

12, 8. ταῖς εἰς τὸ κάτω τρίψεσιν. Vocabulum τρίψις illustrat Foes. ad Hippocr. v. ἀνάτριψις et Almeloveen. ad Celsum II, 14. pag. 87, quos laudavit Creuzer ad Porph. Vit. Plot. ad verba: τρίψεσι καθ' ἑκάστην ἡμέραν χρώμενος ἐπὶ τῆς οἰκίας.

12, 9. ἵνα τῶν κυριωτέρων τὰ περιττὰ ἀπάγοιτο. V. S. 39, 23: τέθαπται ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ τὸ κυριώτατον τῆς Ἐφέσου. Im. II, 23. p. 92, 19 (849): αἱ περὶ αὐτὸν φλέβες δι' ὧν

ἐς τὰ καίρια τῆς κεφαλῆς ἀναρρεῖ πᾶσα χορηγία τῆς νόσου: malim ex optimis libris Barocciano 131 et Laudiano legere ἐς τὰ κύρια, Bruxellensis, cujus collationem debeo Roulezio, accedit, ubi est κήρια. — Optativus pro conj. ut Luc. Anach. 24. med. τὸν μέν τινα πυκτεύειν, τὸν δὲ παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τούς τε πόνους καρτερεῖν ἐθίζοιντο καὶ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς.

12, 11. δρομεῖς δὲ μὴ ξυντείνοντες. V. A. II, 32, 85: ἐχώρουν δὴ ξυντείνων (sic Par. 1801 pro ξυντείνας ex correctione) καὶ βοῶν κτέ. — δρόμος in pentathlo haud dubie diversus erat a cursu singulare certamen efficiente.

12, 13. μεῖζόν τι διαβαίνοντες. Im. I, 16. p. 27, 20 (787) dicuntur Daedali opera διαβεβηκότα ἤδη καὶ ἐν ἐπαγγελίᾳ τοῦ βαδίζειν, ubi male Flor. et Par. βεβηκότα, cujus verbi plane alia est significatio. cf. V. S. 60, 1 (552): κνήμην μικρὸν ἐς τὸ ἔξω κυρτουμένην καὶ παρέχουσαν τῇ βάσει τὸ εὖ βεβηκέναι.

ib. πύκται δὲ ἀκροχειριζέσθων. Plat. Alcib. 107. e. εἰ οὖν βουλεύοιντο Ἀθηναῖοι, τίσι χρὴ προσπαλαίειν καὶ τίσιν ἀκροχειρίζεσθαι. adde Tim. p. 19. cum Ruhnkenii nota et Bekker Anecd. 429, 23. Pausan. VI, 4, 1: Σικυώνιος Σώστρατος παγκρατιαστὴς ἀνήρ, ἐπίκλησις δὲ ἦν ἀκροχερσίτης (Schneiderus in lex. proposuit ἀκροχειριστής) αὐτῷ. παραλαμβανόμενος (scribendum ἐπιλαμβανόμενος ex Suida) γὰρ ἄκρων τοῦ ἀνταγωνιζομένου τῶν χειρῶν ἔκλα, καὶ οὐ πρότερον ἀνίει πρὶν ἢ αἴσθοιτο ἀπαγορεύσαντος. Alius generis ἀκροχειρισμὸς est, quem praecipit hic

τοῖς ὑπερσιτίσασι Philostratus. Vide ἀποχειριζομένους apud Tischbein. Engrav. 46. Bouill. III. Basreliefs Pl. XIV, quos appellat: les Genies de la lutte. Mionnett. Descr. pl. 57, 3, 6.

12, 14. ἐλαφροί τε καὶ ἀερίζοντες. Hoc ἀερίζειν cum σκιαμαχίᾳ et χειρονομίᾳ comparare licet celeri manuum motu, differt eo, quod cum adversario conseritur. Cui hîc non veniat in mentem Paul. 1. ad Cor. IX, 9. οὕτω πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων? Idem significat Lucian. Anachars. 4: ἐς τὸ ἄνω συναλλόμενοι λακτίζουσι τὸν ἀέρα. Virg. Aen. V, 376. de Darete: alternaque jactat brachia protendens et verberat ictibus auras. — Ipsum vocabulum ἀερίζω hac significatione ignorant lexica.

12, 15. πάλη δὲ καὶ παγκράτιον, ὀρθοί. Transitus a re ad personam, quia πάλη et παγκράτιον positum pro παλαισταί et παγκρατιασταί. Contra progreditur a persona ad rem supra οἱ δὲ ὀνειρώττοντες ἀποκάθαρσις τῆς ἐπιπολαζούσης εὐεξίας. Oblata occasione agam de V. A. VIII, 7. §. 3: ἔστι τι, ὦ βασιλεῦ, ψευδόσοφοί τε καὶ ἀγείροντες (Ol. temere ψευδόσοφόν τε καὶ ἀγεῖρον), ὃ μὴ μαντικὴν ὑπολάβῃς — ἀλλὰ τοὺς γόητας ψευδοσόφους φημί. τὰ γὰρ οὐκ ὄντα εἶναι καὶ τὰ ὄντα ἀπιστεῖσθαι, πάντα ταῦτα προστίθημι τῇ τῶν ἐξαπατωμένων δόξῃ. τὸ γὰρ σοφὸν τῆς τέχνης ἐπὶ τῇ τῶν ἐξαπατωμένων τε καὶ θεωμένων ἀνοίᾳ κεῖται. ἡ δὲ τέχνη, φιλοχρήματοι γὰρ πάντες, ἃ γὰρ κομψεύονται, ταῦθ' ὑπὲρ μισθοῦ σφισιν εὕρηται. Artem esse antea significaverat verbis τὸ γὰρ σοφὸν τῆς τέ-

χνης, igitur non scribendum ἔστι δὲ τέχνη, sed, deleto γὰρ post φιλόχρήματοι: ἡ δὲ τέχνη φιλοχρήματοι πάντες, quo et nexus sententiarum restituitur, et molesta repetitio illius particulae vitatur. Ibid. etiam θεωμένων corruptum est, habet Flor. τεθεωμένων, unde nil proficias. Scripsisse videtur personatus Apollonius: ἐπὶ τῇ τῶν ἐξαπατωμένων τε καὶ θυομένων ἀνοίᾳ κεῖται. Spectare tales praestigias non erat amentis, emere sane erat. Vide, unde emendatio nostra confirmatur, V. A. VII, 20, 300: φασὶν τεμεῖν αὐτῷ παῖδα Ἀρκάδα,* θυομένῳ γε (particul. om. Parisini) ἐπὶ τὸν βασιλέα.

12, 16. ἀλλ' ἀνάγκη κυλίεσθαι. Interlocutorem audis, cui statim reponit Noster: κυλιέσθων μέν, ἀλλ' ἐπικείμενοι. Volutationem palaestricam egregie explicuit Jacobsius ad Imag. p. 434. Sed adscribam totum locum Im. II, 6. p. 62, 5 sqq. μηδὲ συντυχία νοείσθω τοῦτο, σοφώτατα γὰρ προὐνοήθη *). καὶ τὸ πάλαισμα τῆς νίκης; οἱ παγκρατιάζοντες (sic videntur haec legenda ex Monac. 242. Guelf. 25 (c) et 82 (d), vulgo σοφώτατα γὰρ προὐνοήθη τῆς νίκης καὶ τὸ πάλαισμα οὐκ ἀγνοήσεις, sed ultima duo verba in plerisque mstis desiderata glossam sapiunt, qua explicaretur ellipsis praedicati, e. g. τοιόνδε ἐστίν. Interpunxi praeterea post προὐνοήθη, ut hoc v.

*) Huc spectant, quae infra p. 819. leguntur τῇ δὲ ἐπιτάσει τῶν σκελῶν ἀνειμένῃ χρησάμενος οὐκ ἔφθη τὸν λογισμὸν τοῦ Ἀρριχίωνος. Omnes libri et edd. vett. tenent λογισμὸν, Ol. primus ex marg. Mor. reposuit λυγισμὸν, nescio an citra necessitatem.

referretur ad τοῦτο) ὦ παῖ, κεκινδυνευμένῃ προσχρῶνται τῇ πάλῃ. δεῖ γὰρ αὐτοῖς ὑπτιασμῶν τε, οἳ μή εἰσιν ἀσφαλεῖς τῷ παλαίοντι καὶ συμπλοκῶν, ἐν αἷς περιγίγνεσθαι χρὴ οἷον πίπτοντα (h. e. vincere oportet, cum vinci videatur, athletam. Lindau et Olearius non recte vertunt πίπτοντα. cf. supra 4, 26. ἐμάχοντό τε ὑπὲρ τειχῶν οὐδ' ἐκεῖ πίπτοντες). δεῖ δὲ αὐτοῖς καὶ τέχνης ἐς τὸ ἄλλοτε ἄλλως ἄγχειν. οἱ δὲ αὐτοὶ καὶ σφυρῷ προσπαλαίουσι καὶ τὴν χεῖρα στρεβλοῦσι προσόντος τοῦ παίειν καὶ ἐνάλλεσθαι. Cum his conferantur Heroic. a Jacobsio laudata p. 678 (Boiss. 52): Ἀλτὴρ ἠρώτα τὸν Πρωτεσίλεων, ὅ τι πράττων περιέσοιτο τῶν ἀντιπάλων. ὁ δὲ „πατούμενος“ ἔφη. ἀθυμία μὲν οὖν (codd. optimi μὲν omittunt) αὐτίκα τὸν ἀθλητὴν ἔσχεν, ὡς καταβεβλημένον ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ. τὸ δὲ ἀποπτερνίζειν ἐν ἀγωνίᾳ πρῶτος εὑρὼν ξυνῆκεν ὕστερον, ὅτι κελεύει αὐτὸν μὴ μεθίεσθαι τοῦ ποδός. τὸν γὰρ προσπαλαίοντα τῇ πτέρνῃ, πατεῖσθαι ξυνεχῶς χρὴ καὶ ὑποκεῖσθαι τῷ ἀντιπάλῳ. Distinctionem post πτέρνῃ ab Ol. omissum habet etiam Guelf. 25.

12, 18. *καὶ μηδαμῇ περικυβιστῶντες.* Verbum περικυβιστῶ in lexicis non habetur, etsi ὑπερκυβιστῶ legitur apud Polyb. XXII, 6, 6. et Pollux IX, 22. Luc. Anach. 16. laudat συνεχεῖς ἐν τῷ πηλῷ κυβιστήσεις.

2, 19. *ἀποματτέτω δὲ ὁ γυμναστής.* Recte igitur Krause Theag. 245. conjicit gymnasten s. paedotribam non semper aliis frictiones, purgationes et unctiones commisisse, sed ipsum etiam

nonnunquam ea ministeria exsecutum esse. Inde dicebantur gymnastae ἀλεῖπται Plut. ὑγιειν. παραγγέλμ. 133. b. Schol. Pind. Nem. VI, 108. Corpus primum circumpinsebatur luto (πηλῷ), deinde abstergebatur: illud περιμάττειν, hoc ἀπομάττειν dicebant proprie; sed alterum verbum in universum de purgatione usurpabatur. cf. Dem. περὶ στεφ. §. 259. ed. B. καθαίρων τοὺς τελουμένους καὶ ἀπομάττων τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις. Celsus I, 3: alvum adstringit — creta figularis corpori illita.

12, 20. ἀποστελγιζέτω. A rariore forma στελγίς, de qua vide Hesych. Suid. v. στελγίδες. Occurrit apud Polyb. Legat. 60. in fin. pag. 1224, ubi est στελγίδα χρυσῆν, et Lycophr. 824. στελγίσματα. Derivatum ex nostro loco addendum lexicis. Descriptionem strigilis exhibet Boettiger Aldobrand. Hochzeit 159—161. Imaginem destringentis se apud Bouillon III. invenis, vid. etiam Mercurial. p. 30. Passeri 1, 7.

ib. ξυμμέτρῳ χρώμενος. sc. τῷ πηλῷ, quod omissum dicere malim quam intelligendum.

12, 21. ὡς μὴ ἀποφράττοιντο. Valde usitata Philostrato haec compositio particularum. Duo exempla exstant praeter nostrum lemma vel in hac fragmentorum collectione, 10, 11: ὡς μὴ πῦρ πυρὶ ἐπαντλοῖτο, 11, 16: ὡς μὴ πᾶσα ἡ χεὶρ μάχοιτο. V. S. 59, 2 (551) οὐκ ἐθάρρει δὲ αὐτὸ αἰτεῖν ἐκ βασιλέως, ὡς μὴ διαβληθείη nollem omissum a me ὡς, optimorum quidem librorum fide, sed contra scriptoris consuetudinem. Librariis fraudi fuit antecedens vocabulum.

ib. *αἱ ἐκβολαὶ τοῦ ἱδρῶτος.* cf. Jacobs ad Im. Jun. **119**, **25**. similia colligentem. — *τοὺς δ' ἐξ ἀφροδισίων.* suppleri potest *ἥκοντας.*

12, **22**. *οἱ γὰρ στεφάνων καὶ κηρύκων αἰσχρὰν ἡδονὴν ἀλλαξάμενοι.* Istud *στεφάνων καὶ κηρύκων* edocuit me verum esse quod sine ulla dubitatione olim existimabam corruptum, V. S. **60**, **15** (**553**) *καί με βόσκουσιν αἶγές τε καὶ ποιμένες.* Jacobsius proposuit *αἶγές τε καὶ ποῖμναι*, speciosissime, sed sine necessitate. Ejusdem generis est V. A. IV, **24**, **162**: *αἱ δὲ νῖκαι ἦσαν κιθαρῳδίαι καὶ κήρυκες*, Nero vicit cithara et praeconio, quod praeter Philostratum etiam Jul. African. Ol. **211**. et Euseb. Chron. **16**. »Nero coronatur cerycas« tradunt, confirmantes conjecturam E. Meieri (Ersch und Gruber Encycl. v. Olympische Spiele, p. **302**). Ex Pindaro comparaverim Nem. VI, **31**. ed. Dissen. *ἀοιδοὶ καὶ λόγοι*, nec plane alienum Tac. Ann. II, **88**. reperio apud scriptores senatoresque (pro: senatusconsulta) lectas in senatu litteras, et Agr. **24**. aditus portusque per commercia et negotiatores cogniti. Ann. XI, **6**. famam et posteros praemia eloquentiae pulcherrima. — *αἰσχρὰν ἡδονήν.* cf. praeter jam laudatos Horat. A. P. **412**. Plat. Legg. VIII, **839**. e. Aelian. V. H. XI, **3**: *ὅτι Ἴκκος ὁ* (deest *ὁ* in Pal. **155**.) *Ταραντῖνος πάλης ὑπῆρξατο σωφρονέστερον τὸν* (om. Pal.) *τῆς ἀθλήσεως χρόνον διαζήσας καὶ κεκολασμένῃ τροφῇ* (Pal. *σοφίᾳ*, male) *διαβιώσας καὶ ἀφροδίτης ἀμαθὴς διατελέσας.*

12, **24**. *ποῦ ἄνδρες;* Soph. Oed. R **390**:

ποῦ σὺ μάντις εἶ σαφής; quem secutus Noster etiam V. A. VI, 5, 234: καὶ ποῦ σοφὸν, ὃν στεφανοῦν ἐχρῆν, τοῦτον ἀκουσίου φόνου (ultimam vocem addit Par. 1801.) μὲν, ὑπὲρ αὐτῶν δ' εἰργασμένου μὴ καθῆραι; Inscite ibi Olearius corrigebat πῶς.

12, 26. ὑπὲρ νουθεσίας. V. A. V, 14, 199: εἰπὼν μὲν ψευδῆ λόγον, ἐπαγαγὼν δὲ νρυθεσίαν, ὥσπερ Αἴσωπος (Par. 1801. ὁ Αἴσωπος). Eur. Herc. Fur. 1256: ἄκουε δή νυν, ὡς ἁμιλληθῶ λόγοις πρὸς νουθετήσεις σάς. olim legebatur νουθεσίας, correctum a Piersono ad Moer. p. 270.

14, 2. ἐπικόπτουσιν, affligunt, pessundant; notione minus frequenti, plerumque enim legitur significatu reprehensionis et castigationis. Im. I, 3. p. 7, 32 (767): πλεονεξίαν γὰρ ἐπικόπτει. V. S. 46, 12 (535): τὰς Ἀθηναίων φύσεις ἐπικόπτειν χρὴ μᾶλλον ἢ ἐπαίρειν. V. A. VII, 14, 295. οὐδὲ γὰρ χεῖρα αἴρειν ξυγχωρεῖ ἐς τὰ ἀγάλματα, ἀλλ' ἐπικόπτει (ita Par. 1696, male vulgo ἐπισκώπτει) αἴροντας, ὥσπερ τοὺς ἐπανατεινομένους οἱ νόμοι accedit propius ad nostri loci sententiam.

14, 3. ἡ δὲ τῶν ἀφροδισίων ἕξις, ἀφροδίσια. Enallage numerorum, ut supra 12, 15. πάλη δὲ καὶ παγκράτιον, ὀρθοὶ μὲν καὶ οἵδε.

14, 4. ἀκούσια δὲ, ὡς ἔφην. Dixit supra 10, 25. ἐν χώρᾳ τε τῶν ἀφροδισιαζόντων ὄντες (οὐ) ταὐτόν ἐστιν, (ἀλλ') οἱ μὲν καθαίροντες τὴν ἕξιν, οἱ δὲ τήκοντες.

14, 5. τὴν ἰσχὺν ἀποθρεπτέοι. Habet hoc verbum Pollux VI, 32, sed sine explicatione.

14, 7. *κάξικμαστέοι τοὺς ἱδρῶτας.* Luc. (Anach. 25.) eandem rem sic exprimit: *τὸ ἄχρειον τῶν σαρκῶν καὶ τὸ περιττὸν τοῖς ἱδρῶσιν ἐξαναλωκότες.*

14, 8. *ἔστω δὲ ἐνδοσιμώτερα τὰ γ.* Plerumque pro substantivo adhibetur *ἐνδόσιμον*, cf. Jacobs ad Im. p. 651, nec succurrit aliud exemplum, ubi propriam adjectivi sustineat vicem. Constructio totius enuntiati est ut V. S. 18, 28 (500): *οἱ τύραννοι αἱρετώτεροι τοῖς ἀρχομένοις ἀνειμένοι μᾶλλον ἢ ξυντείνοντες.* Pro *ἔστω* scribendum *ἔσται.* Nil autem mutaverim V. A. VIII, 7, 8. 338: *ἔστω, βασιλεῦ, κατηγορία καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐφέσου, ἐπειδὴ ἐσώθη καὶ κρινέτω με ὁ Αἰγύπτιος, ὡς ἔστι πρόσφορον τῇ γραφῇ. ἔστι γὰρ δήπου ἡ κατηγορία τοιαύτη· περὶ Σκύθας ἢ* (sic codd. vulgo *καὶ*) *Κέλτας, οἳ ποταμὸν Ἴστρον ἢ Ῥῆνον οἰκοῦσι, πόλις ᾤκισται μείων οὐδὲν Ἐφέσου τῆς ἐν Ἰωνίᾳ. ταύτην — λοιμός μέν τις ἀπολεῖν ἔμελλεν, Ἀπολλώνιος δὲ ἰάσατο.* Posuit quidem Ol. *ἔστω γὰρ δήπου*, sed fugit eum, ab Apollonio accusationem illam eo ipso acerbissime redargui, quod Epheso, quasi hostium urbs sit, salus allata vituperetur ab Aegyptio. In sequentibus scilicet solis latet vitium: *ἔστι μὲν γάρ τις καὶ πρὸς ταῦτα ἀπολογία σοφῷ ἀνδρί.*, quae nexum sententiarum dissolvunt, nisi deleas *γάρ.*

14, 9. *προηγμένα καὶ ἐς μῆκος* idem est quod V. S. 4, 22 (481) *διήει αὐτὰ ἀποτάδην καὶ ἐς μῆκος.* Alterum hoc et Luc. Anach. 27. *ἐς μῆκος διαρκεῖν ἐθιζοντες.* Illud alio sensu occurrit V. S. 53, 12 (542): *ἐν γὰρ ταύταις μάλιστα*

τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ σχῆμα προηγμένων ἡνία τε ἐμβέβληται τῷ λόγῳ καὶ τὸ ἐπαμφότερον αἱ διάνοιαι σώζουσιν, et Phil. Jun. Prooem. 109, 13 (861), ubi Senioris Imaginum opus laudatur ἐσπούδασται — λίαν ἀττικῶς τῆς γλωττῆς ἔχουσα ξὺν ὥρᾳ τε προηγμένῃ καὶ τόνῳ.

14, 10. ἵνα τὸ πνεῦμα ἐγγυμνάζοιντο. h. e. ἐν τοῖς γυμνασίοις, cf. V. S. 112, 25 (619) ἥκω δέ σοι ἐγγυμνασόμενος cum not. nostra et Plut. Mor. 130. f.

ib. δεῖ δὲ — ξυμμέτρου. V. A. II, 11, 59: τῷ δὲ δὴ μαχίμῳ τε καὶ πολεμιστηρίῳ τίνων δεῖ; (nequidquam Ol. δὴ tuetur contra codd. lectionem.) V. A. VIII, 6, 327: ῥητορικοῖς (Par. 1696. ῥητορικῇ) μὲν γὰρ πρὸς τρόπου ταῦτα, καὶ οὐδὲ ἐκείνοις (idem cod. ἐκείνης) δεῖ. V. S. 119, 12 (628): αὐτοκράτωρ γὰρ δὴ, ὁπότε ἐπιστέλλοι, οὐ δεῖ ἐνθυμημάτων κτέ. ubi δεῖ ex solo Marciano 392. restitui. — ἔλαιον ξύμμετρον est satis magna olei copia. cf. V. S. 108, 30 (614): ἔστιν αὐτῷ φρόντισμα οὐκ ἀηδὲς βιβλίον ξύμμετρον.

14, 11. καὶ πεπαχυσμένου τῇ κόνει. Antiquitus solum oleo inungebantur: λίπα ἠλείφοντο s. ἐχρίοντο, cf. supra 4, 24, deinde variae mistiones inventae sunt, in quibus erat etiam ceroma, saepe illud commemoratum a scriptoribus Latinis, ut a Martiali VII, 31. IV, 19. XIV, 50. Plin. H. N. XXXV, 13. Senec. ep. 57. In alio plus pulveris, in alio plus olei adhibebatur, cf. Nostrum 4, 4: χρὴ δὲ τοὺς μὲν ξυνάγειν τῇ κόνει, τοὺς δὲ τῷ ἐλαίῳ ἐπαιονεῖν. Adde Galen. ὑγιεινῶν β. c. 8. extr.

14, 12. *τουτὶ — ἀνίησι.* In pulvere erat vis adstringendi, in oleo relaxandi, quod docet locus modo citatus.

VI.

14, 13. *αἱ περιδεεῖς γνῶμαι.* Luc. Anach. 12: *οὐ γὰρ οὕτω λέγων ἂν προσβιβάσειέ σε τῇ ἡδονῇ τῶν ἐκεῖ δρωμένων, ὡς εἰ καθεζόμενος αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς βλέποις ἀρετὰς ἀνδρῶν καὶ κάλλη σωμάτων καὶ εὐεξίας θαυμαστὰς — καὶ γνώμας ἀηττήτους.*

VII.

14, 15. *τῶν τετράδων.* De his tetradibus lexica nil habent; videtur in palaestris mos fuisse bina paria, ceteris quiescentibus, componendi. Concludo hoc ex verbis infra lectis 14, 26: *χαλεπὸς ἦν ὡς ἀνιέντι καὶ τὰς τετράδας διασπῶντι* Vellem sane et ea servata, quibus Philostr. *παρῃτήσατο τὰς τετράδας.* Amorum *τετρὰς* pugnantium occurrit Im. I, 6. p. 11, 28.

14, 16. *ἡ ἐπὶ Γερήνῳ τῷ παλαιστῇ διαμαρτία.* Nomen hujus Olympionicae apud alios scriptores frustra quaesivi: proximus fuerit a Philostrati aetate. Mirum, hunc hominem post victoriam celeberrimo ex certamine reportatam adhuc gymnastae arbitrio subjectum fuisse. Ceterum *διαμαρτία* usitatum Nostro pro simplici *ἁμαρτία.* cf. Im. I, 6. p. 12, 34 (772): *πάντες ἐν τοῖς τῆς διαμαρτίας σχήμασιν.* ib. 1, 24. p. 38, 20: *δεινὴ μὲν ἡ διαμαρτία.* et alibi. Constructio autem *ἡ ἐπὶ τῷ Γερ. διαμαρτ.* explicata nobis ad V. S.

40, 26 (**527**): *λῦσον ὦ Πόσειδον τὴν ἐπὶ Δήλῳ χάριν.*

14, 17. *οὗ τὸ σῆμα Ἀθήνησιν ἐν δεξιᾷ τῆς Ἐλευσῖνάδε ὁδοῦ.* Similiter V. S. **54, 31** (**544**): *τέθαπται δὲ πρὸς τῇ Ἐλευσῖνι ἐν δεξιᾷ τῆς Μεγαράδε ὁδοῦ.* **99, 35** (**602**): *ἐτάφη δὲ ἐν τῷ προαστείῳ τῆς Ἐλευσῖνάδε λεωφόρου.* **101, 35**: *κεῖται γὰρ πρὸς τοῖς ἐκ τῶν πολέμων ἐν δεξιᾷ τῆς Ἀκαδημίανδε καθόδου.* et **53, 45** (**542**): *τάφος δὲ αὐτοῦ* (Marc. **391.** *αὐτῷ* ut **39, 21.** *Διονυσίῳ δὲ σῆμα ἐν τῇ ἐπιφανεστάτῃ Ἐφέσῳ*) *κατὰ τὴν Σμύρναν οὐδείς.*

14, 18. *ἐτύγχανε μὲν οὗτος Ὀλυμπίᾳ νενικηκώς.* V. A. VII, **32**: *θαλλοῦ δὲ στέφανον ἔχων ὁ βασιλεὺς ἄρτι μὲν τῇ Ἀθηνᾷ τεθυκὼς ἐτύγχανεν ἐν αὐλῇ Ἀδώνιδος.* Male Olearius et Morellius comma posuerunt ante *ἐτύγχανεν*, jungenda enim verba *τεθυκὼς ἐτύγχανεν ἐν* — *Ἀ.* In aula Adonidis sacrificaverat Domitianus Minervae, atque ibidem Apollonium primum vidit. *Ὀλυμπία νενικηκὼς* primo obtutu videbatur esse *Ὀλυμπίαν νενικηκώς*, ac fortasse sic dedit scriptor, pro *Ὀλύμπια* (Thucydid. I, **126.**), *Ὀλυμπίασι* (Plat. Apol. **36.** d.), *Ὀλυμπιάδα* (Pausan. VI, **10, 2.**), *Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα* (Xen. Anab. VI, **5, 14.**) vel *ἐν Ὀλυμπίᾳ*, ut videbatur esse Ael. II, **8.** tit. *Περὶ Ξενοκλέους καὶ Εὐριπίδου ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγωνισαμένων* *). Singularia enim captat Noster,

*) **Hac inscriptione offensus E. Meier Olymp. Spiele p. 302. l. c. reponebat** *ἐν Ὀλυμπιάδι ϛα' ἀγωνισαμένων.* **Krause Olympia p. 397. deleto** *ἐν* **scribebat** *Ὀλυμπιάδι*

atque esset haec metonymia plane eadem, qua usus est V. A. IV, 18, 156: ὁ δὲ ἱεροφάντης οὐκ ἐβούλετο παρέχειν τὰ ἱερὰ, μὴ γὰρ ἄν ποτε μυῆσαι γόητα, μηδὲ τὴν Ἐλευσῖνα ἀνοῖξαι ἀνθρώπῳ μὴ καθαρῷ τὰ δαιμόνια (pro quo Eusebius adv. Hieroclem vulgarem dictionem restituit scribens τὰ Ἐλευσίνια), nec multum differt, quod statim legis πίνων τὴν ἑαυτοῦ νίκην, ubi alius scripsisset θύων s. ἑστιῶν τὰ νικητήρια, cf. Plut. Agesil. **33.** Phoc. **20.** Subscripsi tamen Ὀλυμπίᾳ, ut quod ductu litterarum esset proximum.

14, 22. ἀπηνέχθη τοῦ ὕπνου. V. S. **82, 31** (580): Ἀθήνησι δὲ ἀπηνέχθη τῆς ἑαυτοῦ δόξης.

14, 23. τῆς ὑστεραίας. V. S. **101, 21** (604): ἡ μελέτη δὲ τῆς προτεραίας προεωραμένη ἐσεκυκλεῖτο.

14, 24. ὠμός τε εἶναι. Cruditatem excusavit. ὠμός hac notione desideratur in lexicis.

14, 25. πονήρως τε ἔχειν πη. V. S. **93, 33** (594): ἐκάλουν αὐτὸν οἱ πολλοὶ μάγειρον πολυτελῆ ὄψα πονήρως ἀρτύοντα, ubi oblitus sum tunc indicare imitationem s. allusionem ad Eupolidis dictum apud Athenaeum ὄψῳ πονηρῷ πολυτελῶς ἠρτυμένῳ (68. a.).

14, 26. ὁ δ' ἠγρίαινε — ἀνιέντι. Plane sic V. S. **114, 36**: ὁ δ', ὥσπερ οἱ θεοὶ Ὁμήρῳ πεποίηνται οὐ πάντα ἑκόντες ἀλλήλοις διδόντες,

ϛα' ἀγ., sed praestat auctoritate cod. Pal. 155. verba ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγ abjicere.

ἀλλ' ἔστιν ἃ καὶ ἄκοντες, οὕτω δὴ ἠγρίαινε καὶ χαλεπὸς ἦν ὡς περιδραμόντι.

ib. καὶ τὰς τετράδας διασπῶντι. vid. V. S. 87, 29 (586): διορθούμενος αὐτὸν, ὡς ὑφ' ἡλικίας διεσπασμένον τε καὶ μὴ ξυγκείμενον. V. A. I, 3, 6: ὡς μὲν οὖν ξυνήγαγον ταῦτα διεσπασμένα καὶ ὡς ἐπεμελήθην τοῦ ξυνθεῖναι αὐτὰ εἴρηκα, quo loco nescio an non jure sollicitaverim διεσπασμένα in Comm. ad V. S. p. 348.

16, 1. ἔστε ἀπέκτεινε. Restituatur ἔστε et V. A. IV, 14, 151: φασὶ δὲ ἐνταῦθά ποτε τὸν Ὀρφέα μαντικῇ χαίρειν, εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἐπιμεμελῆσθαι αὐτόν. Sic libri, praeter Vratisl., si Oleario fides, qui inde dicit ἧς τὸν Ἀ. recepisse se; ineptâ sane sententiâ, deo vaticinium curae fuisse. Fuit, opinor, a Philostrato scriptum ἔς τε τὸν Ἀ. vel ἔστε Ἀπόλλωνα ἐπιμεμελῆσθαι (an ἐπιμεληθῆναι?) αὐτόν. Heroic. 740 (Boiss. 234) legimus: θεωρὶς δὲ ναῦς — οὐδαμοῦ τῆς Λήμνου καθορμίζεται, μετέωρος δὲ ἐπισαλεύει τοῖς ἀκρωτηρίοις, ἔστ' ἂν αἴσιον τὸ ἐσπλεῦσαι γένηται. Habent tamen omnes codd. ὅσιον, excepto fortasse Par. 2596 et Barocciano ac Laudiano, quorum lectiones Ol. tam negligenter ex margine Morellianae excerpsit, ut ex silentio ejus nil omnino concludere liceat — habent praeterea ἔστε pro ἔστ' ἄν. Guelf. 25 etiam γένοιτο pro γένηται.

16, 2. ἀγνωσίᾳ. cum nesciret gymnasta, Gerenum pridie ὀψοφαγίᾳ ἀήθει χρήσασθαι.

16, 3. οὐ προειπόντος. Anacoluthia eadem apud Demosth. π. στεφ. §. 135: οὐκοῦν ὅτε τούτου μέλλοντος λέγειν ἀπήλασεν αὐτὸν ἡ βουλὴ

καὶ προσέταξεν ἑτέρῳ, τότε καὶ προδότην εἶναι καὶ κακόνουν ἡμῖν ἀπέφηνεν, quo loco vide quae Dissenius et Schaeferus annotaverunt, laudantes etiam Poppo ad Xen. Cyrop. p. 47. Pflugk. ad Eurip. Med. **910**. Simile exemplum, sed ita diversum, ut nominativo, non accusativo adjungatur gen. absol. habes apud Ael. H. A. XI, **16**. nec non V. S. **8, 2** (485): *καὶ ἠλευθέρου τὸ Βυζάντιον Δημοσθένους μὲν πολλὰ πρὸς Ἀθηναίους εἰπόντος, Λέοντος δὲ ὀλίγα πρὸς αὐτὸν Φίλιππον*, quo loco nunc poenitet receptae correctionis *ἠλευθεροῦτο* ex k, m, p.

VIII.

16, 4. *τούτοις ἑπόμενοι.* V. A. II, **14, 66**: *ἔοικας, ἔφη, Ἀπολλώνιε, μεταγράφειν τὸ ἰαμβεῖον, καὶ ἕπομαί σοι, βέλτιον γάρ.* Heroic. **729** (Boiss. **200**): *πιστεύω, ἀμπελουργέ, καὶ ἑπώμεθα τῷ λόγῳ, δι᾽ ὃν σιωπᾶται ταῦτα.*

ib. *σοφίαν τὴν γυμναστικὴν ἐνδειξόμεθα.* Haud ignota fuisse videntur Philostrato, quae Galenus et alii scripserunt contra gymnasticae, ut tum temporis exercebatur, vitia.

16, 5. *καὶ τοὺς ἀθλητὰς ἐπιῤῥώσομεν.* V. S. **87, 27** (586): *ἐπέρρωσε τὸν νεανίαν.* V. A. VII, **4, 282**: *τὸν μὲν* (Par. **1801** recte omittit *μὲν*) *Βίνδικα ἐπιρρωννὺς καὶ τὸν Τιγελλῖνον ἐκπλήττων* ib. VII, **13, 291**: *ὁ δ᾽ ἐπέρρωσε λέγοντα.* VIII, **5, 326**: *ὁ δ᾽ ἐπιρρώσας ἑαυτὸν „σοὶ μὲν χάρις, ὦ βασιλεῦ“ ἔφη.* Im. II, **21**. p. **88, 27** (845): *ὑπερφρονῶν δὲ ὁ Ἀνταῖος ἐπῆρται „δυστήνων δέ τε παῖδες“ ἤ τοιοῦτόν τι πρὸς τὸν Ἡρα-*

κλέα ἐρικῶς λέγειν καὶ ῥωννὺς αὐτὸν τῇ ὕβρει excusari quidem potest αὐτὸν, ut fecit Jacobsius not. ad h. l., sed aptius videtur, Antaeum ipsum sua se contumelia corroborare, quam Herculem ex illius conviciis plus virium capere. Itaque Boissonadio assenserim, accedente auctoritate codicis Monacensis **242.** (cf. Boiss. ad Her. p. **399.**)

16, 6. ἀνηβήσει τὰ στάδια. V. A. IV, **27, 167**: ὅθεν παλαῖστραί τε ἀνήβυσαν καὶ σπουδαὶ (vulg. σπονδαί, male) καὶ τὰ φιλίτια ἐπανῆλθε. ib. V, **40, 225**: ἐπανῆλθον αἱ πόλεις ἐς ἤθη Δωρικὰ καὶ Ἀττικά, πάντα τε ἀνήβησε ξὺν ὁμονοίᾳ τῶν πόλεων. Ep. **14 (920)**, quae vulgo inscripta est μειρακίῳ, incipit his verbis: οἱ ἐρωτικοὶ τῶν ποιητῶν ἀγαθὴ ἀκρόασις καὶ ἐξώροις, ἄγουσι γὰρ αὐτοὺς ἐς ἔννοιαν τοῦ ἐρᾶν ὥσπερ ἀνηβηκότας. Recte igitur Kimedoncius (cujus notas ex apographo possideo, cf. Praef. Ol. IX.) hoc judicavit: »Inscribitur μειρακίῳ haec epistola, cum argumentum epistolae postulet potius γεροντίῳ, nisi nomen aliquod proprium imponi debeat, pro eo quod vulgatum est lemmate, μειρακίῳ.« Confirmatur ea suspicio ex cod. Laur. LIX, **30**, ubi epistolae titulus est Κτησιδήμῳ, in quo etiam sequentia bene habent μὴ δὴ νόμιζε σεαυτὸν ὑπερήμερον τῆς τούτων ἀκροάσεως.

IX.

16, 7. ἁλτὴρ δὲ πεντάθλων μὲν εὕρημα. De halterum figura et usu vid. inprimis Antyllum in collectione Oribasii ed. Matth. pag. **125.** Etym. Magn. **71, 20.** Lucian. Anachars. **27**: καὶ

ὑπεράλλεσθαι τάφρον, εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον, καὶ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦνται ἡμῖν, ἔτι καὶ μολυβδίδας χειροπληθεῖς ἐν ταῖν χεροῖν ἔχοντες. Imagines offerunt halterum Tischbein Engrav. IV, 43 et 58, Gerhard Antike Bildwerke nr. 67, Tassie V, 46. 7978, Giornale dell' Italiana letteratura T. 39. 1815. p. 57—76, inprimis vero F. G. Welcker Zeitschrift für Geschichte und Auslegung der alten Kunst, Göttingen 1828. p. 239 sqq., qui hoc certaminum genus doctissime illustravit. Obiter rem tangunt Hesych. v. *ἁλτηρεία.* Artemid. I, 55 et 57. Martial. XIV, 47. Juv. VI, 421. Epictet. adv. Arr. IV, 4. Senec. Ep. 15. Plut. Mor. p. 793. Paul. Aegin. IV, 1. alii infra laudandi. Significasse totum pentathlorum atque adeo totum gymnicum *ἀγῶνα*, ejusque quasi symbolum fuisse halteras cognoscitur ex Paus. V, 26, 3: *Ἀγών τε ἐν τοῖς ἀναθήμασίν ἐστιν τοῖς Σμικύθου φέρων ἁλτῆρας.* cf. ibid. 27, 8. et VI, 3, 4. In Mazocchii Comment. in tab. Heracleens. 1754. p. 554. athleta unum modo gestat halterem, quod recte vituperasse opinor Boettigerum Kleine Schriften II, 47. Idem de *σκαπάνη* commemorat Schol. Theocr. IV, 10. adde Fest. v. rutrum et Welcker l. c. — *εὕρημά* est non modo inventum, sed etiam vel instrumenti vel opportunitatis notione legitur. Heroic. 751: *αἱ δ' εὕρημα ποιησάμεναι τοὺς ξένους*, opportune sibi hospites venisse ratae, quibus commode uterentur.

16, 8. *εὕρηται δὲ ἐς τὸ ἅλμα.* Utilitatem halterum demonstrat Aristoteles Problem. V, 8.

16, 9. *τὸ πήδημα χαλεπώτερον ἡγούμενοι τῶν ἐν ἀγῶνι.* Comparativum pro su-

perlativo adhibitum tractavi ad V. S. 19, 15 (500): σοφιστικοὶ δὲ καὶ ἕτεροι μὲν, σοφιστικώτερος δὲ ὁ ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας, pluribus collectis exemplis. — Pollux III, 151. ait: τὸ μέτρον τοῦ πηδήματος κανὼν, ὁ δὲ ὅρος τὰ ἐσκαμμένα. Pind. Nem. VIII, 19 (32): ἵσταμαι δὴ ποσσὶ κούφοις, ἀμπνέων τε πρίν τι φάμεν puto pertinere ad saltum, quem qui statim ausurus est, levibus insistit pedibus, quare scholiasta dedisse videtur: μεταφέρων ἀπὸ τῶν πεντάθλων φησίν. ἵσταμαι πρὶν πηδῆσαι (pro παλαῖσαι) εἰ τύχοι, τὸ πνεῦμα συλλεγόμενος. Mutuam lucem accipit et praebet hic locus alteri Pindarico Nem. V, 16, ubi poeta nolens proferre causam exilii Aeacidarum addit: στάσομαι. οὔ τοι ἅπασα κερδίων φαίνοισα πρόσωπον ἀλάθει' ἀτρεκές (sic Stobaeus) — εἰ δ' ὄλβον ἢ χειρῶν βίαν ἢ σιδαρίταν ἐπαινῆσαι πόλεμον δεδόκηται, μακρὰ δή αὐτόθεν ἅλματ' ὑποσκάπτοι τις· ἔχω γονάτων ἐλαφρὸν ὁρμάν. Adnotat hic Dissenius: »Significaverat P. Phoci per fratres necem; hinc (αὐτόθεν) jam magnum saltum facturus est ad alia tempora et alias res, eaque vera causa nunc est metaphorae, quae alioquin mira videri possit in carmine, quod pancratiastae scriptum, non quinquertioni.« — et paullo post: »revera facit etiam permagnum saltum a nece Phoci ad nuptias Pelei, cujus tamen veram rationem monstravi in Introductione.« At hoc plane a mente poetae alienum, quae simplicior et haec est: Pindarus tacet, nec longius progreditur (στάσομαι) in talibus facinoribus enarrandis, contra si vires, fortitudo, felicitas Aeacidarum prae-

dicandae sint, ex hoc ipso loco (αὐτόθεν), ubi modo restitit, maximo facto saltu vincet adversarios.

16, 11. τῷ δὲ αὐλῷ προσεγείρουσι τὸν πηδῶντα. Verbo προσεγείρω carent lexica. Sub tibicine exhibitum fuisse saltum in quinquertio testatur Pausanias V, 7. extr., ubi, postquam narravit ὅτι Ἀπόλλων παραδράμοι μὲν ἐρίζοντα Ἑρμῆν, κρατῆσαι δὲ Ἄρεος πυγμῇ, pergit: τούτου δὲ εἵνεκα καὶ τὸ αὔλημα τὸ Πυθικόν φασι τῷ πηδήματι ἐπεισαχθῆναι τῶν πεντάθλων, ὡς τὸ μὲν ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ αὔλημα ὄν, τὸν Ἀπόλλωνα δὲ ἀνῃρημένον Ὀλυμπικὰς νίκας. Pythocritus dicitur VI, 14, 4. 5. ἑξάκις ἐπαυλῆσαι τῷ πεντάθλῳ. adde V, 17, 4. descriptionem arcae a Cypselo consecratae, in qua exhibitus esse dicitur pugilatus Admeti et Mopsi — ἐν μέσῳ δὲ αὐτῶν ἀνὴρ ἑστηκὼς ἐπαυλεῖ, καθότι καὶ ἐφ' ἡμῶν ἐν τῷ ἅλματι αὐλεῖν τῶν πεντάθλων νομίζουσιν. In pugilatu etiam Tyrrhenos tibia usos esse Eratosthenes auctor est apud Athen. 154. a, in lucta idem fecerunt Argivi. Plut. de musica 1140. c. d. Ἀργεῖοι δὲ πρὸς τὴν τῶν Σθενείων τῶν καλουμένων παρ' αὐτοῖς πάλην ἐχρῶντο τῷ αὐλῷ. deinde addit: οὐ μὴν, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν τοῖς πεντάθλοις νενόμισται προσαυλεῖσθαι. vid. et Welcker l. c. p. 266. Hancarville 1, 124. Peintures des Vases 1, 48.

16, 12. τῷ ἀλτῆρι προσελαφρύνουσι, cf. Arist. Probl. V, 8. Solan. ad Luc. Anach. 27. et Boettiger Kl. Schriften II, 46. — Etiam προσελαφρύνω lexicis addendum est.

ib. πομπός τε γὰρ τῶν χειρῶν ἀσφαλής. Ipsae autem manus dicuntur ἀγαθαὶ πομποὶ τοῦ δρόμου Im. II, 2. p. 55, 13 (812).

16, 13. βῆμα — εὔσημον. Est β. εὔσημον bene dimensus pedum status, εὖ διαμεμετρημένον. Ael. H. A. IV, 46. humanae voci tribuit τὸ ἔναρθρον καὶ εὔσημον, contra Heliod. X, 9. φθέγγεσθαι ἄσημον avibus.

16, 15. τουτὶ δὲ ὁπόσου ἄξιον. V. A. III, 4, 97: οὓς πολλοῦ ἀξίους οἱ Ἰνδοὶ νομίζοντες — τοὺς λέοντας ἀπ' αὐτῶν ἐρύκουσι.

16, 16. οὐ γὰρ ξυγχωροῦσι διαμετρεῖν τὸ πήδημα. Hoc idem est, quod Pindarus l. c. significat ἅλμαθ' ὑποσκάπτειν. Adde Eust. ad Od. Θ. 198. — διαμετρεῖν τὴν ἡμέραν, locutionem forensem cf. Demosthen. περὶ παραπρ. 378, 7. ed. R. adv. Nicostr. 1252, 12. Aeschines π. παραπ. §. 126. ed. B. Noster festive adhibuit Im. I, 21. p. 34, 20 (795): καὶ γὰρ οὔτε κελαρύζει σοι καὶ πρὸς τὸν αὐλὸν ὑποέσται, οὔτε διαμετροῦμέν σοι τὴν ἡμέραν, οἵ γε βουλοίμεθ' ἂν καὶ ἐς νύκτας ἀποτεῖναι τὸ αὔλημα. Ibi nec ὑπήκοον ἔσται pro ὑποέσται ex gl. cod. Par. 1696 (et Monac. 266) accipiendum cum Lindavio; quia ὑπακούειν πρός τι dici nequit, nec ὑφεῖται cum Welckero, qui ex sequenti διαμετροῦμεν conclusit, sermonem jam hic esse de clepsydra. Legendum potius videtur οὔτε κελαρύσει σοι καὶ πρὸς τὸν αὐλὸν ὑπᾴσεται: Frustra exspectabis; fons tibi non murmurabit, nec succinet tibiae, est enim paene immotus, ut tibi pro speculo esse possit: nec vero clepsydrae vices sustinet, quippe nos au-

diendo non fatigabimur. Par. 2596, si recte legi, κελαρύστει habet, ut videatur vera lectio esse κελαρύσεται, cf. Hesych. s. v.

16, 17. ἢν μὴ — ἴχνους. nisi firmiter insistat talis post saltum, ac βῆμα ejus ἑδραῖον καὶ εὔσημον deducatur in terram.

16, 18. γυμνάζουσι — δακτύλους. Nova haec est, ni fallor, halterum distinctio, Pausanias certe V, 26, 2. solos σφαιροειδεῖς novit κύκλου παραμηκεστέρου τὸ ἥμισυ. Halterem agnoscit Boettiger Kl. Schriften II, 47. in Augusteo Bekkeri Tab. CIX. — Dorsum corroborari hac halterum exercitatione discimus a Galeno ὑγιεινῶν β. cap. 11. ἔνιοι μὲν καταθέντες ἁλτῆρας ἐν τῷ πρόσθεν διεστῶτας ἀλλήλων ὀργυιὰν, εἶτ' ἐν μέσῳ στάντες αὐτῶν ἀναιροῦνται προκύπτοντες τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ τὸν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, τῇ δὲ ἀριστερᾷ τὸν ἐν τοῖς δεξιοῖς, καὶ αὖθις ἑκάτερον εἰς τὴν οἰκείαν κατατίθενται χώραν, καὶ τοῦτο δρῶσιν ἐφεξῆς πολλάκις ἀτρεμίζοντες τῇ βάσει, τὰ δὲ πλάγια μέρη τῆς ῥάχεως ἡ κίνησις ἥδε διαπονεῖ μᾶλλον, ὥσπερ ἡ προειρημένη τὰ κατ' εὐθύ. Hinc intelliges Themist. Or. 23. p. 291. ὃν ἀθλητὴν οἱ πολλοὶ ἐθεάσαντο ἐν τοῖς γυμνασίοις τραχηλιζόμενόν τε ῥᾳδίως καὶ μεταφέροντα τοὺς ἁλτῆρας, et Antyll. Oribas. 125. κατὰ σύννευσιν τῆς ῥάχεως ταῖς χερσὶ παρακαμπτόντων τῶν γυμναζομένων. Plura dabit Mercurialis pag. 256. et Welcker l. c.

16, 20. παραληπτέον sc. τοὺς ἁλτῆρας, κούφοις καὶ βαρέσιν, insolentius pro: κούφων καὶ βαρέων ἀθληταῖς, ut Heroic. 715 (Boiss. 161):

φησὶ τὸν Παλαμήδην μέσα φέρεσθαι βαρέος ἀθλητοῦ καὶ κούφου.

16, 22. *πλὴν τοῦ ἀναπαύοντος.* Fuit cum de veritate hujus lectionis dubius scribendum putarem *τοῦ ἀναπαλαίοντος*, Athenaeo duce, qui XIV, 631. b. *ἀναπάλην* sic describit: *γυμνοὶ ὀρχοῦνται οἱ πάντες ἐρρύθμους φοράς τινας ἀποτέμνοντες* (malim cum C. *ἀποτελοῦντες*) *καὶ σχήματά τινα τῶν χειρῶν κατὰ τὸ ἁπαλόν. ὥστ' ἐμφαίνειν θεώρημά τι τῆς παλαίστρας καὶ τοῦ παγκρατίου.* Nunc proclivior sum ad tuendam illam, ea quidem ratione, ut *τὸ ἀναπαῦον* (sc. *γυμνάσιον*) dicatur quod fessum athletam leviter exerceat.

X.

16, 23. *κόνις δὲ ἡ μὲν πηλώδης ἱκανὴ ἀπορρύψαι.* Idem de pulvere in universum statuit Lucianus Anach. 29, ubi pluribus, quae usus pulveris commoda habet, explicatis addit: *ἄλλως τε καὶ ῥύπον ἀποσμᾷ καὶ στιλπνότερον ποιεῖ τὸν ἄνδρα.* Verbum *ἀπορρύπτω* restituendum Philostrato et V. A. II, 37, 89. *ἂν μὲν ἑῷος ᾖ* (*ἡ ὄψις*) — *ξυμβάλλονται αὐτὴν, ὡς ὑγιῶς μαντευομένης ψυχῆς, ἐπειδὰν ἀπορρίψηται τὸν οἶνον.* Codices praebent *ἀπορρύψηται* ut vinum quasi *ῥύπος* sit non tam exhalandus, quam abluendus — et Heroic. 676 (Boiss. 48): *καὶ τὴν οὐλὴν δὲ ἐντετύπωται τῷ μηρῷ, τὸ γὰρ τραῦμα συναπορρίψασθαί φησι τῷ σώματι.* Plures ibi codices, a Boissonadio non adhibiti *συναπορρύψασθαι*, eo sensu, ut corpus mortale ipsum existimetur esse *ῥύπος ψυχῆς.*

16, 24. *ξυμμετρίαν δοῦναι τοῖς περιττοῖς.* quod supra uno vocabulo expressit *ξυνάγειν*. Tales sunt, ut ait Lucianus Anach. **25.** *ἐς τὸ σύμμετρον περιγεγραμμένοι.*

16, 25. *ἡ δὲ ὀστρακώδης, ἀνοῖξαί τε ἐπιτηδεία — μεμυκότα.* *ἐπιτήδειος* diversa notione et constructione occurrit, aut absolute aut cum relatione. Et absolute quidem Im. II, **21.** p. **88, 11 (844):** *κολωνοί τε ἐπιτήδειοι καὶ στῆλαι καὶ κοῖλα γράμματα.* Lindau velit *ἐπικήδειοι*, quid sibi velit h. l. *ἐπιτήδειοι* nescire fassus. Est idem quod *σύμμετρος*: satis magni tumuli, ut Im. I, 4. p. **9, 3 (768):** *δεῖ γὰρ κλέπτεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς ἐπιτηδείοις κύκλοις συναπιόντας.* Antaeus enim hostibus devictis non tamquam amicis et propinquis in honorem sepulcra erexerat, praeterea vereor, ut dici possit *ἐπικήδειοι κολωνοί.* Cum relatione usurpatur vel sic, ut infinitivus addatur, idque in lemmate habes, vel adjuncto dativo, ut V. A. I, **22, 28.** *δοκεῖ γὰρ τῇ φύσει τὸ τικτόμενον καὶ τὸ τίκτον ἐπιτήδεια εἶναι ἀλλήλοις,* melioribus tamen codicibus *πρὸς τὸ τίκτον* offerentibus, ut est V. A. IV, **16, 150.** *σοφοῖς γὰρ πρὸς σοφοὺς ἐπιτήδεια.* Si illic verum sit *πρὸς*, etiam *τῷ τικτομένῳ* scribendum et *ἀλλήλοις* delendum erit. Alterum locum, V. A. IV, **16, 150.** G. Hermannus corruptum pronuntiavit (Diss. de Aeschyli Niobe, Opusc. III, 48.) atque, cum in Morelliana ed. laudetur *σοφοῖς ἐστι γὰρ πρὸς σοφοὺς ἐπιτήδεια,* tanquam senarius ex Aeschyli Niobe, refinxit ea verba in tetr. trochaici formam: *ὡς σοφοῖσι πρὸς σοφοὺς | ἐστὶ κηδεία.* Unde

Morell. hauserit notitiam Aeschylei loci, nondum potui investigare, scholiastae certe V. A. ex pluribus a me codd. maxime antiquissimo Laurentiano collecti nil adnotarunt illis verbis; haud invitus Viro Summo largiar Philostratum ad Nioben respicere potuisse, ut hominem in poetis versatum, modo ne dubitet de *ἑλληνισμῷ* locutionis *ἐπιτήδεια* s. *φίλα μοί ἐστι πρός τινα*. cf. Krabinger ad Synes. calv. enc. p. 119. et Herodot. II, 152. *ἀγγέλλει τῶν τις Αἰγυπτίων — τῷ Ψαμμιτίχῳ — ὡς χάλκεοι ἄνδρες ἀπιγμένοι ἀπὸ θαλάσσης λεηλατεῦσι τὸ πεδίον. ὁ δὲ μαθὼν τὸ χρηστήριον ἐπιτελεύμενον φίλα τε τοῖσι Ἴωσι καὶ Καρσὶ ποιέεται*, qui locus non recte explicatur: „benigne excipit, grata facit". Verte: foedus icit cum illis. cf. et V, 37.

18, 3. *γεώδη μὲν ἄμφω.* cf. Buttm. Gr. ampl. I, 49. n. 6. et Fritzsche ad Thesmophor. v. 282.

18, 4. *καὶ ὑποθρέψαι.* Im. II, 2. p. 55, 11 (812): *τουτονὶ δὲ οὔπω ξυνιέντα ἀρετῆς, ἀλλὰ παῖδα ἔτι γάλακτι ὑποθρέψας καὶ μυελῷ καὶ μέλιτι δέδωκεν ὁ Χείρων γράφειν.*

18, 5. *στιλβοὺς* adhuc ex solo Suida laudatum (cf. Coray apud Schneiderum Appendice ad Lex. ed. III. p. 178.) nunc auctoritate optimi Laurentiani confirmatur; in Monacensi ex correctione legitur. Ad rem cf. Luc. Anach. 29. supra citatum et Theocr. II, 79. *στήθεα δὲ στίλβοντα πολὺ πλέον ἢ τὺ Σελάνα ὡς ἀπὸ γυμνασίοιο.*

ib. *ἡδίους ἰδεῖν.* V. S. 105, 31 (611): *διέλυσε μετ' οὐ πολὺ τὸν γάμον ὁρῶν οὔτε ἰδεῖν ἡδεῖαν οὔτε ἐπιτηδείαν τὸ ἦθος.*

18, 6. *ὡς περὶ γενναίῳ τε καὶ ἠσκημένῳ σώματί ἐστι.* Verbum refer ad *ἰδεῖν*. Constructio est, ut V. S. 106, 25 (612): *ξυνελάμβανε δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ὥρα περὶ τῷ εἴδει.* Ep. 72. p. 949: *τῆς περὶ τῷ προσώπῳ γαλήνης.* Im. II, 24. p. 93, 25: *αὐχμός τε τῇ κόμῃ καὶ περὶ τῷ προσώπῳ* (Flor. Cottonian. Bruxell. *μετώπῳ*, quod aptius videtur comparanti II, 10. p. 19, 4 (779): *ἡ κόμη δὲ ἡδεῖα μὲν καὶ καθ' ἑαυτήν, ἐναλύουσα μὲν τῷ μετώπῳ κτέ.*) *πῖνος.* Dicit *ἠσκημένῳ σώματι* intelligens tale, quod *ἰσχὺν ἔχει ἐκ παλαίστρας*, ut Dionysii Milesii verbis utar V. S. 39, 3 (525). Pluribus rem illustravit Boettiger Kl. Schriften II, 63 sqq.

18, 8. *ὑγρῷ τῷ καρπῷ:* madida palma manus, ne effluat pulvis. In Monac. adscriptum *ἀσμίκτῳ* (l. *ἀσμήκτῳ*), quod idem significat. cf. Hesych. v. *ἄσμικτον. τὸ ἀπόλεκτον.* Fuisse puto *ἀναπόλεικτον*. Pollux II, 35: *ὅθεν καὶ παρὰ Φερεκράτει ἄσμηκτος, ἀπαράλεκτος*, et hic scripserim *ἀπερίλεικτον*.

ib. *διεστῶσι τοῖς δακτύλοις:* discretis digitis. V. A. IV, 29, 169: *τὸ δὲ ἔργον τῶν δακτύλων καὶ τὸ μήπω διεστὼς τῇ ἀρχαίᾳ ἀγαλματοποιίᾳ προσκεῖσθω.* Sic ibi ex optimo libro Par. 1801. legendum, quum ceteri codd. articulum ante *μήπω* omittant, Ol. etiam *καί*, sed idem hic scopum feriit rara felicitate, adnotans: »nisi quis legere malit *καὶ τὸ μήπω διεστώς*, quod Graecum esset et ingenio Philostrati conveniens.« Vide de explicativa notione particulae *καί* quae adjeci ad V. S. 83, 30 (581): *τὴν μὲν οὖν ἰδέαν τῆς νόσου,*

καὶ ὅτι τὰ νεῦρα αὐτῷ ἐπεφρίκει ἐν ἱεροῖς βιβλίοις αὐτὸς φράζει. Im. I, 9. p. 17, 30 (777): *εἰδὼς γὰρ τὸ περὶ τῶν φοινίκων λεγόμενον, καὶ ὅτι αὐτῶν ὁ μὲν ἄρσην τις, ἡ δὲ θήλεια*, uncinos abesse vellem, neque in sequentibus Florentino libro obtemperaverim, in superioribus autem scriptura hujus codicis unice vera videtur *οἶδας* et deinde *διακήκοας*. cf. I, 15. p. 26, 3 (785): puerum enim sic alloqui solet enarrator. Deinde scribe *ἀφ' ἑκατέρου οὖν τοῦ γένους κτέ.*

18, 10. *ἐπιπάττοντα*. Im. I, 20. p. 34, 7 (794): *ἄνθη δὲ ἐπιπάττουσιν*. Luc. Anach. 29: *τὸν ἱδρῶτα συνέχειν δοκεῖ ἡ κόνις ἀθρόον ἐκχεόμενον ἐπιπαττομένη*. Alterum verbum *διαρραίνοντα* intellige de levi conspersione. V. A. III, 48, 134: *πέτραι ἐστιγμέναι ταῖς τοῦ χρυσοῦ ῥανίσιν*. ib. VI, 1, 229: *ποταμοὶ δὲ ἀμφοῖν ὅμοιοι, λογισαμένῳ τὰ* (sic libri) *Ἰνδοῦ τε καὶ Νείλου. περαίνουσί τε γὰρ τὰς ἠπείρους ἐν ὥρᾳ ἔτους, ὁπότε ἡ γῆ ἐρᾷ τούτου*. Vulgatam codd. Vratisl. Schellersh. Lugdunens. aliis confirmatam *περαίνουσι* probam habet Valckenarius, Diatrib. Euripid. p. 54, quia hoc vocabulo quasi coitus describatur. Aliter judicavit corrector cod. Parisini 1696. faciens *πιαίνουσι* ex *περαίνουσι*, quod obscoeniore sensu hîc adhibitum nec Jacobsius existimavit, not. ad versionem suam p. 480. haec adscribens: »Nach der gewöhnlichen Lesart *περαίνουσι*, sie durchschneiden, wird den beiden Flüssen als etwas Eigenthümliches beigelegt, was alle Flüsse, und der Indus und der Nil nicht blos im Sommer, *ἐν ὥρᾳ ἔτους*, sondern zu jeder Zeit thun.

Es scheint daher ὑπεραίρουσι oder ὑπερβαίνουσι gelesen werden zu müssen, welches letztere Herodot II, 13. 14. von dem überströmenden Nil braucht.« Etiam πιαίνουσι, quod ingenio correctoris illius deberi videtur, ipsam exundationem non exprimit. Solus Paris. 1801. servavit veram Philostrati scripturam ἐπιῤῥαίνουσιν, ad quam Viri Summi conjectura proxime accedit.

18, 11. ἄχνη, gluma, quod est in pulvere tenuissimum, ut ἄχνη in καρπῷ, cf. Hom. Il. ε. 499: ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς — ὣς τότ' Ἀχαιοὶ λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ. — σπυρὶς κόνεως exhibita est in Mus. Pio Clem. V, 37. Zoeg. Auagl. t. 90. Gal. di Firenze Stat. T. III, 120. et fuit in imagine a Philostr. descripta II, 21. p. 88, 8 (844), cujus capitis initium hoc fuisse suspicor: κόνις, οἵα ἐν πάλαις, ἐκείνη ἐπι πηγῇ ἐλαίου κτέ. Vulgo ἐκείναις, quod relationem non habet, una enim lucta Herculis et Antaei conspiciebatur in illa imagine. Eugenicus ἐκφρ. III. αἱ σπυρίδες ἐκεῖναι καὶ ὁ ἐπ' αὐταῖς πολιός.

XI.

18, 11. κώρυκος δὲ ἀνήφθω μὲν καὶ πύκταις. Locupletissimus auctor de folle pugillatorio est Antyllus apud Oribasium ed. Matthaei p. 124. et jam a Mercuriale de gymnastica II, 4. p. 86. adhibitus: κώρυκος ἐπὶ μὲν τῶν ἀσθενεστέρων, ἐμπίπλαται κεγχραμίδων ἢ ἀλεύρων, ἐπὶ δὲ τῶν ἰσχυροτέρων ψάμμου, τὸ δὲ μέγεθος αὐτοῦ πρός τε δύναμιν καὶ ἡλικίαν συναρμοζέσθω. κρε-

perlativo adhibitum tractavi ad V. S. 19, 15 (500): σοφιστικοὶ δὲ καὶ ἕτεροι μὲν, σοφιστικώτερος δὲ ὁ ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας, pluribus collectis exemplis. — Pollux III, 151. ait: τὸ μέτρον τοῦ πηδήματος κατὼν, ὁ δὲ ὅρος τὰ ἐσκαμμένα. Pind. Nem. VIII, 19 (32): ἵσταμαι δὴ ποσσὶ κούφοις, ἀμπνέων τε πρίν τι φάμεν puto pertinere ad saltum, quem qui statim ausurus est, levibus insistit pedibus, quare scholiasta dedisse videtur: μεταφέρων ἀπὸ τῶν πεντάθλων φησίν. ἵσταμαι πρὶν πηδῆσαι (pro παλαῖσαι) εἰ τύχοι, τὸ πνεῦμα συλλεγόμενος. Mutuam lucem accipit et praebet hic locus alteri Pindarico Nem. V, 16, ubi poeta nolens proferre causam exilii Aeacidarum addit: στάσομαι. οὔ τοι ἅπασα κερδίων φαίνοισα πρόσωπον ἀλάθει' ἀτρεκὲς (sic Stobaeus) — εἰ δ' ὄλβον ἢ χειρῶν βίαν ἢ σιδαρίταν ἐπαινῆσαι πόλεμον δεδόκηται, μακρὰ δὴ αὐτόθεν ἅλματ' ὑποσκάπτοι τις· ἔχω γονάτων ἐλαφρὸν ὁρμάν. Adnotat hic Dissenius: »Significaverat P. Phoci per fratres necem; hinc (αὐτόθεν) jam magnum saltum facturus est ad alia tempora et alias res, eaque vera causa nunc est metaphorae, quae alioquin mira videri possit in carmine, quod pancratiastae scriptum, non quinquertioni.« — et paullo post: »revera facit etiam permagnum saltum a nece Phoci ad nuptias Pelei, cujus tamen veram rationem monstravi in Introductione.« At hoc plane a mente poetae alienum, quae simplicior et haec est: Pindarus tacet, nec longius progreditur (στάσομαι) in talibus facinoribus enarrandis, contra si vires, fortitudo, felicitas Aeacidarum prae-

dicandae sint, ex hoc ipso loco (αὐτόθεν), ubi modo restitit, maximo facto saltu vincet adversarios.

16, 11. τῷ δὲ αὐλῷ προσεγείρουσι τὸν πηδῶντα. Verbo προσεγείρω carent lexica. Sub tibicine exhibitum fuisse saltum in quinquertio testatur Pausanias V, 7. extr., ubi, postquam narravit ὅτι Ἀπόλλων παραδράμοι μὲν ἐρίζοντα Ἑρμῆν, κρατήσαι δὲ Ἄρεος πυγμῇ, pergit: τούτου δὲ εἵνεκα καὶ τὸ αὔλημα τὸ Πυθικόν φασι τῷ πηδήματι ἐπεισαχθῆναι τῶν πεντάθλων, ὡς τὸ μὲν ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ αὔλημα ὄν, τὸν Ἀπόλλωνα δὲ ἀνῃρημένον Ὀλυμπικὰς νίκας. Pythocritus dicitur VI, 14, 4. 5. ἑξάκις ἐπαυλῆσαι τῷ πεντάθλῳ. adde V, 17, 4. descriptionem arcae a Cypselo consecratae, in qua exhibitus esse dicitur pugilatus Admeti et Mopsi — ἐν μέσῳ δὲ αὐτῶν ἀνὴρ ἑστηκὼς ἐπαυλεῖ, καθότι καὶ ἐφ' ἡμῶν ἐν τῷ ἅλματι αὐλεῖν τῶν πεντάθλων νομίζουσιν. In pugilatu etiam Tyrrhenos tibia usos esse Eratosthenes auctor est apud Athen. 154. a, in lucta idem fecerunt Argivi. Plut. de musica 1140. c. d. Ἀργεῖοι δὲ πρὸς τὴν τῶν Σθενείων τῶν καλουμένων παρ' αὐτοῖς πάλην ἐχρῶντο τῷ αὐλῷ. deinde addit: οὐ μὴν, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν τοῖς πεντάθλοις νενόμισται προσαυλεῖσθαι. vid. et Welcker l. c. p. 266. Hancarville 1, 124. Peintures des Vases 1, 48.

16, 12. τῷ ἁλτῆρι προσελαφρύνουσι, cf. Arist. Probl. V, 8. Solan. ad Luc. Anach. 27. et Boettiger Kl. Schriften II, 46. — Etiam προσελαφρύνω lexicis addendum est.

ib. πομπός τε γὰρ τῶν χειρῶν ἀσφαλής. Ipsae autem manus dicuntur ἀγαθαὶ πομποὶ τοῦ δρόμου Im. II, 2. p. 55, 13 (812).

16, 13. βῆμα — εὔσημον. Est β. εὔσημον bene dimensus pedum status, εὖ διαμεμετρημένον. Ael. H. A. IV, 46. humanae voci tribuit τὸ ἔναρθρον καὶ εὔσημον, contra Heliod. X, 9. φθέγγεσθαι ἄσημον avibus.

16, 15. τουτὶ δὲ ὁπόσου ἄξιον. V. A. III, 4, 97: οὓς πολλοῦ ἀξίους οἱ Ἰνδοὶ νομίζοντες — τοὺς λέοντας ἀπ' αὐτῶν ἐρύκουσι.

16, 16. οὐ γὰρ ξυγχωροῦσι διαμετρεῖν τὸ πήδημα. Hoc idem est, quod Pindarus l. c. significat ἅλμαθ' ὑποσκάπτειν. Adde Eust. ad Od. θ. 198. — διαμετρεῖν τὴν ἡμέραν, locutionem forensem cf. Demosthen. περὶ παραπρ. 378, 7. ed. R. adv. Nicostr. 1252, 12. Aeschines π. παραπ. §. 126. ed. B. Noster festive adhibuit Im. I, 21. p. 84, 20 (795): καὶ γὰρ οὔτε κελαρύζει σοι καὶ πρὸς τὸν αὐλὸν ὑποίσεται, οὔτε διαμετροῦμεν σοι τὴν ἡμέραν, οἵ γε βουλοίμεθ' ἂν καὶ ἐς νύκτας ἀποτεῖναι τὸ αὔλημα. Ibi nec ὑπήκοον ἔσται pro ὑποίσεται ex gl. cod. Par. 1696 (et Monac. 266) accipiendum cum Lindavio; quia ὑπακούειν πρός τι dici nequit; nec ὑφεῖται cum Welckero; qui ex sequenti διαμετροῦμεν conclusit, sermonem jam hic esse de clepsydra. Legendum potius videtur οὔτε κελαρύσει σοι καὶ πρὸς τὸν αὐλὸν ὑπάσεται: Frustra exspectabis; fons tibi non murmurabit, nec succinet tibiae; est enim paene immotus, ut tibi pro speculo esse possit: nec vero clepsydrae vices sustinet, quippe nos au-

diendo non fatigabimur. Par. 2596, si recte legi, κελαρύστει habet, ut videatur vera lectio esse κελαρύσεται, cf. Hesych. s. v.

16, 17. ἢν μὴ — ἴχνους. nisi firmiter insistat talis post saltum, ac βῆμα ejus ἑδραῖον καὶ εὔσημον deducatur in terram.

16, 18. γυμνάζουσι — δακτύλους. Nova haec est, ni fallor, halterum distinctio, Pausanias certe V, 26, 2. solos σφαιροειδεῖς novit κύκλου παραμηκεστέρου τὸ ἥμισυ. Halterem agnoscit Boettiger Kl. Schriften II, 47. in Augusteo Bekkeri Tab. CIX. — Dorsum corroborari hac halterum exercitatione discimus a Galeno ὑγιεινῶν β. cap. 11. ἔνιοι μὲν καταθέντες ἁλτῆρας ἐν τῷ πρόσθεν διεστῶτας ἀλλήλων ὀργυιὰν, εἶτ' ἐν μέσῳ στάντες αὐτῶν ἀναιροῦνται προκύπτοντες τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ τὸν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, τῇ δὲ ἀριστερᾷ τὸν ἐν τοῖς δεξιοῖς, καὶ αὖθις ἑκάτερον εἰς τὴν οἰκείαν κατατίθενται χώραν, καὶ τοῦτο δρῶσιν ἐφεξῆς πολλάκις ἀτρεμίζοντες τῇ βάσει, τὰ δὲ πλάγια μέρη τῆς ῥάχεως ἡ κίνησις ἥδε διαπονεῖ μᾶλλον, ὥσπερ ἡ προειρημένη τὰ κατ' εὐθύ. Hinc intelliges Themist. Or. 23. p. 291. ὃν ἀθλητὴν οἱ πολλοὶ ἐθεάσαντο ἐν τοῖς γυμνασίοις τραχηλιζόμενόν τε ῥᾳδίως καὶ μεταφέροντα τοὺς ἁλτῆρας, et Antyll. Oribas. 125. κατὰ σύννευσιν τῆς ῥάχεως ταῖς χερσὶ παρακαμπτόντων τῶν γυμναζομένων. Plura dabit Mercurialis pag. 256. et Welcker l. c.

16, 20. παραληπτέον sc. τοὺς ἁλτῆρας, κούφοις καὶ βαρέσιν, insolentius pro: κούφων καὶ βαρέων ἀθληταῖς, ut Heroic. 715 (Boiss. 161):

φησὶ τὸν Παλαμήδην μέσα φέρεσθαι βαρέος ἀθλητοῦ καὶ κούφου.

16, 22. *πλὴν τοῦ ἀναπαύοντος.* Fuit cum de veritate hujus lectionis dubius scribendum putarem *τοῦ ἀναπαλαίοντος*, Athenaeo duce, qui XIV, 631. b. *ἀναπάλην* sic describit: *γυμνοὶ ὀρχοῦνται οἱ πάντες ἐρρύθμους φοράς τινας ἀποτέμνοντες* (malim cum C. *ἀποτελοῦντες*) *καὶ σχήματά τινα τῶν χειρῶν κατὰ τὸ ἁπαλόν. ὥστ' ἐμφαίνειν θεώρημά τι τῆς παλαίστρας καὶ τοῦ παγκρατίου.* Nunc proclivior sum ad tuendam illam, ea quidem ratione, ut *τὸ ἀναπαῦον* (sc. *γυμνάσιον*) dicatur quod fessum athletam leviter exerceat.

X.

16, 23. *κόνις δὲ ἡ μὲν πηλώδης ἱκανὴ ἀπορρύψαι.* Idem de pulvere in universum statuit Lucianus Anach. **29**, ubi pluribus, quae usus pulveris commoda habet, explicatis addit: *ἄλλως τε καὶ ῥύπον ἀποσμᾷ καὶ στιλπνότερον ποιεῖ τὸν ἄνδρα.* Verbum *ἀπορρύπτω* restituendum Philostrato et V. A. II, **37**, **89**. *ἂν μὲν ἑῷος ᾖ* (*ἡ ὄψις*) — *ξυμβάλλονται αὐτὴν, ὡς ὑγιῶς μαντευομένης ψυχῆς, ἐπειδὰν ἀπορρίψηται τὸν οἶνον.* Codices praebent *ἀπορρύψηται* ut vinum quasi *ῥύπος* sit non tam exhalandus, quam abluendus — et Heroic. **676** (Boiss. **48**): *καὶ τὴν οὐλὴν δὲ ἐντετύπωται τῷ μηρῷ, τὸ γὰρ τραῦμα συναπορρίψασθαί φησι τῷ σώματι.* Plures ibi codices, a Boissonadio non adhibiti *συναπορρύψασθαι*, eo sensu, ut corpus mortale ipsum existimetur esse *ῥύπος ψυχῆς*.

16, 24. ξυμμετρίαν δοῦναι τοῖς πε- ριττοῖς. quod supra uno vocabulo expressit ξυνάγειν. Tales sunt, ut ait Lucianus Anach. 25. ἐς τὸ σύμμετρον περιγεγραμμένοι.

16, 25. ἡ δὲ ὀστρακώδης, ἀνοῖξαί τε ἐπιτηδεία — μεμυκότα. ἐπιτήδειος diversa notione et constructione occurrit, aut absolute aut cum relatione. Et absolute quidem Im. II, 21. p. 88, 11 (844): κολωνοί τε ἐπιτήδειοι καὶ στῆλαι καὶ κοῖλα γράμματα. Lindau velit ἐπικήδειοι, quid sibi velit h. l. ἐπιτήδειοι nescire fassus. Est idem quod σύμμετρος: satis magni tumuli, ut Im. I, 4. p. 9, 3 (768): δεῖ γὰρ κλέπτεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς ἐπιτηδείοις κύκλοις συναπιόντας. Antaeus enim hostibus devictis non tamquam amicis et propinquis in honorem sepulcra erexerat, praeterea vereor, ut dici possit ἐπικήδειοι κολωνοί. Cum relatione usurpatur vel sic, ut infinitivus addatur, idque in lemmate habes, vel adjuncto dativo, ut V. A. I, 22, 28. δοκεῖ γὰρ τῇ φύσει τὸ τικτόμενον καὶ τὸ τίκτον ἐπιτήδεια εἶναι ἀλλήλοις, melioribus tamen codicibus πρὸς τὸ τίκτον offerentibus, ut est V. A. IV, 16, 150. σοφοῖς γὰρ πρὸς σοφοὺς ἐπιτήδεια. Si illic verum sit πρὸς, etiam τῷ τικτομένῳ scribendum et ἀλλήλοις delendum erit. Alterum locum, V. A. IV, 16, 150. G. Hermannus corruptum pronuntiavit (Diss. de Aeschyli Niobe, Opusc. III, 48.) atque, cum in Morelliana ed. laudetur σοφοῖς ἐστι γὰρ πρὸς σοφοὺς ἐπιτήδεια, tanquam senarius ex Aeschyli Niobe, refinxit ea verba in tetr. trochaici formam: ὡς σοφοῖσι πρὸς σοφοὺς | ἐστὶ κηδεία. Unde

Morell. hauserit notitiam Aeschylei loci, nondum potui investigare, scholiastae certe V. A. ex pluribus a me codd. maxime antiquissimo Laurentiano collecti nil adnotarunt illis verbis; haud invitus Viro Summo largiar Philostratum ad Nioben respicere potuisse, ut hominem in poetis versatum, modo ne dubitet de ἑλληνισμῷ locutionis ἐπιτήδεια s. φίλα μοί ἐστι πρός τινα. cf. Krabinger ad Synes. calv. enc. p. 119. et Herodot. II, 152. ἀγγέλλει τῶν τις Αἰγυπτίων — τῷ Ψαμμιτίχῳ — ὡς χάλκεοι ἄνδρες ἀπιγμένοι ἀπὸ θαλάσσης λεηλατεῦσι τὸ πεδίον. ὁ δὲ μαθὼν τὸ χρηστήριον ἐπιτελεύμενον φίλα τε τοῖσι Ἴωσι καὶ Καρσὶ ποιέεται, qui locus non recte explicatur: „benigne excipit, grata facit". Verte: foedus icit cum illis. cf. et V, 37.

18, 3. γεώδη μὲν ἄμφω. cf. Buttm. Gr. ampl. I, 49. n. 6. et Fritzsche ad Thesmophor. v. 282.

18, 4. καὶ ὑποθρέψαι. Im. II, 2. p. 55, 11 (812): τουτονὶ δὲ οὔπω ξυνιέντα ἀρετῆς, ἀλλὰ παῖδα ἔτι γάλακτι ὑποθρέψας καὶ μυελῷ καὶ μέλιτι δέδωκεν ὁ Χείρων γράφειν.

18, 5. στιλβοὺς adhuc ex solo Suida laudatum (cf. Coray apud Schneiderum Appendice ad Lex. ed. III. p. 178.) nunc auctoritate optimi Laurentiani confirmatur; in Monacensi ex correctione legitur. Ad rem cf. Luc. Anach. 29. supra citatum et Theocr. II, 79. στήθεα δὲ στίλβοντα πολὺ πλέον ἢ τὺ Σελάνα ὡς ἀπὸ γυμνασίοιο.

ib. ἡδίους ἰδεῖν. V.S. 105, 31 (611): διέλυσε μετ' οὐ πολὺ τὸν γάμον ὁρῶν οὔτε ἰδεῖν ἡδεῖαν οὔτε ἐπιτηδείαν τὸ ἦθος.

18, 6. *ὡς περὶ γενναίῳ τε καὶ ἠσκημένῳ σώματί ἐστι.* Verbum refer ad *ἰδεῖν*. Constructio est, ut V. S. 106, 25 (612): *ξυνελάμβανε δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ὥρα περὶ τῷ εἴδει.* Ep. 72. p. 949: *τῆς περὶ τῷ προσώπῳ γαλήνης.* Im. II, 24. p. 93, 25: *αὐχμός τε τῇ κόμῃ καὶ περὶ τῷ προσώπῳ* (Flor. Cottonian. Bruxell. *μετώπῳ*, quod aptius videtur comparanti II, 10. p. 19, 4 (779): *ἡ κόμη δὲ ἡδεῖα μὲν καὶ καθ' ἑαυτὴν, ἐναλύουσα μὲν τῷ μετώπῳ κτέ.*) *πῖνος.* Dicit *ἠσκημένῳ σώματι* intelligens tale, quod *ἰσχὺν ἔχει ἐκ παλαίστρας*, ut Dionysii Milesii verbis utar V. S. 39, 3 (525). Pluribus rem illustravit Boettiger Kl. Schriften II, 63 sqq.

18, 8. *ὑγρῷ τῷ καρπῷ:* madida palma manus, ne effluat pulvis. In Monac. adscriptum *ἀσμίκτῳ* (l. *ἀσμήκτῳ*), quod idem significat. cf. Hesych. v. *ἄσμικτον. τὸ ἀπόλεκτον.* Fuisse puto *ἀναπόλεικτον.* Pollux II, 35: *ὅθεν καὶ παρὰ Φερεκράτει ἄσμηκτος, ἀπαράλεκτος*, et hic scripserim *ἀπερίλεικτον.*

ib. *διεστῶσι τοῖς δακτύλοις:* discretis digitis. V. A. IV, 29, 169: *τὸ δὲ ἔργον τῶν δακτύλων καὶ τὸ μήπω διεστὼς τῇ ἀρχαίᾳ ἀγαλματοποιίᾳ προσκείσθω.* Sic ibi ex optimo libro Par. 1801. legendum, quum ceteri codd. articulum ante *μήπω* omittant, Ol. etiam *καὶ*, sed idem hic scopum feriit rara felicitate, adnotans: »nisi quis legere malit *καὶ τὸ μήπω διεστώς*, quod Graecum esset et ingenio Philostrati conveniens.« Vide de explicativa notione particulae *καὶ* quae adjeci ad V. S. 83, 30 (581): *τὴν μὲν οὖν ἰδέαν τῆς νόσου,*

καὶ ὅτι τὰ νεῦρα αὐτῷ ἐπεφρίκει ἐν ἱεροῖς βιβλίοις αὐτὸς φράζει. Im. I, 9. p. 17, 30 (777): εἰδὼς γὰρ τὸ περὶ τῶν φοινίκων λεγόμενον, καὶ ὅτι αὐτῶν ὁ μὲν ἄρσην τις, ἡ δὲ θήλεια, uncinos abesse vellem, neque in sequentibus Florentino libro obtemperaverim, in superioribus autem scriptura hujus codicis unice vera videtur οἶδας et deinde διακήκοας. cf. 1, 15. p. 26, 3 (785): puerum enim sic alloqui solet enarrator. Deinde scribe ἀφ' ἑκατέρου οὖν τοῦ γένους κτέ.

18, 10. ἐπιπάττοντα. Im. I, 20. p. 34, 7 (794): ἄνθη δὲ ἐπιπάττουσιν. Luc. Anach. 29: τὸν ἱδρῶτα συνέχειν δοκεῖ ἡ κόνις ἀθρόον ἐκχεόμενον ἐπιπαττομένη. Alterum verbum διαρραίνοντα intellige de levi conspersione. V. A. III, 48, 134: πέτραι ἐστιγμέναι ταῖς τοῦ χρυσοῦ ῥανίσιν. ib. VI, 1, 229: ποταμοὶ δὲ ἀμφοῖν ὅμοιοι, λογισαμένῳ τὰ (sic libri) Ἰνδοῦ τε καὶ Νείλου. περαίνουσί τε γὰρ τὰς ἠπείρους ἐν ὥρᾳ ἔτους, ὁπότε ἡ γῆ ἐρᾷ τούτου. Vulgatam codd. Vratisl. Schellersh. Lugdunens. aliis confirmatam περαίνουσι probam habet Valckenarius, Diatrib. Euripid. p. 54, quia hoc vocabulo quasi coitus describatur. Aliter judicavit corrector cod. Parisini 1696. faciens πιαίνουσι ex περαίνουσι, quod obscoeniore sensu hîc adhibitum nec Jacobsius existimavit, not. ad versionem suam p. 480. haec adscribens: »Nach der gewöhnlichen Lesart περαίνουσι, sie durchschneiden, wird den beiden Flüssen als etwas Eigenthümliches beigelegt, was alle Flüsse, und der Indus und der Nil nicht blos im Sommer, ἐν ὥρᾳ ἔτους, sondern zu jeder Zeit thun.

Es scheint daher *ὑπεραίρουσι* oder *ὑπερβαίνουσι* gelesen werden zu müssen, welches letztere Herodot II, 13. 14. von dem überströmenden Nil braucht.« Etiam *πιαίνουσι*, quod ingenio correctoris illius deberi videtur, ipsam exundationem non exprimit. Solus Paris. 1801. servavit veram Philostrati scripturam *ἐπιρραίνουσιν*, ad quam Viri Summi conjectura proxime accedit.

18, 11. *ἄχνη*, gluma, quod est in pulvere tenuissimum, ut *ἄχνη* in *καρπῷ*, cf. Hom. Il. ε. 499: *ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς — ὣς τότ' Ἀχαιοὶ λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ.* — *σπυρὶς κόνεως* exhibita est in Mus. Pio Clem. V, 37. Zoeg. Auagl. t. 90. Gal. di Firenze Stat. T. III, 120. et fuit in imagine a Philostr. descripta II, 21. p. 88, 8 (844), cujus capitis initium hoc fuisse suspicor: *κόνις, οἵα ἐν πάλαις, ἐκείνη ἐπὶ πηγῇ ἐλαίου κτέ.* Vulgo *ἐκείναις*, quod relationem non habet, una enim lucta Herculis et Antaei conspiciebatur in illa imagine. Eugenicus *ἐκφρ.* III. *αἱ σπυρίδες ἐκεῖναι καὶ ὁ ἐπ' αὐταῖς πολιός.*

XI.

18, 11. *κώρυκος δὲ ἀνήφθω μὲν καὶ πύκταις.* Locupletissimus auctor de folle pugillatorio est Antyllus apud Oribasium ed. Matthaei p. 124. et jam a Mercuriale de gymnastica II, 4. p. 86. adhibitus: *κώρυκος ἐπὶ μὲν τῶν ἀσθενεστέρων, ἐμπίπλαται κεγχραμίδων ἢ ἀλεύρων, ἐπὶ δὲ τῶν ἰσχυροτέρων ψάμμου, τὸ δὲ μέγεθος αὐτοῦ πρός τε δύναμιν καὶ ἡλικίαν συναρμοζέσθω. κρε-*

μάννυται δὲ ἐν τοῖς γυμνασίοις ἄνωθεν ἐξ ὀροφῆς, ἀπέχων τῆς γῆς τοσοῦτον, ὥστε τὸν πυθμένα κατὰ τὸν ὀμφαλὸν εἶναι τοῦ γυμναζομένου. τοῦτον διχείρως (scr. διὰ χειρὸς) ἔχοντες ἀμφοτέραις αἰωροῦσιν οἱ γυμναζόμενοι, τὴν μὲν πρώτην ἡσύχως, ἔπειτα σφοδρότερον, ὥστε καὶ ἐπεμβαίνειν ἀποχωροῦντι αὐτῷ (h. e. ut etiam insultent abeunti, non ut Mercur. et Matth.: ut ipsum recedentem consequantur) καὶ πάλιν προσιόντος ὑπείκειν ἐξωθουμένους ὑπὸ τῆς βίας. τὸ δὲ τελευταῖον ἀφιᾶσιν αὐτὸν ἔξωθεν τῶν χειρῶν ἀπώσαντες, ὥστε ὑποστρέψαντα σφοδρότερον ἐμπίπτειν τῷ σώματι ἐκ τῆς προσελεύσεως. τὰ δὲ ὕστατα ἐπὶ πλεῖστον οἰκίσαντες (minus recte Matth. αἰκίσαντες, requiritur verbum, quod retractionem significet, e. g. ἀνελκύσαντες) αὐτὸν ἀποπέμπουσιν, ὥστε ἐκ τῆς προσόδου, εἰ μὴ σφόδρα προσέχοιεν, ἀποστρέφεσθαι (verte: ut rediens non attentos loco moveat). ποτὲ μὲν οὖν ταῖς χερσὶν ἀντιβαίνουσιν αὐτῷ προσιόντι, ποτὲ δὲ τῷ στέρνῳ τὰς χεῖρας ἀναπετάσαντες, ἄλλοτε δ' ἐπιστρέφοντες κατὰ μετάφρενον. δύναται μὲν οὖν μυῶσαι σῶμα καὶ τόνον περιβαλεῖν καὶ ὤμοις καὶ παντὶ τῷ σώματι δυνατὸν (Matth. τοῦτο τὸ) γυμνάσιον, σπλάγχνοις δὲ πᾶσι κατάλληλον (immo πᾶσιν ἀκατάλληλον) διὰ τὰς πληγάς. Descripsi totum caput, comparationis causa. Apud Nostrum nova est distinctio κωρύκων πυκτικῶν et παγκρατιαστικῶν. — Obiter corrigam Schol. Pind. Nem. VI, 59. ἐν Πυθῶνι τῇ θαυμασίᾳ τὰ πηκτὰ σκεύη μετὰ χεῖρας λαβὼν ἐνίκησεν. Scr. πυκτικά.

18, 13. *τοῖς ἐπὶ τὸ παγκράτιον φοιτῶσιν.* Im. 4, 20 (763): *παρεῖχεν ὄχλον τὰ μειράκια φοιτῶντα ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ ξένου.* V. A. I, 2, 3. *θειότερον ἢ ὁ Πυθαγόρας τῇ σοφίᾳ προσελθών* dicitur Apollonius.

18, 15. *ἐπειδὴ καιρου γυμνάζονται.* Si verum sit *καιρου*, significabit pugiles solas manus ad dexteritatem pugnandi (ad *καιρίας πληγάς*) exercere. Sed accentus in Florentino libro omissio corruptelae suspicionem injicit. Puto scripsisse Philos. *κωρύκου.* Pluribus exemplis probari potest ea verbi *γυμνάζομαι* constructio. Im. I, 24. pag. 39, 6: *Λακωνικὸν τὸ μειράκιον καὶ τὴν κνήμην ὀρθὸν καὶ δρόμων οὐκ ἀγύμναστον.* V. S. 92, 9 (592): *ἱκανῶς ἐγεγύμναστο τὴν γλῶτταν τῆς ἀττικιζούσης λέξεως*, ubi cf. notam. V. A. II, 36, 88: *πρὸς δεινὸν ἄνδρα, ἔφη, ὁ λόγος καὶ σφόδρα γεγυμνασμένον τοῦ διαλέγεσθαι.* Recte sic Parisini; vulgo *τὸ*, Vratisl. *τῷ.*

18, 18. *ἵνα γυμνάζοιντο μὲν τὴν βάσιν*, ut V. S. 92, 10 (593): *ἐνθυμουμένῳ γὰρ αὐτοῦ τὰ ὀνόματα ἱκανῶς ἐγεγύμναστο τὴν γλῶτταν τῆς ἀττικιζούσης λέξεως*, ubi non erat, quod Hemsterhusius (ad Thom. Mag. v. *γεγύμναστο*) accusativum deletum vellet.

ib. *ἀνθιστάμενοι τῇ τοῦ κωρύκου ἐπιφορᾷ.* Vide Antyllum supra, ubi *ἐπιφορὰ* dicitur *προσέλευσις* s. *πρόσοδος*, et pro *ἀνθιστάμενοι* habet *ἀντιβαίνοντες.*

18, 20. *γυμνάζοιντο δὲ ὤμους τε καὶ δακτύλους.* Dorsum corroborabant *ἐπιστρέφοντες κατὰ μετάφρενον*, ut ait Antyl-

lus; manus, quum χερσὶν ἀντέβαινον αὐτῷ προσιόντι.

18, 21. ἐς ἀντίπαλόν τι παίοντες. quod quasi antagonistae sustineat vicem. Scholiast. ad Pind. Isthm. IV, 61. χερσὶ δεξιὸν, νόῳ ἀντίπαλον — sic enim prave interpunxit — annotat: τουτέστιν ἴσα ἐπιτάγματα ἔχοντα ἐν τῷ νοεῖν καὶ τοῖς ἐπιτάγμασι τῶν χειρῶν. Verba corrupta sic restituerim: ἴσα ἐπιτεύγματα ἐ. ἐ. τ. νοεῖν τοῖς ἐπιτεύγμασι τ. χ.

ib. ἡ κεφαλὴ ἐναραττέτω. Alibi addito objecto legitur verbum Luc. Anach. 1. ὠθοῦσί τε ἀλλήλους συννενευκότες καὶ τὰ μέτωπα συναράττουσιν ὥσπερ οἱ κριοί. Ph. Im. I, 13. p. 23, 14 (783) εἴ τις — ἐναράττει τρίαιναν ἀφέλωμεν τοῦ λόγου. Hic absolute usurpatur. cf. similia exempla collecta a Lobeckio ad Soph. Ajac. v. 250: Synes. ep. 4. 161. ἄνεμος ἐπαράσσει. Strab. XIV. 669. ποταμὸς καταράττων. Aristot. de mundo III, 392, 12. ed. Bekk. ὄμβροι καταράσσουσι.

ib. καὶ πάντα ὁ ἀθλητὴς — εἴδη. Dicit Philostratus, κωρυκομάχον omnia pancratii genera, quibus pugnatur erecto corpore a pancratiastis, imitari debere, ut κώρυκος antagonistae vices sustineat. Lucian. Anach. 8: τὸ παίειν ἀλλήλους ὀρθοστάδην παγκρατιάζειν λέγομεν. Ph. Im. II, 6. p. 62, 13 (819): τὴν χεῖρα στρεβλοῦσι προσόντος τοῦ παίειν καὶ ἐνάλλεσθαι (quod est ἐπεμβαίνειν apud Antyllum). Quintil. Inst. Or. II, 8: sicut ille exercendi corpora peritus, non si docendum pancratiasten susceperit, pugno ferire vel calce tantum, aut nexus modo, atque in his cer-

tos aliquos docebit, sed omnia, quae sunt ejus certaminis.

18, 24. *θέρους δὲ οἱ μὲν ἀμαθεῖς αὐτὸ πράττοντες.* Participium adhibet pro indicativo, ut Ep. **33.** *τί παθόντα τὰ ῥόδα;* V. S. **22, 14** (505): *ὁ Πανηγυρικός τε αὐτῷ λόγος, ὃν διῆλθεν Ὀλυμπίασιν τὴν Ἑλλάδα πείθων ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατεύειν κτέ* Jacobsius explicat *πείθων* per *ἐστὶ*, et id ferendum erat, nisi praecedentia imperfecta *διωρθοῦτο* et *ἀνεσκεύαζεν* etiam hic *ἔπειθεν* legi postularent. Vehementer autem errant qui sequentia cum illis in unam periodum connectunt *οὗτος μὲν οὖν, εἰ καὶ κάλλιστος λόγων, αἰτίαν ὅμως παρέδωκεν ὡς ἐκ τῶν Γοργίᾳ σπουδασθέντων ἐς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν συντεθείς*, sic enim inter se maxime diversa confunduntur: loquitur Ph. primum de consilio Isocratearum orationum, deinde judicat de rhetorica earum compositione, postremo de ejus discipulis.

18, 25. *ἐν ἅπαντι τῷ ἡλίῳ καὶ πάντες.* De diversis solibus s. aestibus agit statim seqq. Atque sic *πάντες* oppositum est sequenti *καὶ ὁπόσοις λῷον.*

20, 1. *ὁπόσοις λῷον.* V. A. III, **10, 102**: *οἱ δὲ σημαίνουσι μὲν ὅ,τι λῷον αὐτῷ πράττειν, ὅ,τι δὲ μὴ λῷον ἀπαγορεύουσί τε καὶ ἀποσημαίνουσι.*

ib. *οἱ μὲν γὰρ βόρειοι τῶν ἡλίων.* cf. Thucydid. VII, **87**: *τοὺς δ' ἐν ταῖς λιθοτομίαις οἱ Συρακόσιοι χαλεπῶς τοὺς πρώτους χρόνους μετεχείρισαν. ἐν γὰρ κοίλῳ χωρίῳ ὄντας καὶ ὀλίγῳ πολλοὺς οἵ τε ἥλιοι τὸ πρῶτον καὶ πνῖγος ἔτι*

ἐλύπει διὰ τὸ ἀστέγαστον, καὶ αἱ νύκτες ἐπιγιγνόμεναι τοὐναντίον μετοπωριναὶ καὶ ψυχραὶ τῇ μεταβολῇ ἐς ἀσθένειαν ἐνεωτέριζον.

20, 2. καθαροί τέ εἰσι καὶ εὔειλοι. Eur. Phoeniss. 674: αἵματος δ' ἔδευσε γαῖαν, ἅ νιν εὐείλοισι δεῖξεν αἰθέρος πνοαῖς. cf. Theophr. H. Plant. VI, 7.

20, 3. ἐκβάλλοντες. Saepius usurpatum sic absolute de fluminibus. cf. Eur. Hel. 1355. ed. Herm. et Jacobs ad Imag. 445.

20, 4. νότιοί τε καὶ ἐκνεφίαι. conf. Gell. II, 22, apud quem Favorinus nebulosum esse dicit notum, et Herodotum apud Oribasium p. 295 ed. Matth. περὶ ἡλιώσεως, quod caput, paucis omissis, huc transscribere juvat: αἱ ἡλιώσεις ἀναγκαιόταται τυγχάνουσι τοῖς ἀναλήψεως δεομένοις καὶ σαρκώσεως. φεύγειν μέντοι χρὴ τόν τε ἐκνεφίαν ἥλιον (cf. Galen. in Gloss. p. 72.) καὶ τὸν πολλάκις ἐπισκιαζόμενον κατὰ τὰ νήνεμα χωρία. ἐπιτηδευτέον οὖν ἐφ' ὅσον οἷόν τε χειμῶνος μὲν καὶ ἔαρος καὶ φθινοπώρου τῆς ἡλιώσεως ἀπολαύειν ἀκεραίου. θέρους δὲ παραιτητέον ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς θερμασίας. χρὴ δὲ παραβάλλειν ἡλίῳ καὶ πυρὶ πάντων μᾶλλον τὰ νῶτα. τὰ γὰρ προαιρετικὰ νεῦρα ἐν αὐτοῖς μάλιστα τυγχάνει. ταῦτα γὰρ ἀλεαινόμενα πᾶν τὸ σῶμα ὑγιεινότερον διατίθησιν. Vid. et Luc. Anach. 16.

20, 5. ὑγροί τέ εἰσι καὶ ὑπερκαίοντες. Etiam ventis saepe tribuitur τὸ φλέγειν, καίειν et similia. Ibycus apud Athen. XIII, 601. b. ὑπὸ στεροπᾶς φλέγων Θρηΐκιος Βορέας. Xen. Anab. IV, 5, 3. Βορρᾶς παντάπασιν ἀποκαίων

καὶ πηγνὺς τοὺς ἀνθρώπους, quo loco Schneiderus ex nonnullis libris πάντα inseruit ante καὶ, vereor ut recte. Ibid. VII, 4, 3. τῶν Ἑλλήνων πολλῶν καὶ ῥῖνες ἀπεκαίοντο (τῷ ψύχει) καὶ ὦτα. Plut. Dem. 12. in Pal. 283. legitur: οὐ μόνον ἀμπέλους καὶ συκᾶς ἁπάσας ἀπέκαυσε τὸ ψύχος (sic) ἀλλὰ καὶ τοῦ σίτου τὸ πλεῖστον ἐν χλόῃ διέφθειρεν. Etiam Tacit. Ann. III, 35: ambusti multorum artus vi frigoris.

20, 7. τὰς μὲν δὴ εὐηλίους τῶν ἡμερῶν εἴρηκα. Amisimus igitur meteorologicam partem hujus operis. V. A. VI, 4. 233. occurrit τῶν ἀνθρώπων οἱ εὐήλιοι.

20, 8. ἡλιωτέοι δὲ οἱ φλεγματώδεις μᾶλλον. Sunt φλεγματώδεις supra 4, 17 descripti, qui non carent πηλοῦ τε καὶ ἰλύος καὶ χυμῶν περιττῶν, οἷς τὸ τοῦ φλέγματος καὶ τῆς χολῆς ἐπαντλεῖται νᾶμα.

ib. ἵνα τοῦ περιττοῦ ἐξικμάζοιντο. Constructione utitur paene insolita, genitivum verbo ἐξικμάζω jungens pro accusativo, ut loquitur Diocles apud Oribasium p. 36 ed. Matth. δεῖ — τὰ μὲν μοχθηροὺς ἔχοντα χυλοὺς ἐξικμάζειν μᾶλλον, τὰ δὲ χρηστοὺς ἐγχυλώτερα ποιεῖν, et quae ex Aristotele, Theophrasto atque Euripide collegit exempla Schneider, lex. Luc. Anach. 25. τὸ μὲν ἄχρειον τῶν σαρκῶν καὶ περιττὸν τοῖς ἱδρῶσιν ἐξαναλωκότες fere idem exprimit; adde Plat. Rep. VIII, 556. d, ubi opponitur ἰσχνὸς ἀνὴρ πένης ἡλιωμένος — πλουσίῳ ἐσκιατροφηκότι πολλὰς ἔχοντι σάρκας ἀλλοτρίας. Quod ait Herodotus apud Oribas. 293. ed. Matth. εἰ δὲ μηκέτι θερμαι-

νομένης ἢ καὶ ψυχομένης τῆς σαρκὸς διὰ τοὺς ἐκκριθέντας ἱδρῶτας αἰσθάνοιντο, ληγέτωσαν (*ἀμμοχωσίας*), male vertit interpres: propter vim sudoris erumpentis. Debuit: propter sudores excretos.

20, 10. *ἐπιχόλους δὲ ἀπάγειν χρὴ τούτου.* V. S. 18, 26, (500): *καὶ μὴν καὶ τοῦ τραγῳδίαν ποιεῖν ἀπάγων τὸν Διονύσιον ἀπῆγεν αὐτὸν τοῦ ῥαθυμεῖν.* V. A. IV, 2, 141: *τῶν μὲν ἄλλων ἀπάγων τε καὶ ἀποσπουδάζων κτέ.* Im. I, 30. p. 48, 27. (808): *ὁ Ποσειδῶν τοῦ μειρακίου ἐρᾷ καὶ ἀναφέρει αὐτὸ* (sc. *τὸ μειράκιον*) *ἐς τὸν λέβητα καὶ τὴν* Κλωθὼ, *ὅτε* (sic libri pro *ὅ τε*) *ἀστράψαι δοκεῖ* (Monac. 266 c. gloss. *νομίζεται*) *τῷ ὤμῳ, καὶ τοῦ μὲν γάμου οὐκ ἀπάγει αὐτὸν, ἐπειδὴ ὥρμηκεν.* Heroic. 712 (Boiss. 150) optimi libri sic: *ἔχαιρε* (Achilles) *τῷ Παλαμήδει συνασπίζοντι καὶ ἀπάγοντι μὲν αὐτὸν τῆς φορᾶς, ὑποτιθεμένῳ δὲ ὡς χρὴ μάχεσθαι,* deteriores: *μὴ ἀπάγοντι μὲν — ἀπὸ τῆς φ.* Scilicet interpolatores intelligere non poterant, Achillem Palamede delectatum, qui ipsum ab impetu revocaret. Vide et Neronem 5. p. 126 ed. nostrae.

20, 11. *ὡς μὴ πυρὶ πῦρ ἐπαντλοῖτο.* Occurrit *πυρὶ πῦρ ἔγχει* ex Cratini Βουκόλοις apud Hesych. sed corruptum in *περπερέγχει*. Noster V. A. VIII, 7, 1. 328: *κακοῖς φασιν ἐπαντλοῦντες κακὰ καὶ τὰς Ἰλιάδας ταύτας ἀεὶ συντιθέντες.*

20, 12. *καὶ ἡλιούσθων οἱ μὲν προήκοντες ἀργοὶ κείμενοι.* Huc facit Plin. Sec. Ep. III, 5, 10. de avunculo loquens: post cibum saepe, quem interdiu levem et facilem veterum

more sumebat, aestate, si quid otii, jacebat in sole. Ibi leges etiam Gesneri notam; Victorius au- Var. Lect. XXI, 13. nil ad rem.

20, 13. *καὶ πρόσειλοι κατὰ ταυτὰ ὀπτωμένοις.* Solis aestibus expositi, quasi percoquantur. Aelian. H. A. IV, 46 de cynocephalis: *ὀπτῶσιν οὐ πυρὶ, ἀλλὰ πρὸς τὴν εἵλην τὴν τοῦ ἡλίου.* Plut. alicubi de Eretriensium mulieribus Thesmophoria agentibus: *οὐ πρὸς πῦρ, ἀλλὰ πρὸς ἥλιον ὀπτῶσιν τὰ κρέα.*

20, 14. *οἱ δὲ σφριγῶντες ἐνεργοί.* Verbum *σφριγᾶν* proprie de juvenibus usurpatur. Heroic. 704 (Boiss. 130): *ἐλθεῖν δὲ ἐς Τροίαν τὸν Φιλοκτήτην — πολιὸν μὲν ὑφ' ἡλικίας, ἑξήκοντα γάρ που ἔτη γεγονέναι, σφριγῶντα δὲ παρὰ πολλοὺς τῶν νέων βλέπειν τε* (om. *τε* meliores codd.) *δεινότατα ἀνθρώπων καὶ φθέγγεσθαι βραχυλογώτατα κτέ.* Color *τῶν ἡλιωμένων* est *ὅμοιος χαλκῷ κεκραμένῳ*, ut ait Dio Chr. 28, 289. adde Ep. 39. *οὐκ εἰς παλαίστραν ἀπαντᾷς, οὐχ ἡλίῳ δίδως σεαυτὸν* (Vat. 96. *ἑαυτὸν*), *ἄνθος γὰρ καὶ* (particulam om. plures codd. etiam Urb. 127) *βαφὴ τοῖς καλοῖς.* Im. II, 32. p. 102, 27 (858) licebit Olearii correctionem recipere in his: *τὸν ἥλιον ἅτε κοίλην Ἀρκαδίαν οἰκοῦσα αἰτεῖ χρῶμα. ὁ δ' οἷον ἄνθος τι ἐπάγει αὐτῇ* (Codd. partim *αὐτὸ*, partim *αὐτῷ*) *καὶ φοινίττει τὴν κόρην*, confirmatam Monac. 242, ubi est *αὐτῷ* (superscr. *ῃ*). Sol ipse est color, qui quasi flore imbuit virginem. cf. Im. II, 21. p. 89, 12: *ἔτι καὶ μέλας Ἀνταῖος* (Pal. 129. *ὁ Ἀ.*) *κεχωρηκότος αὐτῷ τοῦ ἡλίου ἐς βαφήν.*

20, 15. *καὶ γυμναζόμενοι πάντα καθάπερ Ἠλεῖοι νομίζουσι.* Elidensium praecepta commemorantur V. A. V, **43**, **227**: Ἠλεῖοι τοὺς ἀθλητάς, ἐπειδὰν ἥκῃ Ὀλύμπια, γυμνάζουσιν ἡμερῶν τριάκοντα ἐν αὐτῇ τῇ Ἤλιδι. (cf. Paus. VI, **23**, **1**.) Ex Im. I, **17**. p. **29**, **1** (**788**); τουτὶ (dicit quadrigas) ἐς μὲν τὰ πολεμικὰ οὔπω ἐθαρσεῖτο, οἱ δὲ ἀγῶνες ἐγίγνωσκόν τε αὐτὸ καὶ ἐτίμων, intelliges Im. II, **6**. p. **62** (**819**): Ἠλεῖοι δὲ ἀγῶνες ταυτὶ μὲν ἀφαιροῦσι, τὸ δὲ ἄγχειν ἐπαινοῦσιν non opus esse ἀγῶνος scribi, quod vult E. Meier Olympische Spiele l. c. p. **304**.

20, 16. *τὸ δὲ πυριᾶσθαι.* Liceat verba H. Stephani transscribere v. πυριατήριον: »Testudo, unde vapor siccus egreditur ad sudorem ciendum. Graeci ξηρὸν θόλον alio nomine appellant: Celsus et alii Laconicum, Cicero Assa, Seneca Sudatoria, Vitruvius Caldarium, Plinius cellam caldariam. Aristot. Problem. sect. **2**. probl. **29**. διὰ τί ἐν τοῖς πυριατηρίοις μᾶλλον ἱδροῦσιν, ὅταν ᾖ ψῦχος; · περὶ πυριατηρίων Λακωνικῶν consule Dionem, libro **53**. et περὶ πυριατηρίων ξηρῶν Aetium, libro **10**. cap. **18**. De Laconico, Vitruvius, lib. **5**. cap. **10**, Cels. lib. **2**. cap. **17**, Columell. initio operis sui: Martial. lib. **6**. Vitruvius Sudationes quoque appellat, pro Sudatoria: Sudationum enim causa fiebant, quas Celsus assas sudationes vocat, ad differentiam earum, quae in soliis et balneis fiebant.« Peculiari libello egit de Laconico Fr. Robortelli Thes. Graev. XII, **386**. Philostratus videtur ἡλίωσιν solam probare, πυρίασιν athletis inutilem habere.

20, 17. *καὶ ξηραλοιφεῖν* explicat Suid. s. v. *τὸ ἄνευ τοῦ λούεσθαι ἀλείφεσθαι* et *ξηρὸς ἱδρὼς — ὁ μὴ ὑπὸ λουτρῶν ἀλλὰ πόνων καὶ γυμνασίων* (poterat addere *καὶ πυριατηρίων*) *γινόμενος*. Adhibe et O. Müller, Dorer II, 272.

20, 18. *ἐπειδὴ τῆς ἀγροικοτέρας γυμναστικῆς ἔχεται*. V. A. VI, 3, 232. de Hippolyto: *οὐδὲ ἔρως ἐπ' αὐτὸν οὐδεὶς ἐκώμαζεν, ἀλλ' ἦν τῆς ἀγροικοτέρας τε καὶ ἀτέγκτου μοίρας*. Articulus ibi deest vulgo, addunt nunc Parisini confirmatum et Suida et quodammodo etiam lemmate nostro. — *ἔχεται* illustrat Jacobsius ad Im. Philostr. Jun. p. 110, 20: *πάντα ὅσα ὄγκου καὶ σεμνότητος καὶ ψυχαγωγίας ἔχεται*.

20, 19. *Λακεδαιμονίοις ἀφῶμεν*. Im. II, 9. p. 67, 13 (824): *Πέρσαις ταῦτα ἀφῶμεν ἄγειν τε καὶ αἱρεῖν*. adde Ep. 32, 928: *ταῦτα μὲν οὖν ἀφείσθω Ὁμήρῳ καὶ τῇ τῶν ποιητῶν ἐξουσίᾳ*.

ib. *ὧν τὰ γυμνάσια — εἴκασται*. Seneca de Benef. V, 3: Lacedaemonii vetant suos pancratio aut caestu decernere. Plut. Lycurg. 1, 9: *ταῦτα μόνα μὴ ἐκώλυσε ἀγωνίζεσθαι τοὺς πολίτας, ἐν οἷς χεὶρ οὐκ ἀνατείνεται*. Eandem rem supra tetigimus 12, 11. — *εἴκασται* ut Im. I, 19. p. 32, 26 (793): *ἡ δὲ τοῦ Διονύσου ναῦς τὰ μὲν ἄλλα πέτρᾳ μοι διείκασται, φολιδωτὸς δὲ ὁρᾶται τὰ ἐς πρῶραν — τὴν δὲ πρῶραν ἐς χρυσῆν πάρδαλιν εἴκασταί τε καὶ ἐξῆκται*, quo loco, si recte distinguas *τὰ εἰς πρῶραν* (Schol. Monac. 266. *κατὰ τὰ μέρη δηλονότι τὰ ἐς πρῶραν ἥκοντα*) ab ipsa *πρῶρα*, non opus erit *πρύμναν* scribere.

20, 22. *μηδὲ ἀγωνίας ἕνεκεν γυμνάζεσθαι τὴν ἰδέαν ταύτην.* V. S. **64, 25** (**557**): *ἀπόχρη καὶ τὰ εἰρημένα δεῖξαι τὴν ἰδέαν, ἣν ἐφιλοσόφει Λούκιος.* Etiam **14, 20** (**493**): *παροξύνων τε γὰρ τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ Μήδους τε καὶ Πέρσας καὶ τὸν αὐτὸν νοῦν τῷ Ὀλυμπικῷ ἀγωνιζόμενος* frustra propositum *ἐς* sive *κατὰ τὸν αὐτὸν νοῦν.*

20, 23. *ἀλλὰ καρτερίας μόνης. ὅπερ δὴ — ξαίνεσθαι.* V. A. VI, **20, 258**: *τὸ δὲ τῶν μαστίγων ἔθος τῇ Ἀρτέμιδι τῇ ἀπὸ Σκυθῶν δρᾶται χρησμῶν, φασιν, ἐξηγουμένων ταῦτα. θεοῖς δὲ ἀντινομοθετεῖν* (Parisini *ἀντινομεῖν*), *μανία, οἶμαι. οὐ σοφούς, ὦ Ἀπολλώνιε, ἔφη, τοὺς τῶν Ἑλλήνων θεοὺς εἴρηκας, εἰ μαστίγων ἐγίγνοντο ξύμβουλοι τοῖς τὴν ἐλευθερίαν ἀσκοῦσιν. οὐ μαστίγων, εἶπεν, ἀλλὰ τοῦ αἵματι ἀνθρώπων τὸν βωμὸν ῥαίνειν, ἐπειδὴ καὶ παρὰ Σκύθαις τούτων ἠξιοῦντο* (Parisini *ἠξιοῦτο*, recte, ad solam enim Dianam referendum sacrificium). *σοφισάμενοι δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὸ ἀπαραίτητον τῆς θυσίας, ἐπὶ τὸν τῆς θυσίας ἀγῶνα ἥκουσιν.* cf. inprimis Pausan. III, **16.** §. **6** et **7**, praeterea Luc. Anach. **38**, Plut. Lycurg. **18**, Suid. et Eudoc. v. *Λυκοῦργος*, Gramm. bibl. Coisl. p. **118**, Nonn. Schol. in bibl. Monac. nr. **131**. et apud Latinos Cic. Tusc. II, **14**, Hygin. **261**, Schol. Horat. Od. I, **7**. ad verba: patiens Lacedaemon.

XII.

22, 1. *ἔστι δὲ τοῦτο ἀγών τις ἐξ ἀτελοῦς πάλης καὶ ἀτελοῦς πυγμῆς ξυγκεί-*

μενος. Nicephor. Gregoras ad Synes. ἐνύπν. in fine: ἐξῆν — τῷ παγκρατιάζειν ἐθέλοντι οὐ μόνον τοῖς νόμοις τῆς πάλης, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῆς πυγμῆς χρῆσθαι πρὸς τὸ νικῆσαι. Suid. v. παγκρατιασταῖς: ἀθληταῖς, πύκταις. τοῖς χερσὶ καὶ ποσὶ πυκτομαχοῦσιν. Nec aliter Plut. Sympos. Quaest. II, 4 (638. c): ὅτι γὰρ μέμικται τὸ παγκράτιον ἔκ τε πυγμῆς καὶ πάλης, δῆλον. Sed hoc nondum manifestum Lindavio (in Versione Imaginum p. 874) haec contendenti: »Man sieht aus dieser ganzen Beschreibung des Allkampf, παγκράτιον, dass es nicht ein Spiel war zusammengesetzt aus mehreren andern Arten, z. B. Ringen und Faustkampf, wie Einige noch glauben; denn das hier vorkommende Puffen, παιειν, war nur: einen Schlag geben; sondern es war ein blos gesteigertes, durch viele Zusätze von Kraftäusserung potenzirtes Ringen, so dass man nach Absonderung der hier ausgesprochnen Zusätze das reine oder einfache Ringen hieraus entnehmen kann, dass es nur bestand in einem Werfen nach Links oder Rechts und im Aufheben, während noch die übrigen Richtungen im Raume, ausser auf die Erde, nebst den hier vorkommenden Zusätzen das Pankration ausmachten, gleichsam τὸ κράτει πανταχόσε χρῆσθαι.« Non meminerat V. D. pugilatum constare τῷ παίειν καὶ στρεβλοῦν, atque Sostratum et Leontiscum, alterum pancratiastam, alterum pugilem sola κλάσει τῶν δακτύλων superiores exstitisse antagonistis. Carebant autem pancratiastae caestu, vid. Paus. VI, 15, 3: ἀνεδίδασκεν ὁ Κλειτόμαχος τοὺς Ἑλλανοδίκας γενήσε-

σθαι σὺν τῷ δικαίῳ σφίσιν, εἰ τὸ παγκράτιον ἐσεκαλέσαντο πρὶν ἢ πυκτεύσαντα αὐτὸν λαβεῖν τραύματα. Pancratiastarum videtur esse imago Mus. P. Cl. V, 36. De statua pancratiastae in Augusteo Tab. CIX. male restaurato agit Boettiger Kl. Schr. II, 45. — Similem ac Lindavius sententiam protulit Falconer. Inscr. Athlet. Gron. Thes. VIII, 2322, duplex putans pancratii genus fuisse; quod satis refutatur cum aliis locis tum apud Nostrum p. 12, 15.

22, 3. καὶ δήλη μὲν ἡ πάλη, quam definit Aristoteles (Rhet. I, 5, 14.) τῷ θλίβειν καὶ κατέχειν. Philostratus spectat his verbis καὶ — πάλη suam descriptionem luctae nobis non servatam.

22, 4. εἰς στρόφιον, ὅ ἐστι στρογγύλον ζωνάριον. Sic στρόφιον explicat etiam Suidas s. v. Boettigerus autem l. c. ubi de statua athletae, post quem in palma halteres suspensi cernuntur, locutus sic pergit: »Hinter diesen Schwungmassen erblicken wir ganz deutlich noch zwei Handschuhe von der Art, welche nur einen Däumling, übrigens aber für die andern Finger keine weitere Abtheilung haben. Der erste Blick überzeugt Jeden, dass diese aus weichem Leder oder Filz bereiteten Handhüllen sehr deutlich von den kolbenartigen Schlagriemen unterschieden sind, womit die eigentlichen Faustschläger ihren Zweikampf so verderblich machten, und sich gegenseitig zerfleischten.« Vir Summus tum non meminerat Philostrati apud Schol. alioqui non addidisset: »Es lassen sich allerlei Gründe denken, warum man beim Ge-

brauch jener metallenen Schwungmassen (halteres) noch besondere Handschuhe anzog. Lucian nennt sie Bleimassen. Man weiss, wie dieses Metall beim Gebrauch sich abrusst. So wäre es also um der Reinlichkeit willen geschehen. Doch diese Erklärung befriedigt uns selbst nicht. Wie viele nützliche und diätetische Beobachtungen hatte die Gymnastik der Alten, von denen selbst der fleissige Mercurialis nichts geahnet hat!« Spectant enim halteres ad totum gymnicorum certaminum genus, cf. Paus. V, 26, 3. et supra 16, 20, manicae autem, a Pausania VIII, 40, 3. μειλίχαι appellatae pancratiastam significabant.

22, 5. οἱ τέσσαρες τῶν δακτύλων ἐνεβιβάζοντο. Vide Jacobs ad Im. II, 1. p. 53, 21. verb. ἐς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐμβιβάζουσα et V. S. 39, 17 (525) οἱ τῆς σταδιαίας πάλης ἐμβιβάζοντες cum not. Olearius pessime interpretatur locum: »qui luctam in stadio ingrediuntur«. Nam ne loquar de intransitivo usu verbi ἐμβιβάζω — quem nec Timaei quidem et Ruhnkenii auctoritate admiserim, perperam intelligentiam Plat. Rep. VI. p. 504. a. μνημονεύεις μέν που, ὅτι τριττὰ εἴδη ψυχῆς διαστησάμενοι συνεβιβάζομεν δικαιοσύνης τε πέρι καὶ σωφροσύνης καὶ ἀνδρίας καὶ σοφίας ὃ ἕκαστον εἴη, h. e. naturam earum virtutum absolvimus disputatione nostra. cf. V. S. 4, 4. τὰ σμικρὰ τῶν ζητουμένων προβιβάζοντες — σταδιαία πάλη minime est lucta in stadio peracta, nam luctatoribus haud opus erat tam spatioso gymnasio; sufficiebat πλέθριον apud Elidenses. Paus. VI, 23, 2. Est potius πάλη ὀρθή. cf. 12, 15.

πάλη δὲ καὶ παγκράτιον, ὀρθοὶ μὲν καὶ οἵδε, et 9, 22. πάντα ὁ ἀθλητὴς ὑποκείσθω τοῦ παγκρατίου τὰ ὀρθὰ εἴδη.

22, 6. καὶ ὑπερέβαλλον τοῦ στροφίου. Heroic. 716 (Boiss. 164): μαστεύειν δὲ (Ol. τε) χρὴ τὸ ἱερὸν κατὰ Μήθυμνάν τε καὶ Λεπέτυμνον· ὄρος δὲ τοῦτο ὑψηλὸν ὑπερφαίνεται τῆς Λέσβου, nec aliter Im. II, 13. p. 73, 5. (830): αἱ δὲ Γυραὶ πέτραι εἰσὶν ὑπερφαίνουσαι τοῦ Αἰγαίου κόλπου. Im. II, 17. p. 80, 14 (837): ἐνταῦθα δὲ καὶ χρυσοῦς αὐτὸς ὁ δράκων τὴν κεφαλὴν τῆς χειᾶς ὑπερβάλλει; quod ab Hamackero Lect. Philostr. p. 43. praeter necessitatem et cum damno etiam sententiae mutabatur in ὑπεκβάλλει. Cur enim draco clam exserat caput ex antro, custos auri illic conditi? V. A. III, 8, 100. VV. DD. certatim reposuere ὑπεκβαλών. At cod. Paris. 1801. ὑπερβαλὼν, ubi vulgo legitur: πολλὰ τῆς ἀπορρήτου σοφίας ἐπ' αὐτὸν ᾄδουσιν, οἷς ἄγεταί τε καὶ τὸν αὐχένα ὑποβαλὼν τῆς χειᾶς ἐπικαθεύδει τοῖς γράμμασι. Ibi etiam minus convenit ὑπεκ, jam dorso, non capite solum ex caverna promiuente. Philostrati imitator Eugenicus in ἐφραὶμ ὁσίᾳ inde: ὁρᾶν ἔχεις καὶ τῶν ἀπολειφθέντων ἐνίους ὑπερκύπτοντας τῶν μυχῶν.

22, 8. ὅσον, εἰ συνάγοιντο, πὺξ εἶναι. Im. I, 1. p. 5, 9 (764): σὺ δὲ ἀπόβλεψον αὐτῶν, ὅσον ἐκεῖνα ἰδεῖν, ἀφ' ὧν ἡ γραφή. adde Im. II, 24. p. 93, 23: τὸ δὲ ῥᾴθυμον αὐτῆς ταῖς τοῦ Θειοδάμαντος ἀραῖς δέδωκεν, ὅσον τὴν παρειὰν ἀνεῖσθαι — πὺξ εἶναι, ut pugnum efficerent digiti conjuncti. Im. I, 6. p. 12, 14: δια-

λύει τὴν χεῖρα ὑφ' ἧς ἄγχεται, στρεβλώσας ἕνα τῶν δακτύλων, μεθ' ὃν οὐκέτι οἱ λοιποὶ ἔχουσιν, οὐδὲ εἰσὶν ἐν τῷ ἀπρίξ. Similiter Hippocrates alicubi: πὺξ τοὺς δακτύλους ἔχει

ib. *ξυνείχοντο δὲ ὑπὸ σειρᾶς.* Paus. VIII, 40, 3: τοῖς δὲ πυκτεύουσι οὐκ ἦν πω τηνικαῦτα (quum Creugas pugil cum Damoxeno contenderet) ἱμὰς ὀξὺς ἐπὶ τῷ καρπῷ τῆς χειρὸς ἑκατέρας, ἀλλὰ ταῖς μειλίχαις ἔτι ἐπύκτευον, ὑπὸ τὸ κοῖλον δέοντες τῆς χειρὸς, ἵνα οἱ δάκτυλοί σφισιν ἀπολείπωνται γυμνοί. οἱ δὲ ἐκ βοείας ὠμῆς ἱμάντες λεπτοὶ τρόπον τινὰ ἀρχαῖον πεπλεγμένοι δι' ἀλλήλων ἦσαν αἱ μειλίχαι. Tangit eandem rem VI, 23, 3: συμβάλλουσιν αὐτόθι τοὺς ἀθλητὰς οὐ παλαίοντας ἔτι, ἐπὶ δὲ ἱμάντων τῶν μαλακωτέρων ταῖς πληγαῖς. Ac videntur pancratiastae uti consuevisse his loris levioribus. Imagines cf. Viscont. Vill. Pinc. Stanz. IV. tav. 5. p. 6. et Stanz. VII. nr. 7, etiam Ficoron. Gemm. antiqu. caelat. ed. Galeotti tab. 2.

22, 10. *νυνὶ δ' αὖ μεθέστηκε.* V. A. VIII, 7, 2. 329: ἥ τε διάνοια, ᾗ ἐς τὸ ἄρχειν ἐχρῆτο, ἐρρώσθη αὐτῷ παρ' ἐμοῦ μάλιστα μεθεστηκυῖα ἤδη ὑφ' ἑτέρων ἐπιτηδείων (omisi οὐκ ante ἐπιτηδείων jam in not. ad V. S. p. 359.) μὲν, οὐ μὴν (sic Par. 1801. confirmans correctionem ibid. factam) σοί γε δοκεῖν. V. A. VI, 35, 272: οὐδὲ γὰρ τοὺς πονηρῶς φύντας ἐς τὸ λῷον μεταστήσει μὴ πρότερον ἐξασκήσας τὸ μὴ αὐτὸς μὴ μεθίστασθαι. Hic ultimum μὴ ex dittographia natum delevit Bentleius in notis manuscriptis. Im. II, 31. p. 101, 27 (856): Ἕλλην ἐν βαρβάροις ἀνὴρ οὐκ

ἐν ἀνδράσιν (addita ἀπολωλόσι καὶ τρυφῶσιν ex glossemate orta puto) ἀττικῶς μάλα ἔχων (Flor. et Bruxell. ἔχων μάλα) τοῦ τρίβωνος ἀγορεύει σοφὸν, οἶμαί, τι μεταποιῶν αὐτοὺς και μεθιστὰς τοῦ θρύπτεσθαι.

22, 11. ῥινοὺς γὰρ — ἕψοντες. conf. Paus. l. c. οἱ ἐκ βοείας ὠμῆς ἱμάντες λεπτοί, ibid. ἱμὰς ὀξὺς ἐπὶ τῷ καιρῷ τῆς χειρὸς occurrit. Descriptiones in minutioribus discrepant.

22, 13. προεμβάλλοντα sc. τῆς χειρός.

22, 14. οὐ συλλαμβάνει τοῖς δακτύλοις τὸ πλήττειν. Heroic. 703: τὸν Φιλοκτήτην συλλαβεῖν αὐτῷ τοῦ ἐν τῇ Οἴτῃ ἄθλου. V. S. 89, 8 (588): ξυνήρατο δὲ αὐτῷ τῆς ἀπολογίας, ex quo loco etiam V. A. IV, 42, 183. correxi.

INDEX GRAECUS.

Vocabula † signata plane nova sunt.
— * — *novam significationem habent*
— (c) — *corrupta sunt.*

ΜΑΡΚΟΥ ΕΥΓΕΝΙΚΟΥ

ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

I. Μάρκου Εὐγενικοῦ ἐκφράσεις.

1.

Ἀνδρείας καὶ εὐσεβείας ἐναργὴς ἔνδειξις ἡ παροῦσα γραφή· ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Δημήτριος, ἄρτι προελθὼν ὡς ἔοικε τῆς φρουρᾶς, ἐπί τινων ὡς ὁρᾷς πρὸ ταύτης κάθηται λιθίνων ἀναβαθμῶν, καὶ δέχεται τοὺς ἐπιόντας δημίους μάλ' ἀσμένως καὶ ἀνδρικῶς. ἐδίψα μὲν γὰρ τοῦ τεθνάναι διὰ Χριστόν. ἐδίψα δέ, ὡς δοκεῖ, καὶ τοῦ τρόπου τούτῳ κοινωνῆσαι τῆς τελευτῆς. καὶ σταυρὸς ἐπεὶ μὴ παρῆν, ὃ παρῆν, ἐμφορεῖται

I. 1. ἐναργής. Ph. Im. II, 14. p. 74, 14 (831): ἀγωνιζομένης πρὸς τὸ ἐναργὲς τῆς τέχνης.

3. προελθὼν τ. φ. Ner. 3. προελθὼν τῆς σκηνῆς. Alii solent talibus compositis addere praepositionem, e. g. Plutarch. Mor. 825. a, Demosth. 1419, 10. al. Excipio Aelianum V. H. IX, 21.

5. μάλ' ἀσμένως. Im. II, 20. p. 87, 11 (843): ὁ δ' οὕτω τοι (sic et Bruxell.) ἀσμένως (sic Par. 1696) εἴληπται τοῦ Ἡρακλέους, ὡς ἱκετεύειν αὐτὸν ταῦτα.

6. ἐδίψα — Χριστόν. Ner. 2: αἱ γὰρ τύραννοι φύσεις μεθύουσι μέν, διψῶσι (ita dedimus pro ψαύουσι) δέ πη καὶ ἀκοῦσαι τοιοῦτο φθέγμα.

7. καὶ τοῦ τρόπου τούτῳ κοινωνῆσαι. sic infra 3. med. ἡμῖν ἐπεύχονται κοινωνῆσαι τῆς θέας.

9. ὃ παρῆν, ἐμφορεῖται τούτου· V. S. 59 24 (552): ὃν ἐκάλουν οἱ πολλοὶ Ἡρώδου Ἡρακλέα,

τούτου κατακόρως καὶ δαψιλῶς. τὴν μὲν γὰρ λαιὰν χεῖρα τῇ καθέδρᾳ ἀπερείσας στερρῶς, τὴν δεξιὰν δὲ τείνας ὑψοῦ, εὐπρεπῆ ταῖς λόγχαις ὑποτίθησι τὴν πλευρὰν καὶ ἐντρυφᾷ, πῶς οἴει, τῷ πλήθει τούτων καὶ ἐνσεμνύνεται. φαιδρῷ γὰρ καὶ γεγανωμένῳ προσώπῳ καὶ χάριτος γέμουσιν ὀφθαλμοῖς τοὺς ἑαυτοῦ δεξιοῦται φονέας, μονονουχὶ παραθήγων καὶ προτρεπόμενος ὅλα διελαύνειν τὰ δόρατα. εἶπες ἂν αὐτὸν στε-

νεανίας οὗτος ἦν, et ib. 33, 12 (519): τραγῳδίας δὲ ἐνεφορεῖτο.

1. τὴν μὲν — ἀπερείσας. Im. II, 7. p. 64, 4 (821): ἀπερείσαντες (sc. ταῖς αἰχμαῖς) οἱ πλεῖστοι τὰς κεφαλάς. adde V. A. VI, 4, 233.

3. τείνας ὑψοῦ. Im. I, 12. p. 22, 4 (782): τείνει τὴν χεῖρα ἐς τὴν θάλατταν.

4. ἐντρυφᾷ. Exstat verbum apud Chaeremonem Athen. XIII, 608. d. vs. 7. Adjectivum inde derivatum ἐντρυφερός apud Dionem Chrysost. IV, 177. nolim admittere, talis enim compositio insolita, et videtur ibi ἐν ex dittographia natum, praecedente ἰδεῖν.

ib. πῶς οἴει. cf. Hase, Notices de manuscrits du Roi VIII, 2, 380.

5. ἐνσεμνύνεται. Adde lexicis.

6. γεγανωμένῳ προσώπῳ. Alciphr. II, 4. ex corr. Jacobsii et Meinekii II, 4. καὶ τὸ ὄμμα γεγάνωσαι. Constructio est, ut Im. I, 4. p. 8, 23 (767): πελάζει δ' αὐτοῖς 'Αμφ. ἀθύμῳ εἴδει. adde ibid. I, 1. p. 5, 27 (765): τὸ ἄνθος — οὐδὲ τῇ εἰθισμένῃ ὄψει.

7. δεξιοῦται. cf. Jacobs ad Phil. Im. p. 672.

8. παραθήγων. Hesych. παρατέθηγμαι. παρωξύνθην. cf. et Schol. Pind. Isthm. V, 105.

9. διελαύνειν. V. A. III, 57. de ostreo: κέντρῳ τε διελαθὲν ἀποπτύει τὸν ἰχῶρα.

φανοῦντας ὑποδεχόμενον, οὐχὶ σφάττοντας. τοὺς δὲ οὐδὲν δυσωπεῖ οὐδὲ ἐπιστρέφει τῶν τοῦ προσώπου καλῶν. ἀλλὰ μεμηνότι καὶ θυμοβαρεῖ τρόπῳ, καὶ ὠμοτάτοις σχήμασιν ὅλῃ χειρὶ καὶ γνώμῃ διαπείρουσι πλευράς τε καὶ στέρνα, καὶ ὅπου ποθ' ἕκαστος τὸ σῶμα τύχοι βαλών. ἕνα δὲ δὴ μόνον εἷλε καὶ κατεγοήτευσεν ἡ χάρις τοῦ ἀθλητοῦ. καί τις αὐτὸν εἰσήει φειδὼς παρό μοι δοκεῖ καὶ ἀνέχειν τὸ δόρυ, καὶ οὐκ ἐμβάπτειν ἐθέλειν τῇ μακαρίᾳ πλευρᾷ. ὅ γε μὴν παρεστὼς ὄπισθεν οἰκέτης τῷ μάρτυρι Λοῦπος ὁ ἱερὸς, φρίττει πρὸς τὰ παρόντα καὶ ὑποστέλλεται· καὶ

2. οὐδὲν δυσωπεῖ. Plut. Mor. 994. d: ἀλλ' οὐδὲν ἡμᾶς δυσωπεῖ οὐ χρόας ἀνθηρὸν εἶδος, οὐ φωνῆς ἐμμελοῦς πιθανότης.

ib. οὐδὲ ἐπιστρέφει. Phil. Jun. XVI. p. 137, 33. (888): ἦ γὰρ οὐκ ἐπιστρέφει σε πρὸς ἑαυτὸν ὁ θεῖος Ἡρακλῆς; V. A. I, 17, 22: ἐπέστρεφεν πρὸς ἑαυτὸν ἄνδρας ἀμουσοτάτους.

6. ἕνα δὲ δὴ μόνον εἷλε. Heroic. 724 (Boiss. 186): πλεῦσαι μὲν ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔφηβον, ὅτε δὴ — καὶ τὴν Ἑλένην ἑλεῖν τῷ εἴδει. Ibid. 727 (Boiss. 196): ἐμοῦ δὲ τὸν φαυλότερον ἐπαινέσαντος, καὶ γὰρ μᾶλλον ἔτυχεν ἠριστευκώς nullus codd. offert ἠριστευκὼς, sed aut εἰρηκὼς; aut, quod verum, ἠρηκώς. Lege ἔτυχέ με ἠρηκώς.

7. κατεγοήτευσεν. vid. Ael. H. A. IV, 40. cum not. Jacobsii.

8. φειδώς. Vocem, si non corrupta, adde lexicis.

11. Λοῦπος. cf. de hoc Demetrii servo Eustath. Tafelii p. 178, 23.

12. φρίττει πρὸς τὰ παρόντα. Sic 2: τοῖς φρίττουσιν ἅπασι καὶ ἐξεστηκόσι πρὸς τὸ τοῦ θαύματος μεγαλεῖον ἄρρητός τις εὐφροσύνη καταικέχυται.

δῆλός ἐστι φυγὴν ἐννοῶν· οἴκτῳ δὲ ὅμως νικώμενος καὶ τῇ πρὸς τὸν δεσπότην εὐνοίᾳ ὑφίσταται καὶ συμμερίζεται τὰ δεινά, τῷ τῆς ψυχῆς τέως ἄλγει. καὶ τὸ μὲν ἄλγος καὶ τὴν δειλίαν, τῷ σχήματι καὶ ταῖν χεροῖν ὑποφαίνει, τῇ μὲν ἀναιρούμενος τοῦ χιτῶνος τὰ κράσπεδα, καὶ οἷον συστέλλων καὶ συσφίγγων πάντοθεν ἑαυτὸν, καί τινα ζητῶν ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν. τὴν δ' ἀνατείνων ἐκπεπληγμένος, ἀντερείδουσαν οἱονεὶ πρὸς τὴν ὄψιν τῶν φοβερῶν. ἡ δ' ἀνία σαφέστατα παντὸς τοῦ προσώπου κατακρατεῖ. κλαιησομένῳ γὰρ ἔοικεν. τὰ μέντοι γέρα τῶν τοσού-

ib. ὑποστέλλεται. Phil. Jun. XIV. p. 135, 21 (885): τὰ μὲν ἀριστερὰ — ὑπέσταλται.

2. ὑφίσταται. Phil. Jun. XV. p. 137, 21 (888): τὸ θηρίον ὑφίσταται.

3. τῷ τέως ἄλγει. cf. Antiph. ἀπολ. τ. δωροδοκ. apud Suidam v. τέως.

5. ὑποφαίνει. Im. I, 7. p. 14, 12 (773): τὸ γὰρ ἀκράτως ἐν αὐτῷ μέλαν ὑποφαίνει τι ἄνθους. In lectione ἐν αὐτῷ non est quod haereamus. Schol. cod. Mon. 266 locum sic explicat: τὸ γὰρ μέλαν τὸ ὑπάρχον ἐν αὐτῷ ἀκρατῶς, ἤγουν τὸ μὴ μεμιγμένον λευκότητι ὑποφαίνει τι ἀνθηρότητος. Obiter moneo, in eodem libro male legi ἀκρατῶς, recte autem in altero 242 ἀκράτως. Verior illa forma V. S. 21, 1 (503) ἀττικίζοντα οὐκ ἀκρατῶς.

9. ἀνατείνων. cf. Phil. Jun. XII. p. 133, 27 (884): ἀνατετάκασιν ἐς οὐρανὸν εὐχόμενοι τὰς χεῖρας τάχα που δεδοικότες ὑπ' ἐκπλήξεως περιττῆς.

11. κλαιησομένῳ γ. ἔ. Forma κλαιησόμενος ignota, ni fallor, grammaticis. Constructio est, ut V. A. VI, 3, 231, quo loco ex optimis libris legendum: φυλαξομένῳ γάρ τι ἁμαρτεῖν ἔοικας.

των ἄθλων οὐ πόῤῥω γε Δημητρίου, ἀλλὰ μετέωρος ὁ στέφανος ὑπὲρ κεφαλῆς ἤδη, διὰ τῆς τοῦ καταπτάντος οὐρανόθεν ἀγγέλου χειρός.

2.

Καὶ τοῦτο κάλλιστον ἄρα τῆς γραφικῆς καὶ θεῖον, ὅτι πρὸς αὐτὸν διαμιλλᾶται τὸν λόγον, ψυχοῦν ὥσπερ αὐτῇ καὶ κινεῖν δοκοῦσα τὰ πράγματα. ὁρᾷς γὰρ τουτονὶ τὸν κορυφαῖον δὴ καὶ μέσον τοῦ χοροῦ τῶν ὑμνούντων, ὃς ὑπὸ τῇ παρθένῳ λεχὼ τὴν δεξιὰν ἀνατείνει, τορῶς ἀνα-

2. ὑπὲρ κεφαλῆς ἤδη. Philostr. amat ἤδη in fine enuntiati collocare. cf. Heroic. 745: τὰ μὲν ἄλλα (δένδρα) ὡς ἔτυχε, τὰ δὲ περὶ τὸ ἱερὸν ἐν κόσμῳ ἤδη. Pristinum ordinem restituimus V. S. 31, 18 (517): ὦ δέσποτα, βούλεταί σε ὁ υἱὸς τεθνάναι ἤδη, restituendus erit etiam Im. II, 21. p. 88, 17 (845): ἄγει τὸν Ἡρακλέα ἡ γραφὴ χρυσᾶ ταυτὶ τὰ μῆλα ἤδη ᾑρηκότα, ubi Par. 1696. Bruxell. Flor. et Cotton. habent ᾑρηκότα ἤδη.

6. ψυχοῦν. Theoph. Simoc. ep. 1: πάλαι γὰρ νεκρωθέντας ἡμᾶς τῷ ῥυπώδει βίῳ ἐκ τῶν σῶν γραμμάτων πρὸς ἀρετὴν ἀνεψυχώσας, ut est in Pal. 356. cf. Creuzer. Plotin. I. p. CXXXIX.

ib. lege ὥσπερ αὔτη.

7. τουτονὶ τὸν κορυφαῖον. Im. 8, 16 (767): κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται.

9. παρθένῳ λεχῷ. Debebat λεχοῖ. Agnoscebat formam λεχώς serior Graecitas, ut supra est φειδώς, 131, 8. Certe apud Ael. H. A. I, 14. λεχώς invenitur in plerisque mstis.

ib. ἀνακρουομένην. vid. Phil. Jun. XI, 131, 23 (882) ὕμνους μοι δοκεῖν ἀνακρουόμενος θεοῖς et Jacobs ad Ael. H. A. V, 34.

κρουομένην τὸ μέλος, καὶ οἱονεὶ ψήλουσαν τὸν ἀέρα· ὁ τῆς ἐκκλησίας ἱερός ἐστι τέττιξ, οὗ πατρίδα καὶ γένος ἔχεις ἀπὸ τοῦ τῆς κεφαλῆς φάρους, σαφῶς περιειλιγμένου τὸν Σύριον τρόπον. ὁ τοίνυν οὗτος πόρρωθεν ᾖσεν, ὕμνων ἀφορμὰς πανταχόθεν ἐγείρων, τῷ δι' ἡμᾶς ἀπορρήτῳ τοῦ θεοῦ λόγου τόκῳ, καὶ ἡ λαιὰ φέρει χεὶρ γεγραμμένον ἐν χάρτῃ. οἷον ἔμβιόν τε καὶ ἔμπνουν διὰ χρωμάτων ὁ ζωγράφος δεῖξαι πειρᾶται, θαῦμα ἰδέσθαι. τὸ μὲν γὰρ ὑπὲρ κεφαλῆς τῇ παρθένῳ κυανοῦντα . . . τοῦ κύκλου, ὁ δεξιούμενος ἀστέρι τὸν ξένον τόκον ἐστὶν οὐρανὸς, ὅλην εἰς αὐ-

1. ψήλουσαν. Voluit ψάλλουσαν.

2. τέττιξ. Respicit, credo, ad Hom. Iliad. γ. 150 sq.

ib. πατρίδα — ἔχεις ἀπὸ — φάρους. Sic Im. I, 2. p. 6, 5 (766): γέγραπται δὲ ἡ νὺξ οὐκ ἀπὸ τοῦ σώματος, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ καιροῦ (h. e. χρόνου). adde II, 5. p. 66, 37 (817).

4. τὸν Σύριον τρόπον. Ita Im. I, 19. p. 29, 29 (789): ἔσταλται δὲ — τὸν Λύδιόν τε καὶ ἁβρὸν τρόπον.

5. Post τοίνυν nomen excidisse videtur.

6. τοῦ θεοῦ λόγου τόκῳ. Refer haec ad principium Ev. Johannis.

11. κυανοῦντα . . . Locus corruptus, fortasse sic supplendus: κυανοῦν τόδε.. Antecedens οἷον ἔμβιον non ad solum Syrum, sed ad totam imaginem spectare dixerim.

12. τὸν ξένον τόκον: novum et inauditum partum. cf. Thom. Mag. s. v. ξένον. Plat. Apolog. 17. d. Diod. Sic. XII. 53.

τὸν ἐνιεὶς τὴν ἀκτῖνα. μᾶλλον δὲ καταστραπτόμενος ὑπὸ τούτου. ἥλιον δὲ καὶ σελήνην οὐ δείκνυσιν, ὑπερλάμποντος αὐτοὺς οἶμαι τοῦ ἄστρου. ὁ δὲ περὶ τὴν μητέρ' ἀποτετορνευμένος εἰς εἶδος οὐρανοῦ κύκλος ἡ τοῦ πατρὸς σαφῶς ἐστιν ἐπισκιάσασα ταύτῃ χάρις, δι' ἣν οὐρανὸς καί τι θειότερόν τε καὶ μεῖζον ἡ παρθένος τετέλεκε χρῆμα. κατέστικται δ' οὖν οἷόν τισιν ἄστροις, ταῖς ποικιλίαις τῶν θείων χαρίτων, αὐτὴ δὲ ἡ πανάμωμος νύμφη, πῶς ἂν ἄλλως τὸν ἀπαθῆ καὶ θεῖον ἐμήνυσε τόκον, ἢ λαμπρὰν οὕτω σώζουσαν τὴν ἀστραπὴν τοῦ προσώπου, καὶ μήτε ταπεινὸν καὶ στυγνὸν μηδὲν βλέπουσα, μήτε συμπεπτω-

1. μᾶλλον δὲ κ. Idem schema orationis est V. A. IV, 8, 146. εὖ κείσεται ἡ πόλις, μᾶλλον δὲ ἐστήξει, et Im. II, 21. p. 89, 15 (846).

4. ἀποτετορνευμένος. Dicitur, quod nos appellamus Heiligenschein. Verbum illud vide Im. I, 28. p. 44, 33 (804): λευκὸν ἀποτετόρνευται κύκλον ἐπὶ τοῦ μετώπου.

5. ἐπισκιάσασα τ. χ. Ev. Luc. I, 35: δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

6. δι' ἣν οὐρανός sc. ἐστι. Deinde post καὶ supple δι' ἣν.

8. κατέστικται. Callistr. 153, 32 (898): ἐκόσμει δὲ αὐτὸν τιάρα Περσικὴ χρυσῷ καταστικτός. Ael. H. A. X, 13: χρυσοειδῆ ἰνδάλματα καὶ ἐπ' αὐτῶν ἔστικται.

ib. ταῖς ποικιλίαις. Pluralis occurrit et apud Plut. Stob. VI, 44. ἡδοναὶ — ποικιλίαις κολακεύουσαι.

11. Lege σώζουσα.

13. στυγνὸν μηδὲν βλέπουσα. Im. II, 18. p. 84, 29 (841): βλέπειν μὲν ἥμερόν φησιν, — ἄγριον δὲ ὁρᾷ καὶ ὑποκαθήμενον ἔτι.

κυῖα καὶ ὠχριῶσα, ἢ ὁπωσοῦν τεταραγμένη τὴν ὄψιν; ἢ μηδὲ γοῦν κατακλίσεως ἐδέησεν ὅλως, ἀλλὰ σοβαρῶς ἤδη προκάθηται, καὶ βασιλικῶς, τοὺς ὑποπίπτοντας τουτουσὶ καὶ προσκυνοῦντας σὺν δώροις τὸν ἐν χερσὶ βασιλέα μάγους εὐμενῶς καὶ προσηνῶς ὑποδεχομένη. καὶ τὰ μὲν πέριξ ἅπαντα σεῖσθαι δοκεῖ καὶ δονεῖσθαι, τῶν οὐρανῶν τῇ γῇ μιγνυμένων. ἄγγελοί τε γὰρ ἐπιστάντες ᾄδουσι σὺν ἐκπλήξει τὸ θαῦμα καὶ γῆ τὸ

ib. συμπεπτωκυῖα. Ita describitur Philoctetes a Ph. Jun. XVII. p. 139, 9 (889) ξυμπεπτωκότι διὰ τὴν νόσον τῷ προσώπῳ.

1. καὶ ὠχριῶσα: metum pallore prodens. Archiloch. apud Stob. 110, 10. λυγρὸν δ' ἦλθ' ἐπ' ἀνθρώπους δέος Valckenaer corrigebat ὑγρόν, quod tamen epitheton parum quadrat. Scribe potius ὠχρόν, ad similitudinem Homerici χλωρὸν δέος. Sic Martialis XVI, 162: pallida cura.

3. σοβαρῶς. Vocabulum saepius apud Nostrum in bonam partem accipitur, e. c. V. S. 19, 35 (492): ὁ λόγος ἡδίων ἑαυτοῦ γίνεται καὶ σοβαρώτερος. Vide etiam V. A. VIII, 7. §. 6, 335: Ἐμπεδοκλῆς μὲν γὰρ καὶ στρόφιον (sic Schellersh. et Par. 1801) τῶν ἁλουργοτάτων περὶ αὑτὴν ἁρμόσας ἐσόβει περὶ τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀγυιάς, quem locum Karsten ad Empedocl. p. 70. audacius tentavit, Jacobsius jampridem ex conjectura restituit ad Im. 394.

ib. προκαθῆσθαι. Solenne hoc de praesidibus cf. V. S. 43, 2 (530). 52, 10 (541).

4. ὑποπίπτοντας. cf. Aristoph Equ. 47. ὑποπεσὼν τὸν δεσπότην.

8. ἐπιστάντες. Ph. Jun. XVI. p. 138, 15 (888): ἐπιστὰς ὁ Ἡρακλῆς

9. ᾄδουσι — θαῦμα. Im. II, 15. p. 76, 18 (833): ἀλκυόνες — ᾄδουσαι τὰ τῶν ἀνθρώπων.

σπήλαιον ὑποτίθησι τρόμῳ, καὶ οἱ τοῖς ὄρεσιν ἐντραφέντες ποιμένες, μόνον οὐκ ἀποτεθνᾶσι τῷ δέει. ἡ δὲ τοῦ θαύματος διάκονος τοῦ τοσοῦδε, γῆθος μᾶλλον καὶ φρόνημα καὶ χαρὰν ὑποφαίνει. ἐκεῖνο δὲ τῆς τέχνης πῶς οὐ θαυμάσομαι μάλα δικαίως, ὅτι τὴν τὴν φάτνην διδοῦσαν ἔρημον ἐθέλουσα γράφειν, οὐκ ἀπὸ τοῦ ὄντος μᾶλλον, ἢ τοῦ μὴ ὄντος ταύτην εἰσάγει. σκιὰ γὰρ αὐτὴν καὶ ῥυσὴ καὶ κατισχνωμένη δείκνυσι γραῦς. ἃ δὴ πάντα ταῖς ὑπονοίαις τὴν ἐρημίαν καὶ τὸ μὴ ὂν ὑπογράφει. τὸ θαῦμα τοῦτο καὶ ὁ σεμνὸς οὑτοσὶ καὶ λαμπρὸς χορὸς τῶν ᾀδόντων, κροτεῖν ὑφίστανται καὶ γεραίρειν ἱεροπρεπῶς ὅτι μάλι-

1. *τοῖς ὄρεσιν ἐντραφέντες.* **cf. Jacobs ad Ael. H. A. XI, 25.**

2. *μόνον οὐκ ἀποτεθνᾶσιν.* **V. A. II, 11, 60:** *ὃν σὺ μονονουχὶ προσκυνεῖς.* **Im. II, 2. p. 56, 20 (813):** *μονονουχὶ λέγει· ἰδοὺ καὶ ἐπικελεύομαι σοι.* **Per occasionem corrigo Im. I, 19. p. 33, 13 (794):** *ὁ δὲ Διόνυσος ἐκ πρώρας γελᾷ ταῦτα καὶ κελεύει τοῖς Τυρρηνοῖς.* **Scribendum** *ἐπικελεύεται* **vel, quod propius,** *ἐγκελεύει*, **ut est Xenoph. Ven. IX, 7.** *ἐν δὲ τουτῳ τῷ καιρῷ ἐγκελεύειν ταῖς κυσί.* **Delphini jam parent Baccho** *χρηστοὶ ἐκ φαύλων* **facti.**

4. *γῆθος.* **cf. Plut. Agesil. 29.**

ib. *ὑποφαίνει* **vid. p. 132, 5.**

9. *κατισχνωμένη.* **Exspectes** *κατισχνημένη*, **ut habet PseudoLuc. Philopatr. 20.**

10. *ὑπονοίαις.* **vid. Ruhnken. ad Tim. p. 200. et de** *ὑπογράφω* **quae notavi ad V. S. p. 16, 23 (496).**

12. *κροτεῖν ὑφίστανται.* **Luc. Nigr. 10:** *ὡς ἐγὼ καὶ βοᾶν καὶ κροτεῖν ἕτοιμος.*

13. *ἱεροπρεπῶς.* **Medea est** *ἱεροπρεπὴς τὴν κόμην* **Phil. Jun. VII. p. 120, 11 (871) et Im. I, 15. p.**

στα στείλαντες ἑαυτοὺς, καὶ χερσὶ καὶ τῇ γλώττῃ καταχρώμενοι πρὸς τὸ μέλος. οἷς ἀνθυποφωνεῖν μὲν πειρῶνται καὶ συνᾴδειν τὸ καταντικρὺ τάγμα τῶν μονοτρόπων. τί γὰρ ἄλλο βουλόμενοι, τὸν ἐξηγούμενον τῆς ᾠδῆς, περιεστᾶσι σὺν κόσμῳ. νικῶνται δ' ὅμως τῷ θαύματί τε καὶ τῇ ἐκπλήξει. καὶ παραχωροῦσι τῇ σιωπῇ, νῷ μόνῳ τὴν ὑπὲρ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ σάρκωσιν ἐξυμνοῦν-

26, 27 (786) habes ἁλουργίδι δὲ στείλας ἑαυτόν. V. A. IV, 21, 159. legendum videtur ὑμεῖς δὲ ἁβρότεροι τῶν Ξέρξου γυναικῶν ἐφ' ἑαυτοὺς στέλλεσθε, ut hoc verbum ancipiti notione sit, atque ad rem bellicam simul et vestiariam referendum.

2. ἀνθυποφωνεῖν. Lexica hoc verbo carent.

4. τῶν μονοτρόπων h. e. monachorum.

ib. τί γὰρ ἄλλο βουλόμενοι. Phrasis Philostratis usitata. cf. Im. I, 8. p. 15, 19 (775): τί βουλόμενος ὁ Ποσειδῶν ἐκλείπει (Cott. λείπει, Flor. ἐλλείπει, Pal. 341 ἐκλίπει) πανσυδὶ τὴν θάλασσαν; Phil. Jun. I. p. 112, 6 (864): ὁ τῇ σάλπιγγι σημαίνων τί δὴ βούλεται;

5. τὸν — περιεστᾶσι. Im. II, 7. p. 64, 1 (820): ἡ στρατιὰ πενθεῖ τὸ μειράκιον περιεστῶτες αὐτὸ θρήνῳ ἅμα. V. A. VI, 11, 249. scribe ἀδικεῖς, Ἥφαιστε, κοσμῶν τὸ ξυμπόσιον καὶ περιιστὰς αὐτὸ θαύματα, ex Par. 1696, nisi malis perspicuitatis causa retinere αὐτῷ cum Par. 1801.

7. παραχωροῦσι, ut Im. II, 5. p. 59, 29 (816) παρακεχώρηκεν ἡ Ῥοδογούνη τῷ ἵππῳ. Lege ibi ἄλλον κόσμον ex Vat. 87 et Brux.

ib. νῷ μόνῳ — ἐξυμνοῦντες. Paul. 1. ad Cor. XIV, 15: ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. — σάρκωσις hoc sensu ignorant lexica. Ad ἐξυμνοῦντες laude Alciphr. III, 55. init. sic legendum: ὀλίγα ἢ οὐδὲν

τες. εἶεν. τὸ δὲ τῆς γραφῆς χαριέστερόν τε καὶ μεῖζον, ὅτι τοῖς φρίττουσιν ἅπασι καὶ ἐξεστηκόσι πρὸς τὸ τοῦ θαύματος μεγαλεῖον, ἄρρητός τις εὐφροσύνη κατακέχυται καὶ φαιδρότης, ὡς κεκρᾶσθαι δοκεῖν καὶ μίγνυσθαι θαῦμα καὶ ἡδονὴν, τὰ διεστῶτα τῇ φύσει. κἀντεῦθεν τὴν ἄμικτον θαυμασίως ὑποσημαίνεσθαι μίξιν τῶν συνελθόντων. πάντα γὰρ ἐξήλλακται πρὸς τὸ χάριεν ἤδη, καὶ ὡς ἐν πομπῇ λαμπρῶς μετεσκεύασται, τῆς ἐπιδόσεως ὥσπερ ἐπησθημένα. τὸ γὰρ ὑποσκιρτῶν ἐν ταῖν χεροῖν τῆς μητρὸς θεῖον καὶ προαιώνιον βρέφος, εἰ καὶ πρὸς μόνους δοκεῖ τετράφθαι τοὺς μάγους, καὶ ἀντιδεξιοῦσθαι τούτους ταῖς εὐλογίαις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ πέ-

διαφέρουσι τῶν ἰδιωτῶν οἱ σεμνοὶ, οἱ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀρετὴν ἐξυμνοῦντες.

1. εἶεν, ut Im. I, 10. p. 19, 18 (779).

2. ἐξεστηκόσι. cf. Jacobs ad Callistr. 147, 19.

3. ἄρρητός τ. ε. cf. Ph. Jun. VII. p 120, 13 (871). Recte dedit ibi Wyttenbach. ἄρρητον — θέαν. V. A. I, 7, 9: τοὺς δέ γε Πυθαγορείους (τῶν λόγων) ἀρρήτῳ τινὶ σοφίᾳ ξυνέλαβε.

6. [illegible] διεστῶτα. V. A. IV, 28, 169. τὸ δὲ ἔργον τῶν δακτύλων καὶ τὸ μήπω διεστός, ut legendum esse docui ad Gymn. p. 95.

7. ὑποσημαίνεσθαι. cf. Plotin. V, 3, 6.

10. τῆς ἐπιδόσεως — ἐπησθημένα. Sic Im. I, 6. p. 10, 32 (770): μῶν ἐπήσθου τι τῆς ἀνὰ τὸν κῆπον εὐωδίας;

11. ὑποσκιρτῶν. Lege Im. I, 14. p. 25, 27 (785) cum not. Jacobsii et 17, 20 (777).

13. ἀντιδεξιοῦσθαι, ut Xen. Cyr. IV, 2, 11.

14. ταῖς εὐλογίαις. cf. Ep. ad Hebr. XII, 17. Ep. Jac. III, 10.

ριξ, ὡς ἀπὸ κέντρου διαδίδωσι τὰς ἀκτῖνας. καὶ πάντα τῷ παρεῖναι καλλίω ποιεῖται. διὰ τοῦτο γῆ μὲν ἀγνὴν καὶ παγκάλην μιμεῖται παρθένον, τὸ γῆρας ἀποξέσασα καὶ τὸ αἶσχος, καὶ ἀντὶ τῶν πρὶν ἀκανθῶν καὶ τριβόλων κομᾷ καὶ στεφανοῦται μυρίοις ἄνθεσι καὶ φυτοῖς. αἰθριάζει δὲ οὐρανὸς καὶ λαμπρύνεται μᾶλλον, περισκιρτῶσι δὲ ἄγγελοι σοφίαν προσλαμβάνοντες μείζω. φύσις δὲ ἀνθρωπεία πρὸς αἰθέρα καὶ οὐρανὸν ἀνίπταται. καὶ τί δεῖ καταλέγειν ἅπαντα, τοῦ

1. ὡς ἀπὸ κέντρου. cf. Lucian. de conscr. hist. c. 51: μάλιστα δὲ κατόπτρῳ ἐοικυῖαν παρασχέσθω τὴν γνώμην — ἀκριβεῖ τὸ κέντρον.

ib. διαδίδωσι τὰς ἀκτῖνας. cf. Im. II, 2. p. 56, 4 (813).

3. παγκάλην μιμεῖται π. ut Im. I, 9. p. 16, 32 (776).

4. τὸ γῆρας ἀποξέσασα. Fuisse puto ἀποξύσασα, imitante Eugenico Hom. Il. ι. 446.

5. ἀκανθῶν καὶ τριβολῶν. vid. Ev. Matth. VII, 16.

ib. κομᾷ. cf. Im. II, 14. p. 74, 27 (8[illegible]): ἡ Θετταλία ἐλαίᾳ κομῶσα.

6. αἰθριάζει δὲ οὐρανός. Serenum est coelum. Significationem adde lexicis. Vocab. αἰθρία restitui debet etiam V. A. VIII, 7. §. 9. 340: τοῦτό μοι — τὰς αἰσθήσεις ἐν αἰτίᾳ τινὶ ἀπορρήτῳ φυλάττει (ubi Jacobsius aut εὐδίᾳ aut αἰθέρι requirebat) ex Schellershemiano libro.

7. λαμπρύνεται μᾶλλον. Eadem verba, sed diverso sensu, leguntur V. S. 96, 33 (595).

10. ἀνίπταται. Im. II, 17. p. 82, 17 (839) in Monac. 242 est: ἐπειδὰν οὖν ἐπὶ δαῖτα ἀναπτῶσιν, certe non deterius illud quam vulg. ἀποπτῶσιν.

δημιουργοῦ διατιθέντος τὴν πανήγυριν αὐτουργίᾳ; ἣν δ' ἄρα καὶ τοὺς ἔξωθεν ταυτὶ πάντα διειληφότας οἵτινες εἶεν γνῶναι ζητῇς, τὸ τῶν προφητῶν γνῶθι θεόληπτον φῦλον. οἷς ἕκαστος πόρρωθεν τὸν θεανδρικὸν προσείρηκε τόκον ὕμνου τεμάχιον ἤ καί τι σύμβολον ἐπιφερόμενοι, οἵοις ἐκεῖνοι προευηγγελίζοντο τὰ παρόντα. τοσαύτη δὲ τῆς ἀληθείας ἡ αἴγλη, ὡς καὶ τοῖς ἐν σκότει καθημένοις αὐγάσαι καὶ τούτους ἀναστῆσαι πρὸς αἴσθησιν τῆς ἡμέρας παρὸ καὶ γόης ἀνὴρ ἀπο-

1. αὐτουργία. cf. Heroic. 704.

3. τὸ τῶν π. θεόληπτον φ. V. A. II, 37, 90: νυμφόληπτοι γὰρ ἡμεῖς καὶ βάκχοι τοῦ νήφειν. Eo loco ὀξύμωρον est in νυμφολ. pro οἰνόληπτοι.

5. ὕμνου τεμάχιον. cf. nostra ad V. S. 77, 25 (574).

7. προευηγγελίζοντο Paul. Gal. III, 8: προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ θεός, προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραάμ.

8. τοῖς ἐν σκότει καθημένοις. Matth. IV, 16: ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα. Luc. I, 79: ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις. Ducta ea ex Jes. IX, 1.

9. αὐγᾶσαι. scr. αὐγάσαι et cf. Paul. 2. Cor. IV, 4: εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ.

ib. ἀναστῆσαι. Im. I, 1. p. 5, 10 (764): Ὅμηρος ἀνίστησι τὸν Ἀχιλλέα ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ. Ael. H. A. VI, 1: ἀνίστησι ἑαυτὰ καὶ ἐγείρει. V. A. I, 28, 36. ἀναστήσας οὖν — τὴν γνώμην perperam vertit Ol. confirmaturus jam sententiam suam. Est: excitato jam animo.

10. γόης ἀνήρ. Repraesentabat in illa tabula omnes μάντεις.

τολμᾷ τι τοῦ μυστηρίου καὶ βασιλὶς Ἑλληνὶς τοῦ τρίποδος ἐκλαθομένη καὶ τοῦ Λοξίου κιχρᾷ τὴν γλῶτταν τῇ ἀληθείᾳ.

3.

Καὶ νεκρόν ἐστιν ἐνταῦθα ἰδεῖν τοὺς ἔτι ζῶντας ἐφ' ἑαυτὸν συγκινοῦντα. ἄρτι μὲν ἐπέλιπε τούτῳ τὸ ζῆν. οἱ δ' ἡμιθνῆτες οἱ πλείους καὶ τοῦ βίου λείψανα, φοιτῶσιν ἄλλοθεν ἄλλοι, τῷ κειμένῳ τελέσοντες τὴν ὁσίαν. καὶ γὰρ ἦν ἀγαθὸς τάτε ἄλλα, καὶ περὶ τοὺς λόγους, ὁπόσοι σπουδαῖοι, καὶ ἐς ψυχὴν τείνοντες. τὸ δὲ πλῆ-

1. τοῦ τρίποδος καὶ τοῦ Λοξίου. Est ἓν διὰ δυοῖν, ut V. A. I, 30, 39: ἐκπεπλῆχθαι βασιλέα καὶ ὄγκον.

βασιλίς significat Sibyllas.

2. κιχρᾷ. cf. Lib. Declam. IV. 831. ed. Reisk. — ἀληθείᾳ h. e. Christianae religioni.

4. ἐστιν ἰδεῖν. Heroic. 715 (Boiss. 160): ἔστι καὶ τὸν Παλαμήδην ἰδεῖν;

5. συγκινῶν, ut Polyb. XV, 17.

ib. ἐπέλιπε τούτῳ τὸ ζῆν. cf. Jacobs ad Ael. H. A. VIII, 17.

7. τοῦ βίου λείψανα. Eur. El. 554: τόδε παλαιὸν ἀνδρὸς λείψανον.

ib. φοιτῶσιν ἄλλοθεν ἄλλοι. ex Hom. Od. ι. 401.

8. τελέσοντες. vid. Wyttenb. ad Phaedon. 293. et Ael. H. A. V, 49. ὁσίαν τινὰ — ὑπὲρ τῆς φύσεως τῆς κοινῆς ἐκτελῶν, ubi Augustanus cod. τελῶν exhibet.

10. ἐς ψυχὴν τείνοντες. Non plane dissimile quod est Luc. 2, 35: καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία

θος αὐτῶν, μὴ θαυμάσῃς. πόλιν γὰρ ἡ ἔρυμος ὑπεκρίνετο τὰ εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους καὶ οἰκίδια πανταχῇ τῶν πετρῶν ὁρᾶν ἔχεις. καὶ τῶν ἀπολειφθέντων ἐνίους ὑπερκύπτοντας τῶν μυχῶν ἤπου τὐχὸν οὐ δυναμένους κατιέναι τῶν ἀποτόμων, ἢ προσδεχομένους τοὺς οἴσοντας. ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ πύργου καθιεὶς τὸν τάλαρον οὗτος, ἐφ᾽ ᾧ τὴν τροφὴν ἀνιμήσασθαι, μαρτύρεται δήπουθεν, ὡς ἀδύνατά ἐστιν αὐτῷ κατελθεῖν, οὕτω πανταχόθεν ἀνῳκοδομημένῳ. καὶ ὁ

1. μὴ θαυμάσῃς. **Sic saepius loquitur Ph. ex. gr. Im. II, 23. p. 92, 4 (848):** καὶ μὴ θαυμάσῃς εἰ ἐδάκρυσάν τι περὶ τοῦ δακρῦσαι. **Tria ultima verba omittit Cott. recte, videntur nimirum profecta ex lemmate marginali:** περὶ τοῦ δακρῦσαι, **quod semel in ordinem receptum variis interpretationibus obnoxium fuit; commemoro unam ex Monac. 242:** ἕνεκα τοῦ ἑλκῦσαι τὸν ἡρακλέα πρὸς δάκρυα καὶ πρὸς συμπάθειαν.

ib. πόλιν γὰρ ἡ ἔρημος ὑπεκρίνετο. **Excitat haec verba Jacobsius ad Im. II, 21. p. 89, 35 (846):** ὅτι αὐτῷ καλῶς ὑπεκρίνετο τὴν πάλην. **Ib. II, 17. p. 78, 7 (836) in Marcianis 392 et 514 ac Monac. 242 non est** ὑπὲρ παιδὸς ἀποκρίνασθαι, **sed** ὑπὲρ ποδὸς ὑποκρίνασθαι. **Laudianus vero totum illud** ὑ. π. ὑποκρίνασθαι **non habet, nec dubitaverim ejicere, ut apertum glossema. Adscripsit aliquis verbis** ξυγχωρῶ καὶ πλεῶμεν **suam explicationem:** ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀποκρίνεται **s.** ὑποκρίνεται, **ea in textum intrusa leniter mutabatur scribendo** ἀποκρίνασθαι **et praefixo** καί.

4. ὑπερκύπτοντας. **vide not. ad Gymn. 22, 7.**

10. ἀνῳκοδομημένῳ. **Vocabulum lexicis ignotum habet alia notione Eustath. Tafelii p. 214, 1. et redit in encomio Corinthi ac Trapezuntis p. 371, 19. ed. Tafel.**

ἐπὶ συννοίας οὑτοσὶ καθήμενος, ἄρτι τοῦ γράφειν ἀνενεγκὼν, ὀλοφύρεσθαι ἔοικε καὶ ᾠδὴν ποιεῖσθαι τὴν συμφοράν. αἱ δὲ σπυρίδες ἐκεῖναι, καὶ ὁ ἐπ' αὐταῖς πολιὸς, τί γε ἄλλο δηλοῦσιν, ἢ ὅτι τοῦ ἔργου παυσάμενος, ἀνίσταθ' ὡς ἀπαντήσων πρὸς τὴν ταφήν; ἐπὶ δὲ θάτερα μέρη τὸν κεκυφότα ἐκεῖνον ὁρᾷς, ὡς ὅλος ἐστὶ πρὸς τῷ ἔργῳ, μηδὲν ἐπαΐων τῶν γινομένων. οὐ γὰρ ἂν ἠνέσχετο τῆς κοινῆς ἀπολείπεσθαι συνδρομῆς. ἀλλὰ τοὺς λοιποὺς ἀναστῆσαν ἄγει τὸ τοῦ κειμένου θαῦμα καὶ ἡ πρὸς ἐκεῖνον αἰδώς. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἐπερείδονται καὶ ὁδηγοῦνται ταῖς ῥάβδοις, εὖ μάλα πρεσβύται καὶ ἐρρικνωμένοι τοῖς μέλεσιν, ἔνιοι δὲ καὶ τὴν ὄψιν ἀφῃρημένοι

1. ὁ ἐπὶ συννοίας. cf. V. S. 41, 24 (528).

ib. τοῦ γρ. ἀνενεγκών. Adhibuit locum Jacobs ad Im. I, 28. p. 44, 18 (804): τὸν δὲ ἀνακεκυφέναι φήσεις ἐκ βιβλίου.

2. ᾠδὴν ποιεῖσθαι τὴν συμφοράν. Heroic. 714 (Boiss. 158): ᾠδὴν γὰρ τῆς λύρας τὸν Παλαμήδην ἐπεποίητο. Im. I, 11. p. 20, 12 (781): κύκνοι — καὶ ποιήσονται ᾠδὴν τὸ μειράκιον, ubi hyperbatum particulae ne sit offensioni, alius locus docet V. S. 117, 22 (626): κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ἐνέπεσε τις καὶ ἡμῖν ὁρμὴ γέλωτος.

3. αἱ δὲ σπυρίδες ἐκεῖναι. Hoc loco usus sum ad Gymn. 18, 11.

7. ὅλος — ἔργῳ. vid. Jacobs ad Ael. H. A. I, 5.

10. ἄγει. cf. nostra ad V. S. 32, 31.

12. ὁδηγοῦνται. h. e. in via firmantur baculis. Nova haec notio verbi. Statim scribe πρεσβῦται.

13. ἐρρικνωμένοι. cf. Agath. ep. 13.

14. τὴν ὄψιν ἀφῃρημένοι τῷ χρόνῳ. cf. V. S. 95, 27 (596): τοὺς ὀφθαλμοὺς οὐκ ἀφαιρεθεὶς

τῷ χρόνῳ, φεῦ τῆς ἀγάπης, ὡς ἀνέχουσί τε ἀλλήλους καὶ ἐπιστρέφονται τῶν ἀσθενεστέρων, καὶ θαμὰ ἐγκελεύονται τοῖς κατόπιν. οὐ γὰρ ἐᾷ βραδύνειν ὁ πόθος. ὁ δὲ ἐπικεκυφὼς τοῖς γόνασιν ὧδε δυοῖν ὑπελθόντοιν ἄγεται φοράδην, αὐτῷ σκίμποδι. καί τις αὖ τῶν ῥωμαλεωτέρων,

ὑπὸ τοῦ τῆς κεφαλῆς ῥεύματος, ubi vid. not. — χρόνος de longo aevo, ut Im. I, 28. p. 45, 29 (805): καὶ νεὼς (sic Cotton.) γάρ τις αὐτῆς ἐκεῖ καὶ ἄγαλμα λεῖον ὑπὸ τοῦ χρόνου. Articulus omissus V. A. VI, 4, 233. et V. S 44, 27 (553) τὸ Ἀθήνησιν Ὀλύμπιον χρόνου μέγα ἀγώνισμα, quo loco frustra olim πολλοῦ proponebam.

1. φεῦ τῆς ἀγάπης, ὡς. cf. Im. I, 11. p. 20, 27 (781).

ib. ἀνέχουσί τε ἀλλήλους. Alter alterum sustinet. Idem verbum cum gen. conjunctum Im. I, 11. p. 20, 34 (781) θρηνεῖ καὶ ὁ ποταμὸς ἀνέχων τῆς δίνης: prominens ex undis fluvius. Pergit: καὶ τῷ μὲν Φαέθοντι κόλπον ὑπέχει, τὸ γὰρ χρῶμα δεξαμένου. Sic omnes Vaticani, Parisini, Marciani, Monacenses, Laud. Brux. Cott. Solus Flor. 69, 30 in marg. σχῆμα et Morell. in marg. γρ. σχῆμα. Parisinus 1696 non σχῆμα, sed cum ceteris χρῶμα tuetur, idque teneri debet. Similis transitus a numine fluvii ad ipsum fluvium invenias Hom. Od. ε. 452. τὸν δ' ἐσάωσεν ἐς ποταμοῦ προχοάς. Illa varietas lectionis ducta videtur ex glossa τὸ σχῆμα τοῦ χρώματος δόξαν ὑποδοχῆς παρέχοντος, inventa in Par. 1761, Vat. 97. et aliis libris.

2 ἐπιστρέφονται τῶν ἀ. Sic Phil. Jun. VI. p. 119, 12 (870): οὐδ' ἐπιστρεφόμενος τοῦ πτωκός.

5. ἄγεται φοράδην. cf. V. S. 48, 11 (537).

ib. αὐτῷ σκίμποδι. Omisso articulo, ut solet in hac phrasi Philostr. cf. V. A. III, 8, 101, quo loco ex Parisinis et Urbinate 110 scribendum: τὸν Ἰνδὸν αὐ-

ἀναθέμενος ἐπὶ νώτου, κομίζει τῶν ἀσθενῶν ἕνα, καθάπερ ἄψυχον ἄχθος. καὶ θηρίοις δὲ ἐγὼ τεθέαμαι τούτων ἐνίους ἐποχουμένους. καὶ πάντα ὑπούργει τότε τῇ προθυμίᾳ τῶν ἀνδρῶν. ὅσοι δὲ διαβατικώτεροι, καὶ θεόθεν ὀξεῖς τὸ νοερὸν ὄμμα, τὴν τοῦ ὁσίου ψυχὴν ἀνιοῦσαν ἐς οὐρανὸν ὁρῶσιν. καὶ ἡμῖν ἐπεύχονται κοινωνῆσαι τῆς θέας. ἢ οὐχ ὁρᾷς ἄρτι, διαβλέπεις γὰρ οἶμαι καὶ τῆς ἀχλύος αἰσθάνῃ κεκαθαρμένος, κόρῃ μὲν εὐόπτῳ προσεοικυῖαν, μέσον δὲ δυοῖν ἀγγέλοιν

τῷ πελέκει καὶ αὐτῇ τέχνῃ συλλαβών. Im. I, 27. p. 42, 29 (802): αὐτοῖς στέμμασι καὶ αὐτῇ δάφνῃ.

1. ἀναθέμενος. Im. II, 20. p. 87, 7: αὐτὸς δ' ἂν — καὶ στῆσαι (τὸν οὐρανὸν) ἀναθέμενος ἐς μακρὸν τοῦ χρόνου. Heroic. 714 (Boiss. 158): ἀναθέμενος δὲ αὐτὸν, διεξέπεσε (sed Flor. 69, 30. διεξέπαισε, ut voluit Vir Summus) τοῦ ὁμίλου.

3. καὶ πάντα ὑπούργει. cf. quae notavi ad V. S. 12, 4. ὑπουργία est apud Phil. Jun. XVII, 139, 9. Initium hujus capitis, in quo Hamacker offendit p. 86, explicaverim ex Heroic. 703 (Boiss. 126. lin. 5).

5. διαβατικώτεροι. Adde lexicis.

ib. θεόθεν ὀξεῖς τὸ νοερὸν ὄμμα. Oppositum, quod Plotin. I, 3, 6. appellat ὄμμα ἀτελές. Locum hunc laudat Leo Allatius de octava Synodo p. 57.

6. τὴν — ψυχὴν ἀνιοῦσαν. Obversata esse videntur Eugenico verba Im. I, 14. p. 25, 10: τὸ μὲν τῆς Σεμέλης εἶδος ἀμυδρὸν διαφαίνεται ἰούσης ἐς τὸν οὐρανόν.

7. ἡμῖν ἐπεύχονται. H. e. nostra causa optant, ut hujus spectaculi fiamus participes.

9. τῆς ἀχλύος ά. κεκαθαρμένος. Respicit Il. ε. 127. et V. A. VII, 32, 312.

10. εὐόπτῳ. cf. Hase Notices IX, 2, 230.

ἀνειλημμένην; καὶ νεφῶν τινα ἰδέαν ἔγραψεν ὁ τεχνίτης καὶ οὐρανὸν αὐτὸν κυανοειδῆ τὸ ἄνθος. ἡ γῆ δὲ, ὄρειος μέν ἐστι καὶ πετρώδης καὶ τὸ πλεῖστον ἠλίβατος. ἔστι δ᾽ ὅπου καὶ βοτάνας φύει. καὶ οἱ φοίνικες οὗτοι, δῶρα τῆς γῆς. ἔργον τε ἐκ τῶν θαλῶν καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ τροφὴ τοῖς πρεσβύταις. ὅρα καὶ τοὺς λαγὼς, ἐπιπτώσσοντας τῇδε τῇ πόᾳ, καὶ ὡς ὁ μὲν ἀπέτραγε τῆς βοτάνης. ὁ δὲ ἐπιλιχμᾶται τὸν πόδα. χαρίεν καὶ οἱ πέρδικες. ἀνὰ μέρος γὰρ ἑκάτερος ἐπῳάζει τε καὶ ἐφεστὼς ᾄδει τορόν τι καὶ γεγηθός. ἡ δορκὰς δὲ ἐκείνη, καὶ ὁ ὑποδεδυκὼς οὑτοσὶ λαγωὸς, οὗ ἡ κεφαλὴ διαφαίνεται μόνον, οἶμαί σε οὐ λέληθεν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα βούλεται. τὴν

ib. μέσον. Hic est adverbium = μεταξύ.

2. κυανοειδῆ τὸ ἄνθος. Im. I, 6. p. 11, 14 (770): μυρία δὲ αὐτῶν (sc. ἐφεστρίδων) τὰ ἄνθη.

4. βοτάνας φύει. V. S. 18, 18 (500): τίς ἤπειρος — τὸν ἄριστον χαλκὸν φύει.

5. δῶρα τῆς γῆς. Im. I, 31. p. 50, 4 (809): κεράσου δὲ ταῦτα δῶρα.

7. ἐπιπτώσσοντας τῇδε τ. π. Ut Im. II, 17. p. 78, 18 (835): ὅταν τῇ θαλάττῃ ἐπιπαίζωσιν.

8. ἀπέτραγε τῆς βοτάνης. cf. V. S. 94, 32 (595): δικῶν τε καὶ δικαστηρίων παρέτραγεν.

9. ἐπιλιχμᾶται. V. A. VI, 43, 278: ἐκέλευσε τὸν κύνα περιλιχμήσασθαι τὸ δῆγμα.

10. ἐπῳάζει. cf. Thom. Mag. s. v. γράμμασι c. n. Hemsterhusii et Theoph. Simoc. ep. 31.

11. γεγηθός. Ph. Jun. X. p. 128, 4 (879): τὸ γεγηθὸς τῆς ψυχῆς.

13. διαφαίνεται. Im. I, 14. p. 25, 10: τὸ τῆς Σ. εἶδος ἀμυδρὸν διαφαίνεται.

γάρ τοι κερδὼ φανερῶς ὁρᾶν ἔχεις, διαθέουσαν ἐκείνης τῆς ἀπορρῶγος, ὑφ' ἣν τὸ ἄντρον. καὶ ὁ ψιττακὸς ἐνθάδε καὶ ὁ φασιανὸς αὖ ἐκεῖσε, καὶ ὁ πρὸς τῇ πηγῇ πέρδιξ, πάντα ταῦτα, φιλοτιμία τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ ἕλος ὑποβέβληται τῷ τεχνίτῃ, καὶ ἐν αὐτῷ πολλὴ μὲν ἡ σχοῖνος, πολλοὶ δὲ ὄρνιθες τῶν ὑγρῶν, παίζοντες, λουόμενοι, κοινωνοῦντες ἐμμελῶς ἀλλήλοις. καὶ ὁ μέν, ἐπὶ δαῖτα καθίησι τὴν δειρήν, ὁρμιᾶς δίκην, ὁ δὲ ἐκκαθαίρει τὸ πτερόν, ἡ δὲ νῆττα, καὶ σκιὰν

1. κερδώ. Vulpeculae haec appellatio tribuitur etiam Aristoph. Equ. 1063, sed apud Pindarum P. II, 78. nolim κερδοῖ pro κέρδει scribere; est potius Graecismus κέρδει κερδαλέον, ut Herod. V, 28: νῆσος μέγαθος οὐ μεγάλη.

ib. διαθέουσαν. cf. Im. I, 6. p. 11, 25 (771): ἵνα μὴ τοὺς χορευτὰς (malis χορεύοντας) λέγωμεν ἢ τοὺς διαθέοντας.

2. ἐκείνης τῆς ἀπορρῶγος. Videtur Eugenicus codice Imaginum usus, in quo II, 17. p. 81, 37 (838) deerant verba καὶ ἡ ἀπορρὼξ πέτρα, quae hodie lectio est in Bruxellensi et ex correctione in Par. 1696.

3. ἐκεῖσε. conf. quae collegit Lobeck. ad Phryn. p. 44.

4. φιλοτιμίᾳ τῆς γρ. Sic Philostr. Im. I, 13. p. 23, 16 (783): φανεῖταί σοι μᾶλλον ἡδύσματα τῆς γραφῆς.

6. καὶ — ὕδασιν (p. 149, 3). Attulit ista Vir Summus ad Im. p. 16, 20, quem locum Eug. hic expressit.

7. ὄρνιθες τῶν ὑγρῶν. Inversis casibus V. A. I, 7, 8: τῶν ὀρνίθων οἱ ὑγροί, paribus Im. p. 16, 13: τοῖς ὄρνισι τοῖς ὑγροῖς. Infra 4: ὄρνις ὅδε τῶν ὑγρῶν.

10. σκιὰν παρέχεται. cf. Im. I, 12. p. 22, 17 (782): ἡ γῆ παρέχεται τὰ νεὼς πάντα et alibi.

ἑαυτῆς παρέχεται πρὸς τὸ ὕδωρ, ὡς διπλῇ ἐοικέναι. τὸν κύκνον δὲ ὁρᾷς, ὡς ἐπινήχεται σοβαρῶς καὶ οἷον ἐνδυναστεύει τοῖς ὕδασιν. ὃ γὰρ οἶμαι τοῖς ἁπλῶς πτηνοῖς ἀετὸς, τοῦτο τοῖς φιλύδροις ὁ κύκνος. ἀλλὰ τί με οὐκ ἐπέστρεψας ἐπηρμένον ὑπὸ τῆς τέχνης, καὶ μόνον οὐ δοκοῦντα παρεστᾶναι τοῖς γεγραμμένοις ὡς ἀληθέσιν; ἴωμεν ἐπὶ τὸν νεκρόν· ὥρα γὰρ ἤδη. καὶ οἱ πολλοὶ τῶν ἀβίων περιεστᾶσι. τὸ μὲν οὖν ὀδύρεσθαι πάντας καὶ στένειν, οὐδὲν ἀπεικός. ὃ γὰρ ἐφ' ᾧ ταῦτα

2. σοβαρῶς. cf. not. ad p. 136, 3.

3. ἐνδυναστεύει. Habet h. v. etiam Xenoph. Hell. VII, 1, 30.

ib. ὃ γὰρ — κύκνος. V. S. 13, 27 (492): εἰ γὰρ τὸν Αἰσχύλον ἐνθυμηθείημεν ὡς πολλὰ τῇ τραγῳδίᾳ ξυνεβάλλετο — τοῦτο ἂν εἴη καὶ ὁ Γοργίας τοῖς ὁμοτέχνοις. Sic dedi ex optimo Vaticano 99, vulgo minus significanter ἐν τ. ὁ.

5. τί με οὐκ ἐπέστρεψας. Plane ita Im. I, 28. p. 44, 9 (803): σὺ δ' οὐδ' ὅσα ἐπιστρέψαι παραπαίοντα ἐφθέγξω τι — οὐκ ἔχων ἀνείργεσθαι τῆς ἀπάτης καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ὕπνου — γραφῇ γὰρ παρεστήκαμεν. Ibi ὕπνου (quasi somniaverit exegeta) non mutaverim.

6. Scribe παρεστάναι.

7. ἴωμεν ἐπὶ τὸν νεκρόν. V. A. VIII, 1, 322: ἴωμεν ἐς τὸ δικαστήριον — ἡλίου γὰρ ἐπιτολαὶ ἤδη.

9. ἀβίων. Hîc videtur vocabulum, cujus varias explicationes cf. apud Schol. Iliad. ν, 5. pauperes significare.

10. οὐδὲν ἀπεικός. V. A. VI, 11, 245: οὐ δὴ ἀπεικός τι παθεῖν μοι δοκῶ φιλοσοφίας ἡττηθεὶς εὖ κεκοσμημένης, ut legitur in optimis codd. Parisinis, Lugdunensi, Urbinate.

ποιοῦσιν ἔργον τε εἶχεν ἀεὶ τὸ θρηνεῖν, καὶ περὶ τούτου τὰ πολλὰ ἐποιεῖτο τοὺς λόγους, ὡς ὁμοῦ τε ἀποῤῥεῖν τοῦ στόματος αὐδὴν γλυκίω μέλιτος ἀληθῶς, καὶ τῶν παρειῶν τὰ δάκρυα καταῤῥεῖν. ἔπαθες ἂν ἐκεῖνον ἰδὼν μόνον, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτίκα ἐκάμφθης. εἰ δὲ καὶ ἤκουσας φθεγγομένου, τίνες μὲν σειρῆνες, ποῖος δὲ Ὀρφεὺς ἢ Θάμυρις, οὐκ ἂν ἐδόκει σοι λῆρος ὥστε καὶ παραθεῖναι. τοῦ δὲ καὶ οἱ λόγοι περιλειφθέντες ἐν γράμμασι ταὐτὸ ποιοῦσι καὶ τὴν ἄγονον δακρύων

2. Respicit versus notissimos Il. α. 249.

5. ἔπαθες αν ἐκεῖνον ἰδών. Videtur τι addendum esse, more Philostr. cf. V. A. I, 15, 18: παθών τι (male Ol. παθόν τι) πρὸς τὰ τῶν πολλῶν δάκρυα, et V. S. 66, 10 (559): τῶν δὲ Κυντιλίων παθόντων τι πρὸς τὸν δῆμον.

6. ἐκάμφθης. V. A. VI, 40, 276: ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν τροχῷ εἰκασμένος δι' οὐρανοῦ κάμπτεται. In Par. 1801 est κνάμπτεται, quod iterum legitur p. 289, et requiritur a Bentl. not. manuscr. et Lobeckio ad Soph. Aj. v. 1031. Quod ibidem est, εἰκασμένος a Bentleio l. c. in ἠκισμένος, a Jacobsio in ἐγκεκλασμένος mutatum retinent Flor. Par. alii libri; recte, puto: quippe Ixio in rota ita erat extensus, ut ipse existeret rotae similis.

7. τίνες μὲν Σ. ποῖος δὲ Ὀρφεὺς ἢ Θάμ. Plane sic V. A. VI, 11, 243: ἔδει δὲ σκοπεῖν τίς μὲν εἴη πόλις, ποῖον δὲ ἀνδρῶν ἔθνος κτέ. De Orpheo cum Thamyride conjuncto vid. ad V. S. not. 6, 3.

8. λῆρος ὥστε καὶ παραθεῖναι. cf. laudata Jacobsio ad Ael. H. A. VII, 20: πρὸς γὰρ τὸ μὴ πεινᾶν (malis πεινῆν) πάντα λῆρον ἥγηνται.

10. ἄγονον δακρύων ψυχήν. Plat. Theaet. 150, c. ἄγονός εἰμι σοφίας.

ψυχὴν, διαδυόμενοι δίκην ἐλαίου, μαλάττουσί τε καὶ ἐγείρουσι δὲ γονάς. οἷα μὲν ἐφιλοσόφησε περὶ κρίσεως ὁ ἀνήρ. οἷα δὲ περὶ τῆς μελλούσης ἐκείνης λήξεως. οἷα δὲ περὶ θανάτου. καὶ ὧν νῦν ὑπέστη, μᾶλλον δὲ ὧν διέφυγε, καθηράμενος ὑπὸ τῆς μελέτης. τὴν γὰρ ψυχὴν ἑώρακας ἤδη, πρὸς οὐρανὸν ἀνιοῦσαν ὀξεῖ τῷ πτερῷ. τῶν γὰρ πονηρίας πνευμάτων οὐδὲ φανῆναί που τολμήσαντα ἐνθάδε. μήτι γε δὴ προσψαῦσαι καὶ ἐπισχεῖν τῆς ἀνόδου. οἶδε μοι δοκοῦσι καὶ παρὰ νεκροῦ τὰ δάκρυα προσδοκᾶν. καὶ ταῖς παρειαῖς ἀτενίζειν, ὡς τὴν συνήθη λιβάδα ἐνδειξομέναις.

1. *δίκην ἐλαίου.* Iterum laudetur Theaet. 144, b. ἔρχεται ἐπὶ τὰς μαθήσεις — μετὰ πολλῆς τῆς πρᾳότητος, οἷον ἐλαίου ῥεῦμα ἀψοφητὶ ῥέοντος.

2. *οἷα μὲν ἐφιλοσόφησε* Im. I, 18. p. 31, 4 (791): οἷα μὲν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἠγνόησαν, οἷα δὲ ἐνταῦθα γιγνώσκουσι, ubi bis in Monac. 266 superscriptum adjectivo: θαυμαστικόν.

4. *ὧν — ὑπέστη.* cf. V. A. II, 30, 82: ἐλθεῖν παρὰ τοὺς ἄνδρας, οὓς σὺ ὥρμηκας, et VII, 2, 280: ἐπέπληξεν ὑπὲρ Ἀθηναίων Φιλίππῳ, περὶ ὧν Ἡρακλείδης εἶναι φάσκων ἀπώλλυ ὅπλοις τοὺς ὑπὲρ ἐκείνων ὅπλα ἠρμένους. Constructio difficilior sic solvatur: περὶ ὧν ἔφασκε φάσκων Ἡ. εἶναι, εἶτα ἀπολλὺς κτέ.

8. *πονηρίας πνευμάτων* cf. Act. Ap. XIX, 11. Paul. Eph. VI, 12, qui locus maxime huc facit.

11. *καὶ ταῖς παρειαῖς ἀτενίζειν.* Luc. IV, 20: πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ.

12. *τὴν συνήθη λιβάδα.* Eur. Iph. T. 1080. ed. H. ὦ πολλαὶ δακρύων λιβάδες.

ib. *ἐνδειξομέναις.* conf. Gymn. 2, 14. cum not.

ἀλλὰ καὶ λόγον ἀπαιτοῦσιν, οἶμαι, παρὰ τῶν μεμυκότων χειλῶν, καὶ ὑπόθεσιν θρήνου ταυτὶ ποιοῦνται. κεῖται δὲ εὐπρεπῶς ἐσταλμένος, τὼ χεῖρε ἔχων ἐπὶ τοῦ στήθους, ἀλλήλαιν ἐφηρμοσμένω. καὶ ὁ ἐπικεκυφὼς αὐταῖς οὗτος προσπτυξόμενος, καὶ ὁ παρὰ τοῖς ποσὶν ἕτερος, σχέσιν τινὰ ἐνδείκνυται, δι' ἣν οὐδὲ καθεκτῶς ἔχειν. ἔνιοι δὲ καὶ τὰς τρίχας τίλλουσιν, ἐπιλαθόμενοι τοῦ φιλοσοφεῖν ἐν τῷ πάθει. καὶ ὁ θυμια-

1. ἀλλὰ καὶ λόγον ἀπαιτοῦσιν. Cic. de Or. III, 2: illa tamquam cycnea fuit L. Crassi oratio, quam quasi expectantes post ejus interitum veniebamus in curiam.

2. μεμυκότων χειλῶν. Im. I, 31. p. 49, 28 (809): καρύοις — ὧν τὰ μὲν παρατέτριπται τοῦ ἐλύτρου, τὰ δὲ ἔγκειται μεμυκότα, ubi fortasse pro παρατέτριπται legi debet παρατέτραπται. cf. Ael. H. A. I, 11: ἕρμα ἑαυταῖς ἐπιτεχνῶνται πρὸς τὸν ἐμπίπτοντα ἄνεμον — ἵνα μὴ παρατρέψῃ τῆς ὁδοῦ αὐτάς.

ib. ὑπόθεσιν θρ. ταυτὶ ποιοῦνται. cf. supra pag. 144, 2. ᾠδὴν ποιεῖσθαι τὴν συμφοράν ibique notata.

4. ἐφηρμοσμένω. Im. I, 2. p. 7, 17 (766): ἀφῄρηται αὐτοῖς τὸ ἱλαρὸν ὑπὸ τοῦ ταῖς κεφαλαῖς ἐφαρμόττεσθαι (Par. 2956 ἐναρμόττεσθαι).

5. ἐπικεκυφώς. cf. Jacobs ad Im. p. 376.

7. δι' ἣν — καθεκτῶς ἔχειν. Similiter Im. II, 6. p. 61, 30 (818): τὰ γὰρ οὕτως ἐκπληκτικὰ οὐ συγχωρεῖ τοῖς θεαταῖς ἐν τῷ καθεκτῷ εἶναι.

8. ἐπιλαθόμενοι τοῦ φιλοσοφεῖν. cf. Im. II, 3. p. 57, 10 (814): εἰ μὲν ἐπιλαθοίμεθα τῶν ἵππων, οἷον Ναΐδες, adhibito rariore composito, pro ἐκλαθοίμεθα. De v. φιλοσοφῶ significatu vid. Meineke ad Menandr. f. 85. et nostra ad V. S. 67, 19 (561).

τήριον οὗτος ἀνάπτων καὶ ὁ τὴν λαμπάδα τῇ λαιᾷ κατέχων, παρασκευὴ ταῦτα ἐπὶ τὴν ἐκφοράν. ἀλλὰ γὰρ ἔτι κήδονται τῶν ὑπολειφθέντων καὶ ἐκδέχονται προσιόντας. ὁ δὲ τρίπους ἐκεινοσὶ βάκηλος ὁ τυφλὸς, ὑπόθεσις ἂν ἐγεγόνει δευτέρου θρήνου καταπεσὼν, εἰ μὴ ὁ ἀπεναντίας ἠϋγένειος φθάσας, ἐλάβετο τῆς χειρός. ὁρᾷς γε τοι τοῦτον, ὡς μονονοὺ τὴν ψυχὴν ἀπεστάλαξεν, ὑπό τε τοῦ γήρως καὶ τῆς νόσου συγκεκαμμένος καὶ πρός γε ἔτι τῇ μηλωτῇ βαρυνόμενος. ἀλλὰ τούτῳ μὲν ἤρκεσεν ὁ δεξάμενος γέρων ἀντὶ ποδός. ἕτερον δὲ ὁρᾷς, οἶμαι, τὸν τροχαλὸν ἐκεῖνον φημὶ, τὸν ἐπὶ τοῦ ὄρους, ἄρτι τὸν οὐδὸν ὑπερβάντα, τετράποδος βάσιν ὀρεστέρου τιθέμενον, τραγικῶς εἰπεῖν. οὕτω τι πάντα ἦν ἐλάττω τῆς

ib. ἐν τῷ πάθει. cf. V. S. 63, 28 (556).

ib. θυμιατήριον. Vid. Epist. ad Hebr. IX, 4. Totius loci habitus, ut Im. II, 2. p. 54, 24 (811): νεβροὶ καὶ λαγῶς ταῦτα, θηράματα τοῦ νῦν Ἀχιλλέως. Rectius interpungit hic Monac. 242 post λαγώς. Vulgarem distinctionem habet Pal. 341. vid. et 88, 8.

5. βάκηλος. Est h. l. caducus.

7. ἠϋγένειος. vid. Hom. Od. δ. 456.

8. ἀπεστάλαξεν. Sic Eur. Andr. 1047. ἐστάλαξεν τὸν ἀΐδα φόνον.

9. συγκεκαμμένος. Paul. ad Rom. XI, 10. ex Ps. LXIX, 24: τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς σύγκαμψον. — ὑπὸ τοῦ γήρως ut V. S. 14, 29 (494).

12. τὸν τροχαλόν. Hesiod. Op. et D. 520: τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησιν.

14. τετράποδος — τιθέμενον. Respicit Eurip. Hecub. 1058.

15. τραγικῶς εἰπεῖν, ut tragici verbis utar.

τῶν γενναίων σπουδῆς. ὁ δὲ τὼ χεῖρε συμβεβληκὼς οὗτος, ἐξεστηκότι ἔοικε καὶ πρὸς θεωρίᾳ τινὶ τὸν νοῦν ἔχοντι. ὅθεν αὐτὸν ὁ παρεστὼς διυπνίζει καὶ τῶν παρόντων αἰσθέσθαι ποιεῖ.

4.

Χάριεν μὲν καὶ ἀγωνιζομένους ἰδεῖν τουτουσὶ τοὺς ὁπλίτας, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ πίπτειν νικῶντας. ὁ γὰρ τῆς μάχης τρόπος, οὐ ξυστάδην, οὐδ' ἐκ τοῦ ἴσου πρὸς τοὺς ἐχθρούς. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐν ἀέρι καὶ οἷον ἐξ ὑπερδεξίων οἱ ἀθρόοι πρὸς ἕνα τοῦτον, καὶ μηχαναῖς ἁπάσαις ἐμβάλλουσιν. οἵδ' οὐδὲν δεόμενοι τοῦ ἐκείνων ὕψους, ἴσασι γὰρ τὸ τῆς φύσεως ταπεινὸν, ἔτι μᾶλλον ὑποβάντες

1. τὼ χεῖρε συμβεβληκώς. V. A. IV, 28, 168. lege ex Parisinis: ὁ γὰρ Μίλων ἑστάναι μὲν ἐπὶ δίσκου δοκεῖ τὼ πόδε ἄμφω συμβεβληκώς, vulgo est συμβεβηκώς.

2. πρὸς θεωρίᾳ. Vide V. S. 84, 28 (582): θεώρημα — ἠσχόλει, γνώμη δὲ θεωροῦσά τι μὴ ἀποκρεμαννύσθω οὐ ζητεῖ.

6. ἐν αὐτῷ τῷ πίπτειν νικῶντας. Pancratiastarum more, de quibus sit Philostr. Im. II, 6. p. 62, 10: περιγενέσθαι χρὴ οἷον πίπτοντα. cf. quae supra p. 74 sq. exposui.

7. οὐ ξυστάδην. cf. Herodian. VI, 7. et VII, 12.

8. ἐχθροί sunt τὰ πονηρίας πνεύματα.

9. ἐξ ὑπερδεξίων. Plut. Num. c. 20: ἐγκρατῆ καὶ ὑπερδέξιον τῆς κακίας τὴν ἀρετὴν καταστῆσαι.

10. ἐμβάλλουσιν. Ph. Jun. p. 116, 19: ὡς ἐς ἐμβολὴν ἴεται.

12. ὑποβάντες h. e. succedentes ad hostem.

εὐτέχνως προσαράττουσι κάτωθεν ἄνω τοὺς ἀντιπάλους. ὁ δὲ ἡδὺς οὑτοσὶ ζωγράφος, αἵματα μὲν ἐκεῖνα χεόμενα καὶ πυρὰ προσαγόμενα, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς στρεβλουμένους ἑτέροις παρίησι γράφειν. ἔχουσι γάρ τι καὶ σκυθρωπὸν, ὡς αὐτόθεν ἰδέσθαι. αὐτὸς δὲ, ὅλον ἀποφαίνει τὸν πίνακα χαρίτων μεστόν. κάθηνται μὲν αὐτῷ οἱ γενναῖοι, καθάπερ ἀρτίως ἐκ παρατάξεως ἀναπεπνευκότες, ἱδρῶ ἀποψύχοντες, ποιητὴς ἂν ἔφη. τὸ δὲ ἀνδρεῖον οὐδ' ὡς αὐτοὺς ἐπιλείπει. τοῖς

1. Malim ἐντέχνως.

2. αἵματα. Usus sum hoc loco ad tuendam G. Herm. correctionem S. Oed. R. 1279. μέλας ὄμβρος χαλάζης αἱμάτων ἐτέγγετο.

4. στρεβλουμένους. cf. Im. I, 6. p. 12, 15 (771): στρεβλώσας ἕνα τῶν δακτύλων, ib. II, 6. p. 62, 13 (819): τὴν χεῖρα στρεβλοῦσι, et quae ad Gymn. notavimus p. 109.

ib. ἑτέροις παρίησι γράφειν. Ita Im. II, 33. p. 103, 19 (859): ὁ δ' οὐ παρήσει ἑτέρῳ δεῖραι τὸ ἱερεῖον.

5. αὐτόθεν. ut per se constat.

6. [illegible]ον ἀποφαίνει τ. π. χ. μεστόν. V. A. II, 5, 54. scribe ex optimis libris: αἱ γὰρ τοιαίδε περιωπαὶ γλαυκότερον μέντοι τὸν οὐρανὸν ἀποφαίνουσι (pro vulg. ἀναφαίνουσι).

7. κάθηνται μὲν αὐτῷ. Dativus ethicus, quem dicunt, hic est, ut V. S. 22, 15 (505).

8. ἀναπεπνευκότες. Respicit fortasse Iliad. λ. 801. Quod statim legitur ἱδρῶ ἀποψύχοντες ductum [illegible] Iliad. λ. 621.

10. οὐδ' ὡς αὐτοὺς ἐπιλείπει. Succurrit hic locus multum tentatus Eur. Alcest. 71: κοὔθ' ἡ παρ' ἡμῖν σοι γενήσεται χάρις, δράσεις θ' ὁμοίως ταῦτ' ἀπεχθή-

τε προσώποις ἐπιφαινόμενον, καὶ τῇ ὅλῃ σκευῇ καὶ τοῖς σχήμασι. κόρυθες μὲν οὖν καὶ κνημίδες, ἔτι δὲ ἀσπίδες, καὶ εἴτι βαρὺ τῶν ὅπλων, ἀποτέθεινται τῇ γραφῇ. θώρακας δὲ ἀμπίσχονται. καὶ θοιμάτιον ἑκάτερος ἀνῆπται, διῆκον ὡς ἔτυχε, καὶ τῷ μὲν, ἡ λαιὰ προτείνει τὸ τόξον ἐντεταμένον μέσου μὲν ἐχομένη, προσαναπαύουσα δὲ ἐνὶ τῷ πρὸς αὐτῇ γόνατι. τὸ δόρυ δὲ τῇ ἑτέρᾳ κατέχων διαπείρει μάλα γενναίως τὸ πρὸς τοῖς ποσὶ κείμενον τοῦτο θηρίον. δι-

σει τ' ἐμοί, in quo recte nuper intellexit Firnhaber (Zeitschr. f. Alterth. 1840. p. 152 sqq.) negativam particulam desiderari, sed quod reposuit δράσεις θ' ὅμοι' οὐ ταῦτα propter malam negativae collocationem et ambiguitatem adverbii ὅμοι' tolerari nequit. Ego suspicor poetam dedisse δράσεις τε μηδ' ὧς ταῦτα, vel, si offendat quis in μηδὲ — δράσεις τ' ἔμ' οὐδ' ὧς τ. ἀπεχθήσει τέ μοι. — ἐπιλείπει. Restitue verbum V. A. VI, 37, 274. ἐπιλιπεῖν αὐτὰ ἀποκλυσθέντα ex omnibus libris. Edd. ἀπολιπεῖν. De constructione vid. Jacobs ad Aelian. H. A. VIII, 17.

2. κνημίδες. scr. κνημῖδες.

5. ἀνῆπται Im. II, 33. p. 103, 5 (8[illegible]) στέμματα δ' ἀνῆπται τῆς δρυός. Quae antecedunt ibi ἡ μὲν χρυσῆ πέλεια ἔτ' ἐπὶ τῆς δρυὸς ἐν λογίοις ἡ σοφὴ καὶ χρησμοὶ (sc. ἔτ' ἐπὶ τῆς δρυός), οὓς ἐκ Διὸς ἀναφθέγγεται, nolim mutare, idque ea de causa, quam exposui ad Gymn. p. 77.

6. ὡς ἔτυχε. vid. V. S. 5, 34 (482) et Matth. a[illegible] Eur. Hipp. 926.

7. προσαναπαύουσα. Compositum habet etiam Polyb. IV, 73.

10. διφυές. Alio sensu est epitheton V. S. 11, 4 (489); διφυὴς δὲ ἐτέχθη καὶ ἀνδρόθηλυς.

φυὲς δὲ ἄρα καὶ ἱκανῶς ἐκφοβοῦν. ὅ γε καὶ πῦρ βλέπει, καὶ λάσιον οἷον κομᾷ. ἐπίκεινται δὲ οἱ πόδες ἀλλήλων διῃρημένοι, τῶν κεφαλῶν ἑκατέρᾳ. τὸ οἶμαι διπλοῦν τοῦ ἀγῶνος αἰνιττόμενος ὁ ζωγράφος. καὶ ἡ φαρέτρα προσήρτηται χρυσόπαστος ἥδε, καὶ τῶν βελῶν προδεικνῦσα καθ' ὅτι τοῦ πώματος ἀφαιρεῖται. τὸν ἕτερον δὲ ὁρᾷς, ὡς ὑπερφρονεῖ. τὸ γὰρ ξίφος κατέχων, ἀνέλκει μὲν τῇ δεξιᾷ τῆς κώπης, ὡς ὅλον γυμνώσων τοῦ κουλεοῦ. μέχρι δὲ ἐς μέσον προδείξας, ἔοικεν αὖθις βούλεσθαι κατακρύπτειν. τὸ γὰρ ὑπὸ τοῖς ποσὶ θηρίον, ἔτι δυσθανατοῦν, οὔ φησι δεῖσθαι τοῦ ξίφους. κεῖται δὲ ὑποπτῆξαν, καὶ

1. ὅ γε καὶ πῦρ βλέπει. Adhibuit haec Jacobs. ad Im. I, 28. p. 43, 29 (803): ὁρᾷ δὲ αὐτὸν — καὶ πῦρ βλέποντα.

4. τὸ οἶμαι διπλοῦν — αἰνιττόμενος. Vituperat talem anacoluthiam vehementer Glycas, περὶ ὀρθότητος συντάξεως, nuperrime editus ab amicissimo Alb. Jahnio, p. 53 sqq. in universum de Philostrato judicans τὰς πτώσεις, ὡς ἔτυχε καὶ ὡς ἔδοξεν αὐτῷ συνάπτει. Eugenicus autem secutus est Im. I, 12. p. 22, 3 (782): καὶ ὁ Ἔρως ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τείνει τὴν χεῖρα ἐς τὴν θάλατταν ὑποσημαίνων τὸν μῦθον ὁ ζωγράφος.

5. Iterum expressit Im. I, 6. p. 11, 10 (770): φαρέτραι μὲν οὖν χρυσόπαστοι καὶ χρυσαῖ καὶ τὰ ἐν αὐταῖς βέλη — διαπέτονται περιαρτήσαντες αὐτὰ ταῖς μηλέαις.

8. ὡς ὑπερφρονεῖ. Im. II, 21. p. 88, 25 (845): ὑπερφρονῶν δὲ ὁ Ἀνταῖος ἐπῆρται.

12. δυσθανατοῦν. Im. II, 17. p. 79, 24: δυσθανατοῦντι δὲ αὐτῷ τὴν νῆσον ἐπενεχθῆναι.

ib. οὔ φησι δεῖσθαι. Laudat h. l. Jacobs. ad Imag. p. 599. multis exemplis allatis.

δουλεύει τῶν χειρῶν. ὡς δεινὸν ὦ ἑταῖρε, καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἀνθρωπικόν. τρεῖς δὲ ἀνίησι κεφαλὰς ἐκ μιᾶς τῆς δέρης. καὶ τὰ σκέλη, καὶ ἐς ἄκρω τὼ πόδε, θριξὶ καὶ ὄνυξι διεσκεύασται πρὸς τὸ καρτερόν. ὅρα καὶ τοὺς ἀγγέλους ἄνωθεν, στεφανοῦντας τοὺς νικῶντας, στεφάνοις χρυσοῖς καὶ λιθοκολλήτοις. ὁ γὰρ ἥλιος ὅδε, διαφαίνων οὕτω λαμπρῶς οὐδ' αὐτοὺς ἐᾷ διαφεύγειν τὴν ὄψιν. μέτρα μὲν οὖν εἰ διεξίοιμεν ἐν ἑκάστῳ, καὶ ἦθος καὶ σχῆμα καὶ στολῆς τρόπον καὶ ὅπλων, ἔτι δὲ σκιᾶς εὐφυΐαν καὶ ὡς ἅπαντα μιμεῖται τὴν φύσιν, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν, καὶ μικρὸν ἐπαινεῖν. σοφίαν δὲ τοῦ ζωγράφου καὶ χάριν, ἔτι δὲ καὶ·

6. τοὺς νικῶντας. Scriptor sequitur solennem verbi usum, ut praesens sit pro perfecto. Apud Pindarum quoque Nem. V, 7. reponendum νικῇ Νεμείοις παγκρατίου στέφανον Scholiastarum et Eustathii (Tafel 57, 1.) auctoritate fultum. Si imperfecto uti maluisset Pindarus, scripsisset ἐνίκα, ut Simonides, apud Schneidew. 211, 1. 213, 1. etiam 203, 1. Ipsi Simonidi reddiderim Pindarico exemplo νικῇς in 212, 1; etiam Theocritus VI, 45. νικῇ, non νίκη dedisse videtur.

8. αὐτούς. Puta ἡμᾶς, quod librarii fortasse vitio omissum.

9. εἰ διεξίοιμεν. Obversabantur Eugenico illa in Im. I, 9. p. 15, 19 (777): εἰ δὲ τῶν αἰγῶν ἐπαινοίης τὸν ζωγράφον — ἢ τῶν προβάτων, ὅτι σχολαῖον αὐτοῖς τὸ βάδισμα καὶ οἷον ἄχθος, ἢ μᾶλλον τάς τε σύριγγας εἰ διεξίοιμεν ἢ τοὺς χρωμένους αὐταῖς (ubi aut τε delendum aut ἢ in καὶ mutandum videtur) — σμικρὸν ἐπαινεσόμεθα τῆς γραφῆς.

13. Haec tantum non ad verbum transscripta ex cod. Imag. loco: σοφίαν δὲ οὐκ ἐπαινεσόμεθα, οὐδὲ καιρὸν, ἃ δὴ κράτιστα δοκεῖ τῆς τέχνης.

ρὸν, ἃ δὴ κράτιστα δοκεῖ τῆς τέχνης, ἐπαινέσαις ἂν ἐκεῖνον ἰδών. ὡς ἃ μὲν τῶν ὅπλων ἀποτέθειται τοῖς τρισαριστεῦσι, σκεπαστήρια ταῦτα. καὶ ὧν οὐδὲν ἔδει, τῶν πολεμίων ὑπὸ τοῖς ποσὶν ὄντων. πλήν γε δὴ τοῦ θώρακος, ὃν τῆς ὅλης δικαιοσύνης σύμβολον ὄντα κατὰ Παῦλον τὸν μέγαν, οὐ θεμιτὸν ἀποβάλλειν. φοροῦσι δὲ ἀμυντήρια, μαχαίρας καὶ λόγχας. οἷς ἔδει τοὺς ἐχθροὺς κατακτείνειν καὶ ἡττημένους. ὡς μὴ δὲ κατ' ἄλλων ἰσχύσαιεν ἔτι. ῥῆμα θεοῦ ταῦτα διαιωνίζον ᾧ καὶ ὁ σωτὴρ ἀνελεῖ τὸν ἐπεσχάτων αὐτῷ ἐναντίον. ἡ δὲ χάρις πολλὴ μὲν ἐν αὐτοῖς, πολλὴ δὲ περὶ αὐτοὺς ἀποστίλβει. οἰκοδομαὶ γὰρ αὗται καὶ δένδρα τάδε, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς ὄρνις προσπετόμενοί τε καὶ ἐφεζόμενοι, καὶ σιτί-

4. ὑπὸ τοῖς ποσὶν ὄντων. vid. Matth. XXII, 44. ibique ex Psalmo II. verba.

5. πλήν γε δή. ut V. S. 97, 4 (598).

6. δικαιοσύνης σύμβολον. Paul. ad Ephes. VI, 14: στῆτε οὖν — ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης.

8. μαχαίρας. Paul. l. c. v. 17: δέξασθε — τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος.

10. διαιωνίζον. vide Philonem IV, 158 ed. Pf.

11. ἀνελεῖ cf. Buttm. II, 66.

ib. τὸν ἐπεσχάτων αὐτῷ ἐναντίον. Paul. 1. ad Cor. XV, 26: ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος.

13. ἀποστίλβει. cf. Im. II, 3. p. 57, 28.

14. ὄρνις. De forma accusativi ὄρνις agit Bm. I, 236. et exstat ea Im. I, 9. p. 16, 37 (776). Eugenicus quo exemplo nominativum usurpet non succurrit.

15. προσπετόμενοι. V. A. IV, 3, 142. εἰς δὲ

ζοντες τὰ νεόττια, πάντα χαρίτων πλέα. καὶ ὁ ἀὴρ ἔτι μεστὸς, ἀστέρων δή τινων καὶ ἰδώλων, οἶμαι, τὰς νεφέλας αἰνιττομένων. ἐπτέρωνται γὰρ τοῖν ὤμοιν, κἀπὶ θηρίων τοιούτων ὀχοῦνται. διεσπάραται δὲ πανταχῇ τῷ μὴ λυμαίνεσθαι τῇ αἰθρίᾳ μάλα ἡδὺ προσγελώσῃ. τὸ δὲ ἀστέρας εἶναι τοῦ ἡλίου τὰ ὑπὲρ γῆν φαίνοντος, μηδὲν θαυμάσῃς. ὁ γὰρ νοητὸς ἥλιος, ᾧ προσήκουσι τάδε, συναναφαίνειν οἶδε καὶ τοὺς ἀστέρας, τὰς περὶ αὐτὸν νοερὰς δυνάμεις. καὶ εἰ πρὸς τὰ γλύμματα τῶν τοιχῶν ἀπίδοις, ἔτι μᾶλλον θαυμάσεις. ἔκκεινται γὰρ καί εἰσιν οἷα λαβέσθαι.

αὐτῶν προσπετόμενος ἐβόα grata negligentia, quam Eugen. imitatus est, ac frustra deletum ivit Hamackerus Lect. Philostr. 71.

3. τὰς νεφέλας αἰνιττομένων. qui nubium figuras assumunt.

4. ἐπὶ θηρίων τοιούτων. quales describit Aristophanes Nub. 346. et respicit Philostr. V. A. II, 22. p. 74. καὶ νὴ Δία οἱ λύκοι τε καὶ οἱ ἵπποι τί φήσεις; ἆρ' οὐ μιμητικῆς ἔργα; (sic Parisini)

ib. ὀχοῦνται. ut Im. I, 28. p. 44, 30.

5. διεσπάραται. cf. Spec. Philostr. G. J. Bekkeri p. 29 sqq.

8. ᾧ προσήκουσι τάδε. Sic Xenoph. Hell. VI, 3, 5: τί τοῦτο αὐτονομίᾳ προσήκει, quod mutatum voluit Valck. Diatr. Eurip. c. 11. p. 123.

11. ἀπίδοις. vid. Im. I, 1. p. 5, 8 (764).

12. ἔκκεινται — λαβέσθαι. Paene eadem legis Im. II, 1. p. 53, 9 (810): οὐ βούλεται γεγράφθαι δοκεῖν ἡ θεὸς, ἔκκειται δὲ οἷα λαβέσθαι. Ex Nostri loco consequitur, οἷα retineri debere, nec mutandum in οἷα. cf. Osann. Auct. Lex. Gr. 28.

καὶ τὰ ὀρνίθια τάδε, ὡς πρόθυμον ᾄδουσι καὶ τορόν. ἀλλὰ καὶ ποταμὸς ἡδὺς καὶ κάτωθεν ὑποκυμαίνων. καὶ ἡ δορκὰς ἥδε διψαλέα τὴν φύσιν οὖσα, σπᾶ τοῦ ὕδατος κεκυφυῖα, ὅλῳ τῷ ἄσθματι. καὶ ἰχθῦς ἐν τῷ ποταμῷ καὶ ὄρνις ὅδε τῶν ὑγρῶν. ὅρα καὶ τὴν λαγίναν ἐκείνην, ὡς ἡγεῖται λανθάνειν προσισχημένη τῇ γῇ καὶ τὴν κεφαλὴν συγκρύπτουσα, λήσεται δὲ οὔτ' αἰετὸν ὑψιπέτην ὀξὺ βλέποντα, καὶ ἡμεῖς ἂν αὐτὴν ἕλοιμεν βουληθέντες. καὶ φερέοικος ὅδε, τὸν αὐχένα προαγαγὼν καὶ ἐκτείνων τὰ κέρατα, πρόεισι βάδην. ὡς θαυμάσαι ἄξιον τῆς μὲν γραφῆς τὸν τεχνίτην, τοῦ δὲ ζῴου τὴν φύσιν. ἡ γὰρ προβολὴ

1. ὡς πρόθυμον. quam laete canunt! Supra in 3. est τορόν τι καὶ γεγηθός.

2. ἡδὺς καὶ κ. ὑποκυμαίνων. Im. I, 9. p. 17, 16 (777): ἰδοὺ καὶ ποταμὸς ὑπεξέρχεται τοῦ ἕλους εὔρὺς καὶ ὑποκυμαίνων. An legit Eugenicus in suo exemplari ἡδὺς κ. ὑποκ.?

4. σπᾶ τοῦ ὕδατος. cf. V. S. 91, 27 (592) ὕπνου σπάσαι. Ceterum meminit fortasse Od. κ. 160.

6. λαγίναν. Ni fallor, docto theologo hîc Aesch. Agam. 119. obversabatur: βοσκόμενοι λαγίναν ἐρικύμονα φέρματι γένναν. Quod ibi in codd. legitur ἐρικύματα, prave defensum retinuit Klausen, quum vulgo ex corr. Triclinii legatur ἐρικύμονα. At haec aperte correctio est. Dedisse puto Aeschylum ἐρικυμάδα. cf. Hes. κυμάδας. ἐγκύους.

8. Similia de latitante lepore Im. I, 6. p. 12, 20 (772).

ib. ὑψιπέτην. vid. Il. χ. 308 sqq.

10. φερέοικος. ex Hesiod. Ἐργ. 571.

12. τῆς μὲν γραφῆς. cf. Im. I, 9. p. 17, 19 (777).

13. ἡ γὰρ προβολὴ τῶν κ. Anacoluthiam vides

τῶν κεράτων, ἐπεὶ μή ἐστιν ὄμματα τῷ θηρίῳ, τούτοις πειρᾶται τῶν προκειμένων, ἵν' εἰ μὲν εὔοδα ᾖ καὶ λεῖα, ταύτῃ προίοι. ἔχοντα δὲ ἄλλως, ἑτέραν τράποιτο ᾗ καὶ συστέλλοιτο πάμπαν. ὡς ἁβρῶς ἡμῶν εἱστίασεν ὁ ζωγράφος τὴν ὄψιν. ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπὶ γυμνοῦ τόνδε καθήμε-

Nostro plus semel admissam, e. g. V. S. 25, 5 (510): λόγοι δ' Αἰσχίνου, κατ' ἐνίους μὲν καὶ τέταρτός τις Δηλιακός. Nerone c. 2: τὰ γὰρ Πύθια, τούτων μὲν ἑαυτῷ μετεῖναι μᾶλλον ἢ τῷ Ἀπόλλωνι. V. A. II, 15, 67: ἔπειτα ἡ διάβασις, εἰ μὴ προδιέβαινον οἱ μέγιστοι σφῶν, οὔπω παρεῖχον (sic plerique libri, παρεῖχεν si retineatur, impersonale habendum) ἂν τοῦ ὕδατος εἰ διαβήσονται πάντες.

4. συστέλλοιτο. Venit hic in mentem correctionis, quam V. D. Goerlitzius adhibuit loco vexatissimo in Dionis dissertatione 18. p. 475. ed. R. (255. Mor.) Totum adscribam: τοῦτο μὲν δὴ πρῶτον ἴσθι, ὅτι οὐ δεῖ σοι πόνου καὶ ταλαιπωρίας. τῷ μὲν γὰρ ἐπὶ πολὺ ἀσκήσαντι ταῦτα ἐπὶ πλεῖστον προάγει, τῷ δ' ἐπ' ὀλίγον χρησαμένῳ, συλλήψει τὴν ψυχὴν, καὶ ὀκνηρὰν ποιεῖ προσφέρεσθαι. Hic unus Laurentianus (59, 22) προάγειν, alter (81, 2) ὀκνηροτέραν praebet. In monstroso verbo illo συλλήψει desudarunt VV. DD. Casaubonus proposuit συλλυπεῖ, Reiskius συντρίβει, συγκόπτει, συντήκει, συλλείβει, Sardos venales omnes, Goerlitzius συστέλλει, et propius ad ductus litterarum Jacobsius στύφει vel συστύφει. At mutatione locus omnino haud eget, si lectionibus Laurentianorum utaris: συλλήψει videlicet verbum non est. Distingue: τῷ μὲν — ταῦτα, ἐπὶ πλεῖστον προάγειν, τῷ δ' ἐπ' ὀλίγον χρησαμένῳ συλλήψει τὴν ψυχὴν καὶ ὀκνηροτέραν ποιεῖ προσφέρεσθαι. Ad προάγειν supple ποιεῖ. Homo ὀλίγον χρησάμενος συλλήψει est parum eruditus, parum exercitatus. cf. not. ad V. S. 37, 28.

νον πέτρας, αἰνίττεται δὲ ἄρα τὸ ὄρος, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ γέγραφεν, ἵνα μή ποτ' αὐτῷ θεατὴς ἐπιλίπῃ.

5.

Καὶ ἄλλα μὲν σμίκρ' ἄττα δοκοῦντα μέγιστε δεσποτῶν, γλαφυρά γε μὴν καὶ πρὸς τῷ κάλλει καὶ λόγῳ καὶ σπουδῇ παραμεμιγμένα, ἄλλοις τε πέπαικται, μᾶλλον δὲ ἐν παιδιᾶς ἐσπούδασται μέρει, κἄμοιγε ἐν ἑτέροις. σκόπει δὲ καὶ νῦν εἰ μὴ κατόπιν ὁ λόγος πάντη τῶν ὁρωμένων ἔσται. τὰ μὲν οὖν ἄλλα γραφικῆς τε καὶ πλαστικῆς, καὶ ὅσα χρωμάτων ἄνθει, ἢ πρὸς διαφόροις ὕλαις γράφοντες ἢ πλάττοντες ἢ ξέοντες οἱ δημιουργοῦντες ἐξεικονίζουσιν, ὅσῳ ῥᾴω πρὸς τὴν μίμησιν, τοσοῦτον ἧττον θαυμάζειν ἄξιον. τὸ δ' οὕ-

1. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ. cf. not. ad V. S. 36, 7 (522).

5. γλαφυρά γε μήν. Ner. 2: ἔτι γε μὴν τὸν Δαρεῖον (sc. ἐνθυμηθείς).

ib. πρὸς τῷ κάλλει. cf. notata ad Ner. 9, 7. Praeter κάλλος conspicua est in his picturis ratio et studium.

7. De μᾶλλον δὲ egi supra.

10. Excitat ista Jacobsius ad Im. 3, 13. mutans in sequentibus γλύφοντες ἢ πλάττοντες, quam correctionem ideo sequi vereor, quia Eug. de industria omisisse puto mentionem τῆς γλυφικῆς, quam postea demum facturus erat.

14. τὸ δ' οὕτως γεγλύφθαι. V. A. V, 7, 192. sic scribe: τραγῳδίαν δ' ἐπαγγεῖλαι (ita Par. 1801) καὶ κιθαρῳδίαν ἀνδράσιν, οἷς μήτε θέατρόν ἐστι μή-

τως ἐναργῆ τῶν ὄντων ὑποδείγματα γεγλύφθαι πρὸς βραχεῖ δέρματι, ὡς μὴ πότερον μᾶλλον τῆς ὑπερφυοῦς ἰσχνότητος, ἢ τῆς κατὰ φύσιν ἑκάστου ἀκριβείας ἔχειν θαυμάσαι, ἀστεῖον ἂν εἴη μᾶλλον καὶ σοφίας οὐκ ἐκτός.

Πεδιὰς μὲν ἑκατέρωθεν ὑπέστρωται τοῦ φυτοῦ. τὸ δὲ, πλάτανος, χαρίεσσά τε καθ' αὑτὴν, ὅτι καὶ λειμῶνι κομᾷ καὶ θάμνοις βρύουσι καὶ ὀργώσῃ τῇ ἀμπέλῳ κοσμεῖται, καὶ ἄνθεσι στεφανοῦται, καὶ βουνοῖς μικροῖς ὀγκοῦται καὶ τῇ

τε σκηνὴ πρὸς τὰ τοιαῦτα, στάδιον δὲ αὐτοφυὲς καὶ γυμνὰ πάντα, τὸν δὲ νικᾶν ἃ χρὴ ἐγκαλύπτειν — τί φήσεις; Fortius hic est τὸν δὲ, quam τὸ δὲ, a V. D. propositum, quod si Philostr. dare voluisset, ante prima verba τραγῳδίαν δ' ἐπαγγεῖλαι collocare debuit. Minus recte tractavi haec ad Ner. 2, 4. Restitue τὸ γὰρ Dioni Chrysost. or. 18. p. 473. ed. R. init., ubi vulgo legitur τὸν γὰρ ἡλικίας τε ἐν τῷ ἀκμαιοτάτῳ ὄντα — ἔτι παιδείας ὀρέγεσθαι — σφόδρα μοι ἔδοξε γενναίας ψυχῆς — ἔργον εἶναι ex optimo Parisino 2958.

2. Confusa videntur verba. Scripsit fortasse Eugenious: ὡς μὴ ἔχειν (sc. τινά) πότερον — ἀκριβείας θαυμάσαι.

8. λειμῶνι κομᾷ. Im. II, 15. p. 76, 12 (833) est λάχνη — βρύων κομῶσα καὶ φυκίων, sed Pal. 129: βρύοις κομῶσα καὶ φυκίοις, nec aliter Phil. Jun. I. p. 111, 1.

9. ὀργώσῃ τῇ ἀμπέλῳ. Im. II, 17. p. 80, 29 (837): βότρυς δὲ οἱ μὲν ὀργῶσιν, οἱ δὲ περκάζουσιν. Etiam Pollux I, 61. ἄμπελος ὀργῶσα.

10. βουνοῖς μ. ὀγκοῦται. Tangit haec Welckerus Trilog. Aesch. 404. adde Boiss. Anecd. V, 7. et enc. Trapez. ed. Tafel. 372, 34.

ἱλαρᾷ ὑπαλλαγῇ τὴν ὄψιν λαμπρῶς ἑστιᾷ. καὶ ἄλλως ἔτι χαριεστέρα μᾶλλον, ὅτι καὶ συχνὰ τῶν σπουδαίων ἐπ' αὐτῇ, καὶ θήρας ἤδη τὰ κράτιστα. ὅρα γάρ. κύνε δύω τούτω τῶν λακωνικῶν δὲ καὶ εὐφυῶν, ὅλω θυμοῦ πνέοντε, ἡ μὲν ἄρτι λυθεῖσα τῆς πλατάνου, ἐπὶ διττὼ ὥρμηκε λαγὼ καὶ τὸν μὲν ᾔρηκεν ἤδη, καὶ σπαράττει, καὶ θερμὸν αἷμα λάπτει. τὸν δὲ, μέλλει, ἐπιπτώσσοντα δεῦρο τῇδε τῇ ῥάμνῳ. ἡ δὲ, ἀλλὰ λῦσόν τις ἐπ' ἐκείνῳ, ὡς μὴ σφαδάζοι, καὶ πρὸς

1. τῇ — ὑπαλλαγῇ. V. S. 70, 11 (564) laudatur Herodis λόγος συφῶς ἐξαλλάττων.

ib. λαμπρῶς ἑστιᾷ. V. S. 77, 5 (573): τί δὲ οὐ μέλλω — λαμπρῶς οὕτως ἑστιάσαντα. Repetiit phrasin Eug. in enc. Trapez. paullo auctiorem, ed. Tafel. 372, 29: τῇ ἱλαρᾷ καὶ πυκνῇ ὑπαλλαγῇ τὴν ὄψιν ἡμῖν λαμπρῶς ἑστιᾷ.

5. ὅλω θυμοῦ πνέοντε. Im. I, 4. p. 9, 12: γράφει μειράκιον — παλαίστρας πνέον, et quos laudat Jacobs. ad h. l. Alio casu Ar. Equ. 437: ὡς οὗτος ἤδη Καικίας καὶ συκοφαντίας πνεῖ, et Av. 1121: ἀλλ' οὑτοσὶ τρέχει τις Ἀλφειὸν πνέων, quae verba expressit Phil. Im. I, 30. p. 48, 31 (808): ὁ δὲ ὑπέρφρον ἤδη (sic optimi libri, etiam Bruxell.) καὶ Ἀλφειὸν πνεῖ. Codices ibi ἀφνειόν, nisi quod Brux. ἀλφναόν (ει supra scr.) (sic) e correctione rec. m.

6. ὥρμηκε. Im. II, 23. p. 91, 24 (848): ὁ θάλαμος, ἐφ' ὃν ὥρμηκε.

8. λάπτει. cf. Il. π. 161. et Aristoph. ap. Athen. 485. a. τὸ δ' αἷμα λέλαφας τοὐμὸν, ὦναξ.

9. δεῦρο. adhuc. cf. G. J. Bekker Spec. Philostr. p. 79.

ib. λῦσόν τις. Imperativum pron. indefinito junctum tractat Matthiae Gr. §. 511.

τὸν θηρατὴν ἀπόντα δυσχεραίνοι, καὶ τὰ δεσμὰ τυραννοίη, καὶ μηδὲ ὁ λαγῳὸς διαφύγοι, εἰ μὴ ἐπιστρέφοις ἂν πρὸς τὰ μείζω, θυμοῦ καὶ φρονήματος πλέω· λέων ἐπ' ἐλάφῳ κεραῷ, οἷον τὸ ἔπος γράφει. καὶ τὸν μὲν ὀκλάσαντα καὶ ἐπ' ἐδάφους συμπεπτωκότα, τῶν νώτων ὑπερκείμενος ὁ θὴρ καὶ ταῖς ἀκωκαῖς εἰς ὠτειλὰς ἑδρασθεὶς, δεινῶς μινυρόμενον ἀπὸ μηροῦ δαρδάπτει. βασιλικῷ καὶ γενναίῳ παραστήματι πάντων ὑπερορῶν, ὅθεν καὶ πίθηκος αὐτοῦ που σειρᾷ προσισχημένη, φόβῳ καὶ πτοίᾳ τῶν δρωμένων ὑπερπηδήσασα, καὶ μικρὸν ὑπεραναβᾶσα τοῦ στερεοῦ τῆς πλατάνου, οἷον ἐκ περιωπῆς τινος οὐκ ἀτρόμως τὰ γινόμενα καθορᾷ. καὶ γέρανος ἐκπτᾶσα ταὐ-

1. τὰ δεσμὰ τυραννοίη. cf. Boiss. Anecd. II, 348. Quae ibi leguntur, Anonymus περὶ γραμματικῆς duxisse dicitur e Greg. Nazianz.

3. ἐπιστρέφοις. V. S. 89, 22: τὸν Ὑπερίδην τὸν ἐς μόνας ἐπιστρέφοντα τὰς τοῦ Δημοσθένους γνώμας.

4. λέων — κεραῷ. Respicit Il. ο. 270 sqq. π. 158.

5. ὀκλάσαντα. Im. II, 2. p. 55, 30 (812) τοὺς προσθίους ἐνοκλάσας ἐς ἴσον καθίσταται τῷ παιδί, meliores libri, etiam Jacobaeus habent ὀκλάσας.

8. δαρδάπτει. ex Il. λ. 479.

9. παραστήματι. Ita Himerius p. 788.

ib. πάντων ὑπερορῶν. Im. II, 15. p. 75, 16: ὑπερορῶν τοῦ καθεύδειν.

11. τῶν δρωμένων Im. I, 13. p. 24, 13 (784): κατόψει γὰρ αὐτὰ καὶ δρώμενα.

13. ἐκ περιωπῆς. Heroic. 729 (Boiss. 202): ὁ δὲ ἐκ περιωπῆς τοῦ Πηλίου ὁρῶν ταῦτα.

14. ἐκπτᾶσα. Phil. Jun. XIII, 134, 16: μή πη

τὸ τοῦτο, κατὰ τῆς μυρικῆς ὄπισθεν μεταχωρήσασα σὺν κλαγγῇ. σκέψαι τὰ τοῦ δένδρου, ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο οἶμαι ἐπείγῃ. ἡ μὲν δὴ καλλίστη πλάτανος ἥδε, γῆς ἀγαθῆς τυχοῦσα καὶ πίονος καὶ παρὰ διεξόδους ναμάτων, ἀμφιλαφής τε ὡς ὁρᾷς, καὶ δασεῖα, καὶ ἐπὶ πολὺ τοῦ ἀέρος ἀναπέφυκε, κλῶνας καὶ πτόρθους καὶ ὄζους πάντα εὐθαλῆ καὶ ἡβῶντα προβαλλομένη. καὶ πτηνῶν ἅπαν γένος, καὶ ἔτι τῶν μελικῶν ὀρνίθων, ἐννεοττεύειν καὶ καταφωνεῖν καὶ περιίπτασθαι παρεχομένη. ἦρος ἀκμὴν τῇ τῶν φύλλων ὥρᾳ καὶ σκιᾷ καὶ τῇ πανταχόθεν περιβομβήσει νόει.

λάθῃ τις ἐκπτᾶσα τοῦ στόματος μέλιττα. — ταὐτὸ τοῦτο: idem metuens.

5. ἀμφιλαφής de coma est Im. I, 23. p. 38, 1.

8. προβαλλομένη. ut in Corinthi encomio: μίαν μόνον εἴσοδον προβαλλομένη.

9. τῶν μελικῶν ὀρνίθων. Plut. Mor. 120. c. τοῦ μελικοῦ Πινδάρου meminit. Sed Jacobsius legit μουσικῶν, ut verear, ne erraverim. μουσεῖα ὀρνέων habes apud Ph. Jun. III, 115, 1 (866) et ib. VI, 119, 7. μουσικοὺς, οἷς ἐνευστομεῖν τοῖς ἄλσεσιν ἔθος, quo loco alluditur ad Soph. Oed. C. 17, in quo versu Suidas (s. v. Ἶρος) πυκνώτερον et Ph. Jun. 113. πυκνότερον praebent, lectionem majore auctoritate nitentem, ideoque fortasse mutatam, quia de productione antepenultimae dubitabatur.

12. περιβομβήσει νόει. propter bombum apium undique auditum puta veris esse tempestatem. νοεῖν sic usurpatum legitur V. A. IV, 28, 168: τὴν μὲν δὴ μίτραν ὅ,τι χρὴ νοεῖν τί ἂν ἐξηγοίμην ἔτι, μνημονεύσας ἱερέως ἀνδρός, nec aliter Im. I, 1. p. 5, 7 (764), ubi in plerisque codd. legitur et in vett. edd. συμβαλλω μὲν οὖν ὅ,τι νοεῖς. Maluit Jacobsius locum sic conformare, ut scriberetur συμβάλωμεν οὖν ὅ,τι νοεῖ (sc. ταῦτα),

ἀλλ' ἵνα μὴ κατ' εἶδος τὰ ἐν τῷ φυτῷ λέγωμεν, ὅσα τε τῶν πτηνῶν μελικώτερα, τοὺς ἀστρογλήνους, τοὺς κορυδάλλους, τοὺς στρουθοὺς, τοὺς σοβαροὺς πέρδικας, τὴν ἐπῳάζουσαν ἀηδόνα, τὰς περιλαλούσας χελιδόνας, ψάλται τέχνης πλὴν, τί δ' ἄλλο; Πρόκνην ἡδεῖαν καὶ Φιλομήλαν ὁμαίμονα ἀδικηθεῖσαν πάλαι Τηρεῖ μυθικὸς ἄν τις εἶπε. καὶ ὁπόσα τῶν μιμηλῶν, τὸν ψιττακὸν, τὴν κίτταν, τὰ λοιπά. ἔτι δὲ φασιανὸν καὶ ἴυγγα, καὶ

in qua mutatione offendit *συμβάλωμεν* et notione et numero.

2. Iterum Jacobsius *μουσικώτερα*

ib. *ἀστρογλήνους* lexica ignorant.

3. Jacobsius legit *κορυδάλους*.

5. *ψάλται — ἄλλο*. Repetiit ista Eug. in encom. Trapezuntis, ed Tafel. 372, 49. et quae sequuntur, mutatis verbis sic exprimit l. c. 372, 50: *καὶ μὴν καὶ Πανδιονίδι κόρῃ, Πρόκνῃ ἡδείᾳ τὸν υἱὸν Ἴτυν ἀνακαλουμένῃ μυθικὸς ἄν τις εἴποι* (scil. *συνήδεται Τραπεζοῦς*). Illa *ψάλται — ἄλλο* significare videntur contemtum avium, quae non sint *ᾠδοί* sed *ψάλται* tantum. In encomio ibid. l. 48. legimus: *πάντα πανταχόθεν ἦρος ὥρᾳ καταφωνοῦσιν, ἔνια δὲ καὶ δι' ἔθους, ψάλται* etc. Scribe *δι' ἔτους*. In nostro loco nescio an confusionem commiserit librarius, et sic constituenda sint verba: *πέρδικας, τὰς περιλαλούσας χελιδόνας — ψάλται τέχνης πλὴν, τί δ' ἄλλο; — τὴν δ' ἐπῳάζουσαν ἀηδόνα Πρόκνην κ. τ. ἑ.* Hic tenendum, quod Hasius Vir Summus animadvertit, ed. Tafel. p. XXIV: „Procnen ergo in lusciniam non in hirundinem mutatam Eugenicus cum Apollodoro statuere videtur.“ *ὁ μυθικός* est Apollodorus (III, 14, 8).

8. *τὸν ψιττακὸν, τὴν κίτταν.* consociatae hae aves etiam Im. II, 17. in fine.

κόψιχον, καὶ ταῶ τὸν ἀγέρωχον, τρυφῆς γὰρ ταυτὶ μᾶλλον, ἴδωμεν ὅσα σοφίας, εἴτι ἐγὼ ξυνίημι μᾶλλον. αἰετὸς μὲν οὗτος, ὃς δὴ τῶν ὀρνέων ἁπάντων λέγεταί τε καὶ φαίνεται ἡγεμὼν καὶ δὴ καὶ τῶν αἰνειάνων σκήπτρων περιστεφὴς πάλαι σύμβολον, ἄνωθεν ἐξ ἄκρων καὶ μεσαιτάτης τοῦ φυτοῦ κορυφῆς, οἷον ἀπὸ σκοπιᾶς τινος τὰ ὑπ' αὐτὸν ἡγεμονικῷ βλέμματι περιαθρεῖ. καὶ πᾶσαν ἄδειαν τοῖς ὀρνέοις ὡς ὑπηκόοις καὶ καλῆς τινος πόλεως οἰκήτορσιν ἐμποιεῖ. ὅθεν ἐκ τῆς ἑκατέρωθεν ἐπὶ πρέμνων νοσσιᾶς, τρυγόνων δὲ οἶμαι, σὺν ἀσφαλείᾳ πάσῃ καὶ χαρμονῇ, ἡ μὲν σφῶν εἰσοικίζεται, καὶ σιτίζει τὰ νεογνά. ἡ δὲ ἐξοικίζεται, καὶ τὸ μὲν τῶν νεοττίων πτερυ-

1. **ταῶ.** Nota formam accusativi, Buttm. I. p. 213. non commemoratam. Sequentia Jacobsius sic distinxit: τρ. γ. ταυτί. μᾶλλον ἴδωμεν — μᾶλλον. τρυφῆς sunt, quae Philostr. Im. I, 13. p. 23, 16. appellat ἡδύσματα τῆς γραφῆς.

5. **αἰνειάνων.** Corruptam vocem littera mutata restituo, fuit ab Eugenico Αἰνειαδῶν scriptum, praeterea lego τῷ Αἰν. σκήπτρῳ sive τῶν Αἰν. τῷ σκήπτρῳ, et περιστεφές.

9. Simillima sunt infra in enc. Corinthi et in enc. Trapezuntis, p. 371, 1.

11. **ἐπὶ πρέμνων.** Im. II, 17. p. 81, 35 (838) fortasse augeri potest ex Anonymo περὶ γραμματικῆς apud Boiss. Anecd. II. p. 358: Φιλόστρατος δὲ λέγει τεκμαίρομαι τοῦ δένδρου μὲν τῶν πρέμνων ἐν Εἰκόσιν.

14. **πτερυγίζον** Aristoph. Av. 795: οὗτος ἂν πάλιν παρ' ὑμῶν πτερυγίσας ἀνέπτατο, ubi syntaxis formam vulgo suspectam ἀνίπτατο postulare videtur, oblatam a codd. Rav. et Ven.

γίζον καὶ καταφωνοῦν, χαίνει πρὸς τὴν μητέρα. ἡ δ' ἐφιπταμένη καὶ πρὸς τῷ ῥάμφει τὴν ἐδωδὴν περιφέρουσα, ἐμβάλλει τῷ τοῦ παιδός. τὸ δ' ἐφησυχάζει προδεδειπνηκός. τὸ δ' ἔτι μικρόν τι πρὸς, καὶ οὐκ ἀποχρῆναι περιβομβοῦν οἶμαι φησί. τῆς δὲ λοιπῆς νεοττιᾶς, βουλιμιῶντα πάντα. καὶ τετριγότα καὶ πρὸς ἄμφω τὼ γονέε κεχηνότα, τὴν τροφὴν ἁρπάσει, καὶ περιχαρῶς ἐμπλησθήσεται. χάριεν καὶ τὸ τῶν περιστερῶν ζεῦγος. ἔοικε δὲ σπερμολογῆσαν ἐπιεικῶς καὶ λουσάμενον ἄρτι, τῷ πτόρθῳ τῷδε σύνεγγυς ἀλλήλοιν ἐπιπτῆναι. καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ψήχει τὸ πτερὸν καὶ ὡς εὐφυῶς ὡραΐζεται, ἡ δὲ ἐκκαθαίρει. καὶ οὐδὲ πρὸς τὸν μῦν ἐπιστρέφει, ἑρπύσαντα κάτωθεν διὰ τοῦ στερεοῦ πρὸς τὰ νοττία.

3. περιφέρουσα. Scr. παραφέρουσα, ut est Gymn. 6, 17.

4. ἐφησυχάζει. Compositum hoc invenitur etiam apud Polyb. II, 64.

6. βουλιμιῶντα. cf. Foës. Oec. Hippocr. s. v.

9. τὸ τῶν περιστερῶν ζεῦγος, ut Luc. II, 24.

10. σπερμολογῆσαν. Aristoph. Av. 232: σπερμολόγων τε γένη κριθοτράγων.

12. ψήχει. Vid. Im. I, 9. p. 16, 23 (776), ubi Jacobsius hujus quoque loci meminit et varietatis ψήχει (typographi vitio ibi legitur ψέχει), Monacenses praebent ψύχει.

13. ὡς est θαυμαστικόν.

ib. ὡραΐζεται. cf. Thom. Mag. s. v.

14. πρὸς τ. μ. ἐπιστρέφει. Jacobsius laudat Phil. Jun. VI. p. 119, 12: οὐδὲ ἐπιστρεφόμενος τοῦ πτωχὸς πλησίον ὄντος.

ἀλλ' ὁ κάκιστ' ἀπολούμενος οὗτος, εἴτε πρὸς τὸν ὕπερθεν φοβερὸν ἀτενίσαν σκοπὸν, οἷόν τινα ποιμένα καὶ στρατηγὸν, εἴτε συριγμῷ τινι ποθὲν διαταραχθεὶς, ἢ καὶ τῇ συνήθει πτοίᾳ, δειλὸν γὰρ τὸ ζῶον, μόνος κατασεισθεὶς, ὅλω τὼ πόδε κύμβαχος κατὰ πρανοῦς ἐξ ὑποστροφῆς αὖθις χωρεῖ καὶ τὸν ἰόντα δὲ ἐκδειματώσει καὶ φιλοψυχῆσαι καὶ πρὸς τὰ ἄνω σαφῶς ἀποδειλιᾶσαι παρασκευάσει. καί που σὺν ἐκείνῳ τρωγλοδυτῆσαι καὶ σκότῳ καὶ ἀφανείᾳ ἑαυτὸν παραδοῦναι. οὐδὲν ἄρα δεινὸν ὧδε, οὐδὲν σκυθρωπὸν, οὐδὲν ἐπιζήμιον, πάντα τερπνὰ, χρηστὰ πάντα, καὶ χάριτι καὶ θαύματι συμμιγῆ. καὶ εἰκότως ἀμέλει τῷ χρηστῷ καὶ χαρίεντι καὶ θαυμαστῷ δεσπότῃ ταῦτά τε καὶ ὁ ἐπὶ τούτοις εἰ καὶ μικρὸς ἀνατέθειται λόγος.

5. μόνος κατασεισθείς. Displicet hoc. Fuisse puto μόνῃ: sola formidine decussus est.

ib. ὅλω τὼ π. Totis pedibus extensis in caput dejicitur.

7. Occurrenti alii muri suadet, ne ascendat in arborem.

9. τρωγλοδυτῆσαι. Hom. Batr. 52: γαλέην περιδείδια — ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει. Caret hoc et decem superioribus versibus cod. Pal. 45.

14. δεσπότῃ. Dicit Joannem Palaeologum, ad quem epistolam quoque misit hoc initio: δῶρόν τοι τοῦτο μικρόν, citatam ab Allatio de Synodo VIII. pag. 56 (545).

6.

Κόρινθος ἡ πόλις ἀκρόπολις μὲν τὸ ἀρχαῖον οὖσα καὶ ἀκροκόρινθος ὠνομασμένη, νῦν δὲ εἰς πόλιν ὅλην συντεθεῖσα κεῖται μὲν ἐν καλῷ τῆς περιωνύμου πελοποννήσου κατ' αὐτὸ μάλιστα τοῦ Ἰσθμοῦ τὸ κεφάλαιον. εἰ δὲ καὶ κορυφὴν ἢ ὀφθαλμόν τινα συμπάσης τῆς γῆς προσείποι, οὐκ ἂν οἶμαι τοῦ προσήκοντος ἁμάρτοι. τῆς δὲ τῶν στοιχείων ξυμμετρίας, ὃ δὴ κράτιστον ἐν ξυνοικίαις καὶ τῆς τῶν ἀέρων κράσεως οὕτως ἀρίστης ἔτυχε μὲν, ὡς ἑτέρᾳ μηδεμιᾷ τινὶ τῶν πρωτείων ῥᾳδίως παραχωρεῖν. πρός τε γὰρ θέρους ὥραν ἀποχρώντως κέκραται, πρός τε χειμῶνος τῷ ὅλῳ κλίματι, μέσῳ τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης πεφυκότι τὸ ὅμοιον μετρίως ἔχει. ἡ αὐτὴ δὲ καὶ πόλις ὅλη καθ' αὑτὴν καὶ ἀκρόπολις οὐ τοῦ ἐν Ἰσθμῷ νεουργηθέντος αὖθις ἄρτι θαυμαστοῦ περιβόλου μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ ξυμπάσης Πελοπον-

1. Haec ἔκφρασις ἐγκωμιαστικὴ tamquam epitome est ejus, quam Trapezuntiorum civitati scripsit, editam a Tafelio in Opusculis Eustathii p. 370 — 373. Plurima non differunt, mutata tamen nonnulla, quae de Corintho dici non poterant.

4. κατ' αὐτὸ μάλιστα. cf. nostra ad V. 8. 12, 6 et 22, 8.

5. Apud Tafel. minus bene: καὶ ὀφθαλμόν.

8. ὃ δὴ κράτιστον. ut Im. I, 9. p. 17, 27 (777).

10. Tafel: τετύχηκε μὲν.

11. παραχωρεῖν. Im. II, 5. p. 59, 29 (816): παντὸς ἁπαλοῦ κόσμου παρακεχώρηκεν ἡ Ῥοδογούνη τῷ ἵππῳ.

νήσου. ἀπορθήτῳ δὲ τείχει καὶ πύργοις ἠσφαλισμένη, καὶ ἀκροπόλει πρὸς τῷ τῆς κορυφῆς ἀκροτάτῳ κατωχυρωμένη, πόρρωθεν ἀεὶ τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον ἀποτρέπει, καὶ πᾶσαν ἀσφάλειαν τοῖς οἰκήτορσιν ἐμποιεῖ· μίαν μόνον εἴσοδον καὶ τήνδε τραχυτάτην, κατὰ τὸν τῆς ἀρετῆς οἶμον, προβαλλομένη. καλὸν ἄρα καὶ τόδε, καὶ τῆς προνοίας οὐκ ἐκτός, ὡς μὴ πάντη ἄμικτον ἐπιπόνου τὸ τοῦ καλοῦ χάριεν εἴη. ἐλευθερίως δὲ καὶ μεγαλοπρεπῶς ἔχουσα τῷ σχήματι, ἐπὶ πολὺ μὲν ὕψου τῆς γῆς ἐξηρμένη, εἰς μέσον δὲ ἀέρα θαυμασίως ἀνῳκοδομημένη, Ὀλύμποιο δὲ καρήνων ποιητικῶς εἰπεῖν ἐφαπτομένη, τοὺς οἰκήτορας καὶ τοὺς αὐτῇ προσιόντας ἅπαντας γῆθεν ἀνάγει καὶ μεταρσίους παρασκευάζει, καὶ ὥσπερ τῷ σώματι, οὕτω δὴ καὶ τῇ ψυχῇ καὶ ταῖς γνώμαις ὑψηλοὺς καὶ μετεώρους, καὶ τὸ ὅλον οὐρανίους ἀποτελεῖ, συχναῖς ταῖς παρ' ἑαυτῇ χάρισι τὸ τοῦ χώρου σκληρὸν καὶ τὸ τῆς χώρας

3. Apud Tafel. 370, 87. deest τήν.

6. Respicit notum Hesiodi dictum 'E. 287.

7. vid. Tafel. 371, 35.

8. ὡς μή. cf. nostra ad Gymn. 12, 21, ubi corriges numeros sic: 20, 11 et 22, 16.

9. Fortasse cogitat de apophthegmate χαλεπὰ τὰ καλά.

11. vid. Tafel. 371, 15.

12. Hom. Il. α. 44. — ποιητικῶς εἰπεῖν h. e. ut cum Homero loquar. vid. not. ad V. S. 83, 2. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ καὶ ποιητικῶς ἑκάστῳ διανέμειν.

19. Haec paullo aliter leguntur apud Tafelium 371, 46: καὶ μὴν — τὸ τῆς περιχώρου σκληρὸν καὶ τὸ τῆς πέτρας ἀπότομον ψ. καὶ πυκνοῖς ἀγροῖς καὶ σεμνείοις

ἀπότομον ψυχαγωγοῦσα καὶ πυκναῖς οἰκίαις καὶ νεῶν κάλλεσιν ἡμεροῦσα νάμασιν ἄνωθεν διαρρεομένη λειμῶνι κάτωθεν δορυφορουμένη δυσὶ θαλαττίοις κόλποις ἑκατέρωθεν δεξιουμένη καὶ τάτε παρ' ἑαυτῇ καλὰ οὐ σὺν μακρῷ πόνῳ φιλανθρώπως τοῖς πλωτῆρσι παρεχομένη, καὶ τῶν ἐκ θαλάττης αὖθις ἀφθόνως ἀπολαύουσα χρηστῶν. ἡ δὲ προσεχὴς ἤπειρος, πρός τε γεωργίαν εὔχρηστος, τοὺς τῶν καρπῶν ἡμερωτάτους καὶ πρώτους ὡς οὐδαμοῦ τῶν ἁπάντων ἀρίστους προβαλλομένη. εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθής, πολύπυρος ᾖσεν ἂν Ὅμηρος. πρός τε θήρας ψυχαγωγίαν ἡ ἐκτὸς ἰσθμοῦ μάλιστα. πεδιάσι τε συχναῖς ὑπτιάζουσα, καὶ ὀρῶν κορυφαῖς ὀγκουμένη καὶ τῇ ἱλαρᾷ ὑπαλλαγῇ τὴν ὄψιν λαμπρῶς ἑστιῶσα. ὃ δὲ αὐτῆς ἐγὼ ἐν μέσῃ πέτρᾳ τεθαύμακα μάλιστα, ὡς ἄττει μὲν ὕψου κάτωθεν ἀλλαχοῦ πῦρ, ἄττει δὲ ἐνθάδε ὕδωρ. καὶ πέτραις μὲν ἐνίαις ἐμφωλεύει πῦρ. ἐνταῦθα δὲ διειδὲς καὶ πότιμον ὕδωρ. τὸ πολυχρηστότατον τῶν στοιχείων καὶ ἀναγκαιότατον τῆς φύσεως ὥσπερ φιλοτιμηθείσης καί τι τῶν ἀμηχάνων ἐνθάδε δημιουργῆσαι καὶ μηδαμόσε τῆς πόλεως μηδὲν

καὶ νεῶν κάλλεσιν ἡ. πηγῶν νάμασι τερπνοῖς δ. ποταμοῖς ἀεννάοις ἀρδευομένη, λειμῶσι παντοίοις δορυφορουμένη κ. τ. λ.

7. Tafel. ἀπόνως.

10. cf. Hom. Od. ο. 405. Apud Tafel. 371, 65. sic mutata ista: ὡς μὲν οἰνοπληθής ἡ γῆ, ὡς δὲ πρὸς τῇ (scr. τῷ) βωτιανείρῳ καὶ εὐμήλῳ καὶ πίονι καὶ ἐριβώλακι καὶ βοτρυόδωρος.

15. cf. Tafel. 372, 28.

τῶν καλῶν ἀπολείπεσθαι. ὅθεν ἐν μέσῃ πέτρᾳ καὶ ἄμπελος ἡβᾷ καὶ φυτὸν βρύει καὶ πόα θάλλει καὶ ὄψις τρυφᾷ, ταῖς ἁπανταχόθεν ἡπλωμέναις διαπρεπῶς χάρισι. καὶ καλῶς ἄρα τῷ μεγίστῳ καὶ κορυφαίῳ τῶν ἀποστόλων ἡ καλλίστη καὶ κορυφαία τῶν πόλεων ἀνατέθειται, ἡ περιώνυμος κόρινθος. Παύλου τῷ ὄντι ταύτην ἔδει κληρονομίαν ἐξαίρετον πεφηνέναι. ὅπερ γὰρ αὐτὸς ἐν τοῖς Χριστοῦ μαθηταῖς, τοῦτο ἴσως ἥδε ἐν πόλεσιν. εἰ δὲ δεῖ τι καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος προσπεριεργάσασθαι, κόρη τις ἐν ὀφθαλμῷ καὶ ἄνθος ἐν βίῳ, ἥδε ἡ πόλις. κορυφὴ μὲν γὰρ τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης ἡ Ἑλλὰς, ὀφθαλμὸς δὲ ἡ τοῦ Πέλοπος, κόρη δὲ ἡ καλὴ κόρινθος ἐν αὐτῇ. καὶ φύλλα μὲν ὡς ἐν φυτῷ τῷ κόσμῳ ἄλλαι πόλεις καὶ κῶμαι. ἄνθος δὲ εἶτ' οὖν ἀνθῶν ἐξαίρετον ἡ τερπνὴ κόρινθος. ταῦτα ἐκ πολλῶν ὀλίγα, τῇ παναρίστῃ κορινθίων πόλει. ἐμοὶ μὲν ἥδυσμα. τῷ δὲ θαυμαστῷ δεσπότῃ καὶ πολιούχῳ φιλοτίμημα. τῇ πόλει δὲ αὐτῇ, δῶρον ξένιον.

1. Similia Tafel. 372, 36 et 60.
5. cf. Tafel. 371, 74.
10. Lusus idem in Trapezuntis nomine 373, 22: εἰ δὲ δεῖ τι καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος προπεριεργάζεσθαι (legendum, ut jam Boiss. Anecd. Gr. V, 395. intellexit, προσπ.) ὡς τράπεζα κ. τ. λ.
17. Iterum compara Tafel. 373, 29.

II. Μάρκου Εὐγενικοῦ ἐπιστολαί.

1.

Ἆρα κακὸς ἐφάνην ποτὲ περὶ σὲ καὶ τὸν τῆς φιλίας θεσμὸν οὐκ ὀρθῶς ἐτήρουν καὶ διὰ τοῦτο ἐξ ὅτου περ ἀπῆρας, ἀμειβόμενός με τοῖς ἴσοις οὐκ ἠξίωσας ἐπιστεῖλαί μοι; ἢ τοῦτο μὲν οὐκ ἔστιν, ἔστι δὲ τὸ παντάπασιν ἐκβαλεῖν με τῆς σῆς διανοίας καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐθέλειν δεικνύειν, ὡς οὐ πώποτε συνεγένου μοι; ἢ τούτων μὲν οὐδέτερόν ἐστιν, ἔστι δὲ τὸ μηδαμῶς ἄξιον οἰηθῆναί με σῶν εὐμοιρῆσαι γραμμάτων; λῦσον δὴ ταυτηνὶ τὴν ἀπορίαν, ὦ γενναῖε, δι' ἐπιστολῶν. καὶ μή με νομίζειν ἐάσῃς, ὡς καταφρονοῦμαι μὲν αὐτὸς ὑπὸ σοῦ, καταφρονεῖται δ' ἡ παλαία φιλία. καίτοι τί λέγω τοῦτο; ὅπου γε δεῖγμα σαφὲς ἐξήνεγκας. τὸ γὰρ ἐπιστεῖλαι τῷ σῷ πατρὶ, ἐμοὶ δ' οὔ, εἶτα κἂν τοῖς πρὸς ἐκεῖνον γράμμασιν ἐμὲ προσγράψαι προσαγορεῦσαι, καὶ μήτε συνουσίας μνησθῆναι τοῖς ἐν μουσείοις, μήθ' ὡς μαθημάτων ἡψάμεθα τῶν αὐτῶν, μήτε τῶν πολλῶν ὑποσχέσεων, ὧν ὑπέσχου μοι ἀπαίρειν μέλλων, ὡς κἀμοῦ γράμματα δεξομένου, πῶς οὐ σαφῶς καταφρονοῦντος; ἀλλὰ ταῦτα μέν μοι μαντεύεσθαι δίδωσιν ἡ σὴ σιωπή. ἐγὼ δὲ οὔτε ῥαδίως πείθειν ἐμαυτὸν ἀξιῶ, εἰδὼς ἀκριβῶς σε καλὸν κἀγαθὸν ὄντα, καὶ μηδέποτε λήθην τῶν φίλων λαβόντα, οὔτ' αὖθις μὴ πιστεύειν οἷός τέ εἰμι δι' ἥνπερ ἔφθην εἰπὼν αἰτίαν. νομίζω τοίνυν καὶ σοὶ μεταμέλειν μὴ τοῦτο πεπραχότι. ἀκρι-

16. Omissum μή post ἐμέ.

βῶς γὰρ οἶδα τὴν σὴν φύσιν, ὅταν τι μὴ πράξῃς τῶν τοῖς φίλοις κεχαρισμένων, σαυτῷ μέμφεσθαι. εἰ μὲν οὖν ἐπὶ τῆς αὐτῆς φύσεως εἶ, εὖ οἶδ' ὅτι δράσεις τὸ εἰωθός. εἰ δὲ μὴ, τό γ' ἕτερον. καὶ τὰ μὲν δὴ τῆς ἐμῆς ὑπονοίας, ὅπως τε πρὸς ἡμᾶς ἔχῃς, μέχρι τοσούτου. οὐδὲ γὰρ χρὴ πρὸς ἄνδρα φίλον, καὶ ταῦτα πρὸς σὲ πλείω λέγειν. ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ τὸ μικρά τινα τούτων εἰπεῖν, σέ τ' εὐθέως τὸ εἰκὸς ποιῆσαι. δεῖ δέ σε μαθεῖν καὶ τὰς συμφορὰς τῆς ταλαιπώρου πατρίδος. εἰ καὶ μὴ τυγχάνεις ἀγνοῶν ἐν οἵῳ τε κινδύνῳ καθεστήκαμεν οἱ ταύτην οἰκοῦντες, ὅπως ἂν ἡμῖν συνεύξαιο, καὶ ὅπως σὲ μὲν εὐδαίμονα καλοῦμεν καὶ καλῶς εἰδότα, τίσι δεῖ χρῆσθαι, ἡμᾶς δ' ἀτυχεῖς καὶ μεστοὺς ἀνοίας. οὕτω γὰρ νῦν προσήκει καλεῖν αὐτούς. τὸ πάλαι θρυλούμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν, ὡς ἥξουσιν οἱ βάρβαροι, καὶ περιστοιχίσουσι τὴν ἡμετέραν πατρίδα καὶ πᾶσαν ἐλέπολιν ἐπιχειρήσουσιν, ὥστε ταύτην ἑλεῖν, νῦν εἰς ἔργον ἥκει, καὶ φόβοι δὲ καὶ κίνδυνοι περιεστήκασεν ἡμᾶς, τῶν μὲν βαρβάρων ἔξω τῶν τειχῶν παρακαθημένων, τῶν πολιτῶν δὲ ἐντὸς κατατρυχομένων, καὶ τοὺς μὲν ἡμετέρους πόνους, κατὰ τὸν προφήτην, ἐσθιόντων τῶν πολεμίων, ἡμῶν δ' αὐτοὺς ὁρώντων τοῦτό ποιοῦντας οὐ δυναμένων κωλῦσαι. καὶ οὐ τοῦτό πω δεινὸν καίπερ ὂν δεινὸν, ἀλλ' ἀφανίζουσι μὲν ἀγροὺς, κατασύρουσι δὲ κώμας, κατασκάπτουσι δὲ πόλεις, ἀπειλοῦσι δ' ἡμᾶς τοιαῦτα, οἷα ὀκνῶ μέντοι εἰπεῖν αὐτὸς πρὸς σὲ, οἶδας δὲ σύ τε

6. scr. ἔχεις.

καὶ πᾶς ὅστις εὖ φρονῶν ἀκριβέστερον ἐμοῦ, καὶ τῶν μὲν ἡμετέρων ἀστυγειτόνων κακῶς πασχόντων, ἡμῶν δ' οὐκ ἐχόντων ἐκείνοις βοηθῆσαι, παντάπασιν ἀπολώλασιν ἤδη, καὶ Μυσῶν λεία γεγένηται τἀκείνων, τοσαῦτα γὰρ καὶ τηλικαῦτα κακὰ πεπόνθασιν οἱ δυστυχεῖς ὑπὸ τῶν βαρβάρων ὥστ' ἐξανδραποδίσαντας αὐτοὺς καὶ δήσαντες τὼ χεῖρε, ἀπήγαγον εἰς τὴν αὐτῶν ἀναγκάζοντες δουλείαν. καὶ τοῦτο μὴ οἴου ὡς αὐτοὶ μὲν πεπόνθασι νῦν, ἡμεῖς δ' οὔποτε πεισόμεθα. ἀλλ' ἴσθι μόλις ἀφίξεται καὶ πρὸς ἡμᾶς τὸ δεινόν, ὥσπερ καταβολὴ πυρετοῦ. τοσοῦτος γὰρ κίνδυνος ἡμῖν περίεστιν ὥστε δέδοικα, ὀκνῶ δ' ὅμως εἰπεῖν τὸ δύσφημον, ἀπώσαιτο γὰρ θεὸς ταυτησὶ τῆς πόλεως, καὶ εἰ μὴ τῷ καλῶς ἄρχειν εἰδότι τὰς ἡνίας τῆς ἀρχῆς παρέσχετο νῦν, οὗτός τε πάντα λίθον κατὰ τὴν παροιμίαν ἐκίνει, πάντα δ' ἔπραττε πρὸς φυλακὴν ἡμετέραν, καὶ προσέτι γε τὸ τῶν ἀστυγειτόνων ἄστυ, τῶν Λατίνων φημί, ταῖς αὐτοῦ συμβουλαῖς μεθ' ἡμῶν γενέσθαι πεποίηκεν, καὶ τὸν βάρβαρον ἐχθρὸν νοστῆσαι παρεσκεύασεν, πάλαι ἂν ἀπολώλαμεν ἡμεῖς τε κἀκεῖνοι. νῦν δέ, εἴτ' ἐμὰς παριδὼν ἁμαρτίας, εἴτε φιλαρέτων ἀνδρῶν εὐχὰς εὐμενῶς ἀκούων, ἡμῖν τε τοῦτον ὡς θεῖόν τι δώρημα δέδωκε, κἀκείνους πρὸς ὁμόνοιαν ἤγαγε, καὶ μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας ἀσφαλῶς ἔχεται τὰ ἡμέτερα. οὗτος τοίνυν ὁ πάντας μὲν παρενεγκὼν βασιλεὺς ταῖς εὐβουλίαις, πάντα δ' ὑπὲρ σωτηρίας τῆς ἡμε-

17. Videtur dicere Manuelem Palaeologum.
22. Scr. πεποιήκει, παρεσκευάκει et ἀπολώλειμεν.

τέρας ποιῶν πατρίδος, πάντα δ' ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν, εἰς τὴν τοῦ βαρβάρου γῆν ἐλθὼν καὶ πᾶσαν μὲν κακώσας, μέρη δ' αὐτῆς καὶ τελέως ἐκτρίψας, τέλος μίαν τῶν αὐτοῦ πόλεων λαβὼν, καὶ ταύτῃ μαχεσάμενος παρεστήσατο ταύτης οὖν κρατήσας καὶ φρούριον ποιήσας ἐξ αὐτοῦ καθ' ἑκάστην ὁρμώμενος τὴν ἐκείνου κακῶς ποιεῖ. καὶ τὰ μὲν ἡμέτερα τοιαῦτα, καὶ οἷα οὐκ ἄν τις ἡμῖν φθονήσαι. τὰ δὲ σὰ, ποδαπά; ἆρ' ἐοίκασι τούτοις, ἢ μικρὸν ἢ μεῖζον; οὐμενοῦν εἴποι τις ἂν εὖ φρονῶν. πῶς; ὃς σύνει μὲν ἀνδράσιν ἀρέσκειν θεῷ μᾶλλον σπουδάζουσιν ἤπερ ἀνθρώποις, σύνει δὲ συγγράμμασιν ἀνδρῶν φιλαρέτων, οἷς οὐδὲν οἶμαι βέλτιον ψυχὴν κοσμῆσαι, καὶ κρείττω πάντων καταστῆσαι, εἶτ' ἀπηλλαγμένος τουτωνὶ τῶν θορύβων πάντων. διὰ ταῦτα τοίνυν ἴσθι καὶ τὰ τοιαῦτα σε ζηλοῦμεν, καὶ μακάριον ἡγούμεθα, ὥσπερ ἔφθημεν, ἡμᾶς δ' ἀτυχεῖς ἐστερημένους τούτων πάντων. ἀλλὰ δοίη μέν γε θεὸς καὶ ἡμῖν μὴ παντάπασιν ἀμοιρῆσαι τῶν τοιούτων καλῶν. σὺ δ' [ἐπειδὴ] τῆς τε πατρίδος καὶ ἡμῶν τῶν φιλούντων κακῶς πασχόντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων καὶ σαυτὸν νομίσας μεθ' ἡμῶν τοῦτο πάσχειν, μήτ' αὐτὸς παυθείης ὑπὲρ ἡμῶν εὔχεσθαι καὶ τοὺς ὄντας ἀγαθοὺς ἄνδρας μετὰ σοῦ μὴ διαλείπῃς πρὸς τοῦτο διεγείρων, ὅπως ἡμῖν καὶ ταύτῃ πληροῖς τὰ εἰκότα.

2.

Καὶ ἀπόντας οὐχ ἧττον ἢ παρόντας ἔγνως εὐφραίνειν. τοῦτο δέ σοι ἐκ τοῦ τῶν γραμμάτων σθένους, ἃ δήπουθεν ὡς ἡμᾶς ἥκοντα πάσης ἐνέ-

πλησαν ἡδονῆς — ἐν γὰρ τῷ νεῷ ταῦτα δεξάμενος ἀνεγίνωσκον· θέατρον δ' ἦν ἀληθῶς — πάντας ἡμῖν ὅσοι καθ' ἑταιρείαν ἐξημμένους αὐτῶν ἔχοντας; ὁ μὲν γὰρ τὸ τοιοῦτον ἧκε πόθεν εἴρετ' ἀγαθὸν, ὁ δέ με πάλιν ἀναγινώσκειν ἠξίου, διψῶν δ' ἕτερος ἀπηλλάττετο ἀχθόμενος ὥσπερ τῷ μὴ μακρὰν εἶναι τὴν ἐπιστολήν. καὶ ὅλῳ τῶν ἁπάντων εὑρεῖν, ὅς μὴ τῶν γραμμάτων ὅλος ἦν. οὕτως ἡμᾶς οἷς ἐπέστειλας εἱστίασας. καὶ μὴ παύσαιο γε φίλη κεφαλὴ, τοιαῦτ' ἐπιστέλλων, οἷς ἐμέ τε τὰ μείζω χαριζόμενος ἔσῃ, σαυτῷ δ' ἐπαίνους παρὰ πάντων ἐγείρων. ἀλλὰ γὰρ οὐχ ἧττον ῥητορεύειν ἢ φιλεῖν εἰδότα εἶναι τὰ γράμμαθ' ὑπέφαινεν. ἐμέ τε γὰρ τοῖς ἐπαίνοις αἴρων, σαυτὸν δ' ἐλάττω ποιῶν, παραπλήσιον ποιεῖς, ὥσπερ ἂν εἴ τις Νέστορι παραβάλλων Θερσίτην, ἔπειτα δίκαιος ὢν ἐπὶ τῷ Νέστορι τὰς ψήφους ἐκφέρειν, ὁ δὲ τὸν Θερσίτην αἱροῖτο ἀμετροεπῆν ὄντα καὶ τέρας ἅπασιν. ὅπως τοίνυν μὴ δόξῃς ἐλέφαντα ἐκ μυίας ποιεῖν.

4. scr. ἤρετ'.
7. Fortasse: ὅλως οὐκ ἦν pro ὅλῳ.

INDEX GRAECUS.

De vocabulorum notis cf. p. 115.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 19, 24 lege: *καιρου*.

P. 32, 23. In epistola 19 vulgo legitur *ἐξ ἀέρος*, sed Bentleius egregia emendatione inde fecit *ἐκ σαρκός*.

P. 33, 1. dele: exempla.

P. 34, 31. cf. etiam V. A. III, 34, 126: *εὐήνιον δὲ κινεῖται καὶ εὐάγωγον*.

P. 41, 4. Etiam Huetius (cujus notas marginales E. Millerus amicissime mecum communicavit) *Ὀρφεῖς* proponit.

P. 52, 10. Addo nunc Horat. Ep. I, 19, 40: grammaticas ambire tribus.

P. 75, 3. lege: *νικᾶν*. ib. 22: genere et notione.

P. 59, 20. Krause hanc opinionem de scriptione nominis Helix a Meiero accepit, Olympische Spiele 321.

P. 70, 26. lege: *Λακωνικὸν τὸ μειράκιον* (sic plerique codd.). Lubet hic *ἐν παρόδῳ* tractare locum Herodoti IX, 33. comparatum cum Paus. III, 11, 6. Illic legitur: *ἀσκέων δὲ πεντάεθλον παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπιάδα*. Non accurate vertunt: »nisi unum luctae certamen obstitisset«, plus enim dicit Herodotus: vel in lucta certasse feliciter Tisamenum, donec uno luctamine vinceretur. Idem narrans Pausanias *πένταθλον Ὀλυμπίασιν ἀσκήσας ἀπῆλθεν ἡττηθείς. καίτοι τὰ δύο γε ἦν πρῶτος. καὶ γὰρ δρόμῳ τε ἐκράτει καὶ πηδήματι Ἱερώνυμον τὸν Ἄνδριον, καταπα-*

λαισθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἁμαρτὼν τῆς νίκης συνίησι τοῦ χρησμοῦ κτέ., satis videtur probare, veram esse G. Hermanni sententiam de ordine certaminum, quam exposuit in Dissertatione de Sogenis Aeginetae victoria quinquertii. Jaculo enim supra terminum projecto antagonistas ab ineunda lucta, quippe ultimo certamine, deterritos unquam esse, nemo veterum tradit, minimeque Pindarus Nem. VII, 72. eam explicationem admittit. Ibi, ni fallor, lingua praepes, h. e. in episodio nimis longe progressa comparatur jaculo propterea supra terminum projecto, quia cui athletae victoria in luctâ cita contigerat, is integris viribus jaculum ulterius, quam debebat, emittere poterat. Accipio igitur τέρμα προβάς ut scholiasta et Hesychius; neque assentior aut Dissenio aut Hermanno in explicando v. ἐξέπεμψεν. Id enim, si Hermannum audis, de exceptione ejus intelligendum est, qui non certat cum athletis, sed praeit tantum singula certaminum genera: at tum pro παλαισμάτων alia vox generaliore notione erat eligenda poetae, omittenda vero verba: αἴθωνι πρὶν ἁλίῳ γυῖον ἐμπεσεῖν ut plane supervacanea; Dissenii sententia eo ipso cadit, quod omissio unius ex quinquertio certaminis nullo testimonio confirmatur *). Videtur potius illo verbo significari ordo duorum certaminum, luctae et jaculationis, vertique debere locus sic: juro, me non super terminum progressum praepetem linguam tamquam jaculum aereum emisisse, quod deduxit ex lucta cervicem et robur non fatigatum, antequam membra in ardentem solem inciderint.

P. 73, 1. lege: ἀκροχειριζομένους. ib. 26: ἀπιστεῖσθαι.

*) Scholiastae enim ex Pindari verbis male intellectis conclusere id, quod a Dissenio ac Boeckhio pro vero arreptum est.

P. 74, 20. Oblitus eram haec scribens V. A. VIII, 324. τὰ δὲ ἐν αὐτῇ· κεκόσμητο μὲν τὸ δικαστήριον ὥσπερ ἐπὶ ξυνουσίᾳ πανηγυρικοῦ λόγου, ubi in margine Par. 1801. ad αὐτῇ legitur: λείπει· ταῦτα. Quam lectionem ibid. in Imaginum loco restituimus, ea etiam ex Jacobaeo et Vat. 87. aliisque confirmatur.

P. 83, 10. Nunc ita statuo, melius esse Ὀλύμπια quam Ὀλυμπίᾳ, cf. V. A. V, 35, 218, etsi hoc tueri liceat ex V. S. 100, 31 (683).

P. 84, 2. Adde Neronem 9: ἠγρίαινέ τε καὶ μανικῶς εἶχε.

P. 92, 14. Vide V. A. V, 17, 202. ἀεὶ γὰρ τοὺς λόγους ἀνέπαυεν ἐς τὰ χρηστὰ τῶν παραγγελμάτων, et Lucian. Ver. Hist. 1, 1. ὥσπερ τοῖς ἀθλητικοῖς καὶ περὶ τὴν τῶν σωμάτων ἐπιμέλειαν ἀσχολουμένοις (sic legendum ex optimis libris) οὐ τῆς εὐεξίας μόνον οὐδὲ τῶν γυμνασίων φροντίς ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τῆς κατὰ καιρὸν γιγνομένης ἀνέσεως, μέρος γοῦν τῆς ἀσκήσεως μέγιστον αὐτὴν ὑπολαμβάνουσιν, οὕτω δὴ καὶ τοῖς περὶ τοὺς λόγους ἐσπουδακόσιν etc.

P. 94, 15. Omisi capitalem locum: Herodot. III, 49. εἰ τοῖσι Κορινθίοισι φίλα ἦν πρὸς τοὺς Κερκυραίους.

P. 95, 1. γενναίῳ σώματι. V. A. IV, 25, 164. ἐῴκει — ἀθλητῇ, καλῷ καὶ ἐλευθερίῳ τὸ εἶδος.

P. 97, 22. De pugilum coryco vide etiam Trebell. Poll. vit. Gallieni c. 8. et Plaut. Rud. III, 4, 16.

P. 129, 13. talibus compositis — h. e. cum πρό.

P. 144, 13. εὖ μάλα πρεσβῦται. cf. Boiss. ad Aristaenet. p. 245. Idem πλάτανος ἀμφιλαφὴς (167) illustravit ad Arist. p. 265.

INDEX AUCTORUM.